gani

OSHO

EGO

Yanlışanmadan kurtulmak

EGO

Ego bir buzdağıdır.

Onu erit.

Onu derin sevginin içinde erit, böylelikle o kaybolsun

ve sen okyanusun parçası haline gel.

içindekiler

EGO 1

içindekiler 1

ÖNSÖZ 2

EGO -Ego Nedir? 4

Çocuk Bir Ego ile Dogmaz 5

iDEALLER 20

BASARI 37

ZiHiN 47

ÖZDESLESMEK 62

iKTiDAR 68

POLiTiKA 80

SİDDET 85

TERAPİ 93

MEDİTASYON 119

SEVGİ 127

EGOSUZLUK 133

AYDINLANMAK 146

SIRADANLIK 162

ÖZGÜRLÜK 173

ÖNSÖZ

İnsanın egosu için, basit olan bir meydan okuma değildir. Zor olandır meydan okuma. İmkânsız olan gerçekten büyük bir meydan okumadır. Ne kadar büyük bir ego istediğin kabul ettiğin meydan okuma ve hırsın aracılığıyla bilinebilir; o ölçülemez. Ancak basit olan ego için cazip değildir, basit olan egonun ölümü demektir.

Ve insan hiç karmaşıklığa ihtiyaç dahi olmayan yerlerde, onun

sayesinde egosunu büyütmeye ve güçlendirmeye devam edebileceği gibi basit bir neden yüzünden karmaşıklığı seçmiştir. O politikada, dinde, toplumda —her yerde— giderek daha çok ve daha çok önemli hale gelmeye devam eder.

Psikolojinin tümü egonun nasıl daha güçlendirileceği üzerine kurulmuştur. Şu aptallar, psikologlar bile insanın güçlü bir egoya sahip olması gerektiğini vurgularlar. Bu yüzden eğitim sana ceza ve ödül aracılığıyla

hırs vermek, seni belli bir doğrultuya sürüklemek için bir programdır. Ebeveynlerin en başından itibaren senin için çok fazla şey umut ediyor. Belki de onlar kendilerine Büyük İskender'in geldiğini ya da kızlarının Kleopatra'nın reenkarnasyonu olduğunu düşünüyorlar. Anne babalar en başından itibaren kendini kanıtlamadığın sürece hiçbir işe yaramayacağın konusunda seni şartlandırır. Basit bir insanın ahmak olduğu düşünülür.

Basit insan şu ana kadar insan toplumunun hedefi olmamıştır. Ve basit insan hedef olamaz çünkü sen basit doğdun! Her çocuk basittir, sadece temiz beyaz bir sayfadır. Sonradan anne babalar onun üzerine — onun ne olması gerektiğini— yazmaya başlarlar. Ondan sonra öğretmenler, din adamları, liderler; onların tümü senin bir şey olman gerektiğini sürekli hatırlatırlar. Aksi taktirde hayatını boşa harcamışsındır.

Gerçek olan bunun tam tersidir.

Sen bir varlıksın. Senin başka bir kimse olmana ihtiyaç yoktur. Basitlikten kastedilen şey budur: Kişinin varlığı ile huzur içinde kalması ve hiç bitmeyen bir şey olma yoluna girmemesi.

"Artık yolculuğum tamamlandı. Arzu ettiğim en yüksek noktaya ulaştım" diye hissedeceğin bir yer yoktur. Tüm insanlık tarihinde hiç kimse bunu yapamamıştır. Bunun basit nedeni insanın bir çember içinde hareket

etmesidir. Bu yüzden birisi her zaman için şu ya da bu şeyde senin önünden gider.

Sen Amerikan Başkanı olabilirsin fakat Muhammed Ali'nin önünde aşağılık kompleksine kapılacaksın. Sende bu hayvansı kuvvet yoktur. Muhammed Ali Ronald Reagan'ın burnuna okkalı bir yumruk atabilir ve Ronald Reagan yere sırt üstü yapışır. Sen bir ülkenin başbakanı olabilirsin ama Albert Einstein ile karşılaştığında sen bir pigme gibi

görüneceksin; bir başbakan değil bir pigme.

Hayat çok boyutludur. Tüm yönlere ulaşmak ve tüm yönlerde en önde olmak imkânsızdır. Bu sadece imkânsızdır; varoluş bu şekilde işlemez. Ego insanın hastalığıdır.

Menfaat grupları senin hasta olarak kalmanı ister. Onlar senin sağlıklı ve sağlam olmanı istemez. Çünkü senin sağlıklı ve sağlam olman menfaat grupları için bir tehlikedir. Bu yüzden hiç kimse basit olmak istemez, hiç

kimse bir şey olmamak istemez. Ve benim tüm yaklaşımım senin kendinle barışık olman, varlığını kabul etmendir.

Bir şey haline gelmek hastalıktır, olmak sağlıktır. Ancak sen basitliği, bütünlüğü, sağlıklı olmayı, mutluluğu tatmadın. Senin toplumun sana tek bir an dahi izin vermedi. Bu yüzden sen sadece

tek bir yol biliyorsun: Egonun yolu.

Sana İsa Mesih olman söylendi.

Herkesin bir Tanrı olmasını amaçlayan toplumlar vardır. Şu çılgın dünya! Tüm bu programlamaların dışına çıkmalısın. Şayet varoluşun güzelliğini ve huzuru hissetmek, rahatlamak, keyif almak istiyorsan bu sahte egodan vazgeçmek gerekiyor.

Senden, başka hiçbir şey almak istemiyorum. Senden yalnızca zaten bir hayal ürünü olan egoyu almak istiyorum. O bir gerçeklik değil bu yüzden senden gerçekte hiçbir şey

almıyorum. Ve sana kendi varlığını vermek istiyorum. Elbette onu sana vermeme gerek yok: Ona zaten sahipsin! Senin sadece masumiyetin muazzam güzelliği için sarsılman ve uyandırılman gerekiyor.

Riske edilen hiçbir şey yok. Ve sen dünyaya beraberinde getirmiş olduğun tüm hazineleri unutarak asla yakalayamayacağın gölgelerin peşinden koşup duruyorsun. Egon tatmin edilmeden önce ölüm seni yok edecek. Hayat çok kısa, o ego gibi

aptalca oyunlarla mahvedilmemelidir.

Ve bu sadece bir anlayış meselesidir.

EGO -Ego Nedir?

Ego senin gerçek özünün tam tersidir. Ego sen değilsin. Ego toplumun yaratmış olduğu ve senin bu sayede oyuncakla oynamaya devam edebildiğin ve asla gerçek şeyi sormadığın bir kandırmacadır. Bu yüzden ben egonu bırakmadığın sürece asla kendini bilemeyeceğin konusunda ısrar ediyorum.

Doğduğun zaman hakiki benliğine sahiptin. Sonra sahte bir benlik yaratmaya başladılar: Sen

Hıristiyansın, sen Katoliksin, sen beyazsın, sen Almansın ve sen Tanrının seçilmiş ırkısın, senin dünyayı yönetmen lazım ve bunun gibi pek çok şey. Senin kim olduğunla ilgili sahte bir fikir yaratıyorlar. Sana bir isim veriyorlar ve bu ismin etrafında hırslar, şartlanmalar yaratıyorlar.

Ve yavaş yavaş —çünkü bu neredeyse hayatının üçte birini alır — yavaş yavaş onlar okul aracılığıyla, kilise, kolej, üniversite

aracılığıyla egon üzerinde çalışırlar. Üniversiteden çıktığında masum varlığını tamamıyla unutmuş olursun. Artık senin altın madalyalı, birinci sınıf, üniversitenin en başarılısı olmuş çok büyük bir egon vardır. Artık sen dünyaya adım atmaya hazırsın.

Bu ego her türlü arzuya, hırsa sahiptir, her şeyin her zaman zirvesinde olmak ister. Sen bu ego tarafından kullanılıyorsun. Ve bu asla sana hakiki, gerçek benliğin

hakkında en küçük bir ipucuna dahi izin vermez ve senin hayatın kendi hakikatinin içindedir. Bu yüzden bu ego sadece mutsuzluk, acı, kavga, hayal kırıklığı, delilik, intihar, cinayet; her türden suçu üretir.

Hakikati arayan birisi tam bu noktadan başlamalıdır: Ne zaman toplum tarafından bir şey olduğun söylenirse ondan kurtul. Kesinlikle sen o değilsin. Çünkü senin dışında hiç kimse senin kim olduğunu bilemez: Ne anne baban, ne

öğretmenlerin, ne de din adamların. Senin dışında hiç kimse kendi varlığının mahremiyeti içine giremez. Bu yüzden seni hiç kimse tanımıyor; senin hakkında ne söylerlerse söylesinler hepsi yanlış.

Onu bir kenara fırlat. Tüm egoyu paramparça et. Egoyu yok ederek, kendi özünü keşfedeceksin. Ve bu keşif mümkün olan en muhteşem keşiftir çünkü o mutlak saadete doğru, sonsuz hayata doğru bütünüyle yeni, kutsal bir yolculuktur.

Seçebilirsin: Ya hayal kırıklığı, acı, mutsuzluk; o zaman egoya tutunmaya, onu beslemeye devam et. Yahut huzur, sükûnet, saadet. Fakat o zaman masumiyetini yeniden kazanmak zorundasın.

Çocuk Bir Ego ile Dogmaz

Çocuk bir ego ile doğmaz. Ego toplum, din, kültür tarafından öğretiliyor. Küçük bebekleri gözlemlemiş olmalısın: Onlar "Karnım aç" demezler. Şayet bebeğin adı Bob ise o, "Bob'un karnı

aç, Bob tuvalete gitmek istiyor" der. Onun 'ben' duygusu yoktur. O kendisini de üçüncü şahıs olarak niteler. Bob insanların ona seslendikleri bir şeydir, bu yüzden o da kendisine Bob der. Ancak bir gün gelir...o büyüdükçe ona bunun doğru olmadığını öğretmeye başlarsın. "Bob başkalarının sana taktığı bir isimdir; kendine Bob demekten vazgeçmelisin. Sen ayrı bir

kişiliksin, sen kendine 'ben' demeyi öğrenmek zorundasın."

Bob'un 'ben' haline geldiği gün o, varlığının hakikatini yitirir. Ve yanılsamaların dipsiz karanlık kuyusuna düşer. Bir kez o, kendisine 'ben' dediğinde bütünüyle farklı bir enerji işlemeye başlar. Artık 'ben' gelişmek ister, o büyümek ister; o şunu ister, o bunu ister. O hiyerarşi dünyasında yükselmek ve yükselmek ister. O daha büyük bir tahakküm alanı ister.

Şayet birisinin senden daha büyük bir 'ben'i varsa bu sende aşağılık

kompleksi yaratır. Sen herkesten üstün, herkesten kutsal, herkesten büyük olmak için her türlü çabaya girişirsin. Artık tüm yaşamın — aslında hiç var olmayan— bir tek aptalca şeye adanmıştır. Sen bir hayalin peşindesin. Devam edip duracaksın, 'ben'ini daha büyük ve daha büyük yapacaksın. Ve bu neredeyse tüm problemlerini yaratır.

Büyük İskender'in dahi çok büyük sorunları vardı. Onun içindeki 'ben' dünyanın fatihi olmak istedi. Ve o

neredeyse tüm dünyayı fethetti. 'Neredeyse' dememin iki nedeni var. Onun zamanında dünyanın yarısı bilinmiyordu, Amerika bilinmiyordu. İkincisi ise o Hindistan'a girdi fakat Hindistan'ı fethedemedi; sınırdan geri dönmek zorunda kaldı.

O çok yaşlı değildi sadece otuz üç yaşındaydı. Ancak bu otuz üç yılda o yalnızca savaşıyor, savaşıyor, savaşıyordu. Hasta olmuştu, savaştan, öldürmekten, katliamdan, kandan sıkılmıştı. Eve dönüp

dinlenmek istedi ve bu bile yerine getirilemedi. Atina'daki evine ulaşamadı. Atina'ya ulaşması beklenenden bir gün önce sadece bir gün önce öldü; Atina sadece yirmi dört saat uzaktaydı.

Fakat onun hayatının tüm deneyimi —zenginleşmek, büyümek, daha çok ve daha çok iktidar— ve aynı zamanda son derece çaresiz hissetmek, ölümünü yirmi dört saat dahi erteleyememek... Ve o, annesine dünyayı fethettikten sonra

gelip tüm dünyayı onun ayaklarının önüne bir armağan olarak sunacağına dair söz vermişti.

Hiçbir oğul hiçbir anneye daha önce bunu yapmamıştı. Bu yüzden onun yapacağı şey kesinlikle bulunmaz bir şeydi.

Fakat o, en iyi doktorlarla çevrili olmasına rağmen çaresiz hissetti. "Hayatta kalamazsın. Bu yirmi dört saatlik yolculuk...öleceksin. Burada dinlenmen daha iyi, belki bir şansın olabilir. Fakat hareket etme.

Dinlensen bile çok şansın olduğunu sanmıyoruz; ölmek üzeresin. Evine değil ölümüne; eve değil mezarına yaklaşıyorsun giderek.

Ve biz yardım edemeyiz. Hastalıkları iyileştirebiliriz, ölümü iyileştiremeyiz. Ve bu bir hastalık değil. Sen neredeyse bitmiş bir kartuş gibisin. Otuz üç yılda tüm yaşam enerjini şu ülkeyle, bu ülkeyle savaşarak tüketmişsin. Hayatını tüketmişsin. Bu hastalık değil, bu sadece yaşam enerjinin tükenmiş olması ve o

boşuna harcanmış" dediler.

İskender çok zeki bir adamdı. O büyük düşünür ve mantıkçı Aristo'nun öğrencisi idi; Aristo onun özel hocasıydı. O başkente ulaşmadan önce öldü. Ölümünden önce başkumandanına şöyle dedi: "Bu benim son arzum ve bu yerine getirilmek zorundadır." Onun son arzusu neydi? Çok garip bir istekti. Onun istediği şey, "Tabutumu mezara taşırken iki elimi tabuttan dışarıya sarkar halde tutun."

Başkumandan şöyle sordu, "Bu nasıl bir istek? Eller her zaman tabutun içinde tutulur. Bir tabutun eller dışarı sarkar halde mezara taşındığı duyulmuş şey değil."

İskender, "Sana açıklayacak kadar çok nefesim yok ama kısaca söyleyeyim, dünyaya boş ellerle gittiğimi göstermek istiyorum. Giderek daha büyüdüğümü, daha zenginleştiğimi zannediyordum. Fakat aslında giderek daha çok yoksullaşıyordum. Doğduğumda

hayata avuçlarımda bir şey tutuyormuşum gibi yumruklarım kapalı gelmişim. Şimdi ölüm anında yumruğum sıkılı gidemiyorum" dedi.

Yumruğunu sıkılı tutmak için hayata, biraz enerjiye ihtiyacın vardır. Hiçbir ölü insan yumruğunu sıkılı tutamamıştır. Onları kim sıkacak? Ölü bir insan artık orada değildir, tüm enerji gitmiştir;

eller kendiliğinden açılır.

"Herkesin Büyük İskender'in ellerinin

boş olarak, sadece bir dilenci olarak öldüğünü bilmesini sağlayın."

Fakat ben hiç kimsenin bu boş ellerden bir şey öğrendiğini görmüyorum çünkü İskender'den sonra insanlar aynı şeyi başka şekillerde yapmaya devam ettiler.

İnsanın egosu onun tüm problemlerinin, tüm savaşlarının, tüm çatışmalarının, tüm kıskançlıklarının, korkusunun, depresyonunun kaynağıdır. Kişinin kendisini bir başarısızlık olarak hissetmesi,

sürekli olarak başkaları ile kıyaslaması herkesi incitir. Ve çok derin bir şekilde incitir çünkü sen her şeye sahip olamazsın.

Birisi senden daha güzeldir, bu incitir; birisi senden daha çok paraya sahiptir bu incitir; birisi senden daha bilgilidir, bu incitir. Seni incitecek milyonlarca şey vardır. Ama sen seni incitenin bu şeyler olmadığını bilmiyorsun çünkü onlar beni incitmiyor. Onlar seni egon yüzünden incitiyor.

Ego, kendisinin insan yapımı olduğunu, toplum tarafından seni gölgelerin peşinden koşturmak, onları takip ettirmek için yaratılmış yapay bir araç olduğunu gayet iyi bilerek sürekli korkudan titrer.

Egonun bu; yükseğe ve daha yükseğe erişme oyunu politikadır.

Ego ve onun oyunları...evlilik onun oyunudur, para onun oyunudur, güç onun oyunudur. Tüm oyunlar egonun oyunudur. Toplum şu ana kadar oyunlar oynar halde kalmıştır; bu

dünyanın her tarafında sürekli devam eden bir olimpiyattır. Herkes yukarıya doğru mücadele ediyor ve diğer herkes onu bacaklarından aşağı çekiyor çünkü Everest'in zirvesinde hepinizin duracağı kadar yer yok.

Bu ölümüne bir rekabet. Ve bu senin için o kadar önemli hale gelir ki egonun senin içine toplum tarafından, öğretmenler tarafından yerleştirildiğini tamamen unutursun. Anaokulundan üniversiteye kadar

onlar ne yapar: Egonu güçlendirirler. Daha çok ve daha çok unvanlar ismine eklenmeye devam eder ve sen daha büyük ve daha büyük ve daha büyük hissetmeye başlarsın.

Ego senin hakikat olarak kabul ettiğin en büyük yalandır. Ancak menfaat grupları son derece onun yanındadır çünkü şayet herkes egosuzluğun farkına varırsa dünyanın her yerinde sürmekte olan bu olimpiyatlar basitçe duracaktır. Hiç kimse Everest'e tırmanmak

istemeyecektir, onlar nerede olurlarsa olsunlar tadını çıkaracaklardır. Onlar zevk alacaklardır.

Ego seni beklemede tutar: Yarın başarılı olduğunda keyif alacaksın. Bugün tabii ki acı çekmek zorundasın, fedakârlık yapmak zorundasın. Eğer başarılı olmak istiyorsan bugünü feda etmek zorundasın. Başarıyı hak etmelisin ve bunun için sen her türlü jimnastiği yapıyorsun. Ve bunun için sadece

birazcık acı çekmen yeterli ve sonra kutlama olacak. Fakat bu yarın asla gelmez. O asla gelmemiştir.

Yarın sadece, asla gelmeyen demektir. O yaşamayı ertelemektir. O seni acı çeker halde tutmak için güzel bir stratejidir.

Ego şimdiki zamanda keyif alamaz. O şimdiki zamanda var olamaz; o yalnızca —var olmayan— gelecek zamanda, geçmişte var olabilir. Geçmiş artık yoktur, gelecek henüz gerçekleşmemiştir; her ikisi de

yoktur. Ego sadece var olmayan ile var olabilir. Çünkü onun kendi varlığı mevcut değildir.

Şimdiki zamanda, anın saflığında, içinde hiç ego bulamayacaksın; sadece sessiz bir mutluluk, sessiz ve saf hiçlik.

Ayrı bir merkez fikri egonun kökenidir. Bir çocuk doğduğunda kendisine ait bir merkezi olmadan gelir. Annesinin rahminde dokuz ay boyunca o, annesinin merkezini kendi merkezi olarak yaşar; o ayrı değildir.

Sonra o doğar. Ondan sonra kişinin ayrı bir merkez olarak kendisini düşünmesi faydalı bir şeydir; aksi taktirde hayat çok zorlaşacak, neredeyse imkânsız olacaktır.

Hayatta kalmak ve yaşam mücadelesinde ayakta kalmak için herkesin kim olduğuna ilişkin belli bir fikre sahip olmaya ihtiyacı vardır. Ve hiç kimsenin hiçbir fikri yoktur. Aslında hiç kimse hiçbir zaman herhangi bir fikre sahip olamaz çünkü özünün en derininde sen bir

gizemsin. Onun hakkında bir fikrin olamaz. Özünün en derininde sen bir birey değilsin, sen evrenselsin.

Bu nedenle eğer Budaya, "Sen kimsin?" diye sorarsan sessiz kalır. Onu yanıtlamaz. Bunu yapamaz çünkü artık o ayrı değildir. O bütündür. Ancak günlük hayatta Buda bile 'ben' sözcüğünü kullanmak zorundadır. Susarsa, "Susadım, Ananda bana biraz su getir, ben susadım" demek zorundadır. Bu yüzden o, eskiden anlamlı olan 'ben'

sözcüğünü kullanmaya devam eder. O çok anlamlıdır; bir kurmaca bile olsa o hâlâ anlamlıdır. Fakat pek çok kurmaca anlamlıdır.

Örneğin senin bir ismin var, bu bir kurmacadır. Sen bir ismin olmadan geldin, beraberinde bir isim getirmedin, isim sana verildi. Ondan sonra devamlı tekrar ile onunla özdeşleşmeye başladın. Fakat o bir kurmacadır.

Fakat ben o bir kurmacadır dediğimde onun gereksiz olduğunu

söylemek istemiyorum. O gerekli bir kurmacadır, o kullanışlıdır. Aksi taktirde insanlara nasıl hitap edeceksin. Birisine bir mektup yazmak istersen kime yazacaksın.

Bir seferinde küçük bir çocuk Tanrıya bir mektup yazmıştı. Annesi hastaydı ve babası ölmüştü ve hiç paraları yoktu. Bu yüzden o da Tanrı'dan elli rupi istemişti.

Mektup postaneye ulaştığında ne yapacaklarını şaşırdılar; bunu kime göndereceklerdi? Nereye

göndereceklerdi? O sadece Tanrıya gönderilmişti. Bu yüzden açtılar. Çocuk için çok üzüldüler ve biraz para toplayıp ona gönderdiler. Onlar biraz para toplamışlardı; çocuk elli rupi istemişti ama onlar sadece kırk toplayabilmişlerdi.

Yine Tanrıya gönderilmiş olan diğer mektup geldi ve çocuk şöyle yazmıştı: "Sevgili Efendim, lütfen bir dahaki sefere para gönderdiğinde bana doğrudan gönder, postane aracılığıyla gönderme. Onlar kendi

komisyonlarını, on rupiyi almışlar."

Şayet hiç kimsenin ismi olmazsa çok zor olacaktır. Her ne kadar gerçekte hiç kimsenin bir ismi olmasa da hâlâ o güzel bir kurmacadır, faydalıdır, isimler başkalarının sana hitap etmesi için gereklidir, 'ben' kendini isimlendirmek için gereklidir. Ama o sadece bir kurgudur. Eğer kendi derinine inersen ismin kaybolduğunu, 'ben' fikrinin kaybolduğunu göreceksin; orada sadece salt bir oluş, varlık, öz kalır.

Ve bu öz ayrı değildir, o senin ve benim değildir; bu öz her şeyin özüdür. Kayalar, nehirler, dağlar, ağaçlar hepsi içindedir. O her şeyi içerir, o hiçbir şeyi dışarıda bırakmaz. Tüm geçmiş, tüm gelecek, bu muazzam evren, her şey onun içerisindedir. Kendi içinde ne kadar derine inersen, kişilerin var olmadığını, bireylerin var olmadığını o kadar çok göreceksin. O zaman var olan şey saf bir evrenselliktir. Yüzeyde bizim isimlerimiz, egolarımız, kimliklerimiz var.

Yüzeyden merkeze doğru sıçradığımızda tüm bu kimlikler yok olur.

Ego kullanışlı bir kurmacadır. Onu kullan fakat onun seni kandırmasına izin verme.

Her zaman egomuz aracılığıyla mı eylemde bulunuyoruz yoksa ondan özgür olduğumuz anlar da var mıdır?

Ego bir kurmaca olduğu için ondan özgür olduğun anlar vardır. O bir

kurgu olduğundan sadece sen onu desteklediğin sürece var olabilir. Kurmaca bir şeye çok özen göstermek gerekir. Hakikatin hiçbir çabaya ihtiyacı yoktur, hakikatin güzelliği budur. Fakat bir kurmaca? Sürekli onu boyamak, ona şuradan ya da buradan destek olmak zorundasın. Ve o buna rağmen sürekli çöker. Bir tarafı desteklemeyi başarana kadar, diğer taraf çökmeye başlar.

Ve insanların tüm yaşamları boyunca

yapmayı sürdürüp durdukları şey budur: Kurmaca olanı hakikatmiş gibi göstermeye çalışmak. Çok paraya sahip ol, o zaman daha büyük bir egon olabilir, yoksul adamdan biraz daha katı bir ego. Fakir adamın egosu incedir; o kalın bir egonun bedelini ödeyemez. Bir ülkenin başbakanı ya da başkanı ol ve senin egon en uç noktaya kadar şişer. O zaman ayakların yere basmaz.

Tüm hayatımız, güç, prestij, para, şu ve bu arayışımız bir şekilde bu

kurmacayı sürdürebilmek için yeni bir destek arayışı, yeni bir payanda arayışından başka bir şey değildir.

Ve her zaman sen ölümün geldiğini biliyorsun. Ne yaparsan yap ölüm onu yok edecektir. Fakat yine de kişi umuda karşı umut beslemeye devam eder; belki diğer herkes ölebilir ama sen değil.

Ve aslında bir anlamda bu doğrudur. Her zaman sen diğer insanları ölürken görmüşsündür, asla kendini ölürken görmemişsindir. Bu yüzden

o, doğruymuş, mantıklıymış gibi gözükür. Şu kişi ölür, bu kişi ölür ve sen asla ölmezsin. Sen her zaman onlar için üzülürsün, sen her zaman onlara elveda demek için mezarlığa gidersin ve sonra yeniden eve dönersin.

Bu seni kandırmasın çünkü tüm bu insanlar da aynı şeyi yapıyordu. Ve hiç kimse istisna değildir. Ölüm gelir ve senin isminin, senin şanının tüm kurmacasını yok eder. Ölüm gelir ve basitçe her şeyi siler; ayak izleri bile

kalmaz. Hayatımız aracılığıyla yaptığımız şey her ne olursa olsun suyun üzerine yazı yazmaktan başka bir şey değildir; kuma bile değil suyun üzerine. Henüz sen onu yazmadın bile ve o kayboldu. Onu okuyamazsın bile; sen onu okuyana kadar o gitmiştir.

Fakat biz bu şatoları boşluğa kurmak için çabalamayı sürdürürüz. Bu bir kurmaca olduğu için onun sürekli olarak ayakta tutulmaya, sürekli çabaya gece ve gündüz ihtiyaç

vardır. Ve hiç kimse yirmi dört saat boyunca bu kadar dikkatli olamaz. Bu nedenle sana rağmen, egonun bir engel olarak iş görmediği anlarda gerçekliği anlık olarak fark ettiğin zamanlar olur. Egonun kafesinin olmadığı anlar vardır; sana rağmen, unutma. Herkesin arada bir böyle anları vardır.

Örneğin her gece derin uykuya daldığın zaman ve uyku rüya dahi göremeyeceğin kadar derin olduğunda, o zaman ego artık

bulunmaz; tüm kurmacalar gitmiştir. Derin, rüya görülmeyen uyku bir tür küçük ölümdür. Rüyanın olmadığı uykuda ego tamamıyla kaybolur çünkü düşünce yokken, rüya yokken nasıl bir kurmacayı taşıyacaksın. Fakat rüyasız uyku çok azdır. Sekiz saatlik sağlıklı uykuda iki saatten fazla değildir. Fakat sadece bu iki saat yeniden yaşam enerjisini tazeler. Eğer iki saat rüyasız derin uyku alırsan sabahleyin yeni, taze, canlı olursun. Hayat yeniden heyecana sahiptir, yeni gün bir

armağan gibi gelir. Her şey yeni gelir çünkü sen yenisin. Ve her şey güzel gelir çünkü sen güzel bir haldesin.

Bu derin uykuya daldığın iki saatte —Patanjali (ve yoganın) sushupti dediği rüyasız uyku— ne olmuştur? Ego kayboldu. Ve egonun kaybolması seni yeniden canlandırdı, yeniden tazeledi. Egonun kaybolmasıyla, derin bilinçsizliğin içinde bile olsan Tanrı'nın tadına baktın. Patanjali sushupti, rüyasız uyku ile samadhi, budalığın

değişmez hali arasında büyük bir fark yoktur der. Büyük bir fark olmasa da yine de bir fark vardır. Bu fark bilinçliliktir. Rüyasız uykuda sen bilinçsizsin, samadhi'de sen bilinçlisin fakat ikisi aynı haldir. Sen Tanrıya gidersin, sen evrensel merkeze gidersin. Sen çeperden kaybolur ve merkeze gidersin. Ve sadece merkezle bu temas seni yeniden canlandırır.

Ego bir kurmaca olduğu için arada bir kaybolur. En uzun zaman rüyasız

uykudadır. O nedenle uykuya çok değer ver; onu hiçbir şekilde kaçırma.

En büyük ikinci egosuzluk deneyimi sekstir. Bu din adamları tarafından mahvedilmiştir; onlar onu ayıplamıştır. Bu yüzden artık o, çok da müthiş bir deneyim değildir. Bu kadar uzun süredir böylesi bir ayıplama insanların zihinlerini şartlandırmıştır. Sevişirken dahi onlar içten içe yanlış bir şey yaptıklarını biliyorlar. Suçluluk bir

yerlerde pusuda yatıyor. Ve bu en modern, en çağdaş hatta en genç kuşakta bile böyledir.

Yüzeyde sen topluma başkaldırmış olabilirsin, yüzeyde artık sen uyumlu olmayabilirsin. Fakat bazı şeyler çok derine inmiştir; bunun yüzeyde başkaldırmış olmakla bir alakası yoktur. Saçını uzatabilirsin, bunun pek bir faydası olmayacaktır. Bir hippi olup yıkanmaya bir son verebilirsin, bunun bir faydası olmayacak. Aklına gelebilecek ve

hayal edebileceğin her şekilde kendini toplumdan kopartabilirsin fakat bunun gerçekte bir faydası olmaz çünkü bazı şeyler çok çok derine inmiştir. Ve bunların hepsi çok yüzeysel ölçütlerdir.

Binlerce yıldır bize seksin en büyük günah olduğu söylenmiştir. O bizim kanımızın, kemiğimizin ve iliğimizin bir parçası haline gelmiştir. Bu nedenle bilinçli olarak onda yanlış hiçbir şey olmadığını bilsen bile bilinçaltı seni korkar halde, biraz

mesafeli ve suçluluk duyguları içerisinde tutar. Ve sen onun içine tam olarak giremezsin.

Şayet sevişmenin içine bütünüyle girebilirsen ego ortadan kalkar. Çünkü en yüksek zirvede, sevişmenin en yüksek doruğunda sen saf enerjisindir. Zihin iş göremez. O öylesine büyük bir enerji yükselmesidir ki zihin kendini kaybeder, o şimdi ne yapacağını bilemez. O normal durumlarda mükemmel bir şekilde işlevini

sürdürmeye devam edebilir fakat ne zaman çok yeni ve çok yaşamsal bir şey olursa durur. Ve seks en yaşamsal şeydir.

Şayet sen sevişmenin içerisine derinlemesine girebilirsen ego ortadan kaybolur. Sevişmenin güzelliği budur, bu Tanrı'yı anlık olarak fark etmenin diğer bir kaynağıdır; tıpkı derin uykudaki gibidir fakat çok daha değerlidir çünkü derin uykuda bilinçsiz olacaksın. Sevişmede bilinçli

olacaksın; bilinçli ama yine de zihinsiz.

Böylelikle Tantra'nın muazzam bilimi mümkün hale gelir. Patanjali ve yoga derin uyku çizgisi üzerinde çalışmıştır; onlar derin uykuyu bilinçli bir hale dönüştürme yolunu seçmiştir. Böylelikle sen kim olduğunu bilirsin, böylelikle sen merkezde ne olduğunu bilirsin. Tantra sevişmeyi Tanrıya doğru açılan bir pencere olarak seçmiştir.

Yoganın yolu çok uzundur çünkü

bilinçaltı uykuyu bilince dönüştürmek çok çetindir; o pek çok hayat sürebilir...

Fakat Tantra çok daha kısa, en kısa ve aynı zamanda çok çok daha zevkli olan yolu seçmiştir. Sevişmek pencereyi açabilir. Yapılması gereken tek şey din adamlarının senin içine yerleştirmiş olduğu şartlandırmaları söküp atmaktır. Din adamları senin içine bu koşullanmaları yerleştirmiştir böylelikle onlar seninle Tanrı

arasındaki arabulucu ve temsilci haline gelebilirler, böylelikle senin doğrudan temasın kesilmiştir. Doğal olarak seni temasa geçirecek başka birisine ihtiyaç duyarsın. Ve din adamı güçlenir. Ve din adamı çağlar boyunca güçlü olmuştur.

Kim seni güç ile, gerçek güç ile temasa geçirebilirse kudretli hale gelecektir. Tanrı gerçek güçtür, tüm güçlerin kaynağıdır. Din adamları çağlar boyunca çok güçlü olarak kalmışlardır; krallardan daha

güçlüdürler. Artık bilim adamı din adamının yerini almıştır. Çünkü artık o, doğada saklı kalmış güçlerin kapılarını açmayı biliyor. Din adamı seni Tanrı ile temasa geçirmeyi biliyordu, bilim adamı seni doğa ile temasa geçirmeyi biliyor. Ancak din adamı öncelikle senin temasını kesmek zorundadır ki bu sayede seninle Tanrı arasında özel bir hat olmasın. O senin içindeki kaynakları mahvetmiştir, onları zehirlemiştir. O çok güçlü hale gelmiştir. Fakat tüm insanlık sevgisiz, ruhsuz, suçluluk

duyguları ile dolu hale gelmiştir.

Bu suçluluk duygusundan bütünüyle vazgeçmelisin. Sevişirken aklına duayı, meditasyonu, Tanrı'yı getir. Sevişirken tütsüler yak, ilahiler söyle, dans et, şarkılar söyle. Yatak odan bir tapınak, kutsal bir saray olsun. Ve sevişmek acele ile yapılan bir şey olmamalı. Onun derinine in; mümkün olduğunca zarif ve yavaş bir şekilde onun tadını çıkart. Ve şaşıracaksın; anahtara sahipsin. Tanrı seni anahtarsız göndermemişti. Fakat bu

anahtarlar kullanılmak zorunda, anahtarı kilide sokman ve çevirmen gerekir.

Sevgi egonun kaybolduğu ve senin bilinçli, tamamıyla bilinçli olduğun, nabzının attığı, titreştiği en yüksek potansiyele sahip olan diğer olgudur. Sen artık bir birey değilsin, sen bütünün enerjisinin içinde kayboldun.

Sonra, yavaş yavaş bunun yaşam tarzın olmasına izin ver. Sevginin doruğunda olan şeyin senin disiplinin haline gelmesi gerekir; sadece bir

deneyim değil bir disiplin. O zaman ne yaparsan yap ve nereye yürürsen yürü...sabahın erken saatlerinde güneş doğarken aynı duyguya sahip ol, varoluşla aynı şekilde kaynaş. Toprağın üzerinde uzanırken yıldızlarla dolu gökyüzü yine aynı bütünleşmeye sahiptir. Toprağın üzerinde yatarken yeryüzü ile bir hisset. Yavaş yavaş sevişmek sana varoluşun kendisine nasıl âşık olunacağının ipuçlarını vermelidir. Ve o zaman ego bir kurmaca olarak tanınır, bir kurmaca olarak kullanılır.

Ve şayet onu bir kurmaca olarak kullanırsan bir tehlike yoktur.

Egonun kendiliğinden kayıp gittiği birkaç an daha vardır. Büyük tehlike anlarında: Araba kullanıyorsun ve ansızın bir kazanın olacağını görüyorsun. Arabanın kontrolünü kaybettin ve kurtulacağın bir olasılık gözükmüyor. Ağaca ya da gelmekte olan kamyona çarpacaksın ya da nehre uçacaksın, bu kesinlikle böyle olacak. Böyle anlarda ego ansızın kaybolacaktır.

Bu yüzden tehlikeli durumlara yönelmenin çok büyük cazibesi vardır. İnsanlar Everest'e tırmanır. Onlar bunu anlamış olsa da olmasa da bu derin bir meditasyondur. Dağcılık çok önemlidir. Dağlara tırmanmak tehlikelidir; ne kadar tehlikeli ise o kadar güzeldir. Egosuzluğun anlık tecrübelerini muhteşem bir şekilde yaşayacaksın. Ne zaman tehlike çok yakınsa zihin durur. Zihin sadece sen tehlikede değilken düşünebilir; onun tehlike halinde söyleyecek hiçbir şeyi yoktur.

Tehlike seni anın içinde tutar. Ve anın içindeki bu kendiliğindenlikte ansızın sen ego olmadığını bilirsin.

Veya —bu farklı insanlar içindir çünkü insanlar farklıdır— şayet senin estetik bir kaygın varsa o zaman güzellik kapıları açacaktır. Sadece güzel bir kadının yahut güzel bir erkeğin yanından geçtiğini görmek, sadece tek bir güzellik parıltısı ve ansızın ego kaybolur. Sen kendinden geçersin.

Yahut su birikintisinde bir nilüfer

görmek veya bir gün batımı ya da kanatlanmış bir kuş görmek; içsel duyarlılığını tetikleyen herhangi bir şey, o kadar derinlemesine seni bir anlığına ele geçiren bir şey ki kendini unutursun, hem varsın hem de yoksun, kendinden vazgeçersin: O zaman da ego kayıp gider. O bir kurmacadır; onu taşımak zorundasın. Onu bir anlığına unutursan kayıp gider.

Ve onun kayıp gittiği ve hakiki olanın ve gerçeğin anlık deneyimlerine

sahip olduğun bazı anlar olması iyi bir şeydir. Bu anlık tecrübeler sebebi ile din henüz ölmemiştir. Bunun nedeni din adamları değildir. Onlar onu öldürmek için her şeyi yapmışlardır. Bunun sebebi kiliseye ve camiye ve tapınağa giden sözde dindarlar değildir. Onlar dindar bile değillerdir, onlar öyleşmiş gibi yaparlar.

Din, az ya da çok herkesin başına gelen bu birkaç an yüzünden ölmemiştir. Onların daha çok farkına

var, bu anların ruhunu daha çok özümse, bu anlara daha çok izin ver, bu anların daha çok gerçekleşmesi için alan yarat. Tanrı'yı aramanın hakiki yolu budur. Egonun içinde olmamak Tanrı'nın içinde olmaktır.

Senin içinde üç tane sen var: Birinci sen kişiliktir. Kişilik (personality) sözcüğü Yunanca 'persona' kökünden gelir. Antik Yunan tiyatrosunda maske kullanırlardı ve ses maskeden gelirdi. 'Sona' ses, insan sesi anlamına gelir ve 'per'

maskenin içinden demektir. Gerçek yüzü, gerçek aktörü tanımıyorsun. Bir maske var ve maskenin içinden ses geliyor. Maskeden geliyor gibi gözükür ve sen gerçek yüzü tanımıyorsun. Kişilik (personality) güzel bir sözcüktür, o Yunan tiyatrosundan gelir.

Ve olan şey budur. Yunan tiyatrosunda sadece bir tane maskeleri vardı. Senin ise tıpkı bir soğanın katmanları gibi maskelerinin üzerinde pek çok maskelerin vardır.

Bir maskeni kenara koysan başka bir tanesi vardır, onu da kaldırsan diğeri vardır. Ve sen kazımaya ve kazımaya devam edebilirsin. Ve kaç tane yüz taşıdığını bilmek seni şaşırtacaktır. Kaç tane! Hayatlardır onları topluyorsun. Ve onların hepsi kullanışlıdır çünkü pek çok kez değiştirmen gerekir.

Hizmetçinle konuşuyorsun, patronunla konuşurken sahip olduğun yüzü taşıyamazsın. Ve her ikisi de aynı odada olabilir: Hizmetçiye

baktığında bir maskeyi kullanmak zorundasın. Ve patronuna baktığında ise başka bir maskeyi kullanmak zorundasın. Sen sürekli değişirsin. Bu neredeyse otomatik hale gelmiştir: Senin değiştirmene gerek yok kendiliğinden değişir. Patrona bakarsın ve gülümsersin. Ve hizmetçiye bakarsın ve gülümseme kaybolur ve sen sertsin; patronunun sana olduğu kadar sertsin. O kendi patronuna baktığında gülümser.

Tek bir anda yüzünü pek çok kez

değiştiriyor olabilirsin. Kişi kaç tane yüzü olduğunu bilmek için çok çok uyanık olmalıdır. Sayısız. Sayılamazlar.

Bu birinci sensin, sahte sen ya da ona ego de. O sana toplum tarafından verilmiştir, o sana toplumun bir armağanıdır; politikacının ve din adamının ve ebeveynin ve pedagogun. Onlar sana hayatını yumuşatmak için pek çok yüz vermiştir. Onlar senin hakikatini senden almıştır, onun

yerine sana sahtesini vermiştir. Ve bu sahte yüzler nedeniyle sen kim olduğunu bilmiyorsun. Sen bilemezsin çünkü yüzler o kadar hızla değişiyor ve o kadar çoklar ki sen kendine güvenemezsin. Sen tam olarak hangi yüzün senin olduğunu bilmiyorsun. Aslında bu yüzlerin hiçbirisi sen değilsin.

Ve Zen insanları der ki, "Kendi orijinal yüzünü bilmediğin sürece Buda'nın ne olduğunu bilemeyeceksin. " Çünkü Buda senin

orijinal yüzündür.

Sen bir Buda olarak doğdun ve sen bir yalanı yaşıyorsun.

Bu toplumsal armağan bırakılmalıdır. Sannyas'\n, kendini manevi bir yola adamanın anlamı budur. Sen bir Hıristiyansın veya bir Hindusun veya bir Müslümansın, bu yüz bırakılmalıdır. Çünkü bu senin yüzün değildir; o sana başkaları tarafından verilmiştir, sen onun için koşullandırılmışsındır. Ve sana sorulmamıştır, senden bu

istenmemiştir. Bu sana şiddetle, kaba kuvvetle dayatılmıştır.

Tüm anne babalar saldırgandır ve tüm eğitim sistemleri saldırgandır çünkü onlar seni dikkate almazlar. Onların değişmez doğru olarak kabul ettikleri fikirleri vardır, onlar zaten neyin doğru olduğunu biliyor. Ve onlar bu 'doğru'yu sana yerleştirirler. Sen içinden kıvranırsın, çığlık atarsın ama sen çaresizsin. Bir çocuk son derece çaresiz ve kırılgandır, o herhangi bir şekilde

kalıba dökülebilir. Ve toplumun yaptığı şey budur. Çocuk yeterince güçlenmeden önce o çoktan bin bir şekilde sakatlanmıştır. Felç olmuş, zehirlenmiştir.

Dindar olmak istediğin gün tüm dinlerden vazgeçmek zorunda kalacaksın. Tanrı ile ilişkiye geçmek istediğin gün Tanrı hakkındaki tüm ideolojilerden vazgeçmek zorunda kalacaksın. Kim olduğunu bilmek istediğin gün sana verilmiş olan tüm cevaplardan vazgeçmek zorunda

kalacaksın. Ödünç alınmış her şey yakılmalıdır.

Bu nedenle Zen şu şekilde tanımlanmıştır: "İnsan kalbine doğrudan hitap etmek. Doğayı görmek ve Buda olmak. Harflere yaslanmamak, kutsal metinlerden ayrı, dışında bir iletişim şekli."

Kutsal metinlerden ayrı, dışında bir iletişim şekli: Kuran bunu sana veremez, ne Dhammpada ne İncil ne Talmud ne de Gita verebilir. Hiçbir kutsal metin onu sana veremez. Ve

şayet kutsal metne inanırsan hakikati ıskalamaya devam edeceksin.

Hakikat senin içinde; onunla orada karşılaşmak gerekir. "İnsan kalbine doğrudan hitap etmek. Doğayı görmek ve Buda olmak." Hiçbir yere gitmene gerek yok. Ve nereye gidersen git aynı kalacaksın, o halde ne anlamı var? Himalayalara gidebilirsin, bu hiçbir şeyi değiştirmeyecek. Seninle birlikte olan her şeyi taşıyacaksın. Sonradan olduğun her şeyi, yapıldığın her şeyi,

tüm yapaylıklarını taşıyacaksın. Sentetik yüzlerin, ödünç alınmış bilgin, kutsal metinlerin içinde sana yapışık kalmaya devam edecek. Himalayalardaki bir mağaranın içinde otururken bile tek başına olmayacaksın. Öğretmenler etrafında olacak ve din adamları ve politikacılar ve anne babalar ve tüm toplum. Belki o görünür olmayacaktır fakat içinde seni kalabalıklaştırarak orada olacaktır. Ve sen bir Hıristiyan ya da bir Hindu ya da bir Müslüman olarak kalacaksın. Ve sen papağan

gibi sözcükleri tekrar edip duracaksın. O değişmeyecek. O değişemez.

Nereye gidersen git kendin olarak kalacaksın. Cennette yahut Himalayalarda bile olsan başka türlü olamazsın. Dünya senin dışında değildir; dünya sensin. Bu yüzden nereye gidersen git beraberinde dünyanı da götürürsün.

Gerçek değişiklik mekânda olmamalı, gerçek değişiklik dışarıda olmamalı, gerçek değişiklik içsel

olmalı ve gerçek değişiklik derken ne demek istiyorum? Kendini geliştirmen gerekli demiyorum çünkü gelişme yine bir yalandır.

Gelişme, kişiliğini cilalamaya devam edeceksin demektir. Onu son derece güzelleştirebilirsin; ancak hatırla o ne kadar güzel olursa o kadar tehlikelidir. Çünkü ondan vazgeçmek o kadar zor olacaktır.

Bu nedenle bazen bir günahkâr, bir aziz haline gelir. Fakat senin sözde saygıdeğer insanların asla öyle

olamaz. Onlar olamazlar; onların öylesine değerli, öylesine süslenmiş, cilalanmış kişilikleri vardır ki ve onlar kişiliğe çok fazla yatırım yapmışlardır. Onların tüm yaşamı bir çeşit cilalamadır. Artık bu güzel kişilikleri bırakmak çok ağır bir bedeldir. Bir günahkâr ondan vazgeçebilir, onun buna yatırımı yoktur. Aslında o bundan bıkmıştır, o çok çirkindir. Fakat nasıl saygıdeğer bir kişi ondan kolaylıkla vazgeçsin? Bu ona gayet iyi hasılat bırakıyor, bu çok kârlı bir şeydi. Bu onu daha çok

ve daha çok saygıdeğer hale sokuyor, o daha yükseğe ve daha yükseğe çıkıyor, o başarının zirvesine ulaşıyor. Onun bu başarı merdiveninde ilerlemesini durdurması çok zor. Bu sonu olmayan bir merdiven, sen sonsuza dek devam edebilirsin.

Birisi Henry Ford'a ölüm döşeğindeyken sormuştu—o halâ bazı yeni endüstriler, bazı yeni girişimler planlıyordu— birisi ona sordu, "Efendim ölüyorsunuz! Ve

doktorlar birkaç günden fazla yaşayamayacağınızı söylüyor. Hatta onlar bundan bile emin değil; bugün ya da yarın ölebilirsiniz. Şimdi, neden? Ve siz bunu tüm hayatınız boyunca yapmıştınız. Ve sizin çok paranız var, harcayabileceğinizden çok, istediğiniz her şeyi yapabileceğinizden daha çok. Bu gereksiz bir para. Niçin girişimlerinizi sürekli çoğalttınız?" Bir anlığına Henry Ford planlamayı durdurmuş olmalı. Ve şöyle söylemiş, "Dinle. Duramam. Bu mümkün değil.

Sadece ölüm beni durduracak, ben duramam. Canlıyken daha yüksek basamağa tırmanmaya devam edeceğim. Bunun anlamsız olduğunu biliyorum ama duramıyorum!"

Hayatta başarılı olduğun zaman durmak zordur. Zenginleşiyorken durmak zordur, meşhur oluyorken durmak zordur. Ne kadar rafine bir kişiliğin varsa, o sana, o kadar çok tutunur.

Bu yüzden sana kendini geliştirmen gerektiğini söylemiyorum. Buda'dan

Hakuin'e kadar tüm büyük üstatlar; hiç kimse sana gelişmeni söylememiştir. Sözde 'gelişim kitaplar' konusunda dikkatli ol. Amerikan piyasası böyle kitaplarla doludur. Dikkatli ol. Çünkü gelişmek seni hiçbir yere götürmeyecektir. Bu gelişmekle alakalı bir şey değildir; çünkü gelişmekle gelişecek olan şey bir yalandır. Kişilik gelişecektir — daha çok cilalanacaktır, daha zor fark edilir olacaktır, daha değerli olacaktır, daha kıymetli olacaktır— fakat bu dönüşüm değildir.

Dönüşüm kişiliği geliştirmekle değil, tamamıyla bırakmakla olur.

Yalan hakikat haline gelemez. Yalanı geliştirerek bir hakikate dönüştürmenin bir yolu yoktur. O yalan kalacaktır. O daha çok bir hakikat gibi gözükecektir ama bir yalan olarak kalacaktır. Ve ne kadar hakikat gibi gözükürse, onun cazibesine o kadar kapılacak, onun içine kök salacaksın. Yalan o kadar çok hakikatmiş gibi gözükebilir ki onun bir yalan olduğu gerçeğini

unutabilirsin.

Yalan sana şöyle der: Hakikati ara. Karakterini, kişiliğini geliştir. Hakikati ara, şu ol, bu ol. Yalan sana yeni programlar vermeye devam eder: Bunu yap ve her şey iyi olacak ve sonsuza dek mutlu olacaksın. Şunu yap, bunu yap. Bu başarısız mı oldu? Endişelenme, senin için başka planlarım var. Yalan sana planlar vermeye devam eder ve sen bu planlara uymaya devam edersin ve hayatını boşa harcarsın.

Aslında hakikat için arayış bile bir yalandan kaynaklanır. Bunu anlamak zor olacaktır fakat bu anlaşılmak zorundadır. Hakikat arayışı yalanın kendisinden kaynaklanır. Bu yalanın kendisini koruma yoludur; o sana hakikat arayışını bile sunar, şimdi sen kişiliğine nasıl öfkelenebilirsin? Ve sen nasıl onu bir yalan olarak adlandırabileceksin? O seni hakikat arayışına doğru iter, o seni zorlar, o seni buna sevk eder.

Fakat arayış uzaklaşmak demektir.

Ve hakikat buradadır. Ve yalan seni oraya gitmen için itekler. Ve hakikat şimdidir. Ve yalansa 'o zaman' ve 'orada'dır. Yalan her zaman için geçmişten yahut gelecekten konuşur, o asla şimdiki zamandan konuşmaz. Ve hakikat mevcuttur. Tam şu an! O şimdi buradadır...

Bu yüzden ilk 'sen' yalandır, eylemdir. Senin etrafını çevrelemiş olan sahte kişiliktir. Toplumsal yüz, sahtekârlık. O düzenbazdır. Toplum onu sana dayatmıştır ve sen onun bir

işbirlikçisi haline gelmişsindir. Toplumsal yalanla yapmış olduğun işbirliğini bırakmak zorundasın. Çünkü sen sadece bütünüyle çıplak olduğunda kendinsindir. Tüm kıyafetler toplumsaldır. Kendin olduğunu zannettiğin tüm kimlikler ve tüm fikirler toplumsaldır; başkaları tarafından verilmiştir. Onların bu fikirleri sana vermek için kendi sebepleri vardır. Bu zor fark edilen bir sömürüdür.

Gerçek sömürü ekonomik ya da

siyasi değildir, gerçek sömürü psikolojiktir. Bu yüzden bugüne kadar yapılan tüm devrimler başarısız olmuştur. Şimdiye kadar hiçbir devrim başarılı olmamıştır. Sebep? Çünkü onlar psikolojik olan en derindeki sömürüye bakmamışlardır. Onlar sürekli olarak yüzeysel şeyleri değiştirirler. Kapitalist bir toplum komünist hale gelir ama bu hiçbir değişiklik yaratmaz. Bir demokrasi diktatörlük haline gelir, diktatörlük olan bir toplum demokratik hale gelir, bu hiçbir fark yaratmaz. Bunlar

sadece yüzeysel değişikliklerdir, badana gibidir. Ardındaki yapı aynı kalır.

Psikolojik sömürü nedir? Psikolojik sömürü hiç kimsenin kendisi olmasına izin verilmemesidir. Hiç kimsenin kendisi olarak kabul edilmemesidir. Hiç kimseye saygı duyulmamasıdır. Onlara kendileri olarak saygı duymazsan insanlara nasıl saygı duyacaksın. Şayet onlara bazı şeyleri dayatıyorsan ve sonra saygı duyuyorsan, sen kendi

dayatmalarına saygı duyarsın. Sen onlara kendileri olarak saygı duymuyorsun, onların çıplaklığına saygı duymuyorsun. Onların doğallığına saygı duymuyorsun, onların içinden gelenlere saygı duymuyorsun, onların gerçek gülümsemelerine ve gerçek gözyaşlarına saygı duymuyorsun. Sen sadece sahteliğe, eylemlere, gösterişe saygı duyuyorsun. Sen onların eylemlerine saygı duyuyorsun.

Bu sen-1 bütünüyle bırakılmalıdır. Freud, insanlığa kişiliğin, bilinçli zihnin sahteliğinin farkında olması için çok yardımda bulunmuştur. Onun devrimi Marks'ın devriminden çok daha fazla derindir, onun devrimi herhangi başka bir devrimden çok daha derindir. Her ne kadar o yeterince ileri gitmese de derine iner.

O ikinci sene, sen-2'ye ulaşır. Bu bastırılmış sendir, içgüdüsel sen, bilinçsiz sen. Bu toplumun izin vermediği her şeydir, bu toplumun

varlığının içinde kalması için zorladığı ve oraya kilitlediği her şeydir. O sadece rüyalarında gelir, o sadece metaforlarda gelir, o sadece sarhoş olduğunda gelir, o sadece artık kontrolünü yitirdiğinde gelir. Bunun dışında o, senden çok uzakta kalır. Ve o daha hakikidir, o sahte değildir.

Freud insanın bunun farkında olması için çok şey yapmıştır. Hümanist psikoloji akımı ve özellikle de gelişim grupları, yüzleşme ve diğerleri senin

içinde çığlık atmakta olan, bastırılmış olan, ezilmiş olan tüm şeylerin farkında olman için muazzam düzeyde yardımda bulunmuştur. Ve bu senin en yaşamsal parçandır. Bu senin gerçek hayatın, doğal hayatındır. Dinler onu senin hayvansı parçan olarak kötülemiştir, onlar onu günahların kaynağı olarak kötülemiştir. O günahın kaynağı değildir, o yaşamın kaynağıdır. Ve o bilinçten daha alt seviyede değildir. O bilinçten daha düşük seviyede

değil fakat bilinçten daha derindedir.

Ve şayet o hayvansıysa bunda yanlış hiçbir şey yoktur. Hayvanlar güzeldir, ağaçlar da. Onlar hâlâ kendi mutlak basitlikleri içinde çıplak yaşarlar. Onlar henüz din adamları ve politikacılar tarafından mahvedilmemişlerdir. Onlar hâlâ Tanrının parçasıdır. Yalnızca insan yanlış yola sapmıştır. İnsan yeryüzündeki yegâne anormal hayvandır; aksi taktirde tüm hayvanlar basitçe normaldir. Bunun

sonucu olarak da coşku, güzellik, sağlık. Bu yüzden canlılık. Görmedin mi? Bir kuş kanatlanmış uçarken hiç kıskanmadın mı? Hiç, bir geyiği ormanın içinde hızla koşarken görmedin mi? Canlılığı, enerjinin saf coşkusunu kıskanmadın mı?

Çocuklar: Hiç onları kıskanmadın mı? Belki de o kadar kıskançlık hissediyorsun ki bu yüzden çocuksu olmayı kötüleyip duruyorsun. Sürekli kötülüyorsun. Montague, "Çocukça davranma" yerine insanlara

"Yetişkince davranma" demeye başlamalıyız derken haklıdır. O haklıdır, aynı fikirdeyim.

Bir çocuk güzeldir, yetişkin çirkinliktir. O artık bir akış değildir, o pek çok şekilde bloke olmuştur. O donmuştur, o cansızdır. Ve donuktur. O coşkuyu kaybetmiştir, o heyecanı kaybetmiştir, o sadece sürünmektedir. O sıkılmıştır, onda hiç gizem duygusu yoktur. O asla şaşırmış hissetmez,

o hayret etmenin lisanını unutmuştur.

Onda gizem kaybolmuştur. Onun açıklamaları vardır, gizem artık orada değildir. Bu nedenle o şiiri ve dansı ve tüm değerli olan şeyleri ve hayata anlam ve önem katan her şeyi, hayata tat veren her şeyi kaybetmiştir.

Bu ikinci 'sen' birincisinden çok daha değerlidir. Bu tüm dinlere karşı olduğum yerdir, tüm din adamlarına karşı olduğum yerdir çünkü onlar en yüzeysel olan birinciye yapışırlar. İkinciye git. Fakat ikinci son değildir;

Freud'un eksik kaldığı yer burasıdır. Ve hümanist psikolojinin de eksik kaldığı yer budur; Freud'dan biraz daha derine iner yine de üçüncüyü bulmak için yeterince derine inmez.

Üçüncü bir 'sen,' sen-3 vardır. Sen-1'in ve sen-2'nin, her ikisinin ötesindeki gerçek sen, orijinal yüz. Aşkın olan. Budalık. O bölünmemiş saf bilinçliliktir.

Birinci sen toplumsaldır, ikinci sen doğaldır, üçüncü sen ilahidir. Ve hatırla, birinci kullanışlı değildir

demiyorum. Şayet üçüncü varsa o zaman birinci güzel bir şekilde kullanılabilir. Eğer üçüncü varsa ikinci güzel bir şekilde kullanılabilir. Ancak sadece üçüncü varsa. Şayet merkez iyi bir şekilde iş görürse o zaman çeper de iyidir, o zaman dış çevre de iyidir. Fakat merkez olmadan sadece çerçeve bir çeşit ölüdür.

İnsanın başına gelen şey budur. Bu yüzden Batı'daki pek çok düşünür hayatın anlamsız olduğunu zanneder. Öyle değildir. Bunun nedeni sadece

senin anlamın kaynaklandığı, ortaya çıktığı merkezinle teması kaybetmiş olmandır. Bu tıpkı bir ağacın kendi kökleri ile temasını yitirmiş olması gibidir. Artık hiç çiçek yeşermez. Artık yeşillik kaybolmaya başlar, yapraklar dökülür ve artık yeni yaprak gelmez. Ve özsuyu akmaz, gövde artık yoktur. Ağaç ölü hale gelir, ağaç ölüyor.

Ve ağaç felsefe yapmaya başlayabilir, ağaç varoluşçu, bir Sartre ya da başka birisi haline

gelebilir ve ağaç hayatta çiçekler olmadığını söylemeye başlayabilir- Hayatta çiçekler olmadığını, güzel kokular olmadığını, artık kuşlar olmadığını söyleyebilir. Ve ağaç hatta bunun her zaman böyle olduğunu söyleyebilir ve eskilerin sadece çiçekler var diyerek kendilerini kandırdıklarını söyleyebilir. Onlar hayal kuruyordu. "Bu her zaman böyleydi, bahar asla gelmemiştir, insanlar yalnızca hayal kurmuştur. Bu Budalar, çiçeklerin açtığını ve çok büyük bir neşe

olduğunu ve kuşların ve gün ışığının geldiğini sadece hayal ediyorlar ve kafalarında kuruyorlardı. Hiçbir şey yoktur. Her şey karanlıktır, her şey rastlantısaldır ve hiçbir anlam yoktur." Ağaç bunu söyleyebilir.

Ve gerçek şey anlamın olmadığı, artık çiçeklerin olmadığı, çiçeklerin var olmadığı, hoş kokuların hayal ürünü olmadığı değil, ağacın sadece kökleri ile temasını yitirmiş olmasıdır.

Sen kendi Budalığının içinde

kökleşmedikçe çiçek açmayacaksın. Şarkı söylemeyeceksin, kutlamanın ne olduğunu bilmeyeceksin. Ve sen kutlamayı bilmiyorsan Tanrıyı nereden bileceksin. Ve şayet sen dans etmeyi unutmuşsan, nasıl dua edeceksin. Şayet sen nasıl şarkı söyleneceğini ve nasıl sevileceğini unutmuşsan o zaman Tanrı ölüdür. Tanrı ölü değildir. Tanrı sadece senin içinde ölüdür, sadece senin içinde. Senin ağacın kurudur, gövde kaybolmuştur. Yeniden köklerini bulmak zorunda kalacaksın. Kökleri

nerede bulmalı? Kökler şimdi ve burada bulunmalıdır.

iDEALLER

Annesine, "Babam da bir kutup ayısı mıydı?" diye soran küçük bir kutup ayısı vardı. "Elbette senin baban da bir kutup ayışıydı." "Fakat" diye bir süre sonra devam etti ufaklık "Anne, sadece bana dedem de bir kutup ayısı mıydı söyler misin?" "O da bir kutup ayısıydı." Zaman geçer ve ufaklık annesine sormaya devam eder. İyi ama ya benim büyük-büyükbabam? O da bir kutup ayısı mıydı?" "Evet öyleydi fakat

niye soruyorsun?" "Çünkü donuyorum."

Osho, babamın bir kutup ayısı olduğu söylendi. Büyükbabamın da bir kutup ayısı olduğu söylendi, büyük-büyükbabamın da bir kutup ayısı olduğu söylendi. Fakat donuyorum bunu nasıl değiştirebilirim?

Babanı tanımıştım ve büyükbabanı tanımıştım ve büyük-büyükbabanı da tanımıştım. Ve onlar da donuyordu. Ve onların anneleri de aynı hikâyeyi

onlara anlatıyordu. Baban bir kutup ayışıydı ve büyükbaban bir kutup ayışıydı ve büyük-büyükbaban da bir kutup ayışıydı.

Eğer donuyorsan, donuyorsun. Bu hikâyelerin bir yararı olmayacak. Bu basitçe kutup ayılarının bile donduğunu kanıtlar. Gerçeğe bak ve geleneklere yönelme ve geçmişe gitme. Eğer donuyorsan donuyorsundur. Ve bu, senin bir kutup ayısı olman bir teselli falan değildir.

Bu teselliler insanlığa verilmiştir. Sen ölürken ölürsün; birisi gelir ve şöyle der, "Korkma; ruh ölümsüzdür." Şimdi sen ölüyorsun.

Yolun ortasında düşüp ölmekte olan bir Yahudi duymuştum. Bir kalp krizi idi. Bir kalabalık toplandı ve dindar birilerini aradılar, dindar bir insan, bir rahip çünkü adam ölüyordu. Adamın kim olduğunu bilmeden bir Katolik rahip çıkageldi. Ölen adama yaklaştı ve şöyle dedi "İnanıyor musun? Üçlü birliğe inandığını beyan ediyor

musun: Tanrı Baba, Kutsal Ruh ve Oğul İsa Mesih?"

Ölmekte olan Yahudi gözlerini açtı, "Ben ölüyorum ve o ise bana bilmece soruyor. Şimdi benim bu üçlemeyle ne yapmam gerekiyor? Ölüyorum. Sen ne saçmalıyorsun?" dedi.

Bir insan ölüyor ve sen onu, ruh ölümsüz diye teselli edersin. Bu tesellilerin bir yararı yok. Birisi acı çekiyor ve sen ona, "Acı çekme, bu sadece psikolojik" diyorsun. Bu nasıl yardımcı olsun? Onu daha da

mutsuzlaştırıyorsun. Bu teorilerin pek bir faydası yoktur. Onlar teselli olmaya, kandırılmaya çalışılır.

Eğer donuyorsan donuyorsundur. Baban bir kutup ayısı mı diye sormaktansa bazı egzersizler yap. Zıpla, koş ya da dinamik meditasyon yap; ve donmayacaksın, sana söz veriyorum. Babanı ve büyük babanı ve büyük-büyükbabanı tamamen unut. Sadece kendi gerçeğini dinle. Eğer

donuyorsan o zaman bir şey yap. Ve

bir şey her zaman yapılabilir. Ancak bu yol değil; sen yanlış yoldasın. Sen sürekli sormaya ve sormaya devam edebilirsin ve elbette zavallı anne seni teselli etmeye devam edecek.

Soru güzel, çok anlamlı, son derece önemli, insanlık böyle acı çekiyor. Acıyı dinle. Problemin içine bak ve problemin dışında herhangi bir çözüm aramaya çalışma. Problemin içine doğrudan bak ve her zaman orada çözümler bulacaksın. Sorunun

içine bak; cevabı isteme.

Örneğin sürekli olarak, "Ben kimim?" diye sorabilirsin. Hıristiyan'a gidebilirsin ve o sana "Sen Tanrı'nın bir evladısın ve Tanrı seni çok seviyor" diyecektir. Ve senin aklın karışacak çünkü Tanrı seni nasıl sevebilir?

Bir din adamı Nasrettin Hocaya "Tanrı seni çok Seviyor" dedi. "O beni nasıl sevsin? Beni tanımıyor bile" dedi.

Ve din adamı, "Bu yüzden seni sevebilir. Biz seni tanıyoruz. Biz seni sevemiyoruz; çok zor" dedi.

Yahut Hindulara gidip sorabilirsin ve onlar sana "Sen Tanrının kendisisin" derler. Tanrının oğlu değil, sen Tanrı'nın kendisisin. Fakat senin hâlâ baş ağrın ve migrenin var ve senin Tanrının nasıl migreni olabileceği konusunda kafan karışık. Ve bu problemi çözmez.

"Ben kimim?" diye sormak istersen hiç kimseye gitme. Sessizce otur ve

kendi varlığına derinlemesine sor. Sorunun yankılanmasına izin ver. Sözel olarak değil. Varoluşsal olarak sorunun kalbini delen bir ok gibi olmasına izin ver: "Ben kimim?" Ve soru ile birlikte hareket et.

Ve onu cevaplamak için acele etme çünkü onu cevaplarsan bu cevap başka birisinden — bir din adamından, bir politikacıdan, bir gelenekten— gelmiş olacaktır. Hafızandan yanıtlama çünkü hafızan bütünüyle ödünç alınmıştır. Senin

hafızan tıpkı bir bilgisayar gibi son derece ölüdür. Senin hafızanın bilmekle hiçbir alakası yoktur. O senin içine yerleştirilmiştir. Bu yüzden sen "Ben kimim?" diye sorduğunda hafızan, "Sen büyük bir ruhsun" derse dikkatli ol. Tuzağa düşme. Tüm bu pisliği, tüm bu kokuşmuşluğu reddedebilirsin sadece reddedebilirsin.

Sen sadece "Ben kimim?... Ben kimim?... Ben kimim?..-" diye sormaya devam et ve bir gün

göreceksin ki soru da kaybolmuş. Sadece bir susuzluk kalmış: "Ben kimim?" gerçekten soru değil, bir susuzluk — tüm varlığın susuzluktan titriyor— "Ben kimim?"

Ve bir gün göreceksin ki sen dahi orada değilsin: Sadece susuzluk mevcut. Ve varlığının bu yoğun, tutkulu halinin içindeyken ansızın bir şeyin infilak ettiğini fark edeceksin. Ansızın sen kendinle yüz yüze gelmişsindir. Ve sen kim olduğunu bilirsin.

Babana, "Ben kimim?" diye sormanın bir yolu yoktur. O kendisi de kim olduğunu bilmiyor. Büyükbabana ya da büyük-büyükbabana sormanın bir yolu yoktur. Sorma! Annene sorma, topluma sorma, kültüre sorma, medeniyete sorma.

Kendi, en derinindeki özüne sor.

Hakikaten cevabı bilmek istiyorsan içeriye doğru yönel ve bu içe yönelik tecrübeden değişim gelir.

"Bunu nasıl değiştirebilirim?' diye

soruyorsun. Onu değiştiremezsin. Önce kendi gerçeğinle yüzleşmek zorundasın ve bu yüzleşmenin ta kendisi seni değiştirecek.

Bir gazeteci, devletin desteklediği bir huzurevindeki yaşlı, çok yaşlı bir adamdan insanların ilgisini çekebilecek bir hikâye çıkarmaya çalışıyordu.

"Amca, unutmuş olduğun bir akrabanın sana beş milyon dolar bırakmış olduğunu bildiren bir mektup alsaydın nasıl hissederdin?"

diye aceleyle sordu gazeteci.

"Evlat, hâlâ doksan dört yaşında olurdum" diye ağırdan alarak cevap geldi.

Anladın mı? Yaşlı adam, "Ben doksan dört yaşındayım. Beş milyon dolar alsam bile onla ne yapacağım ki? Yine doksan dört yaşında olacağım" diyor.

Buda'nın söylediğinin, Mahavira'nın söylediğinin, İsa'nın söylediğinin sana bir faydası yok. Sen donuyorsun;

sen hâlâ doksan dört yaşındasın. Dünyanın tüm bilgileri başından aşağıya dökülse bile bunun bir faydası olmayacak: Sen hâlâ donuyorsun; sen hâlâ doksan dört yaşındasın. Senin içinde bazı deneyimler, varlığını dönüştürecek birtakım yaşamsal tecrübeler ortaya çıkmadıkça ve sen yeniden genç, yeniden canlı hale geçmedikçe hiçbir şeyin kıymeti yok.

Bu yüzden başkalarına sorma. Öğrenilecek ilk ders budur. Kendine

sor. Ve o zaman da hatırla — çünkü diğerleri oraya çoktan cevaplar koymuştur, o yüzden bu cevaplar geliyor olacak— bu cevaplardan uzak dur. Soru senindir, bu yüzden hiç kimsenin cevabının bir faydası dokunamaz.

Soru senindir; cevap da senin olmak zorundadır.

Buda içmiştir ve tatmin olmuştur. İsa içmiştir ve esrimiştir. Ben içtim fakat bunun senin susuzluğuna ne faydası olacak? Senin kendinin içmesi

gerekecektir.

Bir gün bir imparator, büyük bir sufi mistiğinin huzuruna çıkıp kendileri için dua etmesini istemişti. Mistik geldi fakat dua etmeyi reddetti "Bu imkânsız. Sizin için nasıl dua edebilirim?" dedi. "Kişinin kendisi için yapması zorunlu olan birkaç şey vardır. Örneğin bir kadınla sevişmek isterseniz bunu kendiniz yapmak zorundasınız. Bunu sizin adınıza ben yapamam. Ya da burnunuzu sümkürmek isterseniz bunu kendiniz

yapmalısınız. Sizin adınıza ben kendi burnumu sümküremem; bunun hiçbir faydası olmayacaktır. Dua da böyledir. Sizin için nasıl dua edebilirim? Siz dua edin. Ben kendim için dua edebilirim" dedi mistik. Ve gözlerini kapattı ve muhteşem bir duanın içine girdi.

Senin için yapabileceğim şey budur. Benim için problem kayboldu. Fakat o başka hiç kimsenin cevabıyla kaybolmadı. Hiç kimseye sormadım. Aslında tüm gayret başkalarının —

son derece cömertçe— vermiş olduğu tüm cevaplardan vazgeçmek olmuştur.

İnsanlar sana tavsiyede bulunmaya devam eder durur. Onlar kendi tavsiyelerinde çok cömerttir. Onlar başka hiçbir şey konusunda cömert olmayabilirler. Ancak tavsiye konusunda onlar son derece cömerttir, muazzam insanlardır. Sen sor ya da sorma onlar, tavsiye vermeye devam ederler.

Tavsiye çok fazla miktarda sunulan

ve asla alınmayan yegâne şeydir. Hiç kimse onu almaz.

Bir ağacın altında oturan iki serseri olduğunu duymuştum. Bir tanesi, "Ben bu hale düştüm çünkü hiç kimsenin tavsiyesini hiçbir zaman dinlemedim" diyordu.

Ve diğeri ise, "Kardeşim, ben bu hale düştüm çünkü herkesin tavsiyesine uydum" dedi.

Yolculuk sana ait olmak zorunda.

Sen donuyorsun, biliyorum. Sen acı

çekiyorsun, hayat zor biliyorum. Ve senin için hiçbir tesellim yok. Ve seni teselli etmeye inanmıyorum çünkü tüm teselliler bir ertelemeye dönüşür. Anne yavru ayıya, "Evet, baban bir kutup ayışıydı" der. Ve bir süreliğine o donmamaya çalışır çünkü kutup ayılarının donmaması gerekir fakat bunun bir yararı yoktur. Yeniden sorar, "Anne, büyükbabam da bir kutup ayısı mıydı?" O, "Benim atalarımda yanlış giden bir şey mi vardı bu yüzden mi donuyorum?" diye bilmeye çalışıyordu. Ve anne

şöyle der, "Evet, büyükbaban da bir kutup ayışıydı." Yine o, donmayı ertelemeye çalışır ama onu erteleyemezsin. Birazcık uzatabilirsin; o yine oradadır. Gerçeklikten kaçılamaz.

Teorilerin pek bir faydası olmaz. Teorileri unut ve olguları dinle. Sen mutsuz musun? O zaman mutsuzluğun içine bakmak gerekir. Öfkeli misin? Bu öfkenin içine bakmak zorundasın. Cinsellik

mi hissediyorsun? O zaman

başkalarının onun hakkında söylediklerini unut; sadece kendi içine bak. Bu senin hayatın ve onu yaşamak durumundasın. Ödünç alma. Asla ikinci el olma. Tanrı birinci el insanları sever. Onun karbon kopyaları sevdiği hiç görülmemiştir. Sen ilk elden ol, orijinal ol, kendine özgü ol, birey ol, kendin ol. Ve problemlerinin içine bak.

Ve sana söyleyebileceğim sadece tek bir şey var. Çözüm probleminin içinde gizlenmiştir. Problem sadece

bir tohumdur. Şayet onun içine derinlemesine inersen, çözüm onun içinden fışkıracaktır. Senin cehaletin tohumdur. Şayet onun derinine inersen onun içinden bilgi çiçekleri açacaktır. Senin donman, senin titremen problemdir. Onun içine gir ve onun içinden sıcaklık ortaya çıkacaktır.

Aslında sana her şey verilmiştir: Soru ve cevabın her ikisi de, problem ve çözümün her ikisi de, cehalet ve bilgeliğin her ikisi de.

Sadece içeriye doğru bakman gerekir.

Bana öyle geliyor ki insanlar için sadece kendileri olmak yeterli hissettirmiyor. Niçin çoğu insanda sadece basit insanlar olmaktansa, güce ve prestije ve bunun gibi şeylere ulaşmak için böylesi bir tutku var?

Bu karmaşık bir soru, bunun iki yönü var. Ve her ikisinin de anlaşılması gerekir. Birincisi: Sen asla anne baban, öğretmenler, komşular,

toplum tarafından kendin olarak kabul edilmedin. Herkes seni geliştirmeye, seni daha iyi yapmaya çalışıyordu. Herkes tüm insanların yapmaya meyilli olduğu kusurlara, hatalara, yanlışlara, zayıflıklara, güçsüzlüklere parmak basıyordu. Hiç kimse senin güzelliğini vurgulamadı, hiç kimse senin zekânı vurgulamadı, hiç kimse senin ihtişamını vurgulamadı.

Sadece canlı olmak öylesine büyük bir armağandır ki fakat kimse hiçbir

zaman sana varoluşa şükran duymanı söylemedi. Tam aksine herkes somurtkandı, şikâyetçiydi. Doğal olarak şayet yaşamının ta en başından itibaren seni çevreleyen her şey olman gereken şey olmadığını söylerse, izlemek zorunda olduğun ve olmak zorunda olduğun büyük idealler vermeye devam ederse, senin olduğun hal asla onurlandırılmaz. Onurlandırılan şey senin geleceğindir: Şayet sen saygıdeğer, güçlü, zengin, entelektüel, sadece herhangi birisi

değil bir şekilde ünlü birisi olabilirsen.

Sana karşı yapılan kesintisiz koşullandırma sende şöyle bir fikir oluşturmuştur: "Ben olduğum halimle yeterli değilim bir şeyler eksik ve başka bir yerde olmalıyım burada değil. Olmam gereken yer bu değil, daha yüksek, daha güçlü, daha hükümran, daha saygıdeğer, daha tanınmış bir yer."

Bu hikâyenin yarısıdır. Çirkindir, böyle olmaması gerekir. İnsanlar sadece birazcık daha nasıl anne

olunacağı, nasıl baba olunacağı, nasıl öğretmen olunacağı konusunda zeki olsalardı bu basitçe ortadan kaldırılabilirdi.

Çocuğu şımartmana gerek yok. Onun öz saygısına, onun kendisini kabulüne gelişmesi için yardım etmen gerekir. Oysa tam tersine sen gelişim için bir engel haline geliyorsun. Bu çirkin kısımdır ama basit kısımdır. Bu ortadan kaldırılabilir çünkü olduğun şey olmaktan sorumlu olmadığını

doğanın seni bu şekilde yaptığını görmek; o kadar basit ve mantıklıdır ki. Şimdi dökülmüş olan süt için gereksizce ağlamak aptallıktan başka bir şey değildir.

Ancak ikinci kısmı son derece önemlidir. Tüm bu koşullanmalar kaldırılmış bile olsa —sendeki tüm programlar silinse, zihninden tüm bu fikirler alınsa bile—o zaman da sen yine yetersiz olduğunu hissedeceksin; ancak bu bütünüyle farklı bir tecrübe olacaktır. Sözcükler

aynı olacaktır fakat deneyim farklı olacaktır.

Sen yeterli değilsin çünkü sen daha fazlasısın. Ünlü, saygıdeğer, güçlü, zengin olmak artık bir mesele olmaktan çıkacaktır. Artık böyle şeyler ilgini çekmeyecek. Senin ilgilendiğin şey varlığının sadece bir tohum olması olacak. Doğduğunda sen bir ağaç olarak doğmadın, sen sadece bir tohum olarak doğdun ve sen çiçek açmaya başlayacağın noktaya kadar gelişmelisin ve bu

çiçeklenme senin tatminin, senin doyumun olacak.

Bu çiçek açmanın güçle hiç ilişkisi yoktur, parayla ilişkisi yoktur, politikayla ilişkisi yoktur. Onun kesinlikle seninle bir alakası vardır; bu bireysel bir gelişimdir. Ve bunun için diğer koşullanma bir engeldir, o bir çarpıtmadır, o gelişim için var olan doğal özlemin kötüye kullanılmasıdır.

Her çocuk sevgiyle, şefkatle, dinginlikle dolu tamamıyla gelişmiş

bir insan haline gelmek ve gelişmek üzerine doğar. O kendi içinde bir kutlama haline gelmelidir. Bu rekabetle alakalı bir şey değildir, kıyaslamakla alakalı bir şey dahi değildir.

Ancak ilk çirkin koşullanma seni yolundan saptırır çünkü büyüme isteği, daha çoğu haline gelme dürtüsü, genişleme dürtüsü toplum tarafından, menfaat grupları tarafından kullanılır. Onlar bunun yönünü değiştirir. Onlar senin zihnini

doldururlar böylelikle sen bu dürtünün daha çok para kazanmak olduğunu, bu dürtünün siyasette, eğitimde her şekilde en tepede olmak anlamına geldiğini düşünürsün. Nerede olursan ol en tepede olmak zorundasın; bundan azı olduğunda sen iyi gitmediğini hissedeceksin, çok derin bir aşağılık kompleksi hissedeceksin.

Tüm bu koşullanma bir aşağılık kompleksi üretir çünkü o senin üstün haline gelmeni, başkalarından daha

üstün olmanı ister.

O sana rekabeti, kıyaslamayı öğretir.

O sana şiddeti, savaşı öğretir.

O sana araçların önemli olmadığını, önemli olanın sonuç olduğunu; başarının hedef olduğunu öğretir.

Ve bu çok kolaylıkla yapılabilir çünkü sen zaten bir gelişme dürtüsüyle, başka bir yerde olma dürtüsü ile doğarsın. Bir tohum çiçek haline gelmek için çok uzaklara yol almak

zorundadır. Bu kutsal bir yolculuktur. Bu dürtü güzeldir. Bu doğanın kendisi tarafından verilmiştir. Fakat toplum bugüne kadar son derece kurnaz olmuştur; o senin doğal içgüdünü toplumsal bir faydaya dönüştürür, çevirir, yönlendirir.

Bu iki yön sana nereye gidersen git bir şeyin eksik olduğu duygusunu veriyor; sen bir şey kazanmak, bir şey elde etmek, bir kazanan, bir tırmanan olmak zorundasın.

Şimdi senin zekâna, neyin senin

doğal dürtün ve neyin toplumsal koşullanma olduğunu netleştirmek için ihtiyaç var. Toplumsal koşullanmayı sök at —o tamamen pisliktir— bu sayede doğa saf ve kirlenmemiş kalır. Ve doğa her zaman için bireycidir.

Sen gelişeceksin ve sen çiçek açacaksın ve senin güllerin olabilir. Başka birisi gelişebilir ve çuha çiçekleri olacaktır. Senin güllerin olduğu için daha üstün değilsin; onun çuha çiçekleri olduğu için daha

aşağılık değil. Her ikiniz de çiçek açtınız, önemli olan nokta budur. Ve bu çiçek açma çok derin bir tatmin verir. Tüm hayal kırıklıkları, tüm gerginlik kaybolur; çok anlayışın ötesine geçen yoğun bir huzur içini kaplar. Ancak ilk olarak senin toplumsal pisliği tamamıyla söküp atman gerekir; aksi taktirde o seni rahatsız etmeye devam edecektir.

Sen zenginliğe sahip olmayı değil, zengin olmalısın. Zenginlik başka bir şeydir. Bir dilenci zengin olabilir ve

bir imparator fakir olabilir. Zenginlik varlığın bir niteliğidir.

Büyük İskender, sadece tek bir lambası olan —bu onun yegâne sahip olduğu şeydi — çıplak bir dilenci Diyojen ile buluştu. Ve o, gündüz vakti bile lambasını yanar halde tutuyordu. O açıkça garip bir şekilde davranıyordu; İskender bile ona, "Niçin bu lambayı gündüz de açık tutuyorsun?" diye sormak zorunda kaldı.

Lambasını kaldırdı ve İskender'in

yüzüne baktı ve "Gece gündüz gerçek insanı arıyorum ve onu bulamıyorum" dedi.

İskender kendisine, dünya fatihine böyle bir şeyin çıplak bir dilenci tarafından söylenebilmesinden şok olmuştu. Fakat o Diyojen'in çıplaklığının içinde çok güzel olduğunu

görebiliyordu. Gözleri öylesine dingin, yüzü öylesine huzurlu, sözleri öylesine otoriter, varlığı öylesine serin, sakin ve yatıştırıcıydı ki

İskender hakarete uğramış hissetmesine rağmen ona karşılık veremedi. Adamın mevcudiyeti o kadar çoktu ki İskender onun yanında bir dilenci gibi görünüyordu. Günlüğünde, "İlk kez zenginliğin paraya sahip olmak dışında bir şey olduğunu hissettim. Zengin bir adam görmüştüm" diye yazmıştı.

Zenginlik senin içtenliğindir, samimiyetindir, hakikatindir, sevgindir, yaratıcılığındır, duyarlılığındır, meditasyon halindir.

Bu senin gerçek refahındır.

Toplum senin başını sıradan şeylere doğru çevirmiştir. Ve sen başının yerinden oynatıldığını tamamıyla unutmuşsundur. Gerçekleşmiş bir öyküyü anımsıyorum...

Hindistan'da adamın biri motosikletle gidiyordu ve çok soğuktu bu yüzden paltosunun arkası önüne gelecek şekilde giymişti çünkü göğsü çok üşüyordu ve rüzgâr doğrudan ona çarpıyordu. Yolun diğer tarafından bir sardar (Ç.N. Sihler için kullanılan

saygıdeğer bir sıfat) geliyordu. Sardarlar basit insanlardır. Gözlerine inanamadı çünkü şöyle düşündü: "Bu adamın başı ters tarafta!"

O kadar korkmuştu ki yakınlaştıkça motosikletiyle zavallı adamın üzerine doğru devrildi ve adam yere düştü ve neredeyse bilincini kaybetti. Sardar yakından baktı ve "Aman Tanrım bu adama ne olmuş? Şehir çok uzakta hastane çok uzakta ama mutlaka bir şey yapmalı" dedi.

Sardarlar Hindistan'daki en güçlü

kuvvetli insanlardır. Ve zavallı adam bilinçsizdi. O da adamın kafasını paltosuna göre doğru yere yerleştirdi. Tam o an polis arabası oraya ulaştı ve polis, "Neler oluyor?" diye sordu.

"Tam zamanında geldiniz, şu adama bakın: Motorundan düşmüş" dedi. "Canlı mı, ölmüş mü?" diye sordular.

"Adamın başı yanlış pozisyondayken yaşıyordu onun kafasını doğru pozisyona çevirdiğim zaman nefes alması durdu" dedi Sardar.

Polisler, "Sen sadece kafa ile biraz fazla ilgilenmişsin. Kafanın değil, paltonun yanlış yerde olduğunu görmemişsin!" dedi.

"Biz yoksul ve basit insanlarız. Bugüne kadar hiçbirisini düğmeleri arkasında bir palto giyerken görmemiştim. Bir kaza olduğunu düşündüm. Bilinçsiz olmasına rağmen nefes alıyordu. Başını çevirdim. Biraz zor oldu ama bir şey yapmak istediğimde yaparım. Yaptım ve başını paltoya tam olarak

uyar hale gelene kadar çevirdim. O zaman nefes alması durdu. Garip bir adamcağız!" dedi.

Senin kafan, senin zihnin, pek çok insan tarafından senin nasıl olman gerektiği konusundaki kendi fikirlerine göre pek çok yöne doğru çevrilmiştir. Kötü bir niyet yoktu. Anne baban seni sevdi, öğretmenlerin seni sevdi, toplumun senin bir şey olmanı istedi. Onların niyetleri iyiydi fakat onların anlayışı çok kıttı. Onlar senin bir çuha

çiçeğini, gül ya da tam tersini yapamayacağını unutmuşlardı.

Yapabileceğin tek şey güllerin daha büyük, daha renkli, daha hoş kokulu olarak gelişmesine yardım etmektir. Renklerin ve kokuların dönüşmesi için gerekli olan her türlü maddeyi — ihtiyaç duyulan gübreyi, doğru toprağı, doğru zamanda doğru olan sulamayı — verebilirsin. Fakat bir gül goncasının nilüfer üretmesini sağlayamazsın.

Ve sen şayet gül goncasına, "Sen

nilüfer haline gelmek zorundasın" — ve elbette nilüferler büyüktür ve güzeldir— fikrini aşılamaya başlarsan sen sadece bu goncanın asla nilüfer üretememesine yardımcı olacak bir yanlış koşullandırma yapıyorsun. Ve ayrıca onun tüm enerjisi yanlış bir yola yönlendirilecektir. Böylelikle o gül bile üretemeyecektir. Çünkü o gül yapacak enerjiyi nereden bulacaktır? Ve nilüferler, güller olmayınca elbette ki bu zavallı gonca sürekli olarak boş, hayal kırıklığına uğramış,

değersiz, çorak hissedecektir.

Ve insanların başına gelen şey budur. Tüm iyi niyetlerle insanlar senin zihnini döndürür. Daha iyi bir toplumda, daha anlayış sahibi insanlarla kimse seni değiştirmeyecek. Herkes senin kendin olmana yardım edecek. Ve kendin olmak dünyadaki en zengin şeydir. Kendin olmak sana tatmin olmuş hissetmek için ihtiyaç duyduğun, hayatını anlamlı, önemli kılabilecek her şeyi verir.

Sadece kendin olmak ve kendi doğana uygun bir şekilde gelişmek alnına yazılmış olanın gerçekleşmesini sağlar.

Dolayısıyla bu dürtü kötü değildir fakat yanlış nesnelere doğru yönelmiştir. Ve sen ne kadar niyetleri iyi de olsa hiç kimse tarafından maniple edilmemek için dikkatli olmak zorundasın. Kendini, sürekli olarak sana şu ol, bu ol diye tavsiyelerde bulunan çok sayıdaki iyi niyetli, iyiliksever insanlardan kurtar.

Onları dinle ve onlara teşekkür et. Onlar zarar vermek istemiyor fakat olan şey zarardan başka bir şey değil.

Sen sadece kendi kalbini dinle; senin yegâne öğretmenin odur.

Hayatın gerçek yolculuğunda kendi sezgin senin yegâne öğretmenindir.

Sezgi anlamına gelen İngilizce intuition sözcüğüne hiç dikkat ettin mi? O ders anlamına gelen tuition ile aynıdır. Ders (tuition) dışardan

öğretmenler tarafından verilir; sezgi (intuition) kendi doğan tarafından içerden verilir. Kendi içinde rehberine sahipsin. Birazcık cesaretle bir daha asla değersiz olduğunu hissetmeyeceksin. Bir ülkenin cumhurbaşkanı olmayabilirsin, bir başbakan olmayabilirsin, Henry Ford olmayabilirsin ama buna gerek yok. Çok iyi bir şarkıcı olabilirsin, güzel bir ressam olabilirsin. Ve ne yaptığının önemi yoktur... Çok muhteşem bir ayakkabıcı olabilirsin.

Abraham Lincoln Amerikan başkanı olduğunda... Babası ayakkabıcılık yapmaktaydı ve tüm Senato bir ayakkabıcının oğlu en zengin insanlara, daha çok parası olduğu için, uzun zamandır tanınmış olan ailelerden geldikleri için üstün hisseden üst sınıf insanlara başkanlık edeceği için biraz utanç hissediyordu. Tüm Senato utanç, öfke, bir şekilde rahatsızlık hissediyordu; hiç kimse Lincoln başkan olduğu için mutlu değildi. Son derece ukala, burjuva olan bir adam,

Lincoln Senato'ya ilk konuşmasını yapmadan önce ayağa kalktı. Ve şöyle dedi: "Bay Lincoln, siz başlamadan önce bir ayakkabıcının oğlu olduğunuzu hatırlatmak isterim." Ve tüm Senato güldü. Onlar Lincoln'ü aşağılamak istediler; onu yenemezlerdi fakat onu aşağılayabilirlerdi. Ancak Lincoln gibi bir adamı aşağılamak zordur.

Adama, "Ölmüş olan babamı bana hatırlattığınız için size son derece müteşekkirim. Sizin tavsiyenizi her

zaman hatırlayacağım. Babamın ayakkabıcılığında olduğu gibi muazzam bir başkan olamayacağımı biliyorum" dedi. Lincoln'ün konuya yaklaşımı sayesinde çıt çıkmıyordu.

Ve adama, "Bildiğim kadarıyla babam sizin ailenize de ayakkabılar yapıyordu. Şayet ayakkabılar ayağınızı vurursa ya da başka sorunlar varsa —her ne kadar muhteşem bir ayakkabıcı olmasam da çocukluğumdan beri sanatı babamla birlikte öğrenmişimdir —

onları halledebilirim. Ve bu Senato'daki herkes için geçerlidir; şayet ayakkabıları babam yaptıysa ve herhangi bir sorun varsa, herhangi bir tamir gerekiyorsa ben her zaman buradayım. Sadece şurası kesin ki ben çok iyi olamam. Onun dokunuşu altındandı" dedi. Ve muhteşem babasının anılarıyla gözlerinden yaşlar aktı.

Hiç önemi yoktur sen üçüncü sınıf bir başkan olabilirsin, sen birinci sınıf bir ayakkabıcı olabilirsin. Tatmin edici

olan senin yaptığın işten keyif alman, tüm enerjini onun içine koyman, başka birisi olmak istememen, olmak istediğin şeyin bu olması, doğanın bu dramda sana oynaman için verdiği tirat için aynı fikirde olman ve onu bir başkan ya da bir imparatorla değiştirmeye istekli olmamandır. Gerçek zenginlik budur. Gerçek güç budur.

Şayet herkes kendisi olarak büyürse tüm yeryüzünün, muazzam kudrete, zekâya, anlayışa sahip güçlü ve

yuvaya varmış olmanın coşkusuna ve tatminine sahip insanlarla dolu olduğunu göreceksin.

İdeal sözcüğü benim için kirli bir sözcüktür. Benim ideallerim yok. İdealler seni delirtmiştir. Tüm yeryüzünü bir tımarhaneye dönüştüren şey ideallerdir. İdeal senin olman gereken şey olmadığın demektir. Bu gerginlik, kaygı, keder yaratır. Bu seni böler, seni şizofren yapar. Ve ideal gelecektedir ve sen ise buradasın. Ve sen ideal

olmadığın sürece nasıl yaşayacaksın? Önce ideal ol sonra yaşamaya başla; ve bu asla gerçekleşmez. Bu eşyanın tabiatı gereğince gerçekleşemez.

İdealler imkânsızdır. Bu yüzden onlar ideallerdir. Onlar seni delirtir ve seni ruh hastası yapar. Ve kötülemek ortaya çıkar çünkü sen her zaman idealin gerisinde kalırsın. Suçluluk duygusu yaratılır. Aslında din adamlarının ve politikacıların yapmakta olduğu şey budur; onlar

sende suçluluk duygusu yaratmak ister. Suçluluk yaratmak için onlar idealleri kullanır; basit mekanizma budur. Öncelikle bir ideal ver, ve sonra suçluluk duygusu otomatikman gelir.

Eğer sana iki göz yeterli değil, üç göze ihtiyacın var üçüncü gözünü aç dersem... Lopsang Rampa oku; üçüncü gözünü aç. Ve şimdi şu şekilde ve bu şekilde çok dene, çok çalış, başının üzerinde dur ve bir mantra söyle; ve üçüncü göz

açılmaz. Şimdi sen suçluluk duymaya başlarsın. Bir şey eksik...sen doğru kişi değilsin. Sen depresyona girersin. Üçüncü gözü sert bir şekilde ovalarsın ve o açılmaz.

Tüm bu saçmalıklara dikkat et. Bu iki göz güzeldir. Ve sadece tek bir gözün varsa bu mükemmeldir. Sen sadece kendini olduğun gibi kabul et. Tanrı seni mükemmel yarattı, o sende hiçbir şeyi eksik bırakmadı. Ve şayet sen bir eksiklik olduğunu hissediyorsan, bu da mükemmelliğin

bir parçasıdır. Sen mükemmel bir şekilde mükemmel değilsin. Tanrı daha iyi bilir: Mükemmel olmamanın içinde sadece gelişmek vardır, sadece mükemmel olmamanın içinde akış vardır, sadece mükemmel olmamanın içinde bir şeyler mümkündür. Sen sadece mükemmel olsaydın bir taş kadar ölü olurdun. O zaman hiçbir şey olmazdı, o zaman hiçbir şey olamazdı. Şayet beni anlarsan sana şunu söylemek isterim: Tanrı da mükemmel bir şekilde mükemmel değil; aksi

taktirde o çok önceden ölmüş olurdu. Friedrich Nietzsche'nin "Tanrı öldü" diye ilan etmesini beklemezdin.

Şayet mükemmel diye bir şey olsaydı bu Tanrı ne yapardı? O zaman o hiçbir şeyi yapamazdı. O zaman o herhangi bir şey yapmak için özgürlüğe sahip olamazdı. O gelişemezdi; gidecek hiçbir yer yok. O basitçe orada takılırdı. İntihar bile edemezdi çünkü sen mükemmel olduğunda böyle şeyler yapmazsın.

Kendini olduğun gibi kabul et.

Ve ben hiçbir şekilde herhangi ideal bir toplumla ilgilenmiyorum. Ben ideal bireylerle ilgilenmiyorum.

Ben idealizmle hiç ilgilenmiyorum.

Ve bana göre toplum yoktur, sadece bireyler vardır. Toplum sadece işlevsel bir yapıdır, kullanışlıdır. Bir toplumla karşılaşamazsın. Sen hiç, bir toplumla karşılaştın mı? Sen hiç insanlıkla karşılaştın mı? Sen hiç Hıristiyanlık ile, Hinduizm ile, İslam ile karşılaştın mı? Hayır, sen her zaman birey, somut, elle tutulabilir

olan bireyle karşılaşırsın.

Ancak insanlar toplumu nasıl geliştireceklerini, ideal toplumu nasıl oluşturabileceklerini düşünmüşlerdir. Ve bu insanların bela oldukları kanıtlanmıştır. Büyük zarar vermişlerdir. Onların ideal toplumları yüzünden insanların kendilerine olan saygısını yok etmişlerdir ve herkeste suçluluk duygusu yaratmışlardır.

Herkes suçluluk hisseder ve hiç kimse olduğu hali ile mutlu değil gibidir. Sen herhangi bir şey için

suçluluk yaratabilirsin. Ve bir kez suçluluk yaratıldığında sen güçlü hale gelirsin. Sende suçluluk yaratan kişi, senin üzerinde kudret sahibi olur —bu stratejiyi aklında tut— çünkü sadece o zaman o seni suçlu durumdan kurtarabilir. O zaman ona gitmek zorundasın. Rahip önce suçluluk duygusu yaratır, sonra sen kiliseye gitmek zorunda kalırsın. O zaman sen gitmek ve "Bir günah işledim" diye günah çıkarmak zorundasın. Ve o, seni Tanrı adına affeder. Önce

Tanrı adına sende suçluluk yarattı sonra seni Tanrı adına affetti. Şu öyküyü dinle...

Calvin annesi tarafından çok ağır bir günah işlerken yakalanmıştı ve hemen günah çıkarmaya gönderildi.

"Peder, kendimle oynadım" dedi Calvin.

"Niçin bunu yaptın?" diye gerçekten öfkeli bir şekilde bağırdı papaz.

"Yapabileceğim daha iyi bir şey yoktu" dedi Calvin.

"Ceza olarak beş kere Babalarımız, beş kere Kutsal Meryem oku" dedi.

Bir hafta sonra Calvin'in annesi onu yeniden yakaladı ve bir kez daha günah çıkarmaya gönderildi.

"Peder, kendimle oynadım." "Niçin bunu yaptın?"

"Yapabileceğim daha iyi bir şey yoktu" dedi Calvin.

"Ceza olarak on kez Babalarımız, beş kez Kutsal Meryem oku" dedi peder. Sonraki hafta Calvin yine

suçluydu.

"Yine gidiyorsun" dedi annesi. "Ve bu çikolatalı pastayı aziz pedere götür."

Uzun kuyrukta beklerken Calvin pastayı bitirdi. Günah çıkarma odasında, "Peder, annem sana bir çikolatalı pasta gönderdi ama ben beklerken hepsini yedim" dedi.

"Niçin bunu yaptın?" diye sordu peder.

"Yapabileceğim daha iyi bir şey yoktu."

"O halde niçin kendinle oynamadın."

Rahip senin ne yaptığınla ilgilenmez, onun kendi menfaatleri; kendi çikolatalı pastaları vardır. Ve senin cehenneme kadar yolun var! O zaman sen canın ne isterse yapabilirsin. Ama çikolatalı pasta nerede?

Onlar suçluluk duygusu yaratır sonra onlar seni Tanrı adına affeder. Onlar seni günahkâr yapar. Ve sonra derler ki, "Şimdi İsa'ya gel, o kurtarıcıdır." Seni kurtaracak hiç kimse yok çünkü

her şeyden önce sen hiçbir günah işlemedin. Senin kurtarılman gerekmiyor.

Ben hiçbir ideal toplumla ilgilenmiyorum. Lütfen bu hayalden vazgeç; bu, dünyada çok büyük kâbuslar yaratmıştır. Artık politik olarak hiçbir şey yapılamayacağını aklında tut. Politika ölmüştür. Sağa ya da sola, neye oy verirsen ver, bunu hayallere kapılmadan yap. Herhangi bir sistemin bir kurtarıcı olacağı fikrini terk etmek gereklidir.

Hiçbir sistem kurtarıcı olamaz: Komünizm, faşizm, Gandicilik. Hiçbir toplum seni kurtaramaz ve hiçbir toplum ideal bir toplum olamaz. Ve hiçbir kurtarıcı yoktur:

İsa, Krishna, Rama. Suçluluk taşıdığın ve varlığının bir günahkâr olduğu saçmalığını sadece bırak.

Tüm enerjini dans etmeye, hayatı kutlamaya akıt. Ve bir ideal haline geldiğinde değil, şimdi ve burada olduğun zaman sen idealsindir.

Bugünkü hali ile ideoloji gerçekliğini yitirmiştir. Aslında o hiçbir zaman zaten orada değildi. Ve ikna etme gücü de kaybolmuştur. Artık çok az sayıda ciddi zihin, planların birisi tarafından oluşturulabileceğine ve toplumsal mühendisliğin yeni bir toplumsal ahenk ütopyası oluşturulabileceğine inanır.

Biz sonuna kadar özgür bir çağda yaşıyoruz. Biz büyüdük.

İnsanlık artık çocukça davranmıyor, o daha olgunlaştı. Biz son derece

Sokrat tarzı bir dönem yaşıyoruz. Çünkü insanlar hayatın tüm önemli sorularını soruyor. Kimi gelecek ideallerine, ideale, mükemmeliyete özlem duymaya ve yanıp tutuşmaya başlama.

Tüm idealleri bırak ve şimdi burada yaşa.

Mükemmeliyetçilik tüm nevrozların kökündeki nedendir. İnsanlık mükemmeliyet fikrinden kurtulmadığı sürece asla akıl sağlığına kavuşamayacaktır. Mükemmellik

fikrinin ta kendisi tüm insanlığı çılgınca bir hale sürüklemiştir. Mükemmellik terimleri ile düşünmek demek senin ideoloji, hedefler, değerler, -malı'lar, -mamalı'lar terimleri ile düşünmen demektir.

Yerine getirilmek üzere belirli bir kalıba sahipsin ve şayet kalıptan uzaklaşırsan muazzam bir suçluluk duyacaksın ve bir günahkâr gibi hissedeceksin. Ve bu kalıbın senin elde edemeyeceğin bir şey olması kaçınılmazdır. Onu elde edebilirsen

o zaman onun ego için pek bir değeri olmayacaktır.

Bu yüzden mükemmeliyetçi idealin doğası gereği sahip olduğu nitelik onun elde edilemez olması gerektiğidir. Sadece o zaman elde etmeye değer. Çatışmayı görüyor musun? Ve bu çatışma, bir şizofreni yaratır: Gayet iyi bir şekilde gerçekleşmeyecek olduğunu bildiğin imkânsız bir şeyi yapmaya çalışıyorsun. O eşyanın tabiatı gereği gerçekleşemez. Şayet o

gerçekleşebilirse o zaman pek mükemmel olmaz; o zaman herkes onu yapabilir. O zaman onun içinde egon fazla beslenemez: Senin egon onu yutamaz, onunla büyüyemez. Egonun imkânsız olana ihtiyacı vardır. Ve imkânsız doğası gereği gerçekleşmeyecek.

O zaman sadece iki alternatif kalır: Kişi suçlu hissetmeye başlar. Şayet sen masumsan, basitsen, zekiysen suçluluk hissetmeye başlayacaksın. Ve suçluluk bir hastalık halidir. Ben

burada sana suçluluk yaratmak için bulunmuyorum. Benim tüm çabam senin tüm suçluluklarından kurtulmana yardım etmektir. Suçluluk duygusundan özgür olduğun an neşe patlaması gerçekleşir. Ve suçluluk mükemmellik fikrinin içinde köklenmiştir.

İkinci alternatif şudur: Eğer kurnazsan o zaman bir ikiyüzlü haline geleceksin, onu elde etmiş gibi davranmaya başlayacaksın. Başkalarını kandıracaksın ve hatta

kendi kendini bile kandırmaya çalışacaksın.

Halüsinasyonların, yanılsamaların içinde yaşamaya başlayacaksın ve bu hiç kutsal değildir, hiç dindarca değildir, son derece sağlıksızdır.

Mış gibi yapmak, yalan bir hayat yaşamak, suçluluk hisseden bir adamın hayatından çok daha kötüdür. Suçluluk hisseden insan en azından basittir ancak ikiyüzlü olan, rol yapan, aziz, sözde ermiş, mahatma bir sahtekârdır. O basitçe

insanlık dışıdır. Kendisine karşı insanca değildir çünkü o bastırıyor; mış gibi yapmanın yegâne yolu budur.

Mükemmel olana karşı olan kendisinde bulduğu her şeyi bastırmak zorundadır, içinde kaynıyor olacak, o nefret ve öfkeyle dolu olacak. Onun öfkesi ve nefreti bin bir şekilde dışarıya çıkacaktır; zor fark edilen şekillerde, dolaylı şekillerde yüzeye çıkacaktır.

İsa gibi —hoş, iyi— insanlar bile

öfkeyle, nefretle doludur. Ve onlar öylesine masum şeylere karşıdırlar ki inanamazsın. İsa, takipçileri — kendilerine havari diyen bir grup aptal — peşinde olduğu halde gelir. Karnı açtır, tüm grubun karnı açtır. Bir incir ağacına gelirler ve incir ağacı henüz mevsiminde değildir. Bu onun suçu değildir fakat İsa öylesine öfkelenir ki incir ağacını kötüler, incir ağacını lanetler. Şimdi, bu nasıl mümkün oluyor? Bir taraftan, "Düşmanını kendin

gibi sev" diyor. Diğer taraftan ise mevsimi olmadığı için meyvesi olmayan bir incir ağacını bile affedemiyor.

Bu bölünme, bu şizofreni binlerce yıldır insanlığa egemen olmuştur.

"Tanrı sevgidir" der ama yine de Tanrı cehennemi işletmeye devam eder. Şayet Tanrı sevgi ise yapılacak ilk iş cehennemi yok etmesidir; cehennem hemen yakılmalı, ortadan kaldırılmalıdır. Cehennem fikrinin ta kendisi çok

kıskanç bir Tanrıya aittir. Ancak İsa bir Yahudi olarak doğdu, bir Yahudi olarak yaşadı, bir Yahudi olarak öldü; o bir Hıristiyan değildi, o 'Hıristiyan' sözcüğünü hiç duymamıştı. Ve Yahudi Tanrı anlayışı çok güzel bir anlayış değildir. Tevrat der ki —bu buyruk Tanrının kendi sözcükleri ile verilmiştir — "Ben kıskanç bir Tanrıyım, çok kıskanç. Ben sevecen değilim! Ben senin amcan değilim!" bu Tanrının cehennemi yaratması kaçınılmazdır. Aslında böylesi —

amcan olmayan, sevecen olmayan, kıskanç olan— bir Tanrı ile cennette yaşamak bile cehennem olacaktır. Onunla yaşayarak ne türden bir cennete erişmiş olacaksın. Despotça, diktatörce bir atmosfer olacaktır: Özgürlük yok, sevgi yok. Kıskançlık ve sevgi bir arada var olamaz.

Bu nedenle sözde iyi insanlar bile insan mutsuzluğunun sebepleri olmuştur.

Bu incitir çünkü bu şeyler üzerine hiç

kafa yormamıştık. Biz hiçbir zaman geçmişimizi ortaya çıkarmaya çalışmadık ve mutsuzluğumuzun tüm kökleri geçmişimizdedir. Ve şunu aklında iyice tut, senin geçmişine İsa, Mahavira, Konfüçyüs, Krishna, Rama, Buda tarafından, Büyük İskender, Julius Sezar, Timurlenk, Cengiz Han, Nadir Şah tarafından olduğundan daha çok hükmedilir. Tarih kitapları bu insanlardan bahseder fakat onlar senin bilinçaltının parçası değildir. Onlar tarihin parçası olabilirler fakat onlar

senin kişiliğini oluşturmazlar; senin kişiliğin sözde iyi insanlar tarafından şekillendirilir. Kesinlikle onlar bazı iyi niteliklere sahipti fakat yan yana duran bir ikilik vardı. Ve ikilik mükemmellik fikrinden ortaya çıkar.

Jainalar Mahavira'nın hiçbir zaman terlemediğini söyler. Mükemmel bir adam nasıl terleyebilir? Ben terleyebilirim: Ben mükemmel bir adam değilim. Ve yazın terlemek o kadar güzeldir ki terlemeyi mükemmelliğe tercih ederim. Çünkü

terlemeyen bir adam basitçe plastik, sentetik, nefes almayan, gözenekleri olmayan bir bedene sahiptir. Tüm beden nefes alır, bu yüzden terlersin; terlemek vücut ısını sürekli aynı şekilde tutmanın doğal bir yoludur. Şimdi, Mahavira içinde bir cehennem gibi yanıyor olmalıydı. Vücut ısısını nasıl değişmeden tutmayı başaracak? Terlemeden bu yapılamaz, bu imkânsızdır. Jainalar Mahavira'nın ayağını bir yılan sokup yaraladığında kan değil ayağından süt aktığını söylerler. Şimdi, süt

sadece Mahavira'nın ayakları ayak değil, meme olsaydı mümkün olurdu. Ve ayaklarında memeleri olan bir adam bir sirke konulmalıdır.

Onların mükemmellik fikri budur: Mükemmel bir adam kan gibi kirli, kan gibi kanlı bir şeye sahip olamaz. O süt ve bal ile doludur. Fakat bir düşün: Süt ve balla dolu bir adam kötü kokacaktır. Süt kesilir çökelek olacaktır ve bal her çeşidinden sivrisinek ve sinekleri cezp edecektir; o tamamıyla sineklerle

kaplanacaktır! Ben bu tarz bir mükemmellikten hoşlanmıyorum.

Mahavira öylesine mükemmeldir ki o işemez, o sıçmaz; böyle şeyler mükemmel olmayan insanlar içindir. Mahavira'yı bir klozetin üzerinde otururken hayal edemezsin — imkânsızdır— fakat o zaman tüm bu boklar nereye kaybolur? O zaman o dünyadaki en boktan adam olmalı. Bir tıp dergisinde bir adamla ilgili bir şey okumuştum: En uzun süren kabızlık vakası, on sekiz ay. Fakat

bu tıp insanları Mahavira'nın farkında değiller — bu hiçbir şeydir — kırk yıl. Bu bir insanın bağırsaklarını kontrol edebildiği en uzun süredir. Bu gerçek yogadır! Tüm insanlık tarihindeki en büyük kabızlık vakası...ve başka kimsenin onu yenebileceğini sanmıyorum.

Bu aptalca fikirler, sadece insanlığın acı çekmesi için korunmuştur. Şayet bu fikirler zihnindeyse o zaman sen her şey hakkında suçlu hissedeceksin.

Bu dünyayı seviyorum çünkü o mükemmel değil. O mükemmel değil ve bu yüzden o gelişiyor; mükemmel olsaydı ölmüş olurdu. Gelişim sadece mükemmel olmamak varsa mümkündür. Mükemmel demek noktayı koymaktır, mükemmellik demek nihai ölümdür; o zaman onun ötesine geçmenin hiçbir yolu yoktur. Senin tekrar ve tekrar anımsamanı isterim ki ben mükemmel değilim, tüm evren mükemmel değil ve bu mükemmel olmamayı sevmek, bu mükemmel olmamayı kutlamak

benim tüm mesajımdır.

Mükemmelliği çok dert etme. 'Mükemmellik' sözcüğünü 'bütünsellik' ile değiştir. Mükemmel olma terimleri ile düşünme, bütün olma terimleri ile düşün.

Bütünsellik sana farklı bir boyut katacaktır.

Benim öğretim budur: Bütün ol, mükemmel olmayı unut. Her ne yaparsan yap tam olarak yap; mükemmel olarak değil tam olarak.

Ve fark nedir? Öfkeliyken mükemmeliyetçi, "Bu iyi değil, öfkelenme; mükemmel bir adam asla öfkeli değildir" diyecektir. Bu saçmalıktan başka bir şey değildir. Çünkü biliyoruz ki İsa öfkeliydi. O geleneksel dine, din adamlarına, hahamlara karşı gerçekten öfkeliydi. Öylesine öfkeliydi ki tek bir darbe ile tüm tefecileri elindeki bir kamçı ile tapınaktan dışarı sürükledi. Ve o öylesine gür bir sesle bağırıyordu ki hepsi korkmuştu: Onun öfkesi böylesine yoğun ve tutkuluydu. İçinde

doğduğu insanların onu öldürmek zorunda kalması sadece bir rastlantı değildi. O gerçekten öfkeliydi, o başkaldırıyordu.

Unutma, mükemmeliyetçi, "Öfkelenme" diyecektir. O zaman sen ne yapacaksın? Öfkeni bastıracaksın, onu yutacaksın; o senin varlığında yavaş bir zehir haline gelecek. Onu bastırabilirsin fakat o zaman sen öfkeli bir insan olacaksın ve bu kötüdür. Öfke arada bir, kendi fonksiyonu olan, kendi

güzelliği olan, kendi insaniyeti olan bir alevlenmedir. Öfkelenemeyen bir adam omurgasız olacaktır, cesaretsiz olacaktır.

Öfkelenemeyen bir insan sevemeyecektir de çünkü her ikisinin de tutkuya ihtiyacı vardır ve o aynı tutkudur. Nefret edemeyen bir insan sevemeyecektir; onlar birlikte el ele giderler. Onun sevgisi soğuk olacaktır. Ve aklından çıkarma ki sıcak bir nefret soğuk bir sevgiden çok daha iyidir. En azından o

insancadır; onun yoğunluğu vardır, onun hayatı vardır, o nefes alır.

Tutkusunu kaybetmiş bir insan donuk, ölü, soluk olacaktır ve onun tüm yaşamı öfke olacaktır. O, onu ifade etmeyecektir, o, onu sürekli olarak bastıracaktır. Katman katman öfke birikecektir; o basitçe öfke olacaktır. Gidip sözde mahatmalarını ve azizlerini görebilirsin, onlar öfkeli insanlardır. Onlar öfkelerini kontrol ettiklerini zannederler. Fakat kontrol edilmiş bir öfkeyle ne yapabilirsin.

Onu sadece yutabilirsin, nereye gidecek? O sana aittir, o senin bir parçandır. O orada ifade edilmeden kalacaktır.

Ne zaman öfke ifade edilirse ondan özgürleşirsin. Ve öfkeden sonra sen yeniden şefkat hissedebilirsin; öfkeden sonra ve fırtına dindikten sonra sen yeniden sevginin sessizliğini hissedebilirsin. Nefret ve sevgi, öfke ve şefkat arasında bir ritim vardır. Şayet birini bırakırsan, diğeri kaybolacaktır. Ve ironi şudur ki

neyi bırakırsan bırak, onu sadece yutmuşsundur. O senin sisteminin bir parçası olacaktır. Hiçbir sebep yokken basitçe öfkeleneceksin; öfken irrasyonel olacak. O senin gözlerinden, senin hüznünden, senin karanlığından, senin ciddiyetinden okunacak. Sen kutlama yapamaz hale geleceksin.

Mükemmeliyeti bütünsellikle değiştir derken demek istediğim şey öfkeliyken bütüne öfkeli olmandır. O zaman sadece öfke ol, saf öfke. Ve

onun güzelliği vardır. Ve biz öfkeyi insan olmanın bir parçası olarak, zıtlıklar oyununun bir parçası olarak kabul edebilirsek dünya daha iyi olacaktır. Doğuya Batı olmadan sahip olamazsın ve gündüz olmadan geceye sahip olamazsın ve kış olmadan yaza sahip olamazsın.

Hayatı kendi bütünselliği ile kabul etmek zorundayız. Belli bir ritim vardır, zıtlıklar vardır.

BASARI

Her zaman dünyaca ünlü, zengin ve başarılı bir adam olmanın hayalini kurmuşumdur. Arzumu yerine getirmek için bana yardımcı olabilir misiniz?

Hayır beyefendi, pek değil, asla. Çünkü senin arzun, intihara meyilli bir şey. Sana intihar etmen için yardımcı olamam. Sana gelişmek ve olmak için yardım edebilirim fakat sana intihar etmen için yardım edemem, sana kendini bir hiç uğruna

mahvetmen için yardım edemem.

Hırs zehirdir. Daha iyi bir müzisyen olmak istersen sana yardım edebilirim fakat dünyaca ünlü olmak şeklinde düşünme. Daha iyi bir şair olmak istersen sana yardım edebilirim fakat Nobel ödülleri şeklinde düşünme. Daha iyi bir ressam olmak istersen sana yardım edebilirim; yaratıcılığa yardım ederim ancak yaratıcılığın isimle, ünle, başarı ve parayla hiç alakası yoktur. Ve şayet onlar gelirse

onlardan vazgeçmen gerekir demiyorum, eğer gelirlerse bu iyidir, tadını çıkar. Ancak onların seni motive etmelerine izin verme çünkü bir kimse başarılı olmaya çalışırken nasıl gerçek bir şair olabilir? Onun enerjisi politiktir, o nasıl şairane olabilir. Şayet bir kimse zengin olmaya çalışıyorsa o nasıl olur da gerçek bir ressam olur? Onun tüm enerjisi zengin olmakla ilgilidir. Bir ressam tüm enerjisine resim yaparken ihtiyaç duyar ve resim yapmak şimdi ve burada olmaktır.

Ve zenginlik gelecekte bir yerlerde oluşabilir; olabilir de, olmayabilir de. Bir mecburiyet yoktur; o rastlantısaldır; başarı rastlantısaldır, şöhret rastlantısaldır. Saadet rastlantısal değildir. Son derece mutlu olman için yardım edebilirim; resim yapabilirsin ve çok mutlu olabilirsin. Resmin ünlü olup olmaması, senin bir Picasso haline gelip gelmemen esas mesele değildir fakat sen resim yaparken Picasso'nun bile kıskanabileceği bir şekilde resim yapmana yardımcı

olabilirim. Sen tamamıyla resim yapmanın içinde kaybolabilirsin ve gerçek mutluluk budur.

Ve bunlar sevgi ve meditasyon anlarıdır; bunlar ilahi anlardır.

İlahi bir an senin tamamıyla kaybolduğun — sınırlarının kaybolduğu, bir anlığına senin olmadığın ve Tanrının olduğu— bir andır.

Ancak senin başarılı olmana yardımcı olamam. Sana yeniden

hatırlatayım ben başarının karşısında değilim. Sana başarısız ol demiyorum; ona karşı hiçbir şeyim yok. O son derece iyidir. Demek istediğim şey onun tarafından motive edilmemendir, aksi taktirde resim yapmayı ıskalayacaksın, şiiri ıskalayacaksın. Tam şu an söylemekte olduğun şarkıyı ıskalayacaksın ve başarı geldiğinde ellerin boş kalacak çünkü hiç kimse başarıyla tatmin olamaz. Başarı besleyemez, onun içinde hiç besin yoktur; başarı sadece sıcak havadır.

Somerset Maugham hakkındaki, Conversations with Willy (Willy ile Konuşmalar) adlı kitabını geçen gece okuyordum. Kitap, Somerset Maugham'ın yeğeni Robin Maugham tarafından yazılmış. Şimdi, Somerset Maugham bu çağın en ünlü, başarılı, zengin insanlarından birisiydi fakat anıları ilham verici. Şu sözleri bir dinle.

Robin Maugham ünlü ve başarılı amcası Somerset Maugham hakkında şöyle yazıyor:

"O kesinlikle yaşayan en ünlü yazardı. Ve en üzgünü... 'Biliyorsun' dedi bana, 'çok kısa süre sonra ölmüş olacağım ve bu fikir hiç de hoşuma gitmiyor...' ve bu, o doksan bir yaşındayken ifade edilmişti. 'Ben çok yaşlı birisiyim ama bu, durumu benim için kolaylaştırmıyor' dedi. O zengindi, dünyaca tanınıyordu ve doksan bir yaşındayken, çok uzun yıllardır hiçbir şey yazmamış olmasına rağmen serveti hâlâ artıyordu. Dünyanın her tarafından kitaplarının telif hakları hâlâ

kelimenin tam anlamıyla akmaya devam ediyordu ve hayran mektupları da. Ve şu an onun dört oyunu Almanya'da oynanıyordu. Onun The Circle isimli oyunu İngiltere'de muazzam bir şekilde yeniden oynanmaktaydı ve The Constant Wife daha yeni, bir müzikale dönüştürülmüştü. Onun en ünlü romanlarından birisi olan Of Human Bondage çok yakın zamanda film yapılacaktı. O, Rain, the Moon and Sixpence ve The Razor's Edge gibi ona milyonlarca dolar

getirebilirdi. Maalesef onun yeteneğinin ve başarısının ona sağlayamadığı tek ödül mutluluktu. O dünyadaki en mutsuz insandı.

"'Hayatının en mutlu anı hangisidir?' diye ona sordum. Bana, 'Tek bir an düşünemiyorum' dedi. Etrafa, başarısının edinmesine olanak tanıdığı resim odasına ve son derece değerli mobilyalara ve resimlere ve sanat objelerine bakındım. Onun villasının kendisi ve harika bahçesi —Akdeniz'in

kıyısındaki muhteşem bir yapı— altı yüz bin sterlin değerindeydi. On bir tane kişisel hizmetçisi vardı ama mutlu değildi.

"Ertesi gün İncil'ine bakıyordu ve şöyle dedi 'Şayet bir insan tüm dünyayı elde eder ve ruhunu kaybederse bunun ne kârı olacaktır?' sözlerine rastladım. Ellerini mutsuzlukla kavuşturdu ve sonra serbest bıraktı ve yeniden, 'Sevgili Robinim, sana şunu söylemek zorundayım ki bu metin

ben bir çocukken yatağımın karşısında asılı dururdu' dedi. Ve sonra ben onu bahçede bir yürüyüşe çıkardım, 'Biliyorsun öldüğümde benden her şeyi alacaklar; tüm ağaçları, bütün evi ve mobilyaların her tahtasını. Beraberimde tek bir masayı bile götüremeyeceğim' dedi. Ve çok üzgündü ve titriyordu.

"Bir süreliğine, biz portakal ağaçları arasından yürürken sessiz kaldı, 'Tüm hayatım boyunca ben bir başarısızlık timsali oldum' dedi. Onu

rahatlatmaya çalıştım. Sen yaşayan en ünlü yazarsın. Kesinlikle bu bir anlam ifade etmiyor mu?' diye sordum. 'Keşke tek bir sözcük bile yazmamış olsaydım' diye cevapladı. 'O bana ne getirdi? Tüm yaşamım bir başarısızlıktan ibaret ve artık bunu değiştirmek için çok geç' dedi. 'Çok geç' ve gözlerinden yaşlar aktı."

Başarı sana ne getirebilir? Şimdi bu adam Somerset Maugham, boşuna yaşamıştı. O uzun yaşadı — doksan bir yıl — o çok çok fazla tatmin

olmuş, doyuma ulaşmış olabilirdi: Ancak başarı onu verebilseydi o zaman; şayet zenginlik onu verebilseydi o zaman; şayet büyük bir villa ve hizmetçiler onu verebilseydi sadece o zaman.

Yaşamın nihai analizinde isim ve ün tamamen konu dışıdır. Hesabı kapatırken önemli olan tek şey hayatının her anını nasıl yaşadığındır. O bir neşe miydi? O bir kutlama mıydı? Ve küçük

şeylerde mutlu muydun? Duş alırken,

çayını yudumlarken, yerleri temizlerken, bahçede dolaşırken, ağaç dikerken, bir arkadaşınla konuşurken ya da sevgilinle sessizce otururken yahut aya bakarken veya sadece kuşları dinlerken; tüm bu anlarda mutlu muydun? Her an ışıltılı mutluluğa dönüştürülmüş bir an mıydı? O neşe yayıyor muydu? Önemli olan budur.

Sana arzunu tatmin etmek için yardım edebilir miyim diye soruyorsun. Hayır. Hiç de değil.

Çünkü bu arzu senin düşmanındır; o seni mahvedecek. Ve bir gün İncil'de, "Şayet bir insan tüm dünyayı elde eder ve ruhunu kaybederse bunun ne kârı olacaktır?" cümlesiyle karşılaştığında, hayal kırıklığı içerisinde ağlayacaksın ve "Ve artık değiştirmek için çok geç. Çok geç" diyeceksin.

Sana tam şimdi çok geç değil diyorum, bir şey yapılabilir: Hayatını ta kökünden bütünüyle değiştirebilirsin. Senin simyasal bir

değişimden geçmen için yardımcı olabilirim fakat dünyasal anlamda garanti verememem. İçsel dünyada her türlü başarı için garanti veririm; seni zengin yapabilirim, herhangi bir Buda kadar zengin. Ve sadece Budalar zengindir; etrafında sadece dünyasal şeylere sahip olan insanlar gerçekte zengin değildir. Onlar kendilerini ve diğerlerini zengin olduğuna inandırmış yoksul insanlardır. Derinde dilencidir, onlar gerçek imparatorlar değildir.

Buda bir şehre geldi ve kral ona gidip huzuruna çıkmak konusunda biraz çekingendi. Kendi veziri, "Şayet gidip onun huzuruna çıkmazsanız o zaman istifamı kabul edin, o zaman artık size hizmet edemem" dedi. Kral, "Ama niçin?" ve bu adamın yerine geçecek kimse yoktu, onsuz kral kaybolurdu, kendi iktidarı için o gerçekten bir kilit konumdaydı. "Fakat niye? Niçin ısrar ediyorsun? Niçin gidip bir dilencinin huzuruna çıkayım?" ve vezir, yaşlı adam "Dilenci sizsiniz, o da imparator, bu

yüzden. Gidip huzuruna çıkın aksi taktirde siz hizmet etmeye değmezsiniz," dedi.

Kral gitmek zorunda kaldı. Çekinerek gitti. Fakat Buda'yı gördüğü zaman yaşlı adamın, vezirinin önünde eğildi, "Haklıydın, kral o ve ben bir dilenciyim" dedi.

Hayat garip. Burada bazen krallar dilencidir ve dilencilerse kraldır. Görünüme aldanma. İçeri bak. Kalp coşkuyla çarptığı zaman zengindir, kalp Tao ile, doğa ile, hayatın nihai

kanunu ile Dhamma ile ahenkli bir hale geldiği zaman zengindir. Kalp sen bütün ile ahenkli hale geldiğinde zengindir. Bu var olan yegâne zenginliktir. Aksi taktirde bir gün sen ağlayacaksın ve "Çok geç..." diyeceksin.

Senin hayatını mahvetmene yardım edemem, ben senin hayatını zenginleştirmek için buradayım, ben sana bolluk içinde bir hayat vermek için buradayım.

Başarı düşüncesi sana işkence

ediyor. O, başarı düşüncesi, başarılı olmak zorunda olman insanlığın başına gelmiş en büyük felakettir. Ve başarı demek, rekabet etmek zorunda olman, adil olsun olmasın fark etmeyen şekillerde mücadele etmek zorunda olman demektir. Bir kez başardığın zaman her şey iyidir. Önemli olan başarıdır. Kötü yollarla dahi başarılı olursan, bir kez başardığında ne yaparsan yap iyidir. Başarı tüm eylemlerinin niteliğini değiştirir. Başarı kötü araçları iyi amaçlara dönüştürür.

Bu yüzden tek mesele nasıl başarılı olunacağıdır. Zirveye nasıl ulaşılacak? Ve doğaldır ki zirveye çok az insan ulaşabilir. Şayet herkes Everest'e ulaşmaya çalışıyorsa orada kaç tanesi durabilecektir? Orada yeterince yer yok; sadece tek bir kişi rahat bir şekilde orada durabilir. O zaman çaba sarf eden milyonlarca insan başarısız hissedecektir; onların ruhlarına çok büyük bir umutsuzluk yerleşecektir. Onlar olumsuz hissetmeye başlayacaklar.

Bu yanlış türden bir eğitimdir. O, sana verilmiş olan bu sözde eğitim son derece zehirlidir. Okulların, kolejlerin, üniversitelerin seni zehirliyor. Onlar senin için mutsuzluk yaratıyor; onlar cehennemlerin üretildiği fabrikalardır. Ancak öylesine güzel bir şekilde olur ki asla ne olduğunu fark edemezsin. Tüm dünya yanlış bir eğitim yüzünden bir cehenneme dönüşmüştür. Hırs düşüncesine dayanan herhangi bir eğitim yeryüzünde cehennem yaratacaktır. Onu başarmıştır.

Herkes aşağılık duygusu hissederek acı çekiyor. Bu çok garip bir durum. Hiç kimse aşağılık değildir ve hiç kimse üstün değildir çünkü her birey eşsizdir; hiçbir kıyaslama mümkün değildir. Sen sensin ve sen sadece sensin. Ve sen başka kimse olamazsın ve buna gerek de yok. Ve ünlü olmana gerek yok, dünyanın gözünde başarılı olmana gerek yok. Bunların hepsi aptalca fikirlerdir.

Olman gereken tek şey, yaratıcı, sevecen, farkında, meditasyon

halinde olmaktır. Şayet içinden bir şiir yükseldiğini hissedersen onu kendin için, kadının için çocukların için arkadaşların için yaz ve onu tamamıyla unut. Onu oku ve şayet kimse dinlemezse tek başına oku ve ondan keyif al. Ağaçlara git ve onlar onu alkışlayıp takdir edeceklerdir. Ya da kuşlarla ve hayvanlarla konuş ve onlar hayat hakkında yanlış kavramlarla asırlarca ve asırlarca zehirlenmiş olan aptal insanlardan çok daha iyi anlayacaklardır. Hırslı kimse hastalıklıdır.

Çok özel bir insan olduğumu hissediyorum. O kadar özelim ki sadece sıradan olmak istiyorum. Lütfen bununla ilgili bir şeyler söyler misiniz?

Herkes tam olarak aynı şekilde düşünür. Herkes kalbinin derinliklerinde özel olduğunu bilir. Bu Tanrı'nın insanlara yaptığı bir şakadır. O yeni bir insan yaptığında ve onu yeryüzüne doğru ittiğinde kulağına, "Sen özelsin. Sen kıyaslanamazsın, sen sadece

eşsizsin" diye fısıldar.

Fakat o bunu herkese yapmaya devam eder ve herkes kalplerinin derinliklerinde senin kadar yüksek sesle söylemese bile insanlar onu taşımaya devam eder çünkü onlar başkalarının bundan rahatsız olacağını hissederler. Ve hiç kimse ikna olmayacaktır, o halde onu söylemenin anlamı nedir? Eğer birisine, "Ben özelim" dersen onu ikna edemezsin çünkü o kendisinin özel olduğunu biliyordur. Nasıl başka

birisini ikna edebilirsin? Evet belki arada bir birisi ikna olabilir, en azından öyleymiş gibi davranabilir. Şayet onun seninle bir işi varsa rüşvet olarak sana, "Evet sen özelsin, sen muhteşemsin" diyebilir. Ancak derinde bunun bir iş olduğunu bilir.

Bir palavracı arkadaşına üç tane arabası, vs., vs., vs.den bahsediyordu. Ayrıca New York'ta iki tane metresinin olduğundan fakat aklını başından alacak kadar güzel,

acayip tutkulu özel sekreterini hamile bıraktığından ve göz alıcı sarışın stenografını Rio de Janerio'ya karnavalı görmesi için götürmek zorunda kaldığından bahsederken dinleyen adam aniden nefes alamamaya başladı, kendi kravatını tuttu ve bir kalp krizi geçirdi.

Palavracı öyküsüne ara verdi, su getirdi, sırtına sertçe vurdu, vs., vs. ve endişeli bir şekilde sorunun ne olduğunu sordu. "Ne yapabilirim?" diye hızla soludu adam, "Saçmalığa

karşı alerjim var" dedi.

Böyle saçmalıkları kendi içinde derinlerde saklamak daha iyidir çünkü insanlar alerjiktir. Ancak bir anlamda zihnini dışa vurman iyidir.

Şayet özel olduğunu düşünüyorsan kendin için mutsuzluk yaratman kaçınılmazdır. Eğer başkalarından daha yüksekte, daha bilge olduğunu zannediyorsan çok güçlü bir egon olacaktır. Ve ego zehirdir, saf zehir.

Ve ne kadar çok egoist olursan o

kadar acı verir çünkü o bir yaradır. Ne kadar egoist hale gelirsen hayatla bağlarını o kadar koparmış olursun. Hayattan ayrı düşersin; artık varoluşun akışının içinde değilsindir, nehirdeki bir taşa dönüştün. Buz gibi oldun, tüm sıcaklığı, tüm sevgiyi yitirdin.

Özel bir kimse sevemez çünkü başka bir özel kişiyi nereden bulacaksın?

Hayatı boyunca evlenmeden kalmış bir adam duymuştum. Ve doksan yaşında ölüm döşeğindeyken birisi

ona, "Yaşamın boyunca evlenmedin fakat nedenini asla söylemedin artık ölüyorsun, en azından merakımızı dindir. Bir sır varsa şimdi söyleyebilirsin çünkü birazdan göçmüş olacaksın. Sırrın açığa çıkmış bile olsa sana bir zararı olamaz" dedi.

"Evet, bir sır var. Ben evliliğe karşı değilim ama mükemmel bir kadın arıyordum. Aradım ve aradım ve tüm yaşamım kayıp gitti" dedi adam.

Soruyu soran "Fakat bu koca dünya

üzerinde, milyonlarca insan var, onların yarısı kadın, bir tane mükemmel kadın bulamadın mı?" diye sordu.

Ölmek üzere olan adamın gözlerinden yaşlar aktı. "Evet, bir tane buldum" dedi. Soruyu soran tamamıyla şoka uğramıştı. "O halde ne oldu? Niçin evlenmedin?" dedi. Ve yaşlı adam, "Fakat kadın mükemmel bir koca arıyordu."

Eğer böyle fikirlerle yaşarsan hayatın çok zorlaşacak. Ve evet,

ego o kadar numaracıdır ve o kadar kurnazdır ki sana şu yeni projeyi sunabilir: "O kadar özelsin ki artık sıradan ol." Fakat sıradanlığının içinde bileceksin ki sen en sıra dışı sıradan insansın. Hiç kimse senden daha sıradan değil. O kamufle edilmiş aynı oyun olacak.

Sözde mütevazı insanların yapıp durduğu şey budur. Onlar, "Ben en mütevazı insanım, ben senin ayağındaki kirim" derler. Fakat aslında söylemek istedikleri bu

değildir. "Evet, öyle olduğunu biliyorum" deme. Aksi taktirde onlar seni asla affedemeyecektir. Onlar senin, "Sen gördüğüm en mütevazı insansın, gördüğüm en inançlı insansın" demeni bekliyor. O zaman onlar tatmin olacak, doyum hissedecek. Mütevazılığın ardında gizlenen şey egodur. Egoyu bu şekilde bırakamazsın.

Çok özel bir insan olduğumu hissediyorum. O kadar özelim ki sadece sıradan olmak istiyorum.

Lütfen bununla ilgili bir şeyler söyler misiniz? diye soruyorsun.

Hiç kimse özel değildir ya da herkes özeldir. Hiç kimse sıradan değildir ya da herkes sıradandır. Kendin için ne düşünüyorsan lütfen başka herkes için de aynı şeyi düşün ve sorun çözülecektir.

Seçim yapabilirsin. 'Özel' sözcüğünü istersen, özel olduğunu düşünebilirsin fakat o zaman herkes özeldir. Sadece insanlar değil ağaçlar, kuşlar, hayvanlar, taşlar; tüm varoluş

özeldir çünkü sen bu varoluşun dışından gelirsin ve bu varoluşun içinde erirsin. Ancak eğer 'sıradan' sözcüğünü seversen —güzel, daha rahatlatıcı bir sözcük— o zaman bil ki herkes sıradandır. O zaman tüm varoluş sıradandır.

Hatırlanacak tek şey şudur: Kendin için ne düşünüyorsan diğer herkes için aynı şeyi düşün ve ego kaybolacaktır. Ego kendin için bir şekilde ve başkaları için başka bir şekilde düşünmeyle yaratılan bir

yanılsamada. Bu çifte standarttır. Eğer çifte standardı bırakabilirsen ego kendiliğinden ölür.

Özel olmak istemeyi nasıl durdurabilirim?

Sen özel olduğun için özel olmaya ihtiyaç yoktur. Sen özelsin, sen eşsizsin. Tanrı asla bundan daha azını yaratmaz.

Herkes eşsizdir, mutlak surette eşsiz. Senin gibi bir kişi hiçbir zaman olmamıştı. Senin gibi bir kişi asla

yeniden olmayacak. Tanrı bu biçime ilk defa ve son defa bürünmüştür. Bu yüzden özel olmaya çalışmak gereksizdir, sen zaten öylesin. Eğer özel olmaya çalışıyorsan sıradan olacaksın. Senin çabanın kendisi yanlış anlamanın içinde köklenmiştir. Bu, kafa karışıklığı yaratacaktır çünkü sen özel olmaya çalıştığında bir şeyi baştan kabul etmişsindir: Sen özel değilsin. Sen çoktan sıradan olmuşsundur, sen olayın özünü kaçırmışsındır.

Şimdi, bir kez sıradan olduğunu baştan kabul ettiğinde nasıl özel olabilirsin? Bu şekilde ve şu şekilde deneyebilirsin ve sıradan olarak kalacaksın çünkü senin temelin, senin dayanağın yanlıştır. Evet, terziye gidip daha sofistike elbiseler bulabilirsin, saç şeklini yeniden yaptırabilirsin, kozmetikleri kullanabilirsin; birkaç şey öğrenebilir ve daha bilgili hale gelebilirsin, resim yapabilirsin ve bir ressam olduğunu düşünmeye başlayabilirsin; bazı şeyleri yapabilirsin, ünlü olabilir ya da

dilden dile dolaşabilirsin fakat derinde bileceksin ki sıradansın. Tüm bu şeyler dışarıdadır. Sıradan ruhunu nasıl sıra dışı bir ruha dönüştürebilirsin? Bunun bir yolu yoktur.

Ve Tanrı hiçbir yol yaratmamıştır. O asla sıradan ruhlar yapmaz, bu yüzden o senin problemini düşünemez. O sana özel, sıra dışı bir ruh vermiştir. Onu başka hiç kimseye vermemiştir. Bu sadece senin için yapılmıştır.

Sana söylemek istediğim şey, özel olduğunu fark et. Onu elde etmeye gerek yok, o zaten orada: Onu fark et. Kendi içine gir ve onu hisset. Kimsenin parmak izi seninki gibi değildir; parmak izi bile aynı değil. Hiç kimsenin gözleri seninki gibi değil; hiç kimsenin sesi seninki gibi değil, hiç kimsenin tadı seninki gibi değil. Sen kesinlikle sıra dışısın. Hiçbir yerde senden bir tane daha yok. İkizler bile farklıdır: Ne kadar aynı gibi gözükseler de farklıdırlar. Onlar farklı yönlere gider, farklı

yönlerde büyürler; farklı türden bireyselliğe erişirler.

Bunu fark etmek gerekir.

Özel olmak istemekten nasıl vazgeçebilirim? diye soruyorsun.

Sadece gerçeklere kulak ver. Sadece varlığının içine gir ve gör ve özel olma gayreti kaybolup gidecek. Özel olduğunu bildiğin zaman gayret ortadan kaybolacak. Eğer sana özel olmanı engelleyecek bir teknik vermemi istiyorsan, o zaman bu

teknik rahatsız edici olacaktır. Gene bir şey yapmaya çalışıyorsun, gene sen bir şey olmaya çalışıyorsun. Önce özel olmaya çalışıyordun, şimdi özel olmamaya çalışıyorsun. Çalışıyor... çalışıyorsun...şu ya da bu şekilde geliştirmeye çalışıyorsun, fakat asla sen, olduğun şey olduğunu kabul etmiyorsun.

Benim tüm mesajım şudur: Olduğun seni kabul et çünkü Tanrı onu kabul ediyor. Tanrı ona saygı duyuyor ve sen ise henüz varlığına saygı

duymuyorsun. Tanrı seni olman, Tanrı seni var olman; dünyasını görmen, müziğini dinlemen, yıldızlarını seyretmen, insanlarını görmen —sevmen ve sevilmen— için seçtiğinden dolayı son derece mutlu ol, daha çok ne isteyebilirsin? Sevin! Yeniden ve yeniden ona sevin diyorum! Ve bu sevincin içinde yavaş yavaş senin içindeki bir yıldırım gibi özel olduğun infilak edecektir.

Fakat unutma ki bu bir ego olarak, özel oluşun birilerinin karşısındaymış

gibi gelmeyecek. Hayır, o anda sen herkesin özel olduğunu bileceksin. Sıradan yoktur.

O halde kriter şudur: Şayet, "Ben özelim. Şu adamdan daha özel, şu kadından daha özel" diye düşünürsen, o zaman henüz anlamamışsındır. Bu ego oyunudur. Kıyas olarak özel, herhangi birisine kıyas olarak özel değil; sadece kendin olarak özelsin.

Bir Zen ustasına —onu görmeye bir profesör gelmişti— profesör sordu,

"Niçin senin gibi değilim? Benim arzum budur. Niçin senin gibi değilim? Niçin senin gibi sessiz değilim? Niçin senin gibi bilge değilim?"

Usta, "Bekle. Sessizce otur. İzle. Beni izle ve kendini izle. Ve herkes gittiğinde şayet soru hâlâ varsa cevap vereceğim" dedi.

Ve bütün gün insanlar geliyor ve gidiyordu ve müritler soruyordu. Ve profesör giderek çok çok huzursuz oluyordu; zaman boşa harcanıyordu.

Ve bu adam, "Herkes gittiğinde..." demişti.

Sonra akşam oldu ve hiç kimse kalmamıştı. Ve profesör, "Artık bu kadar yeter. Tüm gün boyunca bekledim. Benim soruma ne oldu?" dedi.

Ve ay yükseliyordu. Bir dolunay gecesiydi ve usta dedi ki, "Hâlâ yanıtını almadın mı?" Profesör, "Fakat beni hiç cevaplamadın" dedi.

Usta kahkaha attı, "Tüm gün

boyunca pek çok insanı yanıtlıyordum. Şayet izlemiş olsaydın anlardın. Ama hadi dışarı gidelim. Bahçeye gidelim, bahçede dolunay var ve çok güzel bir gece" dedi. Ve usta ona, "Şu selvi ağacına bak," dedi. Büyük bir selvi ağacı, çok yüksek neredeyse aya değiyordu. Ay onun dallarına sarılmıştı. "Ve şu küçük çalıya bak."

Ancak profesör "Neden bahsediyorsun? Sorumu unuttun mu?" dedi.

Usta, "Senin sorunu cevaplıyorum. Bu çalı ve bu selvi ağacı bahçemde yıllardır yaşamakta. Hiçbir zaman çalının selvi ağacına 'Niçin senin gibi değilim?' diye sorduğunu duymadım. Ve selvi ağacının çalıya, 'Niçin senin gibi değilim?' diye sorduğunu duymadım. Selvi ağacı selvi ağacıdır ve çalı da çalıdır; ve her ikisi de kendisi olarak mutludur."

Ben kendimim sen sensin. Kıyaslama çatışma yaratır. Kıyaslama hırs yaratır ve kıyaslama

taklit yaratır.

Eğer, "Niçin senin gibi değilim?" diye sorarsan o zaman sen benim gibi olmak için çalışmaya başlayacaksın ve bu senin tüm hayatını boşa çıkarmak olacak: Sen bir taklitçi, bir karbon kopya haline geleceksin. Ve sen bir taklitçi olduğunda kendine olan tüm saygını yitireceksin.

Kendine saygı duyan bir kişi bulmak çok zordur. Niçin bu kadar zor bulunur? Niçin hayata; kendi hayatına saygı yoktur? Ve şayet

senin hayatın için yoksa başkaları için nasıl olabilir? Şayet kendi varlığına saygı duymazsan, nasıl gül goncasına ve selvi ağacına ve aya ve insanlara saygı duyabilirsin? Nasıl ustana, babana, annene, arkadaşına, karına, kocana saygı duyabilirsin? Kendine saygı duymadıysan çocuklarına nasıl saygı duyabilirsin?

Ve kendisine saygı duyan bir kimse bulmak çok zor.

Niçin bu kadar zordur? Çünkü sana

taklit etmen öğretildi.

Çocukluğundan itibaren sana, "İsa gibi ol" ya da "Buda gibi ol" denildi. Fakat niçin? Niçin Buda haline gelesin? Buda hiçbir zaman sen olmadı. Buda Budaydı. İsa İsa'ydı. Krishna Krishna'ydı. Niçin Krishna gibi olasın? Ne yanlış yaptın? Ne günah işledin ki Krishna olasın? Tanrı asla başka bir Krishna daha yaratmadı. O asla başka bir Buda, başka bir İsa yaratmadı, asla! Çünkü o, aynı

şeyleri yeniden ve yeniden yaratmayı sevmez. O bir yaratıcı, o bir üretim hattı değil —Bir Ford gelir, diğer Ford, diğer Ford— Ford arabaları üretim hattından hepsi birbirinin aynı olarak iner durur.

Tanrı bir üretim hattı değildir. O, orijinal bir yaratıcıdır: O asla aynı şeyi yaratmaz.

Ve aynısı değerli olmayacaktır. İsa'nın yeniden senin içine sığmaya çalıştığını bir düşün. Uymayacaktır! O modası geçmiş olacaktır, o antika

olacaktır, o sadece bir müzede yararlı olacaktır, başka bir yerde değil.

Tanrı asla tekrar etmez. Fakat sana her zaman için başka birisi olman öğretildi. "Başka birisi ol; komşunun oğlu...komşunun oğlu gibi ol. Bak ne kadar zeki. Bak...şu kız ne kadar zarif şekilde yürüyor. Böyle ol!" Sana her zaman başka birisi gibi olman öğretilmiştir.

Hiç kimse sana kendin ol ve varlığına saygı duy; o Tanrı'nın bir

armağanıdır dememiştir.

Asla taklit etme, sana söylediğim şey budur, asla taklit etme.

Kendin ol; bu kadarını Tanrı'ya borçlusun. İçten bir şekilde kendin ol ve o zaman özel olduğunu bileceksin. Tanrı seni çok sevdi bu yüzden sen varsın. Her şeyden önce bu yüzden sen varsın aksi taktirde olmazdın. Bu onun sana olan muazzam sevgisinin göstergesidir.

Ancak senin özel olman başka

birisiyle kıyaslanamaz, bu sen komşularına, arkadaşlarına, karına, kocana kıyasla özelsin demek değildir. Sen basitçe özelsin çünkü sen teksin. Senin gibi olan tek kişi sensin. Bu saygının içinde, bu anlayışın içinde özel olmaya çalışma gayreti kaybolacaktır.

Senin tüm özel olma çaban bir yılana bacak takmak gibidir. Yılanı öldüreceksin. Sen düşünürsün ki...yılana olan şefkatin nedeniyle bacak takıyorsun. "Zavallı yılan,

bacakları olmadan nasıl yürüyecek?" Sanki yılan bir kırkayağın eline düşmüş gibi. Ve kırkayak yılana büyük bir şefkat duyarak şöyle düşünür, "Zavallı yılan, benim yüz tane bacağım var onunsa hiç yok. Nasıl yürüyecek? En azından beş tane bacağa ihtiyacı var." Ve şayet o, ameliyatla yılana birkaç bacak takarsa yılanı öldürecektir. Yılan olduğu haliyle mükemmeldir, onun hiç bacağa ihtiyacı yoktur.

Sen olduğun halinle mükemmelsin.

Kişinin kendi varlığına saygı duyması diye buna derim.

Ve kişinin kendisine saygı duymasının ego ile hiçbir ilgisi yoktur, unutma. Birisine saygı duymak kendi kendine saygı duymak değildir. Bir kimseye saygı duymak Tanrı'ya duyulan saygıdır. O yaratıcıya saygı duymaktır çünkü sen sadece bir resimsin; onun resmi. Resme saygı duyarak sen ressama saygı duyarsın. Saygı duy, kabul et, fark et ve tüm bu aptalca özel olma

gayreti kaybolacaktır.

ZİHİN

İngilizce'de düşünme işlemi için sadece tek bir sözcük vardır bu da zihindir (mind). Ve İngilizce lisanında düşünme işleminin ötesini tanımlayabilen bir sözcük yoktur. Gautam Buda'nın ve Bodhidharma'nın tüm felsefesi düşünme işleminin ötesine nasıl geçileceği üzerinedir. Sanskritçe'de ve Pali dilinde farklı sözcükler vardır: İngilizce'deki zihin (mind) sözcüğünün kökeni olan, tam anlamıyla düşünme işlemi demek olan manus; sonra

düşünme işleminin ötesi anlamına gelen bilinç, **chitta.**

Şu benim geveze zihnimin doğası nedir? Kendimi bildim bileli o sürekli olarak devam ediyor, devam ediyor. Onun kökenleri nedir? Onun kaynağı sizin huzurunuzdayken içinde eriyip gittiği engin sessizliğin içinde bir yerde mi?

Zihin basitçe bir biyolojik bilgisayardır. Çocuk doğduğunda zihni yoktur; onda sürüp giden bir

gevezelik yoktur. Onun mekanizmasının işlemeye başlaması için neredeyse üç ila dört yıl gerekir. Ve göreceksin ki kızlar erkeklerden daha erken konuşmaya başlar. Onlar daha büyük geveze kutusudur. Onların daha kaliteli bir biyolojik bilgisayarı vardır.

Onun içine bilgi konulmasına ihtiyaç vardır; bu yüzden şayet hayatını geriye doğru hatırlamaya çalışırsan, eğer bir erkeksen dört yaş civarında bir yerde ya da eğer bir kadınsan üç

yaşında takılacaksın. Bunun ötesi bir boşluktur. Sen oradaydın; pek çok olay olmuş olmalı. Pek çok şey gerçekleşmiş olmalıdır fakat kaydedilmiş bir anı yok gibidir bu yüzden hatırlayamazsın. Ancak sen dört ila üç yaşına kadar son derece net bir şekilde hatırlayabilirsin.

Zihin verilerini anne babadan, okuldan, diğer çocuklardan, akrabalardan, toplumdan, kiliselerden...toplar... Her tarafta kaynaklar vardır. Ve küçük çocukları

ilk kez konuşmaya başladıklarında aynı sözcüğü pek çok kez tekrar ederken görmüş olmalısın. Coşku! Onlarda yeni bir mekanizma işlemeye başlamıştır.

Cümle kurabildiklerinde tekrar tekrar cümleleri öylesine coşkuyla yaparlar ki. Soru sormaya başlayabildiklerinde her şey hakkında soracaklardır. Onlar senin cevaplarınla ilgilenmiyorlar, unutma! Bir çocuğu bir soru sorarken izle; o senin yanıtınla ilgilenmiyor. O yüzden

ona Britannica ansiklopedisinden uzun cevaplar verme. Çocuk senin yanıtınla ilgilenmiyor; çocuk basitçe soru sorabilmekten zevk alıyor. Onda yeni bir beceri oluştu.

Ve o bu şekilde toplamaya devam eder; sonra okumaya başlayacak...ve daha çok sözcükler. Ve bu toplumda sessizliğin bir değeri yoktur ve ağzın ne kadar laf yapıyorsa sen de o kadar değerli olursun.

Senin liderlerin nedir? Politikacıların

nedir? Profesörlerin nedir? Din adamların, din bilginlerin, felsefecilerin neyin üzerinde yoğunlaşmıştır? Onların ağzı son derece iyi laf yapar. Onlar sözcükleri nasıl anlamlı, etkili, tutarlı bir şekilde kullanacağını bilir, böylelikle insanları etkileyebilirler.

Toplumumuza sözel olarak kendini çok iyi ifade edebilen insanlar tarafından hükmedildiği çok ender olarak fark edilir. Hiçbir şey bilmiyor olabilirler, bilge olmayabilirler, zeki

bile olmayabilirler. Ancak tek bir şey kesindir: Onlar sözcüklerle nasıl oynanacağını bilirler. Bu bir oyundur ve onlar bunu öğrenmiştir. Ve bu onlara saygınlık, para, güç olarak; her şekilde döner. O yüzden herkes buna çabalar ve zihin pek çok sözcükle, pek çok düşünceyle dolu hale gelir.

Ve sen herhangi bir bilgisayarı açıp kapayabilirsin. Fakat zihni kapatamazsın. Kapatma düğmesi yoktur.

Tanrı dünyayı yarattığında, insanı yarattığında, zihin için açıp kapatabileceğin bir düğme yaptığına ilişkin hiçbir referans yoktur. Açma kapama düğmesi yoktur, o nedenle doğumdan ölüme kadar devam eder.

Bilgisayarlardan ve insan beyninden anlayan insanların çok garip bir fikrinin olduğunu bilmek seni şaşırtacaktır. Şayet beyni bir insanın kafatasından çıkartıp mekanik bir şekilde canlı tutarsak, aynı şekilde gevezelik yapmaya devam eder.

Onun için kendisinden azap çekmekte olan zavallı kişiye bağlı olup olmamasının bir önemi yoktur; o hâlâ hayal kurar. Artık o makinelere bağlıdır: O hâlâ rüya görür, o hâlâ hayal kurar, o hâlâ korkar, o hâlâ yansıtır, umut eder, şu ya da bu olmaya çalışır. Ve o bütünüyle artık hiçbir şey yapamayacağının; bağlı olduğu kişinin artık orada olmadığının farkında değildir.

Bu beyni mekanik aletlere bağlı olarak binlerce yıl canlı tutabilirsin ve

o tekrar ve tekrar aynı şeyler hakkında gevezelik etmeye devam eder çünkü biz ona henüz yeni şeyler öğretmeyi başaramamışadır. Bir kez yeni şeyler öğretebildiğimizde, o yeni şeyleri tekrar edecektir.

Bilimsel çevrelerde hâkim olan bir fikir vardır: Albert Einstein gibi bir adamın öldüğünde beyninin de ölmesi büyük bir israftır. Beyni kurtarabilseydik ve başka birisine yerleştirebilseydik, o zaman işlemeye devam ederdi. Albert

Einstein'ın canlı olup olmamasının bir önemi yoktur; beyin görecelilik kuramı hakkında, yıldızlar hakkında, teoriler hakkında düşünmeye devam eder. Nasıl ki insanlar kan bağışlıyorsa, ölmeden önce gözlerini bağışlıyorsa, beyinlerini de korunmaları için bağışlamaya başlamalarıdır bunun ardındaki fikir. Şayet bizler onların özel beyinler olduğunu hissediyorsak —ve onların ölmesine izin vermek tam bir israftır — o zaman onları nakledebiliriz.

Bir ahmak bir Albert Einstein yapılabilir ve ahmak asla bilemeyecektir. Çünkü adamın kafatasının içinde hiç duyarlılık yok; herhangi bir şeyi değiştirebilirsin ve kişi asla bilmeyecektir. Sadece kişiyi bilinçsiz hale sok ve beyninde neyi istiyorsan değiştir —tüm beyni değiştirebilirsin — ve o yeni bir beyinle, yeni gevezeliklerle uyanacaktır. Ve o hiçbir zaman ne olduğu hakkında şüphe duymayacaktır.

Bu gevezelik bizim eğitimimizdir ve o temelde yanlıştır. Çünkü o sadece işlemin yarısını öğretir: Zihnin nasıl kullanılacağını. O sana onu nasıl durduracağını ve böylelikle nasıl rahatlayacağını öğretmez. Çünkü sen uyurken bile o devam eder. O uyku nedir bilmez. Yetmiş yıl, seksen yıl o sürekli çalışmıştır.

Şayet biz eğitebilirsek...ve benim sende yaratmaya çalıştığım etki bunun mümkün olduğudur. Biz ona meditasyon diyoruz.

Zihne bir düğme koymak ve ona ihtiyaç olmadığında onu kapatmak mümkündür. Bu iki şekilde faydalı olur: Bu sana daha önceden hiç bilmediğin bir huzur, bir sessizlik verecektir ve bu sana gevezelik yapan zihnin yüzünden mümkün olmayan bir kendini tanıma sağlayacaktır. O sürekli seni meşgul etmiştir.

İkinci olarak o zihne dinlenme sağlayacaktır. Ve şayet biz zihne dinlenme fırsatı verebilirsek o

birtakım şeyleri daha verimli, daha zekice yapabilir hale gelecektir.

Dolayısıyla her iki tarafta da — bir yandan zihinde ve diğer yandan varlıkta— fayda göreceksin; sadece zihnin çalışmasını nasıl durduracağını öğrenmen ona "Bu kadarı yeterli; şimdi uyu. Ben uyanığım sen endişelenme" demeyi öğrenmen gerekiyor.

Zihni gerekli olduğunda kullan ve o zaman o taze, genç, enerjiyle ve öz suyla doludur. O zaman ne söylersen

söyle o sadece kurumuş kemiklerden ibaret değildir; o yaşamla doludur, otoriteyle doludur, hakikatle, samimiyetle doludur ve muazzam bir anlamı vardır. Aynı sözcükleri kullanıyor olabilirsin fakat şimdi zihin dinlenerek o kadar büyük bir güç toplamıştır ki kullandığı her sözcük yanan bir ateş haline, güç haline bürünür.

Dünyada karizma olarak bilinen şey hiçbir şeydir...o basitçe nasıl gevşeyeceğini ve enerjinin

toplanmasına izin vereceğini bilen bir zihindir. Böylelikle o kendi şiirini okuduğunda, kendi ilahisini söylediğinde, konuştuğunda hiçbir kanıt ya da hiçbir mantık sunmaya ihtiyacı yoktur:

İnsanları etkilemek için sadece kendi enerjisi yeterlidir. Ve insanlar her zaman için bir şey olduğunu bilmişlerdir. Her ne kadar tam olarak onun ne olduğunu tanımlayamasalar da ona karizma demişlerdir.

Belki de ilk kez ben sana karizmanın

ne olduğunu söylüyorum çünkü ben onu kendi tecrübelerime dayanarak biliyorum. Gece gündüz çalışan bir zihnin zayıf düşmesi, donuklaşması, etkisizleşmesi, bir şekilde sürünmesi kaçınılmazdır. En iyi ihtimalle o işe yarar; sebze satın almaya devam eder durursun; o faydalıdır.

Ancak bundan daha fazlası için bir gücü yoktur. Bu yüzden karizma sahibi olabilecek milyonlarca insan yoksul, etkisiz, hiçbir otoritesi olmadan, hiçbir gücü olmadan kalır.

Ve şayet bu, yani zihni sessizliğin içine koymak ve onu sadece ihtiyaç olduğunda kullanmak mümkünse —ki bu mümkündür— o zaman o çok büyük bir güçle gelir. O, o kadar çok enerji toplamıştır ki sarf edilen her sözcük doğrudan kalbine gider, insanlar bu karizmatik kişilerin zihinlerinin hipnotik olduğunu düşünür; onlar hipnotik değildir. Onlar gerçekten çok güçlüdür, çok tazedir...o her zaman bahardır. Bu zihin için böyledir.

Varlık için sessizlik, ebediyet için, ölümsüzlük için, kutsama olarak, rahmet olarak düşünebildiğin her şey için yeni bir evrenin kapılarını açar.

Bu yüzdendir ki ben meditasyon elzem olan dindir, yegâne dindir diye ısrar ediyorum. Başka hiçbir şeye ihtiyaç yoktur. Diğer her şey gerekli olmayan bir ayindir.

Meditasyon sadece özdür, özün kendisidir. Ondan hiçbir şeyi koparıp alamazsın.

Ve o sana her iki dünyayı da verir. O sana ahreti —ilahi olan, Tanrısal dünyayı — verir ve o sana bu dünyayı da verir. O zaman sen yoksul olmazsın. O zaman senin bir zenginliğin vardır ama parasal değil.

Pek çok çeşit zenginlik vardır ve zenginliğin kategorileri göz önünde tutulduğunda parası nedeniyle zengin olan bir insan en düşük seviyeli olandır. Bunu şu şekilde söyleyeyim: Maddi olarak zengin adam en yoksul zengin adamdır. Yoksulun tarafından

bakıldığında o en zengin yoksul adamdır. Yaratıcı bir sanatçı, bir dansçı, bir müzisyen, bir bilim adamının tarafından bakıldığında, o en yoksul "zengin" adamdır. Ve nihai aydınlanmanın dünyası söz konusu olduğunda ona zengin bile denilemez.

Meditasyon sana kendi özündeki varlığı vererek seni mutlak olarak zenginleştirir ve ayrıca seni göreceli olarak da zenginleştirir çünkü o sahip olduğun belirli yeteneklerin zihinsel gücünü de açığa çıkaracaktır. Benim

tecrübem odur ki herkes belirli bir yetenekle doğar ve o yeteneği en üst seviyede yaşamadığı sürece ondaki bazı şeyler eksik kalacaktır. O sürekli olarak orada mevcut olmayan bir şeyin olması gerektiğini hissedecektir.

Zihne biraz dinlenme fırsatı tanı; onun buna ihtiyacı var. Ve bu çok basittir: Sadece ona tanık ol. Ve o sana her ikisini de verecektir.

Yavaş yavaş zihin sessiz olmayı öğrenmeye başlar. Ve bir kez o

sessiz olarak güçlendiğini bilirse, o zaman onun sözcükleri sadece sözler değildir; onların daha önce asla sahip olmadıkları bir değeri ve bir zenginliği ve bir kalitesi vardır. Öyle ki onlar doğrudan ok gibi giderler. Onlar mantıksal engelleri devre dışı bırakıp tam kalbe ulaşırlar.

Zihin sessizliğin ellerinde muazzam güce sahip çok iyi bir hizmetkârdır.

O zaman varlık efendidir. Ve efendi zihni ne zaman isterse kullanabilir ve

ne zaman gerekirse onu kapatabilir.

Zihin her zaman daha fazlasını ister, o bir dilencidir. Çok eski bir hikâye anlatacağım...

Bir dilenci sarayın kapısını çaldı. Şans eseri tam da kral bahçedeki sabah yürüyüşünden

geliyordu. Bu yüzden kapıyı kendisi açtı. Dilenci, "Görünen o ki bu senin için şanslı bir gün" dedi.

Kral da "Benim için mi, senin için mi?" dedi. Dilenci, "Bugünün sonunda

bu anlaşılacak. Ben bir dilenciyim ve senden sadece tek bir şey istiyorum. Şu dilenci tasına sahibim; istediğin herhangi bir şeyle onu doldurabilir misin?" dedi.

Dilenci biraz garip görünüyordu, gözleri mistiklerinki gibiydi; onun konuşması dilencininki gibi değil bir imparator gibiydi. Onun tüm aurası muazzam bir otoriteden oluşuyordu. Kral vezirine dilencinin tasını altın paralarla doldurmasını emretti. Böylelikle o bir kralın kapısını

çaldığını hatırlayacaktı ve bunun için şanslıydı. Dilenci kahkaha attı.

Kral, "Sorun nedir?" diye sordu.

"Akşama doğru her şey anlaşılacak" dedi. Onun davranışı çok garipti ve çok çekiciydi de. O güzel bir adamdı.

Ve sonra bela geldi. Vezir tası doldurmak üzere bir torba altını getirdi, hepsi kayboldu ve tas boş kaldı. Daha çok para, daha çok para...hazinedeki tüm paralar getirildi

ve hepsi kayboldu. Tüm şehir orada toplandı ve haber hemen yayıldı.

Kral "Ne olursa olsun, tüm elmasları, yakutları, zümrütleri getirin. Ama bu dilencinin tasını doldurun" dedi. Fakat her şey onun içinde kayboldu ve tas her zamanki kadar boş kaldı.

En sonunda kral her şeyi yitirdi. Akşam olmuştu. Başkentin her tarafında bütün gün boyunca çok büyük bir heyecan vardı. Kral inatçıydı fakat artık bir anlamı kalmamıştı verebilecek başka hiçbir

şeyi yoktu. Dilencinin ayaklarına kapandı ve ona o tasın sırrını sordu. "Bu sihirli bir tas mı? Akşam oldu ve sen bana tekrar tekrar 'Akşama doğru, gün batımında her şey anlaşılacak' demiştin artık zamanı. Ve bir şekilde her şey belli oldu, ben bir dilenci tarafından yenilgiye uğratıldım. Ancak sen sıradan bir dilenci değilsin. Öğrenmek istediğim tek şey bu dilenci tasının sırrının ne olduğu."

Dilenci, "Bu bir sır değil, bu herkesin

bildiği bir şey. Dilenci tasına sadece yakından bir bak. O bir adamın kafatasından yapılmıştır" dedi.

Kral "Anlamıyorum" dedi.

"Hiç kimse anlamıyor. Adamın kafatasının içinde onun zihni var. Sen onun içine her şeyi dökmeye devam edersin ve her şey kaybolur. O her zaman daha fazlasını ister. O her zaman boştur. O her zaman bir dilencidir, onu değiştiremezsin. Onu sadece anlayabilirsin ve ondan kurtulabilirsin" dedi.

Senin de durumun bu. Eğer zihni dinlersen kendini tatmin edemezsin; eğer zihni dinlemezsen tam şu an tatmin senindir. Zihnin ıstırabı arasında seçim yapabilirsin... çünkü zihin her zaman mutsuzdur, daha fazlasını ve daha fazlasını ister; bu arzu bitmek bilmez.

Çok zengin olan bir arkadaşım vardı. Zengin doğmamıştı; o yoksul bir adamın oğluydu. Ve biz arkadaşken o yoksul adamın oğlu idi. Hindistan'ın en zengin ailelerinin birisi tarafından

evlat edinildi çünkü onların bir oğlu yoktu. Ansızın o, Hindistan'ın en zengin adamı oldu. Bunun tadını çıkarmış olmalıydı. Yüzlerce hayat bile çalışmış olsaydı böylesi büyük bir zenginliğe erişemezdi. Birden ona hiçbir çaba sarf etmeden sahip oldu ama o mutlu değildi. Daha çoğunu istedi.

Sadece para yeterli değildi, o büyük bir lider de olmak istedi. Ve onun parası vardı böylelikle o seçime girdi ve parlamentonun bir üyesi oldu.

Ancak bu yeterli değildi. Yine daha fazlası: O bakan olmak istedi. Parası nedeniyle bakan yardımcısı olmayı başardı fakat bu yeterli değildi.

Bana "Ben bir bakan olmak istiyorum" dedi.

"Bunun yeterli olacağını düşünüyor musun?" diye sordum.

"Öyle sanıyorum" dedi.

"Şimdi öyle olduğunu düşünüyorsun, bir kez bakan olduğunda aynı şekilde

düşünmeyeceksin" dedim.

O bir bakan oldu ve hemen beni görmeye geldiğinde bana, "Haklıydın. Bakan olduğum gün zihnim bana, 'Çok uzun bir yol kat ettin. Artık ülkenin başbakanı olmak çok uzakta değil. Sadece birkaç adım daha ve başbakan olabilirsin' dedi. Ancak şimdi o kadar gerginim ve endişeliyim ki uyuyamıyorum, hiçbir şeyden keyif alamıyorum. Yemek yerken politika düşünüyorum. Karımla sevişirken başbakanlığı

düşünüyorum. Her şey birbirine karıştı. Biraz zihinsel huzur bulmak için bana yardım et" dedi.

"İlk önce başbakan ol. Zihnin sana, 'Şimdi ülkenin başkanı ol' diyecek. Eğer zihnini dinlemeye devam edersen hiç huzurun olamayacak; şayet huzur istiyorsan zihnini dinlemeyi bırak. Ve zihnini dinleyerek elde ettiğin tüm bu şeyleri bir kenara at. Yoksul bir adam olarak sen çok mutluydun, çok neşeliydin. Hiçbir şeyin yoktu fakat sen çok güzel bir

varlıktın. Sana paranı çöpe at demiyorum. Sadece zihninin sana hükmetmesine izin verme. O zaman sen nerede olursan ol huzurlu olacaksın" dedim.

Şayet zihnin sana hükmederse cennette bile o, "Cennet bu mu? Daha fazlası olmalı" diyecektir. Tüm evler çok eski ve çürümüş ve kullanılmış görünüyor çünkü onlar ezelden beri buradaydı. Tüm insanlar son derece üzgün ve ciddi görünüyor; onlar da ezelden beri

buradaydı. Onların üzerinde çok fazla toz birikmiş ve burada yapacak hiçbir şeyleri yok, onlar haysiyetini yitirmiştir. Onlar cennete ulaşmıştır fakat insanlıklarını kaybetmişlerdir, onlar gülemez.

Kahkaha cennette yasaklanmıştır biliyor muydun? Dünyadaki hiçbir dindeki, hiçbir kutsal kitap mizahın dinsel bir nitelik olduğunu söylememiştir: Benim dışımda. Hiç kimse mizahın dindarlığın içinde olmasına izin vermeye istekli değil.

Şu ölü, kemik kadar kurumuş azizlerin cennette ne yapıyor olacağını hayal edebiliyor musun? Aşık olamazlar, iskambil oynayamazlar, futbol maçı bile yapamazlar. Televizyon bile seyredemezler; bu hiç de azizce bir davranış değildir. Onlar bir fincan çay bile içemezler, kahve molası yok ve hatta hiç iş de yok... Onların günleri boştur, onların geceleri boştur; yeryüzüne geri dönmek için yanıp tutuşuyor olmalılar. En azından burada aziz olarak tapınılıyorlardı.

Orada hiç kimse onlara tapınmıyor çünkü herkes bir aziz.

Ancak hiç kimse cennetten geri dönemez. Onun girişi vardır ama bir çıkışı yoktur. Bu yüzden cennete girmeden önce bir kez daha düşün: Bu son eylem olacak, sonrasında işin bitmiş demektir. Bu neredeyse kendi mezarına girmek gibidir. Ancak zihin kesinlikle, "Bu cennet değil. Ara! Cenneti bulmaya çalış. Bu bir maskaralık gibi görünüyor, bunun ardında şeytan olmalı. Buna cennet

demek sanki çok büyük bir şaka gibi geliyor" diyecektir. Cennette bile zihnin huzura kavuşmana izin vermeyecektir: Huzur ve zihin bir araya gelmezler.

Amerika'daki en meşhur hahamlardan biri olan Joshua Liebman Zihin Huzuru isimli bir kitap —en çok satanlardan birisidir— yazmıştır. Ona bir mektup yazıp "Zihin hakkında bildiğiniz şeyler çöplükten ibaretmiş gibi görünüyor. Zihin huzurunun çelişkili kavramlar

olduğunu dahi bilmiyorsunuz ve bu sizin kitabınızın adı. Kitabın adı, Zihin ya da Huzur olmalıydı" dedim.

Mektup onu şoka sokmuş olmalı; asla yanıt göndermedi. Ona yeniden yazdım. "Bu korkaklık bir hahama yakışmıyor. Ya kitabın adını değiştirin ya da bana bir açıklama yapın." Ne kitabın adını değiştirdi ne de bana bir açıklama gönderdi ve ben ise ona çok basit bir soru sormuştum. Zihin huzuru...böyle bir şey yoktur.

Ya huzur vardır, o zaman zihin yoktur ya da zihin vardır ve huzur yoktur. Doğru başlık Zihin ya da Huzur olmalıydı. Fakat o bunu değiştiremez çünkü bu kitaptaki başlıca konudur: Zihin huzuru ve onu elde etmenin yolları. Zihin huzuruna ermenin yolları için yöntemler gösteriyor. Kitabın adını değiştirmek kitaba uymayacaktır.

Onu zor bir duruma soktuğumu anlayabilir; şayet başlığı değiştirirse o zaman kitap başlığa uymayacak.

Kitabı baştan aşağı yeniden yazmak zorunda kalacak ve o kitabı tamamen yeniden yazamaz çünkü zihnin tüm gerginliklerinin, kaygılarının, endişelerinin kaynağı olduğunu

anlayamaz. O huzurlu olamaz, bu imkânsızdır.

Doğunun binlerce yıllık maneviyat denemelerinin tüm özü budur: Zihin ya da huzur. Seçim senindir. Huzur son derece normal, son derece sıradan, son derece basit bir

olgudur. Ve sen onu tecrübe ediyorsun fakat bir yandan zihin sürekli olarak yorumda bulunuyor, "Daha fazlası olmalı. Durma. Aramaya devam et."

Zihne "Kes sesini!" demek zorundasın. O senin zihnin ve ona sesini kesmesini, artık daha fazla onun saçmalıklarına kulak asmayacağını söylemeye hakkın var...

Sahip olduğun her ne ise onun tadını çıkart ve ondan ne kadar keyif

alırsan o kadar büyüyecektir. Paradoks budur: Zihin daha fazlasını ve daha fazlasını ister ve daha fazla ve daha fazla endişelenir.

Zihinsizlikte huzuru, sevgiyi, sessizliği yaşarsın. Ve onu yaşayarak o daha çok ve daha çok olur; daha derin ve daha derin. Yavaş, yavaş mutluluğunun kanatları olmaya başlar, o bir kutsamaya, ebedi mutluluğa, rahmete dönüşür.

Her zaman zihnin karşısında olduğunuzu; onu bırakmamız

gerektiğini, ona sesini kes dememizi, hakikat arayışında ona gerek olmadığını söylüyorsunuz. Zihin ne için var? O gerçekten bütünüyle zararlı mıdır?

Zihin hayattaki en önemli şeylerden birisidir, fakat sadece bir uşak olarak, efendi olarak değil. Zihin senin efendin olduğu an, işte o zaman sorunlar ortaya çıkmaya başlar; o zaman o kalbinin yerini alır, seni tümüyle ele geçirir. O zaman senin emirlerine uymaktansa, sana

emirler vermeye başlar.

Ben zihni tahrip etmeni söylemiyorum. O varoluştaki en evrim geçirmiş olgudur. Ben, "Uşağın efendi olmaması için dikkat et" diyorum.

Aklında tut: Varlığın ilk önce gelir, kalbin ikinci sırada gelir ve zihnin ise üçüncü sırada gelir: Hakiki bir insanın dengelenmiş kişiliği budur.

Zihin mantıktır...son derece kullanışlıdır ve çarşı pazarda zihin

var olmadan var olamazsın. Ve ben asla zihnini iş hayatında kullanmamalısın demedim; onu kullanmalısın ancak sen onu kullanmalısın, sen onun tarafından kullanılmamalısın. Ve fark çok büyüktür...

Tüm teknolojiyi, tüm bilimi sana veren zihindir ama o sana çok fazla şey verdiği için senin varlığının efendisi olmaya kalkışmıştır. Hata burada başlar; o bütünüyle kalbinin kapılarını kapatmıştır.

Kalp kullanışlı değildir, onun yerine getirmeye çalıştığı herhangi bir amaç yoktur. Tıpkı bir gül gibidir. Zihin sana ekmek verebilir fakat zihin sana coşku veremez. O senin hayattan tat almanı sağlayamaz. O son derece ciddidir, o gülmeye bile katlanamaz. Ve kahkahasız bir hayat insanlık standartlarının altına düşmüş demektir. O insanlıktan düşük hale gelmiştir çünkü tüm varoluşta sadece insan gülebilir.

Gülmek bilinçliliği ve onun en yüksek

gelişimini gösterir. Hayvanlar gülemez, ağaçlar gülemez ve zihninin içinde hapis olmuş insanlar da — azizler, bilim adamları, sözde büyük liderler— gülemez. Onların hepsi çok ciddidir ve ciddiyet bir hastalıktır. O ruhunun kanseridir, o tahrip edicidir.

Ve biz zihnin ellerinde olduğumuz için tüm yaratıcılık yok etmenin hizmetine girmiştir; insanlar açlıktan ölüyor ve zihin daha çok nükleer silah yığmaya çalışıyor, insanlar aç ve zihin aya ulaşmaya çalışıyor.

Zihinde kesinlikle hiç şefkat yoktur. Şefkat için, sevgi için, neşe için, kahkaha için...zihnin esaretinden kurtulmuş olan bir kalbe ihtiyaç vardır.

Kalbin daha yüksek bir değeri vardır. Onun iş hayatında hiçbir faydası yoktur çünkü iş yeri senin

tapınağın değildir; iş yeri senin hayatının anlamı değildir. İş yeri insanların tüm etkinlikleri içindeki en düşük olandır.

İsa, "insan tek başına ekmekle yaşayamaz" derken haklıdır. Ancak zihin sadece ekmek sağlar. Hayatta kalabilirsin fakat hayatta kalmak yaşam değildir. Yaşamın daha çoğuna ihtiyacı vardır; Bir dansa, bir şarkıya, bir neşeye.

Bu yüzden ben senin her şeyi yerli yerine koymanı istiyorum: Şayet zihin ve kalp arasında herhangi bir çatışma varsa ilk önce kalbe kulak verilmelidir. Sevgi ve mantık arasındaki herhangi bir çatışmada,

mantık belirleyici olamaz, sevgi belirleyici olmalıdır. Mantık sana hiçbir nektar veremez; o kurudur. O hesaplama için iyidir; o matematik için iyidir, o bilimsel teknoloji için iyidir. Ancak o insan ilişkileri için iyi değildir. O senin manevi potansiyelinin gelişimi için iyi değildir.

Kalbinin üzerinde varlığın vardır. Nasıl ki zihin mantıktır, kalp de sevgidir, varlık da meditasyondur. Varlık kendini bilmektir. Ve kendini bilerek sen varoluşun ta kendisinin

anlamını bilirsin.

Varlığı bilmek manevi dünyanın içine ışık getirmektir. Ve sen içinde aydınlanmadığın sürece dışarıdaki tüm ışıkların hiçbir yararı yoktur. Senin içinde sadece karanlık var, dipsiz karanlık, bilinçsizlik. Ve senin tüm eylemlerin bu karanlığın, bu körlüğün içinden çıkacak.

Bu yüzden ben zihne karşı bir şey söylediğimde beni yanlış anlama. Ben zihne karşı değilim ve onu yok etmeni istemiyorum.

Ben senin bir orkestra olmanı istiyorum. Aynı müzik enstrümanları şayet sen bir senfoni yaratmayı bilmiyorsan, bir sentez yaratmayı, her şeyi yerli yerine koymayı bilmiyorsan berbat bir gürültü yaratabilir.

Varlık senin en son noktan olmalı...onun ötesinde hiçbir şey yoktur. O senin içindeki Tanrı'nın parçasıdır. O sana ne zihnin verebileceği ne de kalbin verebileceği şeyi verecektir: O sana

sessizliği verecektir. O sana huzuru verecektir. O sana dinginliği verecektir. O sana saadeti verecektir ve en sonunda da ölümsüz olma hissini. Varlığı bilerek ölüm bir kurgu haline gelir ve yaşam ebediyetin içine doğru kanatlanır. Kendi varlığının farkında olmayan bir insanın gerçekten canlı olduğu söylenemez. Bu işe yarar bir mekanizma, bir robot olabilir...

Meditasyon aracılığıyla varlığını, varoluşunu, oluşunu araştır. Sevgi

aracılığıyla, kalbin aracılığıyla saadetini paylaş.

Sevgi tamamen öyle bir şeydir: Saadetini paylaşmak, coşkunu paylaşmak, dansını paylaşmak, mutlulukla kendinden geçişi paylaşmak.

Zihnin iş hayatında kendine özgü işlevleri vardır fakat eve geldiğinde zihnin gevezelik etmeye devam etmemelidir. Nasıl ki iş elbiseni, şapkanı, ayakkabılarını çıkarıyorsun, zihnine de şöyle

demelisin "Şimdi sessiz ol, bu senin dünyan değil." Bu zihne karşı olmak değildir aslında bu zihne dinlenme fırsatı vermektir.

Evde karınla, kocanla, çocuklarınla, ebeveynlerinle, arkadaşlarınla zihne ihtiyaç yoktur. İhtiyaç duyulan şey dolup taşan bir kalptir. Bir evde her yanı kaplayan bir sevgi yoksa o asla bir yuvaya dönüşemez; o bir ev olarak kalır. Ve şayet sen yuvada kendi varlığını tecrübe etmek için birkaç meditasyon anı bulabilirsen

bu, yuvayı en üst zirve olan tapınaklığa yükseltir.

Aynı ev...zihin için o sadece bir evdir; kalp için o bir yuva haline gelir; varlık için o bir tapınak haline gelir. Ev aynı kalır; sen değişikliklerden geçersin: Vizyonun değişir, boyutun değişir, her şeye bakışındaki anlayış tarzın değişir. Ve bu üçü de olmayan bir ev tamamlanmamıştır, yoksuldur.

Bu üçü de derin bir ahenk içinde olan insan: Kalbe hizmet eden zihin, varlığa hizmet eden kalp ve tüm

varoluşa yayılmış olan zekâya ait varlık... İnsanlar ona Tanrı demiştir; ben ise ona Tanrısallık demeyi seviyorum. Onun üzerinde hiçbir şey yoktur.

Zihin bana mı aittir yoksa o başkaları tarafından mı yerleştirilmiştir?

Zihin senin içindedir fakat o gerçekte toplumun senin içindeki bir yansımasıdır. O senin değildir.

Hiçbir çocuk bir zihinle doğmaz. O bir

beyinle doğar. Beyin mekanizmadır; zihin ise ideolojidir. Beyin toplum tarafından beslenir ve her toplum kendi koşullanmasına göre bir zihin yaratır. Bu yüzden dünyada çok sayıda zihin vardır. Hindu zihni kesinlikle Hıristiyan zihninden ayrıdır ve komünist zihin kesinlikle Budist zihinden ayrıdır.

Ancak bireyde zihin sana aitmiş gibi bir yanılsama yaratılır böylelikle birey topluma göre davranmaya başlar, toplumu izler fakat o, kendi

isteği doğrultusunda davrandığını hisseder. Bu çok kurnazca bir düzenlemedir.

George Gurdjieff bir hikâye anlatırdı.

Dağların derinliklerindeki bir büyücünün pek çok koyunu vardı ve çobanlardan uzak durmak ve koyunlara göz kulak olmaktan ve her gün onlar ormanda kaybolduğunda onları aramaktan kaçınmak için tüm koyunları hipnotize etti ve her koyuna başka hikâyeler anlattı. Her koyuna ayrı zihinler verdi.

Bir tanesine, "Sen bir koyun değilsin, sen bir insansın bu yüzden diğer koyunlar gibi bir gün öldürüleceğinden, kurban edileceğinden korkmana gerek yok; onlar sadece koyun. Bu nedenle yuvaya dönmek söz konusu olduğunda endişelenmene gerek yok" dedi. Bazılarına "Sen bir aslansın koyun değil" ve bazılarınaysa "Sen bir kaplansın" dedi. Ve o günden itibaren büyücü rahatlamıştı: Koyunlar onlara verilen zihinlere göre davranmaya

başladılar.

Bir koyunu öldürebilirdi —her gün kendi besini için, ailesinin besini için bir koyun keserdi— ve aslan ya da insan ya da kaplan olduklarına inanan koyunlar bakıp kıkırdayarak "Koyunların başına gelen şey budur" derlerdi. Fakat onlar eski günlerdeki gibi korkmazdı.

Daha önceden bir koyun kestiğinde tüm koyunlar titrerdi, korkardı. "Yarın benim günüm olacak, daha ne kadar yaşayabilirim?" ve bu yüzden onlar

ormana kaçarlardı: Büyücüden uzak durmak için. Ancak şimdi hiç kimse kaçmıyordu. Kaplanlar vardı, aslanlar vardı… her türden zihin onlara yerleştirilmişti.

Zihnin senin değildir: Bu hatırlanması gereken temel şeydir. Senin zihnin rastlantısal olarak içine doğduğun toplumun yerleştirdiği bir şeydir. Şayet Hıristiyan bir evde doğduysan ama hemen bir Müslüman aileye götürüldüysen ve Müslümanlar tarafından yetiştirildiysen aynı zihne

sahip olamayacaksın; aklının alamayacağı türden, tamamıyla farklı bir zihne sahip olursun.

İçinde bulunduğumuz çağın dâhilerinden Bertrand Russell Hıristiyan olduğu için değil sadece başkaları tarafından verildiği için Hıristiyan zihninden kurtulmak amacıyla çok büyük bir gayret sarf etti. O her şey hakkında kendi taze bakış açısını arzuladı. O başkalarının gözlüğü ile bakmak istemedi; o gerçeklikle hemen ve

doğrudan temas kurmak istedi. O kendi zihnini istedi.

Yani mesele Hıristiyan zihnine karşı olmak değildi; şayet o bir Hindu olsaydı aynı şeyi yapmış olurdu. Şayet o bir Müslüman olsaydı aynı şeyi yapmış olurdu, şayet o bir komünist olsaydı aynı şeyi yapmış olurdu.

Mesele zihninin senin mi olduğu yoksa başkaları tarafından mı içine yerleştirildiğidir. Çünkü başkaları senin içine sana hizmet etmeyen

ama kendi amaçlarına hizmet eden bir zihin yerleştirir.

Belli bir çeşit zihne sahip olmak için sen anne baban tarafından, öğretmenler tarafından, din adamları tarafından, eğitim sistemin tarafından hazırlanırsın. Ve tüm hayatın boyunca sen bu belli şekildeki zihin aracılıyla yaşamaya devam edersin. Bu ödünç alınmış bir hayattır. Ve bu nedenle dünyada bu kadar çok sefalet var çünkü hiç kimse kendi hakikatini yaşamıyor, hiç

kimse

kendisini yaşamıyor. O sadece kendisine yerleştirilmiş olan emirlere uyuyor.

Bertrand Russell çok gayret sarf etti ve Niçin Ben Bir Hıristiyan Değilim adında bir kitap yazdı. Ancak bir arkadaşına yazdığı bir mektupta, "Her ne kadar kitabı yazmış da olsam, her ne kadar bir Hıristiyan olmadığıma inansam da, bu zihni bırakmış olsam da hâlâ derinlerde... Bir gün kendime, Tarihteki en büyük

insan kimdir?' diye sordum. Mantıksal olarak Gautam Buda'nın olduğunu biliyordum fakat Gautam Buda'yı İsa Mesih'in üzerine yerleştiremedim."

"O gün tüm gayretlerimin boş olduğunu hissettim, ben hâlâ bir Hıristiyanım. Mantıken İsa Mesih'in Gautam Buda ile kıyaslanamayacağını biliyorum ama bu sadece mantık. Duygusal olarak, hissiyat olarak Gautam Buda'yı İsa Mesih'in üzerine koyamıyorum. İsa

Mesih bilinçaltımda hâlâ davranışlarımı, yaklaşımlarımı, tavırlarımı etkiliyor. Dünya benim artık bir Hıristiyan olmadığımı düşünüyor ama ben biliyorum... Görünen o ki bu zihinden kurtulmak kolay değil! Onlar bunu öylesine zekice; öylesine ustalıkla yapmışlar ki."

Ve bu çok uzun bir süreçtir. Asla onun hakkında düşünmezsin. Bir insan en fazla yetmiş beş yıl yaşar. Ve yirmi beş yıl o okullarda,

üniversitelerde, kolejlerde olmak zorundadır; hayatın üçte biri belirli bir zihnin yetiştirilmesi için feda edilir. Bertrand Russell başarısız oldu çünkü o, ondan kurtulmayla ilgili hiçbir bilgiye sahip değildi. O savaşıyordu fakat karanlıkta el yordamıyla.

Kesinlikle seni zihninden uzaklaştıracak belirli meditasyon teknikleri vardır ve o zaman eğer istersen onu bırakmak çok kolaydır. Ancak ilk olarak zihinden ayrılmadan

onu bırakmak mümkün değildir: Kim kimi bırakacak?

Bertrand Russell zihninin bir yarısıyla diğer yarısına karşı savaşıyordu ve her ikisi de Hıristiyandı. Bu imkânsızdır.

Fakat toplum senin basitçe bir karbon kopya olmanı ister. Asla bir orijinal olmanı istemez.

Sende bir zihin yaratmanın stratejisi belli şeyleri devamlı olarak tekrar etmeyi sürdürmektir. Ve bir yalan

dahi sürekli tekrar edilirse bir hakikate dönüşmeye başlar; başlangıçta onun bir yalan olduğunu unutursun.

Adolf Hitler Almanlara tüm ülkedeki sefaletin Yahudiler yüzünden olduğu yalanını söylemeye başladı. Şimdi bu o kadar saçma bir şeydir ki; tıpkı birisinin ülkedeki tüm sefaletin bisikletler yüzünden olduğunu söylemesi gibidir. Bu yüzden tüm bisikletleri yok edersek sefalet kaybolacaktır.

Aslında Yahudiler Almanya'nın belkemiğiydiler, Almanya'daki tüm refahı onlar yaratmıştı. Ve onların başka bir ülkeleri yoktu, bu yüzden —onlar neredelerse— ülkeleri orasıydı. Onların aklında başka bir alternatif yoktu; onlar ihanet edemezdi ve ülkenin refahı için diğer Almanlar ne yapıyorsa onlar da tümünü yapmışlardı.

Ancak Adolf Hitler otobiyografisinde, "Ne söylediğinizin bir önemi yoktur çünkü hakikat diye bir şey yoktur.

Hakikat çok sıkça tekrar edilen ve bu sayede bir yalan olduğu unutulmuş olan bir yalandır," der. Bu nedenle ona göre bir yalanla hakikat arasındaki tek fark yalanın taze ve hakikatin eski olmasıdır; aksi taktirde bir fark yoktur. Ve anlaşıldığı kadarıyla bunda bir kavrayış söz konusudur.

Örneğin Hıristiyanlık, Hinduizm, Müslümanlık; bu üç din çocuklarına, "Bir Tanrı vardır," diye sürekli tekrar eder. Jainizm, Budizm, Taoizm, bu

diğer üç din "Tanrı yoktur" der. İlk gruptaki üç dinin belli bir zihni vardır. Onların tüm yaşamı Tanrı fikri, cehennem, cennet ve ibadet ile doludur. İkinci gruptaki üç dinde ibadet yoktur çünkü ibadet edilecek kimse yoktur, Tanrı yoktur. Ve bu soru hiç ortaya çıkmaz. Bugünlerde dünyanın yarısı komünisttir. Onlar insanın ruhuna bile inanmazlar. Ve her çocuğa sürekli olarak insan bir maddedir, bir insan basitçe ölür, hiçbir şeyi kalmaz; ruh yoktur, bilinç bir yan üründür denir. Bugünlerde

insanlığın yarısı bunu bir hakikat olarak tekrar eder.

Adolf Hitler tamamıyla saçmalamış diye suçlanamaz. Görünen odur ki şayet insanlara herhangi bir şeyi sürekli tekrarlarsan onlar yavaş yavaş buna inanmaya başlar. Ve şayet o asırlar boyunca tekrar edilirse o kalıtsal bir hale gelir.

Zihnin senin değildir.

Ve zihnin genç değildir; o yüzlerce yaşındadır: Üç bin yıl yaşındadır,

beş bin yıl yaşındadır. Bu yüzden her toplum zihinle ilgili bir şüphe yaratan herhangi bir kimseden korkar.

Benim suçum budur: Zihninle ilgili olarak sende bir şüphe uyandırıyorum. Ve onun sana ait olmadığını anlamanı istiyorum ve arayış senin kendi zihnini bulmak için olmalıdır. Başka birisinin etkisi altında olmak demek psikolojik olarak bir köle olarak kalmak demektir. Ve hayat kölelik için değildir. O özgürlüğün tadına

bakmak içindir.

Hakikat diye bir şey vardır ama bu zihinle onu asla bilemezsin çünkü bu zihin asırlar ve asırlardır tekrar edilen yalanlarla doludur. Bu zihni tamamen bir kenara bırakırsan hakikati bulabilirsin ve varoluşa taze gözlerle, yeni doğmuş bir çocuk gibi bakabilirsin; o zaman ne yaşarsan yaşa hakikattir. Ve şayet sürekli olarak manevi gelişimine başkalarının karışmaması hususunda tetikte kalabilirsen,

varoluşla o kadar uyumlu hale geldiğin, öylesine bir olduğun bir an gelir ki...

Sadece bu deneyim dini bir deneyimdir. O Yahudi değildir, Hıristiyan değildir, Hindu değildir. Nasıl olur da herhangi bir deneyim Yahudi, Hindu ya da Müslüman olabilir? Bunun saçmalığını asla görmezsin. Bir şey yersin ve lezzetli dersin ama o Hıristiyan yahut Hindu yahut Budist midir? Bir şeyin tadına bakarsın ve o tatlı dersin ama o

komünist midir? O maddeci yahut maneviyatçı mıdır? Bu sorular anlamsızdır. O basitçe tatlıdır, o basitçe lezzetlidir.

Hiçbir aracı olmadan, başkası tarafından sana verilen bir zihin olmadan varoluşu hissettiğinde, ansızın seni dönüştürecek, seni aydınlatacak, uyandıracak, bilincin en yüksek zirvesine seni götürecek bir şeyi tadarsın.

Bundan daha doyurucu bir şey yoktur. Daha büyük bir tatmin yoktur.

Daha derin bir rahatlama yoktur. Yuvaya vardın. Hayat bir neşeye, bir şarkıya, bir kutlamaya dönüşür.

ÖZDESLESMEK

Olmadığın bir şeyle özdeşleşmek egonun oluşmasıdır. Egonun anlamı senin olmadığın bir şeyle özdeşleşmendir.

Bir kimse her ne ise, onunla özdeşleşmeye ihtiyacı yoktur. Onunla özdeşleşmeye gereksinimin yoktur: Sen zaten osun.

Bu nedenle, ne zaman bir özdeşleşme varsa, bunun anlamı onun başka bir şeyle —olmadığın bir

şeyle— olduğudur. Kişi bedenle, zihinle özdeşleşebilir. Ancak kişi özdeşleştiği anda, kişi kendi içinde kaybolmuştur. Egonun anlamı budur. Ego bu şekilde oluşturulur ve kristalleştirilir.

Ne zaman "ben" dersen, bir şeyle — bir isimle, bir şekille, bir bedenle, bir geçmişle; zihinle, düşüncelerle, anılarla— özdeşleşme vardır. Derin bir özdeşleşme vardır: Sadece o zaman "ben" diyebilirsin. Şayet başka bir şeyle özdeşleşmezsen ve

kendin olarak kalırsan o zaman "ben" diyemezsin; "ben" sadece kaybolur.

"Ben" kimlik demektir.

Kimlik tüm esaretin temelidir. Özdeşleş ve bir hapishanede olacaksın.

Kimliğinin kendisi senin zindanın olacaktır. Özdeşleşme, bütünüyle kendin olarak kal ve özgürlük oradadır. O yüzden esaret budur: Ego esarettir ve egosuzluk özgürlüktür. Ve bu ego senin

olmadığın bir şeyle özdeşleşmenden başka bir şey değildir. Örneğin herkes kendi ismiyle özdeşleşmiştir ve herkes bir ismi olmadan doğar. Sonra isim o kadar önemli hale gelir ki kişi ismi uğruna ölebilir.

Bir isim nedir? Ancak özdeşleştiğin an o çok önemli hale gelir. Ve herkes ismi olmadan, isimsiz doğar. Veya şekli ele al; herkes kendisinin şekliyle özdeşleşmiştir. Her gün aynanın önünde duruyorsun. Ne görüyorsun, kendini mi? Hayır. Hiçbir ayna seni

gösteremez. Sadece özdeşleştiğin şekli gösterir. Fakat insan zihni o kadar aptaldır ki her gün şekil sürekli olarak değişir ve sen asla yanılsamadan kurtulamazsın.

Sen bir çocukken şeklin neydi? Annenin rahmindeyken şeklin neydi? Anne babanın tohumuyken şeklin neydi? Şayet senin için bir resim çekilmiş olsaydı annenin rahmindeki yumurtanı tanıyabilir miydin? Tanıyabilecek miydin? Ve "Bu benim" diyecek miydin? Hayır ama geçmişte

bir yerlerde bu yumurta ile özdeşleşmiş olmalısın... Doğdun ve şayet ilk çığlık senin için yeniden üretilebilseydi onu tanıyıp, "Bu benim çığlığım" diyebilecek miydin? Hayır, fakat o senindi ve sen bununla özdeşleşmiş olmalıydın.

Ölmekte olan bir adamın önünde bir albüm yapılabilseydi... Sürekli değişen bir şekil; bir süreklilik vardır fakat yine de her an bir değişiklik... Beden her yedi yılda bir tamamen, bütünüyle değişiyor; hiçbir şey aynı

kalmaz, tek bir hücre bile. Hâlâ, hâlâ biz, "Benim şeklim bu, bu benim" diye düşünürüz. Ve bilinç şekilsizdir. Biçim sürekli olarak değişen ve değişen ve değişen —tıpkı elbiseler gibi — dışarıdaki bir şeydir.

Özdeşleşmek egodur. Eğer hiçbir şeyle —isimle ya da biçimle ya da herhangi bir şeyle—özdeşleşmezsen o zaman ego nerededir? O zaman sen varsın ve yine de sen yoksun. O zaman sen mutlak saflığının içindesin ama ego yoktur. Bu yüzden Buda

özü özsüz olmak olarak adlandırmıştır; ona anatta, anatma demiştir. "Ego yoktur, bu yüzden kendini atma olarak bile

adlandıramazsın. Kendini 'ben' olarak da adlandıramazsın; 'ben' yoktur. Sadece saf varoluş vardır" demiştir. Bu saf varoluş özgürlüktür.

Bazen zihnimin karanlık yönü ortaya çıktığında beni gerçekten korkutuyor. Benim için onun sadece aydınlık olanların tam zıttı olduğunu kabul etmek çok güç

oluyor. Kendimi kirli ve suçlu ve değersiz hissediyorum. Zihnimin tüm yüzleriyle yüzleşmek ve onları kabul etmek istiyorum çünkü sıklıkla kabullenmenin zihni aşmanın koşulu olduğunu söylediğinizi duyuyorum. Lütfen kabullenme hakkında konuşabilir misiniz?

Anlaşılması gereken temel şey senin zihnin olmadığıdır; ne aydınlık olan ne de karanlık olan. Şayet güzel kısmıyla özdeşleşirsen o zaman

çirkin taraf ile özdeşleşmemen imkânsızdır; onlar aynı madalyonun iki yüzüdürler. Onun bütününe sahip olabilirsin. Ya da bütününü fırlatıp atabilirsin. Fakat onu bölemezsin.

Ve insanın tüm sıkıntısı güzel, ışıltılı gözüken tarafı seçmek istemesidir; o arkasındaki karanlık bulutu bırakıp tüm umut ışığını seçmek ister. Fakat o, umut ışıklarının karanlık bulutlar olmadan var olamayacağını bilmez. Karanlık bulut arka plandır, umut ışığının görülebilmesi için kesinlikle

gereklidir.

Seçmek kaygı duymaktır.

Seçmek kendin için sorun yaratmaktır. Seçimsiz olmak demek şudur: Zihin oradadır ve onun karanlık tarafı vardır ve ışıltılı tarafı vardır. Öyleyse ne olmuş? Bunun seninle alakası ne? Bununla ilgili niye endişelenesin?

Seçim yapmamaya başladığın an tüm kaygı yok olur. Büyük bir kabul yükselir, zihin böyle olmak

zorundadır, zihnin doğası budur. Ve bu senin problemin değildir çünkü sen zihin değilsin. Zihin olsaydın hiç problem olmazdı. O zaman kim seçecekti ve kim aşmayı düşünecekti? Ve kim kabul etmeye çalışacaktı ve kabullenmeyi anlayacaktı?

Sen ayrısın, tamamıyla ayrı.

Sen sadece bir tanıksın ve başka bir şey değilsin. Ancak sen hoşuna giden herhangi bir şeyle özdeşleşen ve hoş olmayan şeylerin bir gölge

gibi onu takip ettiğini unutan bir tanıksın. Hoş olan tarafla ilgili bir sorunun yok onun tadını çıkarıyorsun. Sorun tam zıttı ortaya çıktığında başlar; o zaman dağılırsın.

Fakat tüm belayı başlatan sensin. Sadece bir tanık olmaktan düşüp özdeşleştin. İncil'de anlatılan düşüş hikâyesi bir kurmacadır. Fakat bu gerçek düşüştür: Bir tanık olmaktan bir şeyle özdeşleşmeye düşüp tanığını kaybetmek.

Sadece arada bir dene: Bırak zihin her ne ise o olsun. O olmadığını aklında tut. Ve çok büyük bir sürprizin olacak. Daha az özdeşleştikçe zihin güçsüz hale gelir çünkü o, onun gücü senin özdeşleşmenden gelir; o kanını emer. Fakat sen mesafeli ve uzakta durmaya başladığında zihin büzüşmeye başlar.

Zihinle tam olarak özdeşleşmediğin gün, hatta bir an bile çok büyük bir özgürleşmedir: Zihin basitçe ölür; o

artık yoktur. Son derece dolu bir şekilde olduğu yerdeydi, son derece sürekli olduğu —gece-gündüz, uyanıkken uyurken oradaydı— yerdeydi, birden orada değildir. Etrafına bakarsın ve boşluktur, hiçliktir.

Ve zihinle birlikte benlik de kaybolur. O zaman sadece içinde bir "ben" olmayan belli bir farkındalık niteliği vardır. En iyi ihtimalde onu "benlik" değil "olmak" benzeri bir şeyle adlandırabilirsin.

Zihnin kaybolması ile benlik kaybolur. Ve senin için son derece önemli olan sana çok sorun çıkaran pek çok şey kaybolur. Sen onları çözmeye çalışıyordun ve onlar ise giderek daha çok ve daha çok karmaşık hale geliyordu; her şey bir problemdi, bir sıkıntıydı ve hiçbir çıkış yokmuş gibi gelirdi.

Sana "Kaz Dışarıda" öyküsünü hatırlatmak isterim. Bu zihin ve senin oluşun hakkındadır.

Usta müridinin bir koan üzerinde

düşünüp meditasyon yapmasını söyler: Küçük bir kaz bir şişeye konulur, besleyip büyütülür. Kaz giderek büyür ve daha büyür ve daha da büyür ve tüm şişeyi doldurur. Artık o çok büyüktür; şişenin ağzından çıkamaz; şişenin ağzı çok küçüktür. Ve koan şudur: Kazı şişeyi kırmadan, kazı öldürmeden dışarı çıkarmak zorundasın.

Şimdi bu akıl karıştırıcıdır. Ne yapabilirsin? Kaz çok büyüktür; şişeyi kırmazsan onu dışarı

çıkaramazsın fakat buna izin yoktur. Ya da onu öldürerek çıkarırsın; o zaman onun canlı mı ölü mü geldiğini umursamazsın. Buna da izin verilmez.

Gece gündüz mürit bunun üzerinde düşünür. Bir yol bulamaz, o şekilde ve bu şekilde düşünür fakat aslında bir çıkış yoktur. Yorgun, tamamen tükenmişken birden ışık yanar...birden ustanın şişe ve kazla ilgilenemeyeceğini anlar; onlar başka bir şeyleri simgeliyor olmalıdır. Şişe

zihindir, sen de kaz...ve tanıklıkla bu mümkündür. Zihin olmadan sen o kadar çok özdeşleşmiş olabilirsin ki onun içindeymiş gibi hissedersin.

Koşarak ustaya gider ve kazın dışarıda olduğunu söyler. Ve usta, "Onu anlamışsın, şimdi onu dışarıda tut, o asla içeride olmamıştı" der.

Şayet kazla ve şişeyle mücadele etmeyi sürdürürsen onu çözmenin bir yolu yoktur. O, "Bu başka bir şeyi temsil ediyor olmalı; aksi taktirde usta bunu bana vermezdi ve bu ne

olabilir?" diye fark etmektir. Çünkü usta ve mürit arasındaki tüm işleyiş, tüm yapılan şey zihin ve farkındalıkla ilgilidir.

Farkındalık zihin şişesinin içinde olmayan kazdır. Ancak sen onun içinde olduğuna inanıyorsun ve herkese nasıl dışarı çıkılacağını soruyorsun. Ve sana, onun dışına çıkmak için tekniklerle yardımcı olacak aptallar vardır. Onlara aptal diyorum çünkü onlar bu şeyi hiç anlamamışlardır.

Kaz dışarıda, asla içeride olmadı. Bu nedenle onu dışarı çıkartma meselesi söz konusu değildir.

Zihin sadece beyninin ekranında, senin önünden geçen düşüncelerin yaptığı geçit törenidir. Sen bir gözlemcisin fakat sen güzel şeylerle özdeşleşmeye başlarsın; bunlar rüşvettir. Ve bir kez güzel şeylerin tuzağına düştüğünde aynı zamanda çirkin şeylerin de tuzağına düşersin çünkü zihin ikilik olmadan var olamaz.

Farkındalık ikilikle bir arada olamaz.

Ve zihin ikilik olmadan var olamaz.

Farkındalık ikiliğin olmamasıdır ve zihin ikiliktir. Bu nedenle sadece izle. Ben sana herhangi bir çözüm öğretmiyorum. Ben sana yegâne çözümü öğretiyorum: Sadece biraz geride dur ve izle. Kendinle ve zihninle aranda bir mesafe oluştur. İster iyi, güzel, tatlı, yakınen keyif almak isteyeceğin bir şey olsun ya da çirkin olsun; mümkün olduğunca uzakta kal. Ona tıpkı bir filme baktığın gibi bak. Ancak insanlar

filmlerle bile özdeşleşir.

Gençken görmüştüm... (uzun zamandır bir film seyretmedim) ancak ağlayan, gözlerinden yaşlar dökülen insanlar görmüştüm ve hiçbir şey olmuyordu. Sinema salonunun karanlık olması iyi bir şey; onları utanç duymaktan koruyor.

Babama sorardım, "Gördün mü yanımdaki adam ağlıyordu!"

"Tüm salon ağlıyordu. Sahne o kadar..."

"Fakat," dedim, "sadece bir ekrandı ve başka bir şey değildi. Hiç kimse ölmedi, hiçbir trajedi olmuyordu; sadece bir filmin yansıtılmasıydı, sadece resimler ekranda hareket ediyordu. Ve insanlar gülüyor ve insanlar ağlıyor ve üç saat boyunca neredeyse kendilerini kaybediyorlar. Onlar filmin parçası oluyor, onlar bazı karakterlerle özdeşleşiyor..."

Babam bana, "Eğer insanların tepkileri ile ilgili sorular sorarsan o zaman filmden zevk alamazsın" dedi.

"Filmden zevk alabilirim ama ağlamak istemiyorum; bunda zevk alınacak hiçbir şey göremiyorum. Onu bir film olarak seyredebilirim fakat onun bir parçası olmak istemiyorum. Bu insanların hepsi onun parçası oluyor" dedim.

Sen herhangi bir şeyle özdeşleşirsin. İnsanlar kişilerle özdeşleşir ve o zaman onlar kendileri için mutsuzluk yaratır. Onlar şeylerle özdeşleşirler. O zaman onlar o şey kaybolduğunda mutsuz olurlar.

Özdeşleşmek mutsuzluğunun kökteki nedenidir. Ve her özdeşleşme zihinle özdeşleşmektir. Sadece geriye adım at, bırak zihin geçsin.

Kısa süre sonra hiçbir problem olmadığını görebileceksin: Kaz dışarıdadır. Şişeyi kırmak zorunda değilsin, kazı da öldürmek zorunda değilsin.

Korkuyla nasıl en iyi şekilde baş etmeli? Beni pek çok yönden etkiliyor; belirsiz bir huzursuzluk yahut karnımda düğümlenmeden

sanki dünyanın sonu gelmiş gibi bir baş döndürücü panik hissine kadar. Bu nereden geliyor? Nereye gidiyor?

Az önce yanıtladığım sorunun aynısı. Senin tüm korkuların, özdeşleşmenin bir yan ürünüdür.

Bir kadını seversin ve sevgiyle birlikte, aynı pakette korku da gelir: Seni terk edebilir. O şimdiden birisini terk etti ve seninle geldi. Bir örnek vardır; belki sana da aynısını yapacak. Korku vardır, karnında

düğümlenme hissedersin. Çok fazla bağlandın.

Basit bir gerçeği anlayamıyorsun: Dünyaya tek başına geldin; bu kadın olmadan da mükemmel bir şekilde, karnında düğümlenmeler olmadan, dün buradaydın. Ve yarın bu kadın giderse...bu düğümlenmelere ne gerek var? Onsuz olmayı biliyorsun ve onsuz olabileceksin.

Yarın bir şeylerin değişeceği korkusu... birisi ölebilir, iflas edebilirsin, işini kaybedebilirsin.

Değişebilecek binlerce şey vardır. Korkular ve korkuların altında eziliyorsun ve bunların hiçbirisi geçerli değil çünkü dün de tüm bu korkularla gereksizce doluydun. Bir şeyler değişmiş olabilir ve sen hâlâ hayattasın. Ve insanın kendisini herhangi bir duruma uydurmak için muazzam bir kapasitesi vardır.

Sadece insanın ve karafatmaların bu muazzam kendini yeni durumlara uydurma kapasitesine sahip olduğunu söylerler. Bu yüzden

nerede insan görsen orada karafatmalar bulacaksın ve nerede karafatma görsen orada insan bulacaksın. Onlar birliktedirler, onların benzerlikleri vardır. Hatta Kuzey Kutbu ve Güney Kutbu gibi çok uzak yerlerde bile... İnsan buralara seyahat ettiğinde, beraberinde karafatmaları da götürdüğünü gördü ve onlar mükemmel bir şekilde yaşıyorlardı, sağlıklılardı ve ürüyorlardı.

Şayet dünyaya bakarsan görebilirsin:

İnsan binlerce farklı iklimde yaşar; coğrafi koşullarda, politik koşullarda, sosyal koşullarda, dini koşullarda ama yaşamayı başarır. Ve o asırlar boyunca yaşamıştır...bir şeyler sürekli değişmeye devam eder, o kendisini uydurmaya devam eder.

Korkacak hiçbir şey yok. Dünyanın sonu bile gelse, ne olmuş? Sen onunla birlikte biteceksin. Bir adada duracağını ve tüm dünyanın seni tek başına bırakarak yok olacağını mı sanıyorsun? Endişelenme. En

azından seninle birlikte birkaç karafatma olacak!

Dünyanın sonunun gelmesinde ne sorun var? Bana bu pek çok kez soruldu. İyi ama sorun nedir? Sonu gelirse gelir. Bu hiçbir problem yaratmaz çünkü biz burada olmayacağız; biz de onunla birlikte sonlanacağız ve endişelenecek kimse olmayacak. Gerçekten bu, korkudan çok büyük bir özgürleşme olacak.

Dünyanın sonunun gelmesi demek

tüm problemlerin, tüm rahatsızlıkların, karnındaki tüm düğümlerin bitmesi demektir. Ben problem nerede göremiyorum. Ancak biliyorum ki herkes korkuyla dolu.

Ancak soru aynıdır: Korku zihnin bir parçasıdır. Zihin bir korkaktır ve o bir korkak olmak zorundadır çünkü onun varlığı maddi değildir; o boş ve sığdır ve her şeyden korkar. Ve temelde o, senin bir gün farkına varmandan korkar.

Dünyanın sonu değil, senin farkında olman, içinde zihnin kaybolacağı meditasyon haline girmendir temel korku. Bu korku yüzünden insanlar meditasyondan uzak durur ve meditasyon gibi bir şeyi, farkındalık ve tanıklık için bazı yolları yaymaya çalışan benim gibi insanlara düşman olurlar. Onlar bana karşı uzlaşmaz olurlar. Herhangi bir neden yüzünden değil, bu çok kökleşmiş korkudan.

Onlar bunun farkında olmayabilirler ama onlar zihni biraz daha çok

farkındalık yaratacak herhangi bir şeye yakınlaşmaktan gerçekten korkarlar. Bu zihnin sonunun başlangıcı olacaktır.

Ancak senin için korku yoktur. Zihninin ölümü senin yeniden doğumundur, gerçekten yaşamana başlamandır. Mutlu olmalısın, zihnin ölümünden neşe duymalısın çünkü bundan daha büyük bir özgürlük olamaz. Başka hiçbir şey sana gökyüzünde uçmak için kanatlar veremez; başka hiçbir şey tüm

gökyüzünü senin kılamaz. Zihin bir hapishanedir.

Farkındalık hapishaneden çıkmaktır yahut onun asla hapiste olmadığını fark etmektir; o sadece hapiste olduğunu sanıyordu. Tüm korkular kaybolur.

Ben de aynı dünyanın içinde yaşıyorum ama asla tek bir an bile korku hissetmedim çünkü benden hiçbir şey alınamaz. Öldürülebilirim ama onun olduğunu görebileceğim o nedenle öldürülen şey ben değilim,

benim farkındalığım değil.

Hayattaki en büyük keşif, en değerli hazine farkındalıktır. O olmadan senin karanlıkta kalman, korkuyla dolu olman kaçınılmazdır. Ve sen yeni korkular yaratmaya devam edeceksin; bunun sonu yoktur. Korku içerisinde yaşayacaksın, korku içinde öleceksin ve asla özgürlüğe ait herhangi bir şeyi tadamayacaksın. Ve her zaman bu senin potansiyelindi; her an onu talep edebilirdin ama asla talep etmedin.

Bu senin sorumluluğundur.

iKTiDAR

Tüm yaşamım boyunca iktidar ve onun sayesinde elde edeceğim tanınmanın peşinde koştum. Şimdi bu, çok sınırlayıcı ve önemsiz görünüyor. Bir yandan da, diğer insanlara ve onların tepkilerine bağımlı olmayan — daha çok kendi içimde olan— daha hakiki türde bir iktidar olduğunu hissediyorum. Lütfen bunlar için hissettiğim çekim hakkında konuşabilir misiniz?

Sorunun çok derin bir titizliğe ihtiyacı vardır çünkü ona evet diyebilirim ve aynı zamanda ona hayır da diyebilirim. Evet demeyeceğim; daha büyük olasılık hayır için söz konusu. Ve sana nedenlerini açıklayacağım.

Zihin seninle şu şekilde oyun oynamayı sürdürür. Diyorsun ki, "Tüm yaşamım boyunca iktidar ve onun sayesinde elde edeceğim tanınmanın peşinde koştum." Bu hakikat içeren samimi bir itiraf. Pek çok güç-odaklı insan bunun farkında

bile değildir; onların iktidar arzusu neredeyse bilinçsiz olarak kalır. Başkaları bunu görebilir ama kendileri bunu göremez.

Bu iktidar hırsı insana acı veren en büyük hastalıklarından birisidir. Ve tüm eğitim sistemlerimiz, tüm dinlerimiz, tüm kültürlerimiz ve toplumlarımız bu hastalığın mutlak destekçileridir.

Herkes çocuğunun dünyadaki en büyük adam olmasını ister. Anneleri çocukları hakkında konuşurken dinle;

sanki hepsi Büyük İskender'i, Korkunç İvan'ı, Joseph Stalin'i, Ronald Reagan'ı doğurmuştur...

Beş milyar insan iktidara doğru koşuyor. Kişi bu muazzam iktidar arzusunun senin içindeki boşluktan ortaya çıktığını anlamalıdır.

Güç odaklı olmayan bir insan, olduğu haliyle huzurlu, doymuş, tatmin olmuş bir insandır. Onun varlığının kendisi varoluş için büyük bir minnettir; daha fazlası istenmez. Sana verilen tüm şeyleri asla istememiştin. Bu sadece

varoluşun cömertliğinden gelen bir armağandır.

Ve bunlar iki farklı yoldur: Birisi iktidar arzusu, diğeri ise kaybolma arzusu.

"Şimdi bu, çok sınırlayıcı ve önemsiz görünüyor..." diyorsun. Sadece sınırlayıcı ve önemsiz değil, hastalıklı ve çirkin. Diğer insanlar üzerinde iktidar sahibi olmak demek, onların haysiyetini almak, bireyliğini mahvetmek, onları köleliğe zorlamak demektir. Sadece çirkin bir zihin bunu

yapabilir.

"Bir yandan da, diğer insanlara ve onların tepkilerine bağımlı olmayan —daha çok kendi içimde olan — daha hakiki türde bir iktidar olduğunu hissediyorum" diye soruna devam ediyorsun. Bu söylediğinde biraz hakikat vardır ama bu senin tecrübe ettiğin bir şey değil.

Başkalarına hükmetmekle kesinlikle hiçbir alakası olmayan ama bir çiçeğin yapraklarını açmasıyla alakalı olan bir güç vardır...hiç bu

gücü, bu ihtişamı gördün mü? Sen hiç yıldızlı bir gecenin — kimseye hükmetmeyen— gücünü gördün mü? Sen hiç en küçük yaprağın güneş altındaki, yağmurdaki dansını gördün mü? Onun güzelliğini, onun ihtişamını, onun neşesini? Onun başka hiç kimseyle bir alakası yoktur. Onun kendisini görmek için birilerine bile ihtiyacı yoktur.

Bu gerçek bağımsızlıktır. Ve o seni, hayatının her an içinden çıktığı varlığının merkezine götürür. Ancak

bu güce iktidar dememek gerekir çünkü bu kafaları karıştırır.

"İktidar" sözcüğünün kendisi başka birisinin üzerinde demektir. Çok büyük anlayış sahibi insanlar dahi konunun özünü kaçırmıştır. Hindistan'da Jainizm adında bir din vardır...jaina sözcüğünün anlamı "fetheden"dir. Orijinal anlam kesinlikle senin bahsettiğin şey olmalıydı: Bir yaprağın açılmasından ve çiçeğin hoş kokularını açığa çıkarmasından ortaya çıkan güç.

Ancak ben Jainizm geleneğine derinlemesine baktım. Onlar bir adamı "fatih" olarak adlandırdıklarında, onun kendisini de fethettiğini söylerler. Birisi fethedilmek zorundadır.

Onlar Mahavira'nın adını değiştirdiler; onun adı Vardhamana'dır. Mahavira'nın anlamı "büyük fatih"tir, muzaffer insandır. Ancak Mahavira'nın kendisini fethetmiş olduğu fikrinin ta kendisi, şayet basit psikolojik terimler

indirgenecek olursa, onun yağmurda, soğukta çıplak durması; aylar boyunca durmadan oruç tutma adına aç kalabilmesi anlamına gelir. On iki yıllık disiplin ve hazırlık süresince, sadece bir yıl yemek yemiştir. Sürekli olarak değil —bir ay aç dururdu, sonra bir gün yerdi; iki ay yemek yemezdi, sonra birkaç gün yerdi— fakat on iki yıl içerisinde yediği zamanlar toplamda bir yıla denk gelir. On bir yıl boyunca bedenine eziyet etti.

Kendine yahut başkalarına eziyet etmenin —diğerinin kendisini savunabileceği haricinde— hiçbir farkı olmadığını anlamak için derin bir anlayışa ihtiyaç vardır. En azından bu olasılık vardır. Şayet kendine işkence yapmaya başlarsan seni savunacak hiç kimse yoktur. Kendi bedeninle istediğin her şeyi yapabilirsin. Bu basitçe mazoşizmdir. Benim anlayışıma göre bu, kendi varlığının kaynağını bulmak değildir.

Bu nedenle ben onu iktidar olarak

adlandırmıyorum çünkü sözcük kirletilmiştir.

Ben ona huzur, sevgi, şefkat demek isterim...sen sözcüğü seçebilirsin. Ancak iktidar saldırgan insanların elinde olmuştur; onların kendilerine mi, başkalarına mı şiddet uyguladıklarının önemi yoktur. Zannediyorum ki başkalarına karşı saldırgan olan insanlar daha doğaldılar ve kendilerine karşı saldırgan olan insanlar ise mutlak bir şekilde psikopattılar. Ancak,

kendisine işkence yapan insanlar senin azizlerin haline gelmiştir. Onların tüm dünyaya yaptıkları katkı kendine işkence yapma disiplinidir.

Çivili yataklarda uyuyan azizler vardır. Onlar hâlâ oradadırlar; onları Varanassi'de bulabilirsin. Belki bu iyi bir gösteri olabilir ama çok çirkindir ve kötülenmelidir. Bu insanlara saygı gösterilmemesi gerekir. Bu insanlar suçludurlar çünkü onlar mahkemeye bile gidemeyecek olan bir bedene karşı suç işlemektedirler.

Bu yüzden ikinci kısım çok iyi anlaşılmalıdır; aksi taktirde iktidar hırsının seni ele geçirmesi, yine başka bir kılıkta mevcut olacaktır. Şimdi de sen kendi üzerinde iktidar kurmaya çalışacaksın. Ve görünen o ki olan şey budur.

Diyorsun ki, "...diğer insanlara ve onların tepkilerine bağımlı olmayan —daha çok kendi içimde olan — daha hakiki türde bir iktidar olduğunu hissediyorum." Başka insanlar ve onların tepkilerini referans vermen

bile farklı bir şekilde düşünmediğini ima ediyor. Önceleri insanların seni tanımalarıyla ilgileniyordun; güçlü bir adam olmalısın, bir dünya fatihi, bir Nobel sahibi yahut başka türden bir aptallık. Ancak herkes bir Büyük İskender olamaz. Ne herkes bir Nobel ödülü sahibi olabilir ne de herkes bazı konularda başkalarından daha iyi olabilir.

Bunun bir dönüm noktası olur: Bunun mümkün olmadığı bir durumda kendini bulursun —ya da çok aşırı

rekabet vardır ve sen ezilirsin; senden çok daha iyi insanlar vardır, rekabet çok daha tehlikelidir—başka insanlara ilişkin hiçbir referansın olmadığı, herkesten bağımsız olan kendi içine çekilmek daha iyidir. Bu kadar bağlantı bile senin şimdi de aynı türden başka bir yolculuğa koyulduğun sonucu çıkartmam için yeterlidir. Önce başkalarına hükmetmeye çalışıyordun, şimdi kendi kendine hükmetmeye çalışıyorsun. İnsanların disiplin dedikleri şey budur.

Ezop'un meşhur bir masalı aklıma geldi. Mango mevsimi gelmişti ve bir tilki olgun mangolara ulaşmaya çalışıyordu ama çok yüksekteydiler. Tilkinin zıplayışı onları yakalamak için yeterince yüksek değildi. Birkaç kez denedi; ama sonra bunun imkânsızlığını görerek kimse ona bakıyor mu diye etrafına bakındı. Küçük bir tavşan tüm sahneyi seyrediyordu. Tilki, yenilgisini belli etmeden yürüyüp uzaklaştı ama tavşan, "Teyzeciğim ne oldu?" diye sordu. Tilki de tavşana, "Evladım bu

mangolar henüz olgunlaşmamış" dedi.

Şayet iktidar hırsını değiştirirsen, Ezop'un masalındaki gibi olmamalıdır. En önce iktidar hırsının nereden kaynaklandığını anlamalısın. O senin boşluğundan, aşağılık hissinden çıkıyor.

Bu çirkin hükmetme arzusundan özgürleşmenin yegâne doğru yolu kendi boşluğunun içine onun tam olarak ne olduğunu görmek için girmektir. Güç oyunları aracılığıyla

ondan kaçmaktasın. Şimdi tüm enerjini kendine işkence etmeye değil, herhangi bir mazoşizm disiplini yaratmaya değil kendi hiçliğinin içine girmeye akıt: Nedir o?

Ve o zaman senin hiçliğinin içinde güller açar. Ebedi yaşamın kaynağını orada bulursun. Artık aşağılık kompleksinin pençesinde değilsindir ve başka insanları referans almazsın. Kendini bulmuşsundur.

İktidar hırsına kapılmış insanlar

kendilerinden giderek uzaklaşıp dururlar. Zihinleri ne kadar uzaklaşırsa, o kadar boşlaşırlar. Ancak boşluk, hiçlik gibi sözcükler kötülenmiştir ve sen de bu fikri kabul etmişsindir. Hiçliğin güzelliğini kabul etmektense ... Onun saf sessizliğini. Onun sessiz müziğini. Onunla kıyaslanacak bir mutluluk yoktur. O saf saadettir.

Bu deneyim nedeniyle Gautam Buda kendisiyle olan nihai yüzleşmesine nirvana demiştir. Nirvana "hiçlik"

demektir. Ve bir kez sen hiçliğinle barışık hale geldiğinde, tüm gerginliklerin, çatışmaların, endişelerin kaybolur. Hiçbir ölümü bilmeyen kaynağı bulmuşsundur.

Yine, seni uyarmak isterim: Buna "güç" deme. Ona sevgi de, saadet de çünkü bu "güç" öylesine kirletilmiştir ki sözcüğün dahi saflaştırılmaya ihtiyacı vardır. Ve onun yanlış çağrışımları vardır.

Bu dünyaya, temelde aşağılık hisseden ama aşağılık hislerini bir

çeşit güç ile, herhangi bir tür güç ile örtmeye çalışan insanlar tarafından hükmedilmektedir. Onlar pek çok yöntem yaratmıştır. Kesindir ki herkes ülkenin başkanı olamaz; o zaman onlar ülkeleri eyaletlere bölerler. O zaman pek çok insan vali, hükümet başkanı olabilir. Sonra hükümet başkanının işini bölersin: O zaman pek çok insan bakan olabilir ve onların altında pek çok insan eyalet başkanı olabilir. Tüm hiyerarşi aşağılık kompleksinden muzdarip olan insanlardan oluşur. En düşük

memurdan başkana kadar hepsi aynı hastalığa tutulmuştur.

Sıradan insanlar doğal olarak iktidar sahibi değildir. Onlar sadece iktidar sahibi insanlara uzaktan bakıp, "Aynı onur, aynı kabul bana da verilmiş olsaydı, ben de önemli birisi olurdum. Ben de zamanın kumsalında ayak izlerimi bırakırdım" derler. Onları iktidar hırsı kaplar. Ancak, Gautam Buda gibi doğuştan iktidarda olup bunun kesinlikle anlamsız bir eylem olduğunu görerek

ondan vazgeçen insanlara bak. İçeride aynı insan olmaya devam edersin. Milyarlarca doların da olsa senin içinde hiçbir değişiklik yaratmayacak.

Sadece değişiklik, senin içindeki dönüşüm sana huzur verecek. Bu huzurun içinden senin sevgin çıkacak; bu huzurun içinden senin dansın, senin şarkın, senin yaratıcılığın gelecek. Fakat sen sadece "iktidar" sözcüğünden uzak dur.

Şu an sen onun hakkında sadece düşünüyorsun. Düşünmenin bir faydası olmayacaktır. Düşünmek iktidar için, para için, prestij için, saygınlık için rekabet etmek istiyorsan gayet iyidir. Ancak, kendi varlığında yerleşmek için zihin kesinlikle gereksizdir. Bu yüzden buradaki tüm çaba seni zihninden meditasyona, düşüncelerden sessizliğe getirmektir.

Bir kez manevi varlığını tattığında, tüm açgözlülük, para, iktidar hırsı

basitçe buhar olur. Kıyas yoktur. Sen kendi içinde Tanrı'yı buldun; daha fazla neyi isteyebilirsin ki?

İrade herkese çok büyük bir değermiş gibi öğretilmektedir. Her çocuğa irade sahibi olması söylenir. Ve irade ise senin doğallığına karşı bir şeydir; o zaman huzurlu, dingin olamazsın. Çiçeklerin açmak için çok şey yaptığını mı sanıyorsun? Ağaçlar büyümek için çok mu çalışırlar? Hiç çalışmazlar.

Lao Tzu, "**Ağaçlara bak, nehirlere**

bak, yıldızlara bak ve 'eylemsiz eylemin' ne olduğunu anlayacaksın" derdi.

Kesinlikle nehir okyanusa doğru akıyor ama sen ona eylem diyemezsin çünkü onu okyanusa doğru gitmeye zorlayan bir irade yoktur. O son derece kolaydır; acele yok hız yok, ulaşması gerektiğine dair bir özlem dahi yok, diğer nehirler belki de ondan önce ulaşabilir diye bir rekabet yok. Şarkı söyleyerek, dağların arasında, vadilerin

arasında, düzlükler arasında dansını ederek, amaca ulaşır mı diye endişe etmeden, o basitçe gidiyor. Her an o kadar değerli ve güzel ki yarın kimin umurunda?

İrade, sende sahte bir kişilik oluşturmak için kullanılmıştır. İrade, ego denen çirkin varlık için kullanılan diğer bir güzel addır.

Bu yüzyılın en büyük psikologlarından birisi olan Alfred Adler tüm kendi psikolojik analiz sistemini; insanın tüm problemlerinin

iktidar hırsından kaynaklandığı basit olgusuna dayandırmıştır. O birisi, özel birisi, diğerlerinden üstün, başkalarından daha kutsal birisi olmaya çalışır. Onun pazaryerinde mi yoksa bir manastırda mı olduğunun bir önemi yoktur; mücadele zirvede olmak içindir.

Ne kadar savaşırsan ve ne kadar başarılı olursan kendi varlığından o kadar uzaklaşırsın çünkü daha çok ve daha çok endişeli, daha çok ve daha çok yetişkin olursun. Yaşamın

sürekli bir mutsuzluk haline; başaramama korkusuna dönüşür. Başarmış bile olsan birisinin seni pozisyonundan uzaklaştırabileceği korkusu... Bir şey elde etmek için yaşayan bir insan asla huzurlu olamaz.

Dolayısıyla sen bir taraftan bu yoğun eylemi yaratmışsındır. Belki de sen meditasyonun yoğun bir eyleme gereksinim duyduğunu sanıyorsun? O sadece rahatlamaya gereksinim duyar. O, elde etmeye çalışan zihnin

kendisini bırakmaya, herhangi bir gelecek olduğunu unutmaya, bu anın kendi içinde yeterli olmasına izin vermeye, onun içinde mutlu olmaya ve bir sonraki anın kendi başının çaresine bakmasına, ihtiyaç duyar.

Şayet bu anın içinde mutlu olabilirsen, gelecek olan anın içinde daha çok mutlu olacaksın çünkü mutlu olmada, dans etmede, şarkı söylemede daha çok ve daha çok uzmanlaşacaksın. Ve kendin hakkında — başka birisi olmak

zorunda olmadığın konusunda — daha çok ve daha çok güvenli hale geleceksin. Kim olursan ol, zengin olmadan, iktidarda olmadan, dünyaca ünlü olmadan, meşhur olmadan nihai saadetin tadını çıkartmaya muktedir olacaksın.

Herhangi bir kimse olabilirsin ve varoluşun tüm hazineleri senin olabilir çünkü onlar senin dışında değildir. Sen kendi içsel zenginliğinin farkında değilsin.

Lütfen iktidarın kötüye

kullanılması hakkında konuşabilir misiniz?

Meşhur bir İngiliz felsefecinin bir sözü vardır: "İktidar çürütür, mutlak iktidar mutlaka çürütür." Onunla aynı fikirde değilim. Benim analizim tamamıyla farklı. Herkes şiddetle, hırsla, öfkeyle, tutkuyla doludur ama iktidarı yoktur; o aziz olarak kalır. Saldırgan olmak için iktidara sahip olman gerekir. Açgözlülüğünü doyurmak için iktidarda olman gerekir. Tutkularını tatmin etmen için

iktidarda olman gerekir.

O nedenle iktidar eline geçtiğinde, tüm uyuyakalmış köpeklerin havlamaya başlar, iktidar senin için bir fırsata, bir besine dönüşür, iktidar insanı çürütmez, çürük olan sensin. İktidar sadece senin çürümüşlüğünü açığa çıkarır. Sen birisini öldürmek istedin ama öldürmek için bir iktidarın yoktu; fakat şayet iktidara sahipsen öldüreceksin.

Seni çürüten şey iktidar değil, içinde taşıdığın çürümüşlüktür; iktidar

sadece sana canının istediği şeyi yapma özgürlüğü verir.

Gautam Buda gibi insanların elindeki iktidar çürümez; tam tersine insanlığın bilincini yükseltmesine yardım edecektir. Cengiz Han'ın elindeki iktidar insanları yok eder, kadınlara tecavüz eder, insanları canlı canlı yakar. Tüm köyler insanların dışarı çıkmasına izin verilmeden yakılır. Bu iktidar değildir...bu adam, Cengiz Han tüm bu arzuları içinde taşıyor olmalı.

Bu tıpkı yağmur geldiğinde farklı bitkilerin büyümeye başlaması gibidir; ancak farklı bitkilerin farklı çiçekleri vardır. Senin tohumlarında ne varsa, potansiyelinde ne varsa iktidar sana bir şans

verir çünkü insanların çok büyük bir kısmı öylesine bilinçsizce yaşar ki iktidara geldiklerinde tüm bilinçaltı içgüdüleri tatmin olmak için bir şansa sahip olur. O zaman onlar, bu insanları öldürüyor mu, bu insanları zehirliyor mu umursamazlar...

Bana iktidarın kötüye kullanılmasını soruyorsun. İktidar kötüye kullanılır çünkü senin çirkin, hayvanlardan miras kalmış olan arzuların vardır.

Daha iyi bir dünyadaki ilk şey şu olmalı... Çocuklarımızı eğitmek için hayatın üçte birini çöpe atıyoruz. Bu üçte birlik hayattan biraz zaman onların bilinçaltını temizlemeye ayrılmalıdır. Bu sayede, üniversiteden mezun olduklarında ve bir yerde bir türden iktidara sahip olduklarında — birisi bir polis

komiseri olacak, birisi bir vali olacak, birisi bir başbakan olacak— şayet bilinçaltlarında zehirli, yıkıcı olan bir şey yoksa, o zaman iktidar kötüye kullanılamaz. Onu kim kötüye kullanacak? İktidar nötrdür.

İktidarın kendisi nötrdür. İyi bir adamın elinde o bir kutsamadır. Bilinçsiz bir adamın elinde bir lanet olacaktır. Ancak binlerce yıldır biz, iktidarın kötülenmemesi gerektiğini aklımıza getirmeden iktidarı kötüledik. İnsanlar içlerinde saklı

olan tüm çirkin içgüdülerden temizlenmelidir çünkü herkes şu ya da bu türden iktidara sahip olacaktır.

Bu muazzam bir iktidar olmak zorunda değildir. Tren istasyonunda oturup bilet satıyor olabilirsin ama bu da sana bir güç verir. Bankoda duruyorsun ve adam sana bakmıyor bile. Dosyalarını çevirmeye devam edip duruyor; ve onun dosyayla bir ilgisinin olmadığını anlayabiliyorsun, o basitçe sana yerinin neresi olduğunu gösteriyor. Kondüktörün

ofisinin dışında oturan memur bile sanki memleketin başkanı gibi davranıyor; yani nerede olduğunla ilgili bir mesele değildir bu. Nerede olursan ol bir çeşidinden iktidara sahip olacaksın.

Hindistan'ın Müslüman hükümdarlarından Aurangzeb babasının ölmesini yahut yaşlanmasını ve böylelikle de onun yerine geçmeyi bekleyemeyecek kadar sabırsızdı. Kendi babasını hapse attırdı ve ülkenin hükümdarı

oldu. Babası tüm yaşamı boyunca meşguldü. Oturmakta olduğu hapishane hücresinden oğluna bir mesaj yolladı: "En azından bana otuz tane çocuk gönder de onlara kutsal Kuran'ı öğreteyim."

Ve Aurangzeb'in huzurundakilere yaptığı yorum çok önemlidir: "Bu yaşlı adam iktidarı kaybetmek istemiyor. Artık o hükümdar değil. Fakat otuz çocuk...onlara kutsal Kuran'ı öğreterek bu küçük çocuklar üzerinde yeniden iktidar kuracak."

Psikologlar hayatta rekabet etmekten ve iktidar sahibi olmaktan korkan insanların daha basit bir yol seçtiklerini söylüyorlar: Onlar okullarda öğretmen olurlar. Küçük çocuklar...ve sen onları tedirgin edebilirsin, dövebilirsin; bu yasal değildir ama her ülkede olur.

Daha geçen gün bazı vakalar bulunduğu haberini okuyordum... ancak hükümet bu gerçekleri gizlemeye devam ediyor. İlk kez bu kabul edilmiştir çünkü artık bu çok

fazla olmuştur, öğretmenler çocuklara o kadar sert vuruyorlar ki tüm hayatları boyunca sağır oluyorlar.

Bir oğlan...kendi babası zincirlemiş; neredeyse on yıl zincirli kalmış, evdeki bir sütuna bağlanmış. Neredeyse bir hayvana dönüşmüş. Ayağa kalkamıyor, sadece eller ve ayaklarıyla hareket edebiliyor ve karanlıkta yaşamaya zorlandığı için görme duyusunu yitirmiş.

Anne babalar bile iktidarı kullanır.

Öğretmenler iktidarı kullanır, kocalar iktidarı kullanır, karıları iktidarı kullanır. Nerede olduğunun bir önemi yoktur.

Şayet insanoğlu derin psikolojik anlayışa ulaşırsa ve insanın bilinçaltını değiştirirse böylelikle tohumlar kalmaz, iktidar yağmaya devam eder ama hiç çürüme çiçekleri olmaz. Aksi taktirde iktidar her zaman kötüye kullanılacaktır. Ve iktidarı insanların ellerinden alamazsın; birileri anne olmak

zorundadır, birileri baba olmak zorundadır, birileri öğretmen olmak zorundadır.

İnsanların bilinçaltını temizlemenin, varlıklarını ışıkla doldurmanın yegâne yolu meditasyondur.

Sadece meditasyon sana çürütülemeyecek olan temiz bir kalp verir. O zaman iktidar asla kötüye kullanılamaz, o zaman iktidar bir kutsama olabilir; o yaratıcı olacaktır. O zaman sen hayatı daha sevilebilir, daha yaşanabilir kılıyorsun; varoluşu

biraz daha güzelleştiriyorsun. Ancak bu büyük gün henüz gelmemiştir ve bu büyük günün gelmesi için bir çaba sarf ettiğinde tüm iktidar bağımlısı insanlar sana karşı olacaklardır.

Bana defalarca ve defalarca sorulmuştur, "Niçin tüm dünya senin karşında?" diye.

Onların hepsi iktidar bağımlısı insanlardır ve ben ise insanı bir dinginlik havuzuna; huzur ve sessizlik ve sevgi ve sonsuz mutluluk haline getirmek istiyorum.

Niçin kadınlar, erkeklerin cinsel arzularına karşı öfke de duysalar onlara çekici olmaya çalışırlar?

Bunda politik bir strateji vardır. Kadınlar çekici olmaktan hoşlanır çünkü bu onlara iktidar hissi verir; ne kadar çekicilerse erkekler üzerinde o kadar güçlü olur. Ve kim güçlü olmak istemez ki? Tüm hayatları boyunca insanlar güç için mücadele ediyor.

Niçin parayı arzuluyorsun? O güç verir. Niçin ülkenin başbakanı yahut cumhurbaşkanı olmak istiyorsun? O

güç verir. Niçin saygınlık, prestij istiyorsun? O güç verir. Niçin bir aziz olmak istiyorsun? O güç verir.

İnsanlar farklı şekillerde güç arayışı içerisindedir. Kadınlara başka bir güçlü olma kaynağı bırakmadın, sadece tek bir çıkış var: Bedenleri. Bu nedenle onlar sürekli olarak daha çok ve daha çok çekici olmakla ilgileniyorlar.

Bunu hiç gözlemlemedin mi: Modern kadın çok da fazla çekici olmakla ilgilenmez. Niçin? Çünkü o diğer

türden güç politikalarına girmektedir. Kadın eski esaretinin dışına çıkıyor. Üniversitelerde akademik unvanlar için erkeklerle savaşacak; o iş hayatında rekabet edecek; siyasette rekabet edecek. Onun pek de çekici görünmek için endişelenmeye ihtiyacı yok.

Erkek hiçbir zaman çekici olmayı fazla umursamamıştır. Niçin? Bu tamamen kadına bırakılmıştır. Kadın için bu birazcık güç elde etmek için yegâne kaynaktı. Ve erkekler için o

kadar çok başka kaynak vardı ki çekici görünmek biraz kadınsı, dişil gelmiştir. Bu kadınlara göre bir şeydir.

Bu her zaman böyle olmamıştır. Geçmişte kadınların erkekler kadar özgür olduğu bir dönem vardı. O zamanlar erkekler çekici olmakla kadınlar kadar ilgiliydi. Krishna'ya, onun güzel ipekten elbiseler içindeki, flütü, her çeşidinden takıları, küpeleri, tavus kuşu tüylerinden taçları olan resimlerine bak. Ona bir

bak! O ne kadar güzel görünüyor.

O günler, erkeklerin ve kadınların canları ne isterse yapmak için mutlak özgürlüğe sahip olduğu günlerdi. Sonra kadınların bastırıldığı çok, çok uzun bir karanlık çağ geldi. Bu, din adamları ve senin sözde azizlerin yüzünden böyle oldu. Senin azizlerin her zaman kadınlardan korkmuştur çünkü kadın çok güçlü görünür; kadın o kadar güçlü görünür ki azizin azizliğini dakikalar içinde yok edebilir.

Bir annenin oğlunu akıllandırabilmesi

için yirmi beş yıl çabaladığı ama bir kadının gelip birkaç dakika içerisinde onu bir aptala çevirdiği söylenir. Bu yüzden anneler asla gelinlerini affedemezler. Asla! Zavallı yaşlı kadıncağızın bu adama birazcık zekâ verebilmesi yirmi beş yıl aldı ve birkaç dakika içerisinde uçup gitmiştir! Bu kadını nasıl affedebilsin?

Senin azizlerin yüzünden kadınlar kötülenmiştir; onlar kadınlardan korktular. Kadın bastırılmak

zorundadır. Ve kadınlar bastırılmış olduğu için, hayattaki tüm rekabet etme kaynakları, hayata akışları ellerinden alınmıştır. O zaman tek bir şey kalır: Bedenleri.

Bana soruyorsun: "Niçin kadınlar, erkeklere çekici olmaya çalışırlar?" Bu yüzden; bu onların yegâne gücüdür. Ve kim güçlü olmak istemez ki? Gücün sadece mutsuzluk getirdiğini, gücün tahripkâr, saldırgan olduğunu anlamadığın sürece; anlayışın sayesinde güç arzusu

ortadan kalkmadığı sürece, kim güçlü olmak istemez?

Ve, "...fakat kadınlar niçin erkeklerin cinsel arzularına karşı öfke de duysalar onlara çekici olmaya çalışırlar?" diye soruyorsun.

Aynı nedenden. Kadın sadece senin önündeki bir havuç gibi asılı durduğu sürece —asla kendini sunmadan ve her zaman kendini sunarak, çok yakın ve çok uzak olarak— güçlü kalır. Sadece o zaman güçlüdür. Şayet hemen dizlerine kapanırsa, o

zaman güç kaybolur. Bir kez onu kullandığında, bir kez onu sömürdüğünde işi bitmiştir, artık senin üzerinde bir iktidarı yoktur. O yüzden o seni cezp eder ve senden uzakta durur. Seni cezp eder, seni kışkırtır, seni baştan çıkarır ve ona yaklaştığındaysa basitçe hayır der!

Şimdi, bu basit bir mantık. Eğer evet derse onu bir mekanizmaya indirgersin; onu kullanırsın. Ve hiç kimse kullanılmak istemez. Bu aynı güç oyununun diğer yüzüdür. Güç

diğerini kullanabilme kapasitesi demektir ve birisi seni kullandığında senin gücün gitmiş demektir, sen güçsüzleştirilmişsindir.

Bu yüzden hiçbir kadın kullanılmak istemez. Ve sen bunu asırlardır yapmaktasın. Aşk çirkin bir şey halini almıştır. O en yüksek onur olmalıdır ama değildir çünkü erkek kadını kullanmıştır ve kadın buna öfkelidir, buna direnir doğal olarak. O bir nesneye indirgenmek istemez.

Bu yüzden karılarının etrafında

kuyruğunu sallayarak dolanan kocaları ve tüm bu saçmalıkların üzerindeymiş gibi —senden daha kutsalım— bir tavra sahip karılarını göreceksin. Karıları sanki seksle, çirkin seksle ilgili değillermiş gibi rol yapmaya devam eder. Onlar senin ilgilendiğin kadar ilgililer ama problem şudur: Onlar ilgilerini gösteremezler aksi taktirde sen onları hemen bir nesneye indirgersin, onları kullanmaya başlarsın. Bu yüzden onlar başka her şeyle ilgilidirler, sana son derece çekici

olurlar ve sonra seni reddederler. Gücün tadı buradadır. Seni çeker — ve sen neredeyse iplerle çekiliyormuş gibi çekilirsin— ve sonra da sana hayır diyerek seni mutlak güçsüzlüğe düşürür. Ve sen ise bir köpek gibi kuyruğunu sallıyorsun; o zaman kadın keyif alır.

Bu çirkin bir durumdur. Bu böyle olmamalıdır. Bu çirkin bir durumdur çünkü aşk bir güç oyununa indirgenmiştir. Bu değişmek zorundadır. Aşkın güçle hiç

alakasının olmadığı yeni bir insanlık ve yeni bir dünya yaratmak zorundayız. En azından aşkı güç politikalarının dışına çıkart; parayı, politikayı orada bırak: Her şeyi orada bırak ama aşkı oradan çıkart.

Aşk muazzam değere sahip bir şeydir; onu pazar yerine ait bir şey yapma. Ancak bu olmuştur.

Acemi asker çöldeki yabancı lejyon kampına yeni varmıştı. Komutanı olan onbaşıya adamların eğlence için ne yaptığını sordu.

Onbaşı bilgece gülümseyerek, "göreceksin" dedi.

Genç adamın kafası karışmıştı. "Bu üstte yüzden fazla adam var ve tek bir kadın bile göremiyorum."

"Göreceksin," diye onbaşı tekrar etti.

O öğleden sonra üç yüz tane deve ahırın içinde toplandı. Bir sinyal verildikten sonra adamlar çıldırdı. Ahırın içine daldılar ve develerle sevişmeye başladılar.

Acemi er onbaşıyı acele ederken gördü ve kolundan yakaladı. "Ne demek istediğini anlıyorum ama anlayamadığım şey şu: Üç yüz tane kadar deve olmalı ve biz ise yüz kişiyiz. Niye herkes acele ediyor. Yavaşça yapılamaz mı?" diye sordu.

"Ne?" diye çığlık attı onbaşı irkilerek. "Ve çirkin bir tanesine mi kalayım?"

Hiç kimse çirkin birisine —bir deve bile olsa— takılıp kalmak istemez. O yüzden kim çirkin bir kadına takılıp

kalmak ister. Kadın her şekilde güzel olmaya çalışır; en azından güzel görünmeye. Ve bir kez sen onun cazibesinin tuzağına düştün mü, senden kaçmaya başlar çünkü tüm oyun budur. Eğer ondan kaçmaya başlarsan sana yakınlaşacaktır. Sen onun peşinden koşmaya başladığın an o kaçmaya başlayacaktır. Bu oyundur. Bu sevgi değildir: Bu insanca değildir. Ancak asırlardır olmuş olan şey budur.

Buna dikkat et! Her insanın muazzam

bir haysiyeti vardır ve hiç kimse asla bir nesneye indirgenemez, bir şeye indirgenemez. Erkeklere saygı duy, kadınlara saygı duy; onlar ilahidir.

Ve erkeğin kadınla seviştiği eskimiş fikri unut; bu çok aptalcadır. Bu sanki erkek yapıp edenmiş kadın ise bir şey yapılmak üzere oradaymış gibi hissettirir. Dilde bile aşk yapan erkektir, eylemde bulunan taraf odur; sadece orada, pasif alıcı olarak kadın vardır. Bu doğru değildir.

Her iki taraf da birbiri ile aşk yapıyor,

her ikisi de yapandır, her ikisi de katılımcıdır. Kadın kendi tarzıyla yapar. Alıcı olmak onun katılma şeklidir. Fakat katılım erkeğinki kadardır.

Ve sadece senin kadına bir şey yaptığını düşünme: O da sana bir şey yapıyor. Her ikiniz de birbiriniz için son derece değerli bir şey yapıyorsunuz. İkiniz de kendinizi birbirinize sunuyorsunuz; enerjilerinizi birbiriniz ile paylaşıyorsunuz. Her ikiniz de kendinizi aşkın tapınağında,

aşkın ve Tanrı'nın tapınağında birbirinize sunuyorsunuz. Her ikinizi de ele geçiren şey aşkın tanrısıdır. Bu çok kutsal bir andır. Kutsal bir mekânda yürüyorsun. Ve o zaman insanların davranışında bütünüyle farklı bir nitelik olacaktır.

Güzel olmak iyidir. Güzel gibi görünmek çirkindir. Çekici olmak iyidir fakat çekici olmayı becermek çirkindir. Bunu becermek fırsatçılıktır. Ve insanlar doğal olarak güzeldir! Hiçbir makyaja gerek

yoktur. Tüm makyajlar çirkindir. O seni daha çok ve daha çok çirkinleştirir. Güzellik basitliktedir, masumiyettedir, doğal olmaktadır, kendiliğindenliktedir. Ve sen güzel olduğunda bu güzelliği güç politikası olarak kullanmazsın. Bu ona küfretmektir, bu kutsal bir şeye saygısızlık etmektir.

Güzellik Tanrı'nın bir armağanıdır. Paylaş ama onu hiçbir şekilde hükmetmek ve başkalarına sahip olmak için kullanma. Ve senin aşkın

bir ibadet haline gelecektir ve senin güzelliğin Tanrı'ya adanmış olacaktır.

POLİTİKA

Biz hırslı olmaya programlanmış durumdayız. Ve politika da budur. Bu sadece sıradan politika dünyasında böyle değildir, bu hatta günlük hayatını bile kirletmiştir. Küçük bir çocuk bile anneye, babaya gülümsemeye başlar; sahte bir gülümseme, politikacı. O henüz beşiğinde ve sen ona politikayı öğretmişsindir.

Politikanın sadece adından anlaşılan politika olmadığını anlamalısın.

Nerede birisi bir iktidar numarası çeviriyorsa bu politikadır. Onun devletle, hükümetle ve bunun gibi şeylerle ilişkili olup olmamasının önemi yoktur.

Bana göre 'politika' sözcüğü genelde anlaşıldığından çok daha kapsamlıdır.

Sıklıkla sizin sanki onlar uzaydan gelen, bizim üzerimize dayatılmış farklı bir ırka aitlermiş gibi politikacılar ve din adamlarının insanları kandırdığı ve

sömürdüğünü söylediğinizi duyuyorum. Benim anlayışıma göre bu politikacılar ve din adamları bizim içimizden çıkmışlardır. Bu nedenle biz onların yaptıklarından bütünüyle sorumluyuz ve onlar hakkında şikayette bulunmak kendimiz hakkında şikâyet etmek gibi geliyor. Bir politikacı ve bir rahip hepimizin içinde saklı değil mi? Lütfen yorumlar mısınız?

Politikacılar ve din adamları

kesinlikle uzaydan gelmiyor; onlar bizim aramızdan yetişiyor. Biz de aynı güç arzusuna, aynı diğerlerinden daha kutsal olma hırsına sahibiz. Onlar bu hırslar ve arzular söz konusu olduğunda en başarılı insanlardır.

Kesinlikle biz sorumluyuz fakat bu bir kısır döngüdür; tek sorumlu olan bizler değiliz. Başarılı politikacılar ve din adamları yeni kuşakları aynı hırslar için koşullandırmaya devam ediyor; onlar toplumu üretiyor, onlar

onun zihnini yetiştiriyor ve koşullandırıyor. Onlar da sorumludur; ve onlar sıradan insanlardan daha çok sorumludur çünkü sıradan insanlar onlara dayatılmakta olan her çeşit programın kurbanıdır.

Çocuk dünyaya hiçbir hırsı, hiçbir güç arzusu, daha yüksekte, daha kutsal, daha üstün olma fikri olmadan gelir. Kesinlikle o sorumlu olamaz. Onu yetiştirenler — anne babalar, toplum, eğitim sistemi, politikacılar, din adamları— aynı çete çocuğu

sömürmeye devam eder.

Elbette sırası geldiğinde o da sömürecektir...fakat bu bir kısır döngüdür. Bunu nereden kırmak gerekir?

Ben din adamlarını ve politikacıları kötüleme konusunda ısrar ediyorum çünkü onun kırılacağı yer burasıdır. Dünyaya gelen küçük çocukları kötülemenin bir faydası olmayacaktır. Sıradan kitleleri kötülemek de yardımcı olmayacaktır çünkü onlar zaten koşullandırılmıştır;

onlar sömürülüyorlar. Onlar acı çekiyor, onlar mutsuz. Fakat hiçbir şey onları uyandırmaz onlar derin uykudadır. Kötülemelerimizin yoğunlaşması gereken nokta, güce sahip olanlardır çünkü onların gelecek nesilleri kirletme gücü vardır. Şayet onlar durdurulabilirse yeni bir insana sahip olabiliriz.

Herkesin sorumlu olduğunu biliyorum. Ne olursa olsun şu ya da bu şekilde herkesin bunda bir katkısı vardır. Fakat bana göre önemli olan darbeyi

indireceğin kişidir. Böylelikle yeni nesil çocukların için bu kısır döngüden kaçınılabilir. İnsanlık bunun içinde dönüp durmuştur. Bu yüzden sıradan kitleleri kötülemiyorum, seni kötülemiyorum. Bir konuma sahip olanları kötülüyorum. Şayet onlar kendi çıkarları düşünüldüğünde birazcık rahatlayabilirlerse ve mutsuz insan kitlesini görebilirlerse bir dönüşüm mümkündür; döngü kırılabilir. Ben bilinçli olarak politikacıları ve din adamlarını seçiyorum.

Herkesin sorumlu olduğunu biliyorum ama herkes bu döngüyü kırmaya muktedir değildir; bu yüzden de sürekli olarak din adamlarına ve politikacılara darbe vuruyorum. Ve artık onlar benden korkar hale geldiler; belki de hiçbir zaman tek bir insandan o kadar korkmamışlardı. Tüm dünyada benim ülkelerine girmemi istemiyorlar. Benim yasaklanmamla ilgili kanun ve kuralları yapan politikacıların ardında din adamları var.

Amerika'daki komünümüz politikacılar tarafından yok edildi ama politikacıların ardında kökten dinci Hıristiyanlar, en tutucu Hıristiyan rahipler grubu vardı- Ronald Reagan'ın kendisi de kökten dinci bir Hıristiyan'dır. Ve kökten dinci Hıristiyan olmak demek bütünüyle tutucu olmak demektir. O İncil'deki her sözcüğün kutsal olduğuna, Tanrı'nın kendi ağzından olduğuna inanır. Ve hem din adamları ve hem politikacılar son derece kırılgandır; onların altında hiçbir

temel yoktur. Sadece iyi bir darbeye ihtiyaç vardır ve onların işi bitecektir. Ve onların işi bir kez bittiğinde toplum özgürlüğün tadına bakacaktır.

Çocukları daha insanca bir şekilde, koşullandırılmadan, zekice, tüm dünyaya bir bütün olarak bakar şekilde yetiştirebiliriz: Hıristiyanlar değil, Hindular değil, Müslümanlar değil, Hintliler değil, Çinliler değil, Amerikalılar olarak değil. Ülkeler ve dinler din adamlarının ve politikacıların yaratımlarıdır. Bir kez

onların işi biterse dinler ve ülkeler de bitecektir.

Ve dinlerden özgürleşmiş, ülkelerden özgürleşmiş bir dünya, insani bir dünya olacaktır: Savaşsız, hiç kimsenin görmemiş olduğu şeyler uğruna gereksizce savaşılmadığı...

İnsanların binlerce yıldır birbirlerini Tanrı adına öldürmüş olmaları son derece aptalcadır. Onların hiçbiri görmemiştir, hiçbirinin hiçbir kanıtı yoktur, hiçbirinin herhangi bir bulgusu yoktur. Ve onlar hiç kimse onların

gözlerinin içine doğrudan bakıp soruyu doğrudan sormadığı için utanmazlar bile... Ve onlar Haçlı Seferlerine, cihatlara, dini savaşlara devam edip kendi dogmalarına inanmayanları yok etmeyi sürdürüyorlar. Çünkü onların dogması ilahidir ve tüm diğer dogmalar şeytanın yaratımıdır.

Onlar insanlığa insanları öldürerek hizmet etmeye çalışıyorlar. Onların niyeti şeytanın pençesinden insanları özgürleştirmektir. Ancak en garip

olan şey şudur ki her din diğer dinin şeytan tarafından yaratıldığını düşünür bu yüzden de savaş devam eder.

Politikacılar savaş üzerine savaş yapıyorlar. Ne için? Ben bir anlam veremiyorum. Yeryüzünde çizgiler yok; o halde bu haritaları ve çizgileri yapmanın anlamı ne?

Öğretmenlerimden bir tanesi çok zeki bir adamdı. Bir gün birkaç parça karton getirdi; bütün dünya haritasını küçük parçalar halinde kesmişti,

onları sıraya koydu ve sordu: "Hanginiz gelip onları doğru sıraya yerleştirebilir?" pek çoğu denedi ve başaramadı.

Sadece bir çocuk, kimsenin başaramadığını ve parçaları bir araya getirerek dünya haritasını oluşturamadığını görüp bir parçanın arka tarafına baktı. O zaman tüm parçaların arkasını çevirdi ve bir adamın resmini buldu. Çok kolay olan ve anahtar olan adamın resmini bir araya getirdi. Bir tarafta adam

oluştu ve diğer tarafta da dünya haritası oluştu.

Belki de aynı şey gerçek dünya için de geçerlidir... şayet insanı oluşturabilirsek, dünya da oluşacaktır. Şayet biz insanı sessiz, huzurlu, sevgi dolu yapabilirsek ülkeler ortadan kalkacak, savaşlar ortadan kalkacak, tüm çirkin politikalar ortadan kalkacaktır. Ve unutma ki tüm politikalar kirlidir; başka bir türü yoktur.

Ancak biz iktidara sahip olanlara

darbe vurmalıyız. Sıradan zavallı insana darbe vurmanın yararı olmayacaktır çünkü onun iktidarı yoktur, o bir kurbandır. Onu değiştirebilsek bile bu büyük bir değişim olmayacaktır. Ancak biz din ve politika, din adamı ve politikacı arasındaki gizli ittifakı bozabilirsek bu gerçekten büyük bir değişim, bir devrim —gerekli olan yegâne devrim — olacaktır ve bu henüz gerçekleşmemiştir.

Politika hakkında ne söylemek

istersiniz?

Söyleyecek bir şeyim var mı? Onu lanetliyorum. O asırlardır sefalet içinde yaşamamıza neden olan felakettir. Politika kesinlikle gereksizdir. Ancak politikacılar onun gereksiz olmasına izin vermeyecektir çünkü o zaman onlar başkanlıklarını, Beyaz Saraylarını, Kremlinlerini, başbakanlıklarını yitireceklerdir.

Politika gerekli değildir o gerçekten çağ dışıdır. O gerekliydi çünkü ülkeler sürekli savaşıyordu. Üç bin

yılda beş bin tane savaş olmuştur. Şayet sınır çizgilerini kaldırıverirsek —ki onlar sadece harita üzerindedir, yeryüzünde değil— politikayı kim umursayacak? Evet, bir dünya hükümeti olacaktır fakat bu hükümet sadece işlevsel olacaktır. Onun hiçbir prestiji olmayacaktır çünkü hiç kimse ile rekabet olmayacaktır. Şayet sen dünya hükümetinin başkanı olursan ne olmuş? Sen hiç kimseden yüksekte olmayacaksın.

İşlevsel bir hükümet demek,

demiryollarının işletilmesi gibidir. Demiryollarının başkanının kim olduğu kimin umurunda? Posta hizmetlerinin idare edilme şekli ve onun mükemmel olarak işletilmesini, posta işlerinin genel müdürünün kim olduğunu kim umursar. Ülkeler ortadan kalkmak zorundadır ve ülkelerin ortadan kalkması ile politikanın kendisi yok olur. O intihar eder. Geriye kalan şey, işleri sahiplenen işlevsel bir organizasyondur. Bir Rotary klübteki gibi dönüşümlü şekilde yapılabilir,

böylelikle bazen siyah bir adam baştadır, bazen bir kadın baştadır, bazen bir Çinli baştadır, bazen bir Rus baştadır, bazen bir Amerikalı baştadır. Fakat bu bir çark gibi dönmeye devam eder.

Belki altı aydan daha fazla bir kişiye verilmemelidir, bundan daha fazlası tehlikelidir. Böylelikle altı aylığına başkan ol ve sonra sonsuza dek çöpe git. Ve hiçbir kimse yeniden seçilmemeli. Aynı kişiyi yeniden, yeniden ve yeniden başkan seçmeye

devam etmek basitçe zekâ kıtlığıdır. Bunu zekâ kıtlığı olarak görüyor musun? Hiç mi zeki insanın yok. Sadece devam etmek için tek bir tane mi budala var?

Tek bir dünyada siyasi partilere de ihtiyaç yoktur. Bireyler bireysel olarak karar vermeli. Ve herhangi bir siyasi partiye ihtiyaç yok, bu demokrasi için son derece tahripkârdır. Her ne kadar insanlar demokrasi siyasi partiler olmadan var olamaz dese de ben sana

diyorum ki demokrasi siyasi partiler var olduğu sürece yaşayamaz. Çünkü onlar menfaat gruplarıdır.

Her birey aday olmak için ya da kimin doğru olduğunu hissediyorsa ona oy vermek için özgürdür. Ve kim gelirse gelsin senin cumhurbaşkanlarından ve başbakanlarından çok daha bilge olabilir. Belki de bunun nedeni sadece altı aylığına orada olacağı için zamanının şu üniversitenin açılışını yapmakla, bu köprünün

açılışını yapmakla, şu yolun açılışını yapmakla, tüm bu saçmalıkların açılışını yapmakla ve zamanını boşa harcamakla geçiremeyeceğidir. Ve parlamento basitçe ellerinde sonsuz zaman olursa tamamıyla anlamsız işleri tartışmakla vakit geçirir. Küçücük bir kanunun geçmesi yıllar alır.

Sadece altı ayı olan bir adam bu aptallıklara izin veremez. O bilimsel danışmanlar, farklı alanlardan uzmanlar bulacaktır. Örneğin

ekonomide dünyadaki en iyi ekonomi zihinlerini bulup kendisine danışmanlık yaptıracaktır. Onun çok vakti yok. O sadece yalan söyleme sanatını bilen ve başka bir şey bilmeyen üçüncü sınıf politikacılarla ilerleyemez. Eğer eğitimle ilgili bir karar vermek zorundaysa dünyadaki en iyi eğitimcilerin fikrini soracaktır. Ancak şu an garip şeyler oluyor...

Sana sadece basit bir formül veriyorum: Tek bir dünya.

SİDDET

Dünyadaki tüm diktatörler, bize ne yapmamızı söylemesi için başka birisini istememiz nedeniyle bizim tarafımızdan yaratılır. Bunun çok ince bir nedeni vardır: Ne yapman gerektiği başka birisi tarafından söylendiğinde o doğru da yanlış da olsa senin hiçbir sorumluluğun olmaz. Sen sorumluluktan özgürsün; onun hakkında düşünmek zorunda değilsin; onunla ilgili olarak endişelenmen gerekmez. Tüm sorumluluk sana bir şey yapmak için

direktif veren kişiye gider.

Adolf Hitler ya da Joseph Stalin ya da Ronald Reagan gibi insanlar kendilerine ait herhangi bir nitelik yüzünden güçlü konumlarına sahip değillerdir. Onlar oradadır çünkü milyonlarca insan ne yapılması gerektiğini söylenmesini ister; onlara kimse buyurmazsa kaybolurlar.

Diktatörleri biz yaratırız.

Adolf Hitler neredeyse bir deliydi. Fakat bir ulus, birinci sınıf din

bilginleri, düşünürler, felsefeciler yaratmış olan büyük bir geleneğe sahip dünyadaki en zeki uluslardan birisi... Bu yüzyılda bile Almanya, belki de yüzyılın en büyük felsefecisi olan —fakat o da Adolf Hitler'in bir takipçisiydi — Martin Heidegger gibi insanlar üretmiştir.

Neredeyse Martin Heidegger gibi niteliklere sahip bir adam için akıl almaz gelir... Dünyanın tüm felsefecilerine baktım; Martin Heidegger, olaylara kesinlikle yeni

açılardan yaklaşma konusunda son derece büyük bir orijinalliğe ve son derece büyük bir dehaya sahipmiş gibi görünüyor. Ancak o Adolf Hitler'in bir takipçisiydi; onu destekledi. Sebebin ne olduğunu merak ediyorum ve tüm ulus bu delirmiş adamı destekledi.

Sebep hiç kimsenin herhangi bir sorumluluk istememesidir. Ancak sorumluluk hissini yitirdiğin an — sen onun bir yük olduğunu düşünürsün, onu başka birisi alır— bireyselliğini

de yitirirsin, özgürlüğünü de yitirirsin.

Senin sorumluluğun özgürlüğünden, bireyselliğinden ayrı değildir. Bir kez sorumluluğunu başka birisinin omuzlarına bıraktığında kendini bir hiçliğe indirgemiş olursun. Elbette bir şey yanlış giderse artık hiç kimse seni suçlamayacaktır ama sen ruhunu kaybetmişsindir.

İnsanlar diktatörleri kötüler fakat hiç kimse psikolojinin ne olduğunu, diktatörlerin nasıl yaratıldığını, onları kimin yarattığı düşünmez. Onları

yaratan insanlar biziz ve onları sorumluluğu üstleneceklerini umut ederek yaratırız. Ancak biz sorumlulukla birlikte özgürlüğümüzün gittiğini, bireyselliğimizin gittiğini, demokrasinin gittiğini, düşünce özgürlüğünün ya da ifade özgürlüğünün; her şeyin gittiğini fark etmeyiz.

Sorumluluğumuzu başka birisinin ellerine bıraktığımız an ruhumuzu kaybetmişizdir. Ve hükmetmekten, diktatörlük etmekten zevk alan

insanlar vardır; bunlar çılgın insanlardır.

Bu yüzden bu durum biraz gariptir. Sorumluluktan kurtulmak isteyen insanlar vardır ve elbette tüm sorumlulukları üstlenmeye hazır insanlar vardır. Çünkü onlar senin özgürlüğünü de alırlar. Onlar senin tüm haklarını, senin tüm bireyselliğini alırlar; yegâne arzusu iktidar olan insanlar vardır. Onların farklı türden delilikleri vardır ama onlar gayet uyumlu görünürler. Ruhlarını

kaybettiklerini bilmeden sorumluluklarından kurtulmaya çalışan insanlarla, sadece tek bir şeyi, iktidarı isteyen diğer delirmiş insanlar arasında belirli bir uyum olduğu görülür.

Şiddet hakkında bir şey söyleyebilir misiniz?

İnsan bir muammadır çünkü insan bir ikiliktir. İnsan tek bir varlık değildir: İnsan geçmiştir ve gelecektir. Geçmişin anlamı hayvandır ve geleceğin anlamı ilahtır. Ve ikisinin

arasında şimdiki an vardır, ikisinin arasında insanın varoluşu vardır: Bölünmüş, parçalanmış, tamamıyla zıt yönlere çekilmiş.

Şayet insan geçmişe doğru bakarsa bir hayvandır. Bu yüzden bilim insanın daha fazla bir şey olduğuna inanamıyor —başka bir hayvan— çünkü bilim sadece geçmişte araştırma yapar. Charles Darwin ve diğerleri, insanların hayvanlardan doğduğu konusunda haklılar. Bu geçmiş konusunda doğrudur ama bu

insanın bütünlüğü söz konusu olduğunda doğru değildir.

Din mümkün olanın, olabilecek ama henüz olmamış olanın içine bakar. Bilim tohumu parçalarına ayırır ve çiçekleri orada bulamaz. Din vizyon sahibidir, hayal kurar ve henüz gerçekleşmemiş olanı —çiçeği— görmeye muktedirdir. Elbette, tohumu parçalara bölerek, çiçek bulunamaz. Onun analiz etme yeteneğine değil, muazzam bir kavrayışa, sezgisel bir uçuşa,

şairane bir yaklaşıma ihtiyacı vardır. Onun henüz gerçekleşmemiş şeyleri görebilen gerçek bir hayalpereste ihtiyacı vardır.

Din mümkün olanın içine bakar ve insanın bir hayvan değil, ilah olduğunu bulgular. İnsan Tanrı'dır; her ikisi de doğrudur. Çatışmanın temeli yoktur. Bilim ve din arasındaki çatışma boştur. Onların yönleri, çalışma yöntemleri, alanları tamamıyla farklıdır.

Bilim her zaman, her şeyi kaynağına

indirger ve din her zaman hedefe doğru uçar. İnsan her ikisidir, sürekli bir sıkıntıdır: Olmak ya da olmamak, şu olmak ya da bu olmak.

İnsan sadece iki şekilde huzur bulabilir: O yeniden bir hayvana dönüşebilir. O zaman o tek olacaktır, o zaman hiçbir bölünme olmayacaktır, o zaman huzur olacaktır, sessizlik, ahenk... Ve milyonlarca insanın yapmaya çalıştığı şey farklı şekillerde hayvan olmaktır.

Savaş insana yine hayvan olma şansı verir; bu yüzden savaşın büyük bir çekim gücü vardır. Üç bin yıllık tarihte insan beş bin savaş yapmıştır; sürekli olarak bir yerde yahut diğerinde savaş devam eder. İnsanın diğer insanları öldürmediği tek bir gün bile geçmez. Niçin yok etmede, öldürmede bu kadar çok zevk vardır? Sebep insan psikolojisinin derinliklerindedir.

Öldürdüğün an sen birden tek olursun; yeniden hayvanlaşırsın, ikilik

kaybolur.

Bu yüzden de öldürmede, intihar etmede muazzam bir çekim gücü vardır.

İnsan henüz saldırgan olmamaya ikna edilememiştir.

Şiddet yükselir. İsimler değişir, sloganlar değişir ama şiddet aynı kalır. O din adına, siyasi ideoloji adına ya da saçma şeyler adına olabilir; bir futbol maçı insanların saldırganlaşması için yeterlidir, bir

kriket maçı yeterlidir.

İnsanlar şiddetle o kadar ilgililerdir ki şayet kendileri yapamazlarsa —riskli olduğu ve sonuçları göze alamadıkları için — saldırgan olmak için başkaları aracılığıyla bunun yolunu bulurlar. Bir filmde ya da televizyonda şiddet mutlak bir gerekliliktir; şiddet olmadan hiç kimse filmi seyretmeyecektir. Şiddet ve kan görerek birden sen hayvan geçmişini hatırlarsın; şimdiki anını unutursun, geleceğini bütünüyle

unutursun; sen geçmişin haline gelirsin.

Özdeşleşirsin; ekranda olan şey bir şekilde senin kendi hayatın halini alır. Sen artık seyirci değilsin; bu anlarda sen bir katılımcı halini alırsın; uyumlu hale geçersin.

Şiddetin muazzam bir cazibesi vardır.

Cinselliğin muazzam bir cazibesi vardır çünkü sadece sen cinsellik anlarında tek haline gelebilirsin; aksi

taktirde sen iki, bölünmüş olarak kalırsın. Ve sıkıntı ve mutsuzluk ısrarla kalır.

Şiddet, seks, uyuşturucuların hepsi en azından o anlık, geçici olarak geçmişe dönmene,

tamamıyla hayvan olmana yardımcı olur. Ancak bu, sürekli bir hal olarak kalamaz.

Temel bir kanunun anlaşılması gerekir: Hiçbir şey geriye dönemez. En iyi ihtimalle öyleymiş gibi

yapabilirsin, en iyi ihtimalle kandırabilirsin fakat hiçbir şey geriye doğru gidemez çünkü zaman geriye doğru ilerlemez. Zaman hep ileri doğru gider. Genç bir adamı bir çocuğa döndüremezsin ve yaşlı bir adamı genç bir çocuğa döndüremezsin; bu imkânsızdır. Ağaç orijinal tohuma döndürülemez; bu imkânsızdır.

Evrim sürekli olarak devam eder durur. Ve onu engellemenin yahut onu geriye doğru zorlamanın bir yolu

yoktur.

Bu nedenle insanları hayvanlaştırma ve huzur bulma çabaları başarısızlığa mahkûmdur. Alkol de yahut diğer uyuşturucularla — marijuhana, LSD— sarhoş olabilirsin, bütünüyle kendini kaybedebilirsin. Bir an için tüm kaygılar yok olur, bir an için varoluş probleminin bir parçası olmayabilirsin, bir an için tamamıyla farklı bir boyuta yönelebilirsin; fakat sadece bir an için.

Yarın sabah geri döneceksin ve geri

döndüğünde dünya daha öncekinden hiç olmadığı kadar daha da çirkin olacak ve hayat daha önce hiç olmadığı kadar çok problem olacak. Çünkü sen sarhoşken, bilinçsizken, uyuşturucunun içinde uyuklarken problemler büyüyordu. Problemler daha çok ve daha çok karmaşık hale geliyordu. Sen problemlerin ötesine geçmiş olduğunu zannederken problemler varlığının içinde, bilinçaltının içinde daha çok kökleşiyordu.

Yarın yeniden aynı dünyanın içinde olacaksın; o, senin sarhoşlukla, unutarak, indirgeyerek elde ettiğin huzur ile kıyaslandığında daha çirkin görünecek. Bu huzurla kıyaslandığında dünya daha da çok tehlikeli, daha çok karmaşık, daha korkutucu görünecektir. Ve o zaman tek yol şudur: Uyuşturucunun dozunu artırmaya devam et ancak bu da uzun süre fayda etmez. Ve bu muammanın dışına çıkmak için bir yol değildir. Muamma kalır, ısrar eder.

Tek yol ilahi olana doğru gelişmektir, tek yol ileriye doğrudur. Tek yol senin potansiyelin haline gelmektir; tek yol potansiyelini gerçek olana dönüştürmektir.

İnsan potansiyel Tanrı'dır. Ve o gerçek Tanrı haline gelmediği sürece tatmin olma olasılığı yoktur, insanlar bunu da denemiştir: Nasıl ilahi olmalı? Ve ilahi hale gelirken hayvanı ne yapmalı? Çağlar boyunca yeniden ve yeniden ortaya çıkmış olan en basit çözüm şudur: Hayvanı bastır.

Bu da aynı çözümdür; şiddetle, seksle, uyuşturucuyla ilahi olanı bastır, ilahi olanı unut. Tek çözüm budur: Asla başarılı olmamış, olamayacak tek çözüm budur. Doğanın tabiatı gereği bunun başarısız olması kaçınılmazdır. O zaman akla ikinci öneri gelir: Hayvanı bastır, hayvanı unut, hayvanı arkada tut, ona bakma. Onu bilinçaltının bodrumunda derinliklere fırlat. Böylece o, günlük hayatında karşına çıkmaz, böylelikle onu görmezsin.

İnsan neredeyse, aynı bir devekuşu gibi düşünür. Devekuşu düşmanı göremezse düşmanın var olmadığını zanneder. Bu yüzden devekuşu düşmanla karşılaştığında basitçe gözlerini kapatır. Gözlerini kapatarak zanneder ki artık onu göremediği için düşman yoktur. Dindar insanların yüzde doksan dokuzunun asırlardır yapmış olduğu şey budur. Yüzde biri Budalara, Krishnalara, Kabirlere bırakıyorum. Dindar insanların yüzde doksan dokuzunun yaptığı şey bir devekuşu egzersizinden başka bir

şey değildir; tamamıyla boş bir egzersizdir.

Hayvanı bastır. Ancak hayvanı bastıramazsın çünkü hayvanın muazzam enerjisi vardır. O senin tüm geçmişindir; o milyonlarca ve milyonlarca yaşındadır. Onun sende derin kökleri vardır; ondan öyle kolaylıkla, sadece gözlerini kapatarak kurtulamazsın.

Sen basitçe aptallık ediyorsun.

Ve hayvan senin evindir, o senin

temelindir. Sen bir hayvan olarak doğdun; diğer herhangi bir hayvandan farkın yok. Farklı olabilirsin ama değilsin; sadece doğarak farklı olmazsın. Evet, farklı türden bir bedenin var çok da farklı değil. Farklı türden bir zekân var ama çok da farklı değil. Fark nicelikseldir, niteliksel değil.

Artık bitkiler üzerine yapılan modern araştırmalar diyor ki bırakın hayvanları, bitkiler bile, zeki,

duyarlı, uyanık, farkındadır. Birkaç

araştırmacı hatta metallerin kendi türünden bir zekâsı olduğunu söylüyor. Yani insan ile fil, insan ile yunus, insan ile maymunlar arasındaki fark niteliksel değil nicelikseldir, sadece derecedir.

Biz birazcık daha zekiyiz hepsi bu. Bunun çok bir farkı yoktur, en azından herhangi bir fark yaratan bir fark değildir.

Niteliksel değişim sadece bir insan bütünü ile uyanık hale geldiğinde, bir insan bir Buda olduğunda

gerçekleşir. O zaman gerçek fark ortaya çıkar. O zaman o artık bir hayvan değildir. O zaman o basitçe dahidir. Fakat buna nasıl ermeli?

Bu yüzde doksan dokuz dindar insan bütünüyle yanlış bir şey yapmaktadır; mantık tamamen aynıdır. Saldırgan, aklında cinsellikten başka bir şey olmayan insanlar, alkolikler tarafından kullanılan mantığın aynısı. Aynı mantık: Hayvanı unut. Hayvanı unutmak için pek çok teknik

geliştirilmiştir: Mantralar söyle. Böylelikle hayvanı unutabilirsin, mantra söylemekle meşgul olabilirsin. "Rama, Rama, Rama, Rama" diye tekrar et. Onu öylesine hızlı söyle ki tüm zihnin bu tek sözcüğün "Rama"nın titreşimi ile dolsun. Bu basitçe hayvandan uzak durmanın bir yoludur ve hayvan oradadır.

Yüzyıllar boyunca "Rama" demeye devam edebilirsin...hayvan böyle basit bir numara ile değişmeyecektir.

Hayvanı kandıramazsın. Bu sadece çok yüzeysel bir dindarlık olarak kalacaktır. Herhangi bir dindar adamı kazı ve içerde hayvanı bulacaksın; sadece birazcık kazıma ile. O, sözde dindarlık deriden daha kalın değildir. O sadece rol yapar, o sadece bir formalitedir, toplumsal bir törendir.

Kiliseye gidersin, İncil'i okursun, Gita'yı okursun, ilahi söylersin, dua okursun ama tüm bunlar resmidir. Kalbin onun içinde değildir. Ve

içindeki hayvan sana kahkahalarla gülmeye devam ediyor, seninle alay ediyor. O seni çok iyi tanıyor, o seni, senin kim olduğunu, nerede olduğunu çok iyi biliyor. Ve o sana nasıl hükmedeceğini biliyor. Saatlerce mantra söylemeye devam edebilirsin ve sonra güzel bir kadın geçer ve birden tüm söylediğin mantralar kaybolur ve Tanrı'yı tamamen unutmuşsundur. Sadece fırından gelen koku...ve hepsi gitmiştir "Hare Krishna Rama...". Hepsi gitmiştir.

Herhangi küçücük bir şey yeterlidir! Birisi sana küfreder ve öfke vardır ve hayvan intikam almaya hazırdır, öfkeden kuduruyorsun. Aslında dindar insanlar herhangi birisinden daha çok öfkelenir çünkü diğerleri bastırmaz. Ve dindar insanlar herhangi birisinden daha çok cinsel olarak sapkındır çünkü diğerleri bastırmaz. Dindar insanların rüyalarına bakmak gerekir çünkü gündüz o bastırmaya devam edip durur. O uyuduğunda geceleyin ne olacaktır?

Mahatma Gandi, yetmiş yaşındayken bile cinsel rüyalar görüyordu. Yetmiş yaşında niçin cinsel rüyalar? "Gündüz disiplinli oluyorum; tüm gün tek bir seks düşüncesi bile aklıma gelmiyor. Fakat geceleyin gücüm yetmiyor, bilinçsizim. Bu yüzden tüm disiplin ve kontrol kayboluyor" demiştir. Sigmund Freud'un kavrayışı çok değerlidir: Bir insanı tanımak için uyanık hayatına değil, rüyalarına bakmak zorundasın. Onun uyanık hayatı sahtedir. Onun gerçek hayatı

kendisini rüyalarda ortaya çıkarır çünkü rüyaları daha doğaldır; bastırma yoktur, disiplin yoktur, kontrol yoktur. Bu yüzden psikanaliz senin uyanık hayatını umursamaz. Sadece anlamaya çalış: Senin uyanık hayatın o kadar sahtedir ki psikanaliz ona hiç inanmaz. O değersizdir. Psikanaliz senin rüyalarına sızar çünkü rüyalar senin sözde uyanık hayatından çok daha hakikidir. Bizim gerçek hayat zannettiğimiz uyanık hayatın psikanalist tarafından gerçek

olmadığının düşünülmesi; onun rüyalarından daha az gerçek olduğunun düşünülmesi ironiktir. Senin rüyaların çok daha gerçektir çünkü onu çarpıtmak için orada değilsindir, derin uykudasındır. Bilinçli zihin uykudadır ve bilinçaltı söylemek istedikleri için serbesttir. Ve bilinçaltı senin gerçek zihnindir. Çünkü bilinç sadece senin bütün zihninin onda biridir. Onda dokuzu bilinçaltıdır: Bilinçli zihninden dokuz kat daha büyük, dokuz kat daha güçlüdür. Ve sen cinselliğinle, öfken, hırsınla

savaşırken ne yapacaksın? Onları bilinçaltına, bodrumun karanlıklarına, onları görmeyerek onlardan kurtulduğunu sanarak atmaya devam edeceksin. Onlardan kurtulmuyorsun...

Dindar insanların yüzde doksan dokuzu bastırmaya devam eder ve sen ne zaman bir şeyi bastırırsan o sende daha derine iner, o senin varlığının daha çok bir parçası olur. Ve o seni öylesine ince şekillerde etkilemeye başlar ki onun farkında

bile olmayabilirsin. O son derece

dolambaçlı rotalara yönelir: O doğrudan bir şekilde gelemez çünkü o doğrudan gelirse onu bastırırsın. O zaman o, öylesine ince yollardan, öylesine dolambaçlı yollardan, öylesine seni kandıran yollardan, maskelerle gelir ki onun cinsellik olduğunu anlayamazsın bile.

Hatta o, ibadet, sevgi, dini tören maskesini kullanabilir. Ancak şayet derine inersen, şayet kendini seni gözlemleyebilecek ve zihninin içsel

mekanizmasını seni anlayabilecek bir kimseye açarsan bunun farklı kanallardan hareket eden aynı enerji olduğu seni şaşırtacaktır. O başka kanallardan hareket etmek zorundadır çünkü hiçbir enerji asla bastırılamaz.

Bir kez ve herkes için bu anlaşılmalıdır: Hiçbir enerji asla bastırılamaz.

Enerji dönüştürülebilir ama asla bastırılamaz. Gerçek din simya; dönüştürme teknikleri, yöntemleri

içerir.

Gerçek din hayvanı bastırmayı değil, hayvanı saflaştırmayı, hayvanı ilaha yükseltmeyi, hayvanı kullanmayı, ilahi olana gitmek için hayvana binmeyi içerir. O muazzam güçte bir araç halini alabilir çünkü o güçtür.

Seks muazzam bir enerji olarak kullanılabilir; ona binerek Tanrı'nın kapısına kadar gidebilirsin. Ancak şayet onu bastırırsan giderek ve giderek daha çok düğüm halini alacaksın...

Eğer seksi bastırırsan öfkeli olacaksın; sekse dönüşmekte olan tüm enerji öfkeye dönüşecektir. Ve seksi olmak öfkeli olmaktan daha iyidir. Sekste en azından sevgiye ait bir şey vardır; öfkede saf şiddet vardır ve başka bir şey yoktur.

Şayet seks bastırılırsa kişi saldırgan olur; o kişi ya başkalarına ya da kendisine karşı saldırgan olacaktır, iki olasılık şunlardır: Ya bir sadist olacak ve başkalarına işkence edecektir ya da bir mazoşist olup

kendisine eziyet edecektir. Ancak yapacağı şey eziyet olacaktır.

Asırlardır askerlerin cinsel ilişki kurmasına izin verilmediğini biliyor musun? Niçin? Çünkü şayet askerlerin cinsel ilişkisine izin verilirse, onlarda yeterince öfke, yeterince saldırganlık birikmez. Onların cinsellikleri serbest kalır, yumuşarlar ve yumuşamış bir kimse savaşamaz. Askeri seksten mahrum bırak ve onların daha iyi savaşması kaçınılmazdır. Aslında onun

saldıranlığı cinselliğinin yerine geçer.

Ve Sigmund Freud yine tüm silahlarımız erkeklik organı sembollerinden başka bir şey değildir derken haklıdır: Kılıç, süngü, bıçak. Bunlar sadece erkeklik organı sembolleridir. Askerin başka birisinin bedenine, bir kadının bedenine girmesine izin verilmemiştir. Artık o girmek için çıldırıyor; artık o herhangi bir şey yapabilir. Çok büyük bir sapkın arzu onun varlığını ele geçirmiştir artık. Bastırılmış seks;

birisinin bedenine süngüyle, kılıçla girmek ister...

Asırlardır asker cinsel arzularını bastırmaya zorlanmıştır.

Bu yüzyılda bir şeyin gerçekleştiğini gördük. Amerikan askerleri dünyadaki bilimsel olarak, teknolojik olarak en iyi donanımlı askerlerdir; onlar en iyi donanmış askerlerdir ama onlar tüm diğer askerlerden daha zayıf olduklarını kanıtlamışlardır. Vietnam'da, yoksul bir ülkede yıllar boyunca deneyip

durdular ve sonunda yenilgiyi kabul ettiler. Niçin? Tarihte ilk kez Amerikan askeri cinsel olarak tatmin olmuştur; problem budur. Tarihte cinsel olarak tatmin olmuş, cinsel açlık çekmemiş ilk asker, o kazanamaz. Vietnam gibi yoksul bir ülke, Vietnam gibi küçük bir ülke: Bu bir mucizedir. Eğer psikolojiyi anlamazsan bu bir mucizedir. Tüm teknolojiyle, tüm modern bilimle, tüm bu güçle...bir Amerikan askeri hiçbir şey yapamaz.

Ancak bu yeni değildir; bu antik bir hakikattir. Hindistan'ın tüm tarihi bunu kanıtlar. Hindistan büyük bir ülkedir. En büyüklerden biri, sadece Çin'den sonra gelir, dünyadaki ikinci büyük ülkedir ve o, pek çok sefer küçük ülkeler tarafından fethedilmiştir. Türkler, Moğollar, Yunanlılar; kim gelirse bu büyük ülke hemen yenilmiş, ele geçirilmiştir. Sebep neydi? Ve fethetmeye gelen bu insanlar yoksul insanlardı ve açlık çekiyorlardı.

Benim kendi Hindistan tarihi analizime göre Hindistan geçmişte cinsel olarak bastırılmamıştı. O günler Khajuraho, Konarak, Puri gibi tapınakların inşa edildiği zamanlardı. Hindistan cinsel olarak bastırılmamıştı. Sözde birkaç mahatma'ya rağmen ülkenin büyük bir kesimi cinsel olarak tatmin olmuştu; bir yumuşaklık, bir sevgi niteliği, bir zarafet vardı. Hindistan için savaşmak zordu. Ne için? Sadece kendini düşün: Eğer kavga etmek istiyorsan kendini cinsel

olarak birkaç gün aç bırakacaksın. Muhammed Ali'ye ve diğer boksörlere sorabilirsin: Dövüşmeden önce birkaç gün cinsel perhiz yapmak zorundadırlar. Bu bir mecburiyettir. Olimpik yarışmacılara sorabilirsin: Olimpik yarışlara katılmadan önce birkaç günlüğüne kendilerini aç bırakmak zorundadırlar. O sana hamle kazandırır, o sana büyük bir saldırganlık verir, o seni savaşmaya muktedir kılar. Daha hızlı koşarsın, daha hızlı saldırırsın çünkü içinde

enerji kaynıyor. Çünkü asker bastırılmıştır.

Sadece dünyadaki tüm orduların cinsel olarak tatmin olmasına izin ver ve barış olacaktır. Sadece insanların cinsel olarak tatmin olmasına izin ver ve daha az Hindu-Müslüman çatışması, Hıristiyan ve Müslüman Haçlı Seferleri olacaktır. Tüm bu saçmalık kaybolacaktır.

Şayet aşk yayılırsa savaş kaybolacaktır: Her ikisi birlikte var olamaz.

Bastırmak doğru yol değildir: Dönüştürmek doğru yoldur.

Hiçbir şeyi bastırma. Şayet cinsellik varsa onu bastırma aksi taktirde başa çıkması daha zor olan yeni bir karmaşa yaratacaksın.

Şayet sen doğal kendiliğinden cinselliğe gelebilirsen her şey çok basit olacaktır. Her şey o kadar basit olacaktır ki hayal bile edemezsin. O zaman enerjin doğaldır ve doğal enerji dönüşümün önünde hiçbir engel yaratmaz. Bu

yüzden seksten süper bilince diyorum. Transformasyon ilk önce sen doğal varlığını kabul edersen gerçekleşir.

Doğal olan her şey iyidir. Evet, daha çoğu mümkündür fakat daha çoğu sadece sen doğanı bütünüyle kabul edersen, eğer onu kucaklarsan, eğer onunla ilgili hiç suçluluğun olmazsa mümkün olacaktır. Suçlu olmak, suçluluk hissetmek dindar olmamaktır. Geçmişte sana tam tersi söylenmiştir: Suçluluk duy ve

sen dindarsın. Sana diyorum ki suçluluk duy ve asla dindar olmayacaksın. Tüm suçluluğu bırak!

Sen, Tanrı seni ne yaptıysa osun. Sen, varoluş seni ne yaptıysa osun. Seks senin yaratımın değildir: O Tanrı'nın armağanıdır.

TERAPİ

Niçin kucaklaşma böylesine inanılmaz etkili bir terapi aracıdır? Eskiden zihin açıklığının, zekânın ve analizin doğru yol olduğunu düşünürdüm fakat onların hepsi kucaklaşma ile kıyaslandığında çöplüktür.

İnsan ihtiyaç duyulmaya ihtiyaç duyar. Bu insanoğlunun en temel ihtiyaçlarından birisidir. Kişi özen gösterilmezse ölmeye başlar. Kişi birisi, en azından birisi için önemli

olduğunu hissetmezse onun tüm yaşamı önemsiz hale gelir.

Bu nedenle sevgi var olan en büyük terapidir.

Dünyanın terapiye ihtiyacı vardır çünkü dünya sevgiyi özlüyor.

Gerçekten sevgi dolu bir dünyada hiç terapiye ihtiyaç olmayacaktır. Sevgi yeterli olacaktır, fazlasıyla yeterli olur. Kucaklamak sadece bir sevgi, sıcaklık, özen gösterme ifadesidir. Bir kişiden akmakta olan sıcaklık

hissinin ta kendisi sendeki pek çok hastalığı eritir, buz gibi soğuk egoyu eritir. O seni yeniden bir çocuk yapar.

Psikologlar bir çocuğun kucaklanmadığı, öpülmediği sürece beslenmeye özlem duyduğu gerçeğinin gayet iyi farkındadır. Tıpkı bedenin yiyeceğe ihtiyaç duyması gibi ruh sevgiye ihtiyaç duyar. Çocuğun tüm fiziksel ihtiyaçlarını, tüm fiziksel konforunu sağlayabilirsin ama sarılmak eksikse

çocuk bütünsel bir varlık olarak gelişmeyecektir. O derinde bir yerlerde üzgün, özen gösterilmemiş, göz ardı edilmiş, ihmal edilmiş olarak kalacaktır. Ona bakılmıştır ama ona annelik yapılmamıştır.

Şayet bir çocuğun kucaklanmazsa küçülmeye başladığı gözlemlenmiştir. Diğer her şey sunulduğu halde ölebilir bile, beden söz konusu olduğunda tüm özen gösterilmiştir fakat çocuk sevgi ile çevrelenmemiştir. O izole olur, o

varoluşla bağlantısız hale gelir.

Sevgi bizim bağlantımızdır, sevgi bizim köklerimizdir.

Nefes aldığın gibi —beden için o mutlak bir şekilde gereklidir: Nefes almayı bırak ve artık yoksun — aynı şekilde, sevgi de manevi nefestir. Ruh sevgi ile yaşar.

Analiz bunu sağlamaz. Zekâ ve zihin açıklığı, bilgi ve akademisyenlik bunu sağlamaz. Terapi hakkındaki var olan her şeyi bilebilirsin, bir uzman

olabilirsin ama şayet sevme sanatını bilmiyorsan terapi mucizesinin sadece yüzeyinde kalırsın.

Hasta için, acı çeken için bir şey hissetmeye başladığın an...yüz vakanın doksanında insanlar temelinde sevilmedikleri için acı çekmektedir. Şayet hastanın sevgi ihtiyacını hissetmeye başlarsan ve ihtiyacı giderebilirsen hastanın durumunda neredeyse mucizevi bir değişim olacaktır.

Sevgi kesinlikle en iyileştirici olgudur.

Sigmund Freud ondan o kadar çok, öylesine korkardı ki...kucaklaşmayı bir kenara bırak hastanın yüzüne bile bakmaya hazır değildi. Çünkü onun mutsuzluğunu dinleyerek, onun kâbuslarını dinleyerek sempati duymaya başlayabilirdi. Onun gözleri ıslanabilir, gözyaşları akmaya başlayabilir hatta belki de savunmasız bir anda hastanın elini bile tutabilirdi.

Terapistle hasta arasındaki herhangi bir sevgi ilişkisinden o kadar

korkuyordu ki belli bir yöntem

yarattı. Hasta kanepede uzanmak zorundaydı ve kanepenin arkasında psikanalizci oturmak zorundaydı böylelikle birbirleri ile yüz yüze kalmak zorunda değillerdi.

Ve bir şeyi hatırla: Birbiri ile yüz yüze gelmekle sevgi gelişir. Hayvanlar sevgi geliştiremezler çünkü onlar birbirleri ile yüz yüze gelmeden sevişirler. Bu yüzden arkadaşlık, ilişki kurmak yoktur. Sevişmeleri bir kez bittiğinde kendi yollarına giderler; bir

teşekkür ederim ya da hoşça kal ya da görüşürüz bile demeden ayrılırlar. Hayvanların dostluk, aile, toplum yaratamamalarının basit nedeni sevişirken birbirlerinin gözlerinin içine bakmamaları, birbirlerinin yüzüne bakmamalarıdır. Sanki sevişme tamamıyla mekaniktir, insani bir unsur yoktur.

İnsanın her türden ilişki boyutu yaratmış olmasının basit nedeni, onun yüz yüze aşk yapan yegâne hayvan olmasıdır. O zaman gözler

iletişim kurmaya başlar. O zaman yüz ifadeleri ince bir lisan haline gelir. O zaman ruh halleri ve duygular — zevk, mutluluktan kendinden geçme, orgazm ışığı— duygular değişir ve yakınlık gelişir.

Yakınlığa ihtiyaç vardır; o temel gereksinimdir.

Bu yüzden karanlıkta değil aydınlıkta; en azından loş ışıkta, mum ışığında sevişmek iyidir. Karanlıkta sevişmek sadece içimizdeki hayvansal bir şeydir,

birbirinin yüzüne bakmaktan kaçmaktır...bir kaçınma stratejisidir.

Sigmund Freud sevgiden çok korkuyordu; o kendi bastırılmış sevgisinden korkuyordu. O bir şekilde müdahil olmaktan, bazı karışıklıklardan korkuyordu. O sadece dışarıda kalmak istiyordu, o kişiyle alakası olsun istemiyordu. Onun iç dünyasının parçası olmak, onun derin sularına girmek değil sadece bilimsel bir gözlemci, uzakta, ayrı, soğuk, mesafeli kalmak

istiyordu. O psikanalizi sanki bir bilimmiş gibi yaratmak istedi. O bir bilim değildir ve o asla bir bilim olmayacaktır. O bir sanattır ve o sevgiye mantıktan çok daha yakındır.

Ve gerçek psikanalizci hastanın iç dünyasına derinlemesine inmekten kaçınmayacaktır; o risk alacaktır. O risklidir, o tehlikeli sulara girmektir. Sen kendin de boğulabilirsin. Ne de olsa sen de insansın. Başın derde girebilir, karmaşaya sürüklenebilirsin;

sen kendin birtakım problemler yaratabilirsin ama bu risk alınmak zorundadır.

Bu yüzden Wilhelm Reich'ı çok seviyorum. Psikanalizin tüm çehresini, hastayı dahil ederek dönüştüren adam odur. Kanepeyi kaldırmıştır, şu kendini ayrı tutmayı kaldırmıştır. O Sigmund Freud'dan çok daha devrimcidir. Sigmund Freud geleneksel kalmıştır; o gerçekten kendi bastırılmışlıklarından korkuyordu.

Şayet sen kendi bastırılmışlıklarından korkmazsan muazzam bir şekilde yardımcı olabilirsin. Şayet kendi bilinçaltından korkmuyorsan, şayet problemlerini birazcık çözdüysen; hastanın dünyasına dahil olarak, bir gözlemci olmaktansa bir katılımcı haline gelerek çok büyük bir şekilde yardımcı olabilirsin.

Aslında psikanalizcilerin —hatta bazen hastanın kendisinden de çok — kendi problemleri oluyor. İnsan

Sigmund Freud'un korkusunu anlayabiliyor. Söz konusu ben olduğumda, bununla ilgili olarak kesin bir beyanda bulunmak isterim: Bir kimse gerçekten uyanmadığı, aydınlanmadığı sürece o gerçek, hakiki bir terapist olamaz.

Sadece bir Buda gerçek bir terapist olabilir çünkü onun geride kalan hiçbir sorunu yoktur. O hastayla bütünleşebilir ve hastada eriyebilir; aslında onun için hasta hiç de hasta değildir.

Bir hastayla terapisti arasında var olan ilişki ve bir müritle ustası arasında var olan ilişki arasındaki fark budur. Mürit bir hasta değildir, mürit bir sevgilidir, bir sevilendir. Usta sadece bir gözlemci değildir, o bir katılımcı olmuştur. Onlar ayrı varlıklarını kaybetmiştir, onlar bir olmuştur ve bu birlik yardımcı olur.

Kucaklamak bir birlik göstergesi; onun göstergesi dahi yardımcı olur.

Bu yüzden haklısın. "Niçin kucaklaşma böylesine inanılmaz etkili

bir terapi aracıdır?"diye soruyorsun.

Öyledir ve o sadece bir göstergedir. Şayet o hakikiyse — sadece bir gösterge değil kalbin de onun içerisindeyse— o mucizevi bir araç olabilir, o bir mucize olabilir. O tüm durumu anında dönüştürebilir.

Bununla ilgili birkaç şey anlaşılmalıdır. Birincisi: Çocuğun ölüp insanın bir ergen olması, sonra ergenin ölüp insanın genç olması, sonra genç adamın ölüp orta yaşlı hale gelmesi ve bu şekilde sürüp

gitmesi fikri yanlıştır. Çocuk asla ölmez; hiçbir şey asla ölmez. Çocuk oradadır, her zaman başka deneyimlerle sarmalanmış ergenlik tarafından, sonra gençlik tarafından, sonra orta yaş tarafından, sonra yaşlılık tarafından sarmalanmış — olarak oradadır ama çocukluk her zaman oradadır.

Sen tıpkı bir soğan gibi katman katmansın ama soğanı soyarsan içerde daha taze katmanlar bulacaksın. Daha da derine in ve

daha fazla ve daha fazla taze katman bulacaksın. Aynısı insan hakkında da doğrudur: Şayet onun derinine inersen her zaman masum çocuğu bulacaksın ve bu masum çocukla temas kurmak iyileştiricidir.

Kucaklamak sana çocukla anında temas sağlar. Şayet sen bir kimseyi sıcaklıkla, sevgiyle kucaklarsan, şayet o kifayetsiz bir gösteriş değilse, şayet o anlamlı, önemli, hakikiyse, şayet yüreğin onun aracılığınla akıyorsa, hemen

çocukla, masum çocukla temasa geçersin. Ve tek bir an bile yüzeye çıkan masum çocuk muazzam bir fark yaratır çünkü çocuğun masumiyeti her zaman sağlıklı ve bütündür; o bozulmamıştır. Kişinin, hiçbir bozulmanın asla girmemiş olduğu en derin özüne erişmişsindir, el değmemiş öze ulaşmışsındır ve bu el değmemiş özün yaşamla nabız atmasını sağlamak yeterlidir. Bir şifa sürecini başlatmış, tetiklemişsindir.

Her çocuk öylesine taze, öylesine

canlı, öylesine heyecanla doludur ki bu canlılığın kendisi onu sağlıklı kılar.

Şayet hastadaki çocuğa bir şekilde temas edebilirsen...ve kucaklamak basitçe en önemli şeylerden birisidir.

Analiz etmek zihnin yoludur ve kucaklama ise kalbin yoludur. Zihin tüm hastalıkların sebebidir ve kalp de tüm şifaların kaynağıdır.

Bir adam psikiyatrın ofisine girer ve şöyle der: "Doktor aklımı

kaçırıyorum. Sürekli bir zebra olduğumu düşünüyorum. Aynada kendime bakıyorum ve tüm bedenim siyah çizgilerle kaplanıyor."

Psikiyatr onu sakinleştirmeye çalışır. "Sakin olun, sakin olun," der. "Şimdi kendinizi toparlayın ve eve gidin ve şu hapları alın, iyi bir gece uykusu çekin ve eminim siyah çizgiler kaybolup gidecektir."

Bunun üzerine zavallı adam eve gider ve iki gün sonra geri döner. "Doktor, çok iyi hissediyorum. Beyaz çizgiler

için bir şeyiniz var mı?"

Fakat problem devam eder.

Bir seferinde bana genç bir adam getirmişlerdi. Genç adamın uykusundayken sineklerin ağzından yahut burnundan bedenine girdiği ve içerde sürekli dönüp durdukları gibi çılgınca bir fikri vardı. Bu nedenle, elbette başı çok dertteydi. Şu ya da bu tarafa dönerdi; bu içerde dönüp duran dervişler yüzünden dik bir şekilde oturamazdı bile; uyuyamazdı. Devamlı bir ıstırap. Bu adamla ne

yapmalı? Ben de ona, "Yatakta uzan, bir dakikalığına iyice bir dinlen ve ne yapılabilirse icabına bakarız" dedim.

Onu neler olduğunu göremesin diye bir örtüyle kapladım ve evin her tarafında birkaç tane sinek yakalamak için koşturdum. Zor oldu çünkü bunu daha önce hiç yapmamıştım ama benim insan yakalama tecrübem yardımcı oldu.

Bir şekilde üç tane sinek yakaladım. Onları bir şişeye koydum, adama

götürdüm, üzerinden birkaç hokus-pokus hareketi yaptım ve sonra da gözlerini açmasını söyledim: Ona şişeyi gösterdim.

Şişeye baktı. "Evet, birkaçını yakalamışsın ama daha küçük olanlarını. Büyükleri hâlâ orada ve onlar çok büyük" dedi. Artık bu çok zordu. O kadar büyük sinekleri nerden yakalamalı? "Sana çok, çok minnettarım. En azından küçüklerden kurtardın ama büyük olanlar hakikaten çok büyük" dedi.

İnsanlar devam eder. Şayet onlara bir taraftan yardım edersen, problemi diğer taraftan yeniden getirirler: Sanki derin bir gereklilik varmış gibi. Anlamaya çalış.

Bir problem olmadan yaşamak çok zordur, insan olarak neredeyse imkânsızdır. Niçin? Çünkü bir problem sana bir yön sağlar. Bir problem sana bir meşgale verir. Bir problem sana hiçbir işin olmadığı halde bir meşguliyet verir. Bir problem seni oyalar. Eğer bir

problem olmazsa varlığının çeperine tutunamazsın. Merkez tarafından emilirsin.

Ve senin varlığının merkezi boştur. O tıpkı tekerleğin göbeği gibidir. Tüm tekerlek boş göbeğin etrafında döner. Senin en derindeki özün boştur, hiçbir şeydir, hiçliktir, shunyam'dır, vakumdur, dipsizdir. Sen bu boşluktan korkuyorsun, bu nedenle de tekerleğin çeperine tutunmaya devam edip duruyorsun, en iyi ihtimalle biraz cesaretin varsa

jantlara tutunuyorsun ama asla tekerleğin göbeğine doğru hareket etmiyorsun. Kişi korkmaya başlar, titrer.

Problemler sana yardımcı olur. Çözülecek bazı problemler var; nasıl içeri doğru gitmeli? İnsanlar bana gelir ve "İçimize doğru gitmek istiyoruz ama problemler var" derler. Onlar problemleri olduğu için içeri gidemediklerini zannederler. Gerçek durum ise tam tersidir: Onlar içeri yönelmek istemedikleri için,

problemleri yaratıyorlar.

Bu kavrayış mümkün olduğunca sende derinleşsin: Senin problemlerinin hepsi sahtedir.

Problemlerini yanıtlamaya sadece nazik olmak için devam ediyorum. Onların hepsi sahtedir, temelde anlamsızdır ama onlar sana kendinden kaçman için yardımcı olur. Onlar seni yolundan saptırır. Dışarıdan kişi nasıl içeri yönelebilir ki gibi gelir. Önce çözülmesi gereken çok fazla sorun vardır. Ancak bir

problem çözüldüğünde hemen başka bir tanesi yüzeye çıkar. Ve şayet bakarsan ve izlersen diğer problemin birincisi ile aynı niteliğe sahip olduğunu göreceksin. Onu çözmeye çalış; üçüncü bir tanesi gelir, hemen onun yerine geçer. Sana bir fıkra anlatayım.

Psikiyatr: "Siz ergen çocuklar baş belasısınız. Sizde hiç sorumluluk duygusu yok. Maddi şeyleri düşünmeyi bırak ve fen, matematik ve bunun gibi şeyleri düşün.

Matematiğin nasıl?"

Hasta: "Pek iyi değil."

"Sana bilgi amacıyla bir test uygulayacağım. Şimdi bana bir numara söyle." "Royal 5447. Bu benim kız arkadaşımın çalıştığı dükkân." "Bir telefon numarası istemiyorum, sadece sıradan bir numara söyle." "Tamam 37."

"Bu daha iyi. Şimdi başka bir numara daha lütfen." "22"

"Ve bir tane daha."

"Güzel, güzel. Gördün mü? İstersen zihnin başka doğrultularda da çalışabiliyor." "Doğru. 37-22-37! Adamım, ne ölçü ama."

Yeniden kız arkadaşa döndü. Telefon numarası ile değilse vücut ölçüsü ile. Bu böyle sürer gider, sonsuza dek.

Özdeki şeye bak. Her şeyden önce niçin problem yaratmak istiyorsun? Gerçekten onlar problem mi?

Kendine en özdeki soruyu sordun mu: Gerçekten problemler var mı?

Yoksa onları sen mi yaratıyorsun? Ve sen onları yaratmaya ve onların arkadaşlığına çok alışmışsındır ve eğer problemler olmazsa kendini yalnız hissedersin. Hatta sen mutsuz olmak istersin ama boş olmak istemezsin. İnsanlar ıstıraplarına dahi tutunurlar ama boş olmaya hazır değillerdir.

Bunu her gün görüyorum. Bir çift gelir. Her ikisi de yıllardır kavga ediyordur; on beş yıldır kavga ettiklerini söylerler. On beş yıllık

evlilik ve sürekli kavga ve birbirine cehennem yaratmak. O halde niye ayrılmıyorsunuz. Niçin ıstıraba tutunuyorsunuz? Ya değişin ya da ayrılın. Hayatınızı boşa harcamanın ne anlamı var? Ama ne olduğunu görebiliyorum.

Onlar yalnız kalmaya hazır değiller. En azından ıstırap onlara arkadaşlık ediyor. Ve onlar bilmiyor, şayet ayrılırlarsa hayatlarını nasıl idare edecekler? Onlar belirli bir sürekli çatışma, öfke, didikleme, kavga,

şiddet kalıbına kendilerini uyarlamışlardır. Onlar bunun üçkâğıdını öğrenmişlerdir. Artık onlar başka birisi ile farklı bir kişilikle değişik bir durumda nasıl olunacağını bilmiyorlar. Başka birisi ile nasıl olunur? Onlar başka bir şey bilmiyorlar. Onlar belirli bir ıstırap lisanı öğrenmişlerdir. Artık onlar bunda kendilerini becerikli, etkili hissediyor. Yeni bir kişi ile yeniden yol almak, her şeye abc'den başlamak olacaktır. On beş yıllık belirli bir işin içinde kaldıktan sonra

kişi yeni bir tanesine başlamaktan korkar.

Büyük bir film yıldızının bir psikiyatra gidip şöyle dediğini duymuştum: "Müzik için hiçbir yeteneğim yok, oyunculuk yeteneğim yok. Ben güzel, yakışıklı bir kişi değilim. Yüzüm çirkin, kişiliğim son derece zayıf. Ne yapmalıyım?" Ve o ünlü bir aktördü.

Bunun üzerine psikiyatr, "İyi ama niçin oyunculuktan vazgeçmiyorsun? Şayet hiçbir yeteneğinin, dehanın olmadığını hissediyorsan ve bu

yapman gereken iş değilse niçin bu işten vazgeçmiyorsun" dedi.

"Ne? Yirmi yıldır o işi yaptıktan sonra ve neredeyse ünlü bir yıldız olduktan sonra mı?" dedi.

Sen ıstırabına da yatırım yaparsın. İzle. Bir problem ortadan kalktığında sadece gör, gerçek problem hemen başka bir şey ile yer değiştirecektir. Bu sanki yılanın eski derisinin dışına çıkıp durması ama yılanın kalması gibidir.

Niçin hayatı bir probleme dönüştürüyorsun? Hayat öylesine muazzam bir şekilde güzel ki niçin onu hemen şimdi yaşamıyorsun? Ağlamak bir yaşam belirtisidir. Kahkaha da bir yaşam belirtisidir. Bazen üzülürsün. Bu bir yaşam belirtisi, bir ruh hali. Güzel. Bazen sen mutlusun ve neşeyle dolup taşıyorsun ve dans ediyorsun. Bu da iyi ve güzeldir. Her ne olursa onu kabul et, onu buyur et ve onunla kal. Ve yavaş yavaş göreceksin ki yaşamdan sorun çıkarmayı ve onla

ilgili sorular sorma alışkanlığını bırakmışsın.

Ve sen problem yaratmadığın zaman hayat tüm gizemlerini açar. O asla sürekli sorular sormaya devam eden birisinin önünde kendisini açmaz. Hayat kendisini sana, şayet onu bir problem haline getirmezsen sunmaya hazırdır. Şayet onu bir problem yaparsan, senin problemi yaratman senin gözlerini kapatır. Sen hayata karşı saldırgan hale gelirsin.

Bilimsel çaba ile dini çaba arasındaki

fark budur. Bilim adamı, hayattan gerçekleri yakalamaya çalışan, gerçekleri vermesi için hayatı — neredeyse bir silahla saldırganca— zorlayan agresif bir insan gibidir. Dindar bir insan hayatın önünde durup bir silahla sorular sormaz.

Dindar bir insan basitçe hayatla rahat hisseder, onunla birlikte akar ve hayat dindar insana pek çok şeyi açıklar ki bunlar bilim adamına asla açıklanmayacaktır. Bilim adamı her zaman için masadan düşen kırıntıları

toplayacaktır. Bilim adamı asla bir misafir olarak davet edilmeyecektir.

Hayatı yaşayan, kucaklayan, neşe ile kabul eden, soru sormayan ama güvenenler konuk olacaklardır.

Nevroz geçmişte, şimdiki kadar hiçbir zaman salgın halini almamıştır. Bu neredeyse insan zihninin normal halini almıştır. Bunun anlaşılması gerekir.

Geçmiş ruhsal olarak daha sağlıklı idi ve bunun sebebi de zihin aynı

anda çok fazla şeylerle beslenmiyordu; zihin çok fazla yüklenmemişti. Modern zihin aşırı yüklenmiştir ve özümsenmeden kalan şeyler nevroz yaratır. Bu sanki yemeğe sürekli devam edip bedenine acı çektirmen gibidir. Beden tarafından hazmedilmeyen şeyin zehirli olacağı bilinmektedir. Ve ne yediğin, ne gördüğünden ve ne duyduğundan daha az önemlidir. Gözlerinden, kulaklarından, tüm duyularından her an bin bir tane şey almaya devam edersin. Ve fazladan

özümseme zamanı yoktur. Bu sanki biz devamlı olarak yemek masasında oturup yirmi dört saat boyunca yiyor, yiyormuşuz gibidir.

Modern zihnin durumu budur: O aşırı yüklenmiştir; çok fazla şeyin ağırlığının altındadır. Onun çökmesinde şaşırtıcı bir şey yoktur. Her mekanizmanın bir sınırı vardır. Ve zihin mekanizmalar içinde en ince ve kırılgan olandır.

Gerçekten sağlıklı bir kimse zamanının yüzde ellisini tecrübelerini

özümsemek için ayıran kimsedir. Yüzde elli eylem, yüzde elli eylemsizlik: Denge budur. Yüzde elli düşünme, yüzde elli meditasyon tedavi budur.

Meditasyon, kendi içinde bütünüyle rahatlayabildiğin, tüm kapılarını, tüm duyularını dışsal uyaranlara kapattığın bir zamandan başka bir şey değildir. Dünyadan kaybolursun. Dünyayı sanki artık yokmuş gibi unutursun: Gazeteler yok, radyo yok, insanlar yok.

Sen en derindeki varlığının içinde tek başınasın, rahatlamış, yuvandasındır.

Bu anlarda birikmiş olan her şey hazmedilir. Değersiz olan şeyler atılır. Meditasyon iki ucu da keskin bir kılıç gibi iş görür. Bir taraftan besleyici olanları hazmeder ve tüm çöpü reddeder ve fırlatıp atar.

Ancak meditasyon dünyadan silinmiştir. Eski zamanlarda insanlar doğal olarak meditasyon halindeydi. Hayat karmaşık değildi ve insanların

sadece oturup hiçbir şey yapmayacak ya da yıldızlara bakacak ya da ağaçları izleyecek ya da kuşları dinleyecek kadar çok zamanları vardı. İnsanların derin edilgenlik boşlukları vardı. Bu anlarda sen daha çok ve daha çok sağlıklı ve bütün hale gelirsin.

Nevroz, zihninde öylesine büyük bir ağırlık taşıyorsun ki onun altında ölüyorsun demektir. Hareket edemezsin. Bilincinin uçtuğu su götürmez bir gerçektir.

Sürünemezsin bile; ağırlık çok fazladır. Ve ağırlık her an artmaya devam etmektedir. Kişi çatlar. Bu çok doğaldır.

Anlaşılması gereken birkaç şey vardır. Nevroz çıkış olmayan yeri sonsuz defa deneyen, öğrenmeyen faredir. Evet öğrenmemek nevrozdur; ilk tanım budur. Çıkmaz yolu denemeye devam edip durursun.

Öfkelenmişsindir. Kaç kez öfkelenmişsindir? Ve kaç kez

öfkelendiğin için pişmanlık duymuşsundur? Hâlâ, uyaran orada olsun ve senin tepkin yine aynı olacaktır. Hiçbir şey öğrenmemişsindir. Açgözlülük yapmışsındır ve açgözlülük sende daha çok ve daha çok ıstırap yaratmıştır. Bunu bilirsin — açgözlülük kimseye hiçbir zaman saadet vermemiştir— ama hâlâ açgözlüsündür, hâlâ açgözlü olmaya devam edersin. Öğrenmiyorsun.

Öğrenmemek nevrozdur, nevroz

yaratır. Öğrenmek demek özümsemek demektir. Bir şey

denersin ve sonra onun işe yaramadığını görürsün. Ondan vazgeçersin. Başka bir yönde hareket edersin, başka bir alternatifi denersin. Bu bilgecedir, bu zekâdır. Kapı olmadığını gayet iyi bildiğin bir duvara kafanı çarpmak nevrozdur.

İnsanlar giderek daha fazla nevrozlu hale geliyor çünkü çıkmaz yolu denemeye, işe yaramayan şeyi denemeye devam ediyorlar.

Öğrenme kapasitesi olan bir insan asla nevrozlu olmaz, olamaz. O hemen bunun bir duvar olduğunu görür. O bu fikri tamamen bırakır. O başka boyutlara doğru yönelir. Mevcut olan başka alternatifler vardır. O bir şey öğrenmiştir.

Edison'un başarısız olduğu bir deneyi yedi yüz kez denediği söylenir. Meslektaşları umutlarını yitirmişti. Üç yıl geçmişti ve o yeni alternatifleri yeniden ve yeniden deniyordu. Ve her sabah büyük bir

heyecanla; ilk gün geldiğiyle aynı heyecana sahip olarak gelirdi. Ve üç yıl boşa gitmişti.

Bir gün iş arkadaşları toplandı ve ona, "Anlayamıyoruz. Yedi yüz kez başarısız olduk. Artık deneyi bırakmanın zamanı geldi" dediler. Edison'un, "Ne diyorsunuz; başarısızlık mı? Biz yedi yüz alternatifin yanlış alternatif olduğunu öğrendik. Bu büyük bir tecrübeydi! Bugün aynı deneyi tekrar etmeyeceğim, başka bir tane

buldum. Hakikate yaklaşıyoruz. Ne kadar yanlış alternatif olabilir ki? Bir sınırı olmalı. Şayet bin tane yanlış alternatif varsa, o halde yedi yüz tanesi şimdiden elendi ve sadece üç yüz tane kaldı. Ve o zaman biz doğru noktaya erişmiş olacağız" dediği söylenir.

Bu öğrenmedir. Bilge adam, bir deneme yaparken onun işe yaramadığını görerek bir alternatif dener, onun işe yaramadığını görür ve ondan vazgeçer. Aptal ona

tutunur. Aptal ona ısrarcılık der. Aptal, "Onu dün yaptım ve bugün de onu yapacağım. Ve yarın da onu yapacağım" der. O inatçıdır, kalın kafalıdır. "Onu nasıl terk edebilirim? Ona çok yatırım yaptım, onu değiştiremem" der. Sonra onda ısrarcı olmaya devam eder ve tüm hayatı boşa gider. Ve ölüm yaklaştığında çaresizdir, umutsuzdur. Bağırsaklarının en derininde gayet iyi bilmektedir ki başarısız olacak. O pek çok kez başarısız olmuştur ve hâlâ hiçbir şey öğrenmeden hâlâ

aynı şeyi deniyor. Bu nevroz yaratır.

Öğrenme kapasitesi olan insan asla nevrozlu hale gelmeyecektir.

Bir mürit asla nevrozlu hale gelmeyecektir. Bir 'mürit' öğrenme kapasitesi olan kişi demektir. Asla bilgili olma; her zaman öğrenme sürecinin içinde ol. Bilgili olmak insanları nevroza sürükler. Profesörlerin, felsefecilerin, psikiyatrların, akademisyenlerin kolayca çıldırmaları sadece bir rastlantı değildir. Onlar öğrenmiştir

ve daha fazla öğrenilecek bir şey olmadığı sonucuna varmışlardır. Daha fazla öğrenilecek bir şey olmadığına karar verdiğin an gelişmen durmuştur.

Gelişmeyi durdurmak nevrozdur; bu ikinci tanımdır.

Dünya açıktır ki geçmişte çok farklıydı. Altı yüzyıl önceki altı haftaya denk gelen algısal uyarı miktarı şimdi bizim bir günde aldığımız kadardır. Altı haftalık uyaranı, bilgiyi tek bir günde

alıyoruz. Öğrenmek ve adapte olmak için kırk katına yakın baskı. Modern insan, insanın daha önce hiç olmadığı kadar öğrenme kapasitesine sahip olmak zorundadır. Çünkü artık öğrenilecek daha çok şey vardır.

Modern insan her gün yeni durumlara uyum sağlamaya muktedir olmak zorundadır çünkü dünya çok hızla değişmektedir. Bu çok büyük bir meydan okumadır.

Şayet o büyük meydan okuma kabul

edilirse bilincin genişlemesinde son derece yardımcı olacaktır. Ya modern insan son derece nevrozlu olacaktır ya da modern insan bu baskının kendisi sayesinde dönüşecektir. Bu onu nasıl ele aldığına bağlıdır. Kesin olan bir şey var: Geri dönmek mümkün değil. Algısal uyaranlar giderek daha çok ve daha çok artmaya devam edecektir. Sen daha çok ve daha çok bilgi edineceksin ve hayat daha hızla ve daha hızlı ritimlerle değişiyor olacak. Ve sen yeni şeylere uyum

sağlayacaksın ve onları öğrenme kapasitesine sahip olacaksın.

Geçmişte insan neredeyse durağan bir dünyada yaşamıştır. Her şey durağandı. Dünyayı babanın sana bıraktığının tamamıyla aynısı olarak terk ederdin. Hiçbir şeyi değiştirmezdin. Hiçbir şey değişmezdi. Çok fazla öğrenmek diye bir mesele yoktu. Birazcık öğrenme yeterliydi. Ve sonra insanların akıllarının başlarında kalmasına yardımcı olan zihnindeki

boşluklar, boş alanlar vardı. Artık sen bilinçli olarak yaratmadığın sürece boş alanlar yoktur.

Meditasyona bugün hiç olmadığı kadar ihtiyaç vardır.

Meditasyona o kadar ihtiyaç vardır ki bu neredeyse bir ölüm kalım meselesidir. Geçmişte o bir lükstü; az sayıda insan —bir Buda, bir Mahavira, bir Krishna— onunla ilgiliydi. Diğer insanlar doğal olarak sessizdi, mutluydu, akılları başlarındaydı. Onların meditasyon

hakkında düşünmelerine gerek yoktu; bilinçsiz bir şekilde onlar meditasyon yapıyorlardı. Hayat o kadar sessizce akıyor, o kadar yavaşça akıyordu ki neredeyse en aptal insanların bile ona uyum sağlama kapasitesi vardı. Artık değişim o kadar muazzam bir şekilde hızlıdır ki neredeyse en zeki insanlar bile ona uyum sağlamaya yeterli hissetmez. Her gün hayat farklıdır ve yeniden öğrenmen gerekir; yeniden ve yeniden öğrenmen ve öğrenmen gerekir.

Artık asla öğrenmeyi durduramazsın; o yaşam boyu devam eden bir süreç olmak zorundadır.

Ta ölene dek bir öğrenen olarak kalmak zorunda olacaksın, sadece o zaman akıl sağlığını koruyabilirsin, nevrozdan uzak durabilirsin. Ve baskı çok büyüktür; kırk kez daha büyük.

Bu baskıyı nasıl rahatlatmalı? Bilinçli olarak meditasyon halindeki anların içine girmek zorunda kalacaksın. Şayet bir kimse günde en az bir saat meditasyon yapmazsa o zaman

nevroz rastlantısal olmayacaktır, onu kendisi yaratacaktır.

Bir saatliğine kendi varlığına girmek için dünyadan kaybolmalıdır. Bir saatliğine o kadar kendi başına olmalıdır ki onun içine hiçbir şey; hiçbir anı, hiçbir düşünce, hiçbir hayal sızamaz. Bir saatliğine bilincinde hiçbir içerik olmasın ve bu onu tazeleyecektir ve onu yenileyecektir. Bu onda yeni enerji kaynakları açığa çıkaracaktır ve o dünyaya daha genç, daha taze, daha

öğrenmeye muktedir, gözlerinde daha çok hayranlıkla, kalbinde daha çok hayretle, yeniden bir çocuk olarak geri dönecektir.

Öğrenme baskısı ve eski öğrenmeme alışkanlığı insanları çıldırtıyor. Modern zihin gerçekten aşırı-yüklüdür. Ve onu hazmetmek için onu kendi varlığının içinde özümsemek için hiç zaman tanınmamıştır. Meditasyonun geldiği ve hiç olmadığı kadar önemli hale geldiği yer budur.

Zihne meditasyonun içinde dinlenmek amacıyla zaman tanımayarak devamlı olarak akmakta olan mesajların hepsini bastırırız. Öğrenmeyi reddederiz; zamanımız olmadığını söyleriz. O zaman mesajlar birikmeye başlar. Şayet zihninin sürekli almakta olduğu mesajları dinlemek için yeterli zamanın yoksa onlar birikmeye başlar; bu tıpkı okumak ve yanıtlamak üzere yeterli zamanın olmadığı için dosyaların masanda birikmesi, mektup yığınlarının

masanda birikmesi gibidir. Aynı bunun gibi zihnin dağınık hale gelir: Bakılması gereken pek çok dosya bekliyor. Okunacak, cevaplanacak çok fazla mektup, kabul edilecek, yüzleşilecek çok sayıda meydan okuma.

Nasrettin Hoca bir gün, "Şayet bugün yanlış bir şey olursa onunla ilgilenmek için en azından üç ay vaktim olmayacak" diyordu. "Zaten o kadar çok beklemekte olan yanlış şey var ki. Eğer bugün bir şey yanlış

giderse," dedi, "en azından üç ay ona bakamayacağım."

Bir sıra. Bu sırayı kendi içinde görebilirsin; ve bu sıra uzamaya devam ediyor. Sıra ne kadar uzunsa, o kadar az boşluğun vardır; sıra ne kadar uzunsa içerde de o kadar çok ve daha da çok gürültü vardır çünkü biriktirmiş olduğun her şey senin ilgini talep eder.

Bu genellikle hakiki öğrenmenin gerçekten durduğu beş yaşları civarında durur ve bu ölene kadar

sürer. Eski zamanlarda bunda bir sorun yoktu. Hayatında ihtiyaç duyabileceğin her şeyi öğrenmek için beş ila yedi yıl yeterli oluyordu; bu iş görüyordu. Yedi yılın öğrenmesi yetmiş yıllık hayat için iş görüyordu. Ancak artık bu mümkün değildir.

Öğrenmeyi durduramazsın çünkü yeni şeyler her zaman oluyor ve eski fikirlerinle bu yeni şeylerle yüzleşemezsin. Anne babana ve onların bilgilerine güvenemezsin, hatta okuldaki ve üniversitedeki

öğretmenlerine bile güvenemezsin çünkü onların bahsettikleri şeyler çoktan eski moda olmuştur. Çok daha fazlası olmuştur. Köprünün altından çok sular geçmiştir.

Öğrenciyken tecrübe ettiğim şey buydu. Profesörümün bilgisi otuz yıllık olduğu için beni şaşırtmıştı. Onlar o zaman gençti ve onu öğretmenlerinden edinmişlerdi. O zamandan beri neler olmuş olduğuna bakmamışlardı. Bu bilgi kesinlikle işe yaramazdı.

Sürekli olarak profesörlerimle aramda bir sürtüşme vardı, pek çok kolejden uzaklaştırılmış, atılmıştım çünkü profesörlerim benimle başa çıkamadıklarını söylüyorlardı. Ve ben hiçbir sorun yaratmıyordum, sadece onların bilgilerinin zamanının geçtiğini fark etmelerini sağlıyordum. Ancak bu egoyu incitir. Onlar bunu kendi üniversite yıllarında öğrenmişlerdi ve dünyanın o zaman ve orada durmuş olduğunu zannediyorlardı.

Artık öğrenciler öğretmenlere güvenemezler ve çocuklar anne babalarına güvenemezler, bu yüzden de dünyanın her tarafında muazzam bir başkaldırı yoldadır. Onun başka hiçbir şeyle alakası yoktur. Öğrenciler öğretmenlerine, şayet onlar sürekli olarak öğrenmezlerse güvenemezler. Onlara saygı duyulamaz. Ne için? Bir neden yoktur. Ve çocuklar anne babalarına güvenemezler çünkü onların yöntemleri çok ilkel görünür. Küçük çocuklar anne babalarının

söyledikleri şeyin modasının geçmiş olduğunu fark ediyorlar. Anne babalar çocuklarının gelişmesine yardımcı olmak istiyorlarsa sürekli öğrenmek zorunda kalacaktır ve öğretmenler sürekli öğrenmek zorunda kalacaklardır. Artık hiç kimse öğrenmeyi durduramaz. Ve bu hız sürekli daha çok artacaktır.

O halde ilk şey: Öğrenme durdurulmamalıdır aksi taktirde nevrozlu olursun çünkü öğrenmeyi durdurmak demek özümsemediğin,

hazmetmediğin senin kanın, kemiğin, iliğin haline gelmemiş bilgiyi biriktiriyorsun demektir. O içeri alınmak için çok büyük bir ısrarla etrafında dönüp duracaktır.

İkincisi: Gevşemek için zamana ihtiyacın olacaktır. Bu baskı çok fazladır. Bu baskıdan kurtulduğun bir zamana ihtiyaç duyacaksın. Uyku artık sana yardım edemez çünkü uykunun kendisi de aşırı yüklenmektedir. Günün o kadar aşırı yüklenmiştir ki uykuya daldığında

sadece beden yatakta gevşer ama zihin bir şeyleri irdelemeye devam eder. Senin rüya görmek dediğin şey budur: Rüya, zihne yeterince zaman tanımadığın için onun çaresizce bir şeyleri irdelemeye gayret sarf etmesinden başka bir şey değildir.

Meditasyonun içinde bilinçli olarak gevşemelisin. Birkaç dakikalık derin meditasyon seni nevrozsuz olarak tutacaktır.

Meditasyonda zihin dağınıklığı toparlar, deneyimler hazmedilir ve

aşırı yük ortadan kalkarak zihni taze ve genç ve temiz ve net bırakır.

Geçmişte girdinin hacim oranı kişinin zamanının onda biriydi ve meditasyon halinde olma zamanı ise onda dokuzdu. Artık bunun tam tersidir geçerli olan: Onda dokuz girdi hacmi zamanı ve onda bir meditasyon halinde olma zamanı.

Sen çok ender rahatlarsın. Çok ender olarak sessizce, hiçbir şey yapmadan otursun. Hatta bu onda bir, bilinçsiz meditasyon zamanı bile

kayboluyor. Bu bir kez gerçekleştiğinde insan bütünüyle delirecektir. Ve bu gerçekleşmektedir.

Bilinçsiz meditasyon zamanıyla ne demek istiyorum? Sadece bahçeye gidersin, çocuklarınla oynarsın; bilinçsiz meditasyon zamanı budur. Yahut yüzme havuzunda yüzersin; bilinçsiz meditasyon zamanı budur. Ya da çimenlerini biçersin yahut kuşları dinlersin; bilinçsiz meditasyon zamanı budur. Bu da yok olmaktadır

çünkü insanların ne zaman vakti olsa TV'lerinin önüne, koltuklarına yapışarak oturuyorlar.

Şimdi son derece tehlikeli bilgiler TV tarafından zihnine konulmaktadır. Onu

hazmedemeyeceksin. Yahut gazete okuyorsun. Ne zaman radyoyu yahut televizyonu açsan her türden saçmalık beynine doldurulmaktadır. Ya da bir gün kendini çok iyi hissediyorsun ve rahatlamak istiyorsun ve bir filme gidiyorsun.

Nasıl bir rahatlamadır bu? Film senin rahatlamana izin vermeyecektir çünkü bilgi sürekli senin içine fırlatılıyor.

Rahatlamak hiçbir bilginin sana atılmaması demektir.

Bir guguk kuşunu dinlemek bunu yapacaktır çünkü sana hiçbir bilgi yüklenmez. Müzik dinlemek bunu yapacaktır çünkü sana hiçbir bilgi atılmaz. Müziğin dili yoktur; o saf müziktir. O sana mesaj vermez; o basitçe sana haz verir. Dans etmek

iyi olacaktır, müzik iyi olacaktır, bahçede çalışmak iyi olacaktır, çocuklarla oynamak iyi olacaktır. Yahut hiçbir şey yapmadan sadece oturmak iyi olacaktır. Tedavi budur. Ve şayet bunu bilinçli olarak yaparsan, etki çok daha büyük olacaktır.

Denge yarat.

Nevroz dengesiz bir zihin halidir: Çok fazla etkinlik ve hiç eylemsizlik yok, çok fazla erkeksi olmak ve dişilik yok, çok fazla yang ve çok az ying.

Ve sen yüzde elli elli olmalısın. Derin bir dengeyi korumak durumundasın. Senin içinde bir simetriye ihtiyaç vardır. Sen bir ardhanarishwar, yarı erkek yarı kadın olmalısın. O zaman sen asla nevrozlu olmayacaksın.

Bireylik ne erildir ne de dişil, o basitçe bütünlüktür. Eylem için harcanan zaman ile eylemde bulunmamak için harcanan zamanın arasında onu elde etmek için gayret sarf et. Bütünlük budur. Buda'nın Orta Yol, majhim, nikaya olarak

adlandırdığı şey budur. Sadece tam olarak ortada ol. Ve unutma ki diğer uçta da dengesiz hale gelebilirsin; aşırı derecede eylemsiz olabilirsin. Bu da tehlikelidir. Onun da kendi tehlikeleri ve tuzakları vardır. Şayet aşırı derecede eylemsizleşirsen, hayatın dansını yitirir, coşkusunu yitirir, ölü olmaya başlarsın.

Bu nedenle ben eylemsiz hale gelmeni söylemiyorum, eylem ve eylemsizlik arasında bir denge olmasına izin ver diyorum. Bırak

onlar birbirlerini dengelesinler ve sen sadece ortada ol. Bırak onlar varlığının iki kanadı olsun. Hiçbir kanat diğerinden büyük olmamalıdır.

Batıda eylem çok büyük hale gelmiştir; eylemsizlik kaybolmuştur. Doğu'da eylemsizlik çok büyümüştür ve eylem kaybolmuştur. Batı dışarıdaki refahı, zenginliği ve içerdeki yoksulluğu bilir; Doğu içerde zenginliği, refahı bilir, dışarıda da yoksulluğu. Her ikisi de ıstırap çekiyor çünkü her ikisi de uç

noktaları seçmiştir.

Benim yaklaşımım ne Doğuludur ne de Batılı. Benim yaklaşımım ne erildir ne de dişil. Benim yaklaşımım ne eylemcidir ne de eylemsiz, benim yaklaşımım sendeki tam dengedir, simetridir. Bu yüzden ben sannyasinlerime derim ki: Dünyayı bırakmayın. Dünyada olun ama ona ait olmayın. Taocuların wei-wu-wei — ying ve yang'ın, anima ve animus'un buluşması— eylemsizlik aracılığıyla eylem dedikleri şey

budur. Bu aydınlanmayı getirir. Dengesizlik nevrozdur; denge aydınlanmadır.

Lütfen delilikle ilgili bir şeyler söyleyin. Psikiyatrların tüm çabalarına rağmen bunun hakkında hiçbir şey bilmediklerini görüyorum. Görünen o ki iki çeşit delilik var. Delilikten, aydınlanmaya doğru bir adımmış gibi söz ediyorsunuz ve ayrıca siz psikozdan hayatın gerçekliği ile yüzleşmede çok aşırı bir korkaklık

şekli olarak bahsediyorsunuz. İsa Mesih olduğunu iddia eden her çılgının Tanrı deneyimine sahip olmadığı anlaşılıyor.

Deliliğin iki çeşidi vardır ve modern psikiyatri sadece tek bir türünün farkındadır. Ve o diğer türünün farkında olmadığı için onun delilik anlayışı son derece tek taraflı, hatalı, yanlış ve zararlıdır.

Psikiyatrların farkında olduğu ilk birinci tür delilik rasyonel zihnin aşağısına düşmektir. Gerçeklerle

başa çıkamadığında, onlar çok fazla olduğunda onlar dayanılmaz hale geldiğinde delilik kendi öznel dünyanın içine kaçmanın bir yoludur. Böylelikle var olan gerçeklikleri unutabilirsin. Sen kendi öznel dünyanı yaratırsın, sen hayal ürünü bir çeşit dünyada yaşamaya başlarsın, hatta sen açık gözlerle rüya görmeye başlarsın böylelikle dayanılmaz olan ve çok fazla gelen gerçeklikten kaçınabilirsin. Bu bir kaçıştır; kişi rasyonel zihnin aşağısına düşer. Bu hayvan zihnine

geri dönmektir. Bu bilinçaltının içine düşmektir.

Bunu başka şekillerde başaran diğer insanlar da vardır. Alkolik bunu alkol aracılığıyla becerir. O çok fazla içer. O bütünüyle bilinçsiz hale gelir. Tüm dünyayı ve onun tüm problemlerini ve sıkıntılarını unutur: Karısını, çocuklarını, işyerini, insanları. O bilinçaltının içine alkolün yardımı ile girer. Bu birkaç saat sonra gidecek olan geçici bir deliliktir.

Ve dünyada ne zaman zor zamanlar

gelse uyuşturucular çok önemli hale gelir, ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra tüm dünyada, özellikle ikinci Dünya Savaşı'nı görmüş olan ülkelerde, her an patlayabilecek bir volkanın üzerinde oturduğumuzun farkında olan ülkelerde uyuşturucular son derece önemli hale gelmiştir. Bir Hiroşima ve Nagasaki'nin birkaç saniye içinde yandığını; yüz bin insanın birkaç saniye içinde yandığını görmüştük. Şimdi gerçek dayanılmayacak kadar fazla gelir. Bu yüzden yeni kuşak, daha genç kuşak

uyuşturucularla ilgilenmeye başladı.

Uyuşturucular ve onların dünya üzerindeki etkileri, onların yeni nesil üzerindeki etkilerinin kökenleri ikinci dünya savaşındaki tecrübelere dayanır. İkinci dünya savaşı hippileri yaratmıştır, uyuşturucu insanlarını yaratmıştır. Çünkü hayat çok tehlikelidir ve ölüm her an gerçekleşebilir...bundan nasıl kaçınmalı, bunu tamamıyla nasıl unutmalı?

Stres ve gerilim zamanlarında

insanlar uyuşturucu almaya başlarlar ve bu her zaman böyle olmuştur. Bu geçici bir delilik yaratmanın yoludur. Ve delilik derken rasyonel zihnin altına düşmeyi kastediyorum. Çünkü sadece rasyonel zihin sorunların farkında olabilir. O hiçbir çözüm bilmez, o sadece sorunları bilir. Bu yüzden şayet sorunlar idare edilebilirse ve sen sorunlarla birlikte var olabilirsen senin aklın başında kalır. Onun çok fazla olduğunu anlarsan delirirsin.

Delilik sorunlardan, gerçeklerden, sıkıntılardan, stresli durumlardan kaçınmak için doğuştan gelen bir süreçtir.

İnsanlar pek çok şekillerde kaçınırlar. Birisi alkolik olacaktır, birisi LSD alacaktır, birisi esrar alacaktır. Ve bu kadar cesur olmayan insanlar vardır; onlar hasta olacaktır. Onlar kanser, verem, felç olacaktır. Böylelikle onlar dünyaya, "Ne yapabilirim? Felçliyim. Gerçekliklerle yüzleşemezsem bu

benim sorumluluğum değildir. Şimdi ben felçliyim..."ya da "Şayet işim kötüye gidiyorsa ne yapabilirim? Ben kanserim" derler.

İnsanların egolarını koruma yolları bunlardır: Zavallı yollar, acınacak yollar. Ama yine de onlar egonu koruma yollarıdır.

Egodan vazgeçmektense insanlar onu korumaya devam eder.

Ne zaman hayat aşırı derecede gergin bir hal alırsa tüm bunlar

olacaktır, insanların garip hastalıkları, tedavisi olmayan hastalıkları vardır. Tedavi edilemezdirler çünkü kişinin içinde hastalık lehinde çok büyük bir destek vardır. Ve onun yardımı olmadan ilaçların ve doktorun onu iyileştirme olasılığı yoktur. Hiç kimse seni kendine karşı iyileştiremez: Bunu temel bir hakikat olarak hatırla.

Şayet kanserine çok derin bir yatırımın varsa, şayet onun orada olmasını seni koruduğu için

istiyorsan, kanser yüzünden iş hayatında mücadele edemeyeceğini; rekabet edemeyeceğini, bunun kanser yüzünden olduğu hissini sana veriyorsa —şayet bu sana bir tatmin veriyorsa; şayet orada bir yatırımın varsa— hiç kimse seni iyileştiremez çünkü sen onu yaratıp durmaya devam edeceksin. Bu psikolojik bir hastalıktır, bu senin psikolojinde köklenmiştir. Ve herkes bunu bilir. Öğrenciler sınav yaklaştıkça hasta hissetmeye başlarlar. Bazı öğrenciler sınav geldiğinde delirir. Ve sınav

geçtikten sonra yeniden iyileşirler. Her sınav olduğunda hastalanırlar: Ateş, hepatit, zatürree. Eğer izlersen şaşıracaksın; niçin sınav zamanları bu kadar çok öğrenci hastalanır? Ve sınavdan sonra aniden her şey iyileşir. Bu bir hiledir, bir stratejidir. Onlar anne babalarına, "Ne yapabilirim? Hastaydım bu yüzden sınavı geçemedim" ya da "Hastaydım bu yüzden üçüncü olabildim yoksa altın madalya kesinlikle benimdi" diyebilirler. Bu bir stratejidir.

Eğer senin hastalığın bir stratejiyse o zaman onu iyileştirmenin bir yolu yoktur. Eğer senin alkolikliğin bir strateji ise o zaman onu iyileştirmenin bir yolu yoktur çünkü sen onun orada olmasını istersin. Sen bir yaratıcısın, onu sen kendi kendine yaratıyorsun; belki bilinçsizce.

Ve delilik de böyledir; o varılacak en son beldedir. Her şey başarısız olduğunda, kanser bile başarısız olduğunda, alkol başarısız

olduğunda, esrar başarısız olduğunda, felç başarısız olduğunda o zaman varılacak en son yer delirmektir.

Bu yüzden delilik Batı ülkelerinde Doğu'dakinden daha çok gerçekleşir çünkü hayat (Doğu'da) hâlâ o kadar stresli değildir. İnsanlar yoksuldur ama hayat o kadar stresli değildir. İnsanlar o kadar yoksuldur ki çok fazla stresin bedelini ödeyemezler, insanlar o kadar yoksuldur ki onlar psikiyatriyi ve psikanalizin bedelini

ödeyemezler.

Delilik bir lükstür sadece zengin ülkeler onun bedelini ödeyebilir. Psikologların farkında oldukları deliliğin bir türü budur: Rasyonel zihnin altına düşmek, bilinçaltının içine doğru yönelmek, sahip olduğun küçücük bilinçten vazgeçmek. Her şeyden önce o zaten çok bir şey değildi; zihninin sadece onda birlik kısmı bilinçtir. Sen tıpkı bir buzdağı gibisin; onda biri yüzeydedir, onda dokuzu yüzeyin altındadır. Zihninin

onda dokuzu bilinçaltıdır. Delilik bu onda bir olan bilinçten vazgeçmek, böylelikle tüm buzdağının yüzeyin altına gitmesi demektir.

Ancak başka bir tür delilik daha vardır —buna da delilik denmek zorundadır çünkü belli bir benzerliği vardır— bu da rasyonel zihnin ötesine geçmektir. Birisi rasyonel zihnin aşağısına düşüyor, diğeri rasyonel zihnin üzerine düşüyor, yukarı doğru düşüyor. Her iki durumda da rasyonel zihin kaybolur.

Birisinde bilinçaltı haline gelirsin, diğerinde süper bilinç haline gelirsin. Her iki durumda da sıradan zihin kaybolur.

Birinde sen bütünüyle bilinçsiz hale gelirsin, sende belli bir entegrasyon oluşur. Ve gözlemleyebilirsin: Deli insanlarda belli bir bütünlük, belli bir tutarlılık vardır; onlar tektir. Deli bir adama güvenebilirsin. O iki değildir, o tamamıyla tektir. O çok tutarlıdır çünkü onun sadece tek bir zihni vardır, bu da bilinçaltıdır. İkilik

kaybolmuştur. Ve sen bir delide belirli bir masumiyet bulacaksın. O bir çocuk gibidir. Onda aldatma yoktur, olamaz. Aslında o delirmiştir çünkü o, kurnaz olamamıştır. Kurnaz bir dünyada dünya ile başa çıkamamıştır. Bir delide belli bir basitlik, saflık bulacaksın.

Delileri gözlemlediysen onlara âşık olacaksın. Onlarda bir çeşit birliktelik vardır. Onlar bölünmemiştir, onlar ayrı değildir, onlar tektir. Elbette onlar gerçekliğin karşısında tektir.

Onlar kendi hayal dünyalarında tektir, onlar kendi yanılsamalarının içinde tektir ama onlar tektir. Delilik bir tutarlılıktır, bir birlikteliktir. Onda bir şüphe yoktur. O saf inançtır.

Ve aynısı diğer delilik için de geçerlidir. Mantığın üzerine çıkan, mantığın ötesine geçen bir insan bütünüyle bilinçli, süper bilinçli hale gelir, ilk delilikte bilinçli olan bir birim bilinçsiz olan dokuz birimin içinde kaybolur. Bu diğer delilikte bilinçsiz olan dokuz birim, yukarı doğru

hareket etmeye başlar ve hepsi ışığa çıkar, yüzeyin üstüne çıkar. Tüm zihin bilinçli hale gelir.

'Buda'nın anlamı budur. Bütünüyle bilinçli hale gelmektir. Şimdi bu adam da çılgın görünecektir çünkü o, tutarlı, tamamıyla tutarlı olacaktır. O bir arada, herhangi bir delinin olabileceğinden daha fazla bir arada olacaktır. O mutlak bir şekilde bütünleşmiş olacaktır. O bir birey olacaktır. Sözcüğün tam anlamıyla birey (individual): Bunun anlamı

bölünemez (indivisible) demektir. Onun hiçbir bölünmesi olmayacaktır.

Bu yüzden her ikisi benzermiş gibi gözükür. Deli inanır ve Buda güvenir. Ve güven ile inanç benzer gibi görünür. Deli birdir, bütünüyle bilinçaltıdır, bilinçsizdir. Buda birdir, bütünüyle bilinçlidir. Ve birlik benzer görülür. Deli mantığı, mantıklı zihni bırakmıştır. Buda da mantığı, rasyonel zihni bırakmıştır. Bu benzerdir ve aynı zamanda onlar tam zıt kutuplardadır. Biri insanlığın altına

düşmüştür ve diğeri insanlığın üzerine çıkmıştır.

Modern psikoloji Budalığı incelemeye başlamadığı sürece eksik kalacaktır. O tamamlanmamış kalacaktır, onun vizyonu tamamlanmadan, yarım yamalak kalacaktır. Ve yarım yamalak bir vizyon çok tehlikelidir, yarım yamalak bir hakikat çok tehlikelidir, bir yalandan çok daha tehlikelidir çünkü o haklıymışsın gibi bir duygu verir.

Modern psikolojinin bir kuantum

sıçrayışı yapması zorunludur. O budaların psikolojisi haline gelmek zorundadır. O Sufizmin, Hasidizmin, Zenin, Tantranın, Taonun, Yoganın derinlerine inmek zorunda kalacaktır. Sadece o zaman o gerçekten psikoloji olacaktır. 'Psikoloji'nin sözcük anlamı ruhun bilimidir. O henüz psikoloji değildir, o henüz ruhun bilimi değildir.

İki olasılık bunlardır: Kendinin aşağısına gidebilirsin, kendinin yukarısına gidebilirsin.

Buda, Bahaddin, Muhammed, İsa gibi delir. Ve bu deliliğin muazzam bir güzelliği vardır çünkü güzel olan tüm şeyler delilikten doğar ve şairane olan tüm şeyler delilikten akar. Hayatın en yüce deneyimleri, hayatın en yüce mutlulukları bu delilikten doğar.

Batı'da psikanaliz Freud, Adler, Jung ve Willielm Reich aracılığıyla örneğin hayal kırıklıkları, çatışmalar, şizofreni ve delilik gibi egodan

kaynaklanan sorunları çözmek üzere geliştirilmiştir. Sizin meditasyon teknikleri ile kıyaslandığında lütfen egodan kaynaklanan sorunların çözümünde psikanaliz sisteminin katkılarını, sınırlamalarını ve eksikliklerini açıklayabilir misiniz?

Anlaşılması gereken ilk şey egodan kaynaklanan herhangi bir sorunun egonun ötesine geçilmeden çözülemeyeceğidir. Sorunu

erteleyebilirsin, birazcık normallik oluşturabilirsin, ona ilişkin biraz normallik yaratabilirsin. Problemi hafifletebilirsin ama onu çözemezsin. Bir insanı psikanaliz aracılığıyla toplumda daha verimli bir hale sokabilirsin ama psikanaliz asla bir sorunu çözemez. Ve ne zaman bir sorun ertelenirse, değiştirilirse başka bir sorun yaratır. O basitçe onun yerini değiştirir ama orada kalır. Er ya da geç yeniden ayaklanacaktır ve eski sorun yeniden ortaya çıktığında, onu değiştirmek ve ertelemek daha

zor hale gelecektir. Psikanaliz geçici bir rahatlamadır çünkü psikanaliz egonun ötesine geçen herhangi bir şeyi tasavvur edemez. Bir sorun sadece onun ötesine geçebilirsen çözülebilir. Şayet sen onun ötesine geçemezsen o zaman sorun sensin. O zaman onu kim çözecek? O zaman kişi nasıl onu çözecek? O zaman sorun sensin; sorun senden ayrı bir şey değildir.

Yoga, Tantra ve tüm meditasyon teknikleri farklı bir temele dayanırlar.

Onlar der ki sorunlar vardır, sorunlar senin tüm çevrendedir. Ama sen asla sorun değilsindir. Sen onların ötesine geçebilirsin; sen onlara bir gözlemcinin tepeden aşağıya vadiye bakması gibi bakabilirsin.

Tanık olan öz, sorunu çözebilir. Gerçekten sadece bir soruna tanık olarak onun yarısı zaten çözülmüştür çünkü sen bir soruna tanık olabildiğinde sen onu bütünüyle gözlemleyebilirsin, sen onun içine dahil olmadığında kenarda durabilir

ve ona bakabilirsin. Bu tanıklıkla gelen netliğin kendisi sana ipucunu verir, sana saklı kalmış anahtarı verir. Ve neredeyse tüm sorunlar vardır çünkü onları anlamak için gereken netlik yoktur.

Senin çözümlere ihtiyacın yok: Senin netliğe ihtiyacın var.

Bir sorun doğru şekilde anlaşıldığında çözülür çünkü bir sorun anlayış sahibi olmayan zihin aracılığıyla ortaya çıkar.

Sen sorun çıkarıyorsun çünkü sen anlamıyorsun. Bu yüzden temel olan şey sorunu çözmek değildir: Temel olan şey daha fazla anlayış yaratmaktır. Ve şayet daha çok anlayış daha netlik varsa ve sorunla bütünüyle yüzleşilebiliyorsa, sana ait değilmiş gibi, sanki başkasına aitmiş gibi gözlemlenebiliyorsa, şayet sorunla kendin arasında bir mesafe yaratabiliyorsan sadece o zaman o, çözülebilir.

Meditasyon bir mesafe yaratır o

sana bir perspektif sunar. Sen sorunun ötesine geçersin. Bilincin düzeyi değişir.

Psikanaliz aracılığıyla sen aynı düzeyde kalırsın. Düzey asla değişmez; sen yine aynı düzeye uyum sağlarsın. Farkındalığın, bilincin, tanık olma kapasiten değişmez. Meditasyonun içine doğru yöneldikçe sen daha yükseğe ve daha yükseğe çıkarsın. Aşağıdaki sorunlarına

bakabilirsin. Artık onlar vadidedir ve

sen ise bir tepeye gelmişsindir. Bu perspektiften, bu yükseklikten tüm sorunlar farklı gözükür. Ve mesafe ne kadar büyürse sen o kadar çok onlar sana ait değilmiş gibi gözlem yapabilirsin.

Bir şeyi hatırla: Şayet bir sorun sana ait değilse her zaman için onların çözümü amacıyla iyi tavsiyede bulunabilirsin. Eğer o başka birisine aitse, eğer başka birisinin başı dertte ise sen her zaman bilgesindir. Çok iyi tavsiyede bulunabilirsin ama

sorun sana aitse basitçe ne yapacağını bilemezsin. Ne olmuştur? Sorun aynıdır ama artık sen onun içine dahil olmuşsundur. O başka birisinin sorunu iken ona bütünüyle bakabildiğin bir mesafeye sahiptin. Herkes başkaları için iyi bir öğüt verendir ama o kendi başına geldiğinde bu bilgelik kaybolur çünkü mesafe kaybolmuştur.

Birisi ölmüştür ve aile keder içindedir. Çok iyi öğüt verebilirsin. Ruhun ölümsüz olduğunu söyleyebilirsin;

hiçbir şey ölmez diyebilirsin, hayat ölümsüzdür diyebilirsin. Ancak senin sevdiğin, senin için bir şey ifade eden, yakın, mahrem olan birisi ölmüştür ve sen göğsünü yumrukluyorsun, ağlıyor ve gözyaşı döküyorsun. Şimdi sen aynı öğüdü kendine veremezsin: Hayat ölümsüzdür ve kimse asla ölmez. Artık bu saçma görünür.

Bu yüzden anımsa. Başkalarına tavsiyede bulunurken aptal gibi görünebilirsin. Sevdiği birisi ölmüş

olan bir kimseye hayatın ölümsüz olduğunu söylediğinde senin aptal olduğunu düşünecektir. Onunla saçma sapan konuşuyorsun. O sevdiği birisini kaybetmenin nasıl hissettirdiğini bilir. Hiçbir felsefe teselli etmez. Ve o senin bunu niçin söylediğini bilir: Çünkü sorun senin değildir. Sen bilge olmanın bedelini ödeyebilirsin, o bunu ödeyemez.

Meditasyon vasıtası ile sıradan varlığının ötesine geçebilirsin.

Senin içinden her şeye yeni bir

biçimde bakabileceğin bir nokta ortaya çıkar. Mesafe yaratılır. Sorunlar oradadır ama artık sanki onlar, başka birisinin başına geliyormuş gibi sen çok uzaklardasın. Artık sen kendine çok iyi öğüt verebilirsin ama onu vermeye gerek yoktur. Mesafenin kendisi seni bilge kılar.

Bu nedenle meditasyon tekniğinin tümü seninle ve sorunlarla arada bir mesafe yaratmayı içerir.

Şu an olduğun halinle sen

sorunlarınla çok fazla iç içe geçmişsindir. Öyle ki sen düşünemezsin, fikir yürütemezsin, onlar aracılığıyla göremezsin, onlara tanık olamazsın.

Psikanaliz sadece yeniden uyarlamada yardımcı olur. Bu bir dönüşüm değildir, bu başka bir şeydir. Ve diğer bir şey şudur: Psikanalizde sen bağımlı hale gelirsin.

Senin bir uzmana ihtiyacın vardır ve uzman her şeyi yapacaktır. Bu üç yıl,

dört yıl ya da sorun çok derinse beş yıl alacaktır. Ve sen bir bağımlı haline geleceksin, sen gelişmiyorsun. Onun yerine, tam tersine sen giderek daha çok bağımlı hale geliyorsun. Bu psikanalizciye her gün ya da haftada iki ya da haftada üç ihtiyaç duyacaksın. Bir kez onu kaçırdığında kaybolmuş hissedeceksin. Psikanalizi bitirirsen kaybolmuş hissedeceksin. O sarhoşluk yaratır, o alkoliklik haline gelir.

Sen başka birisine; uzman olan birisine bağımlı olmaya başlarsın. Sorunlarını ona söyleyebilirsin ve o bunu çözecektir. O bunu tartışacaktır ve bilinçaltı köklerini senden çıkaracaktır. Ancak bunu o yapacaktır; çözmek başka birisi tarafından yapılacaktır.

Aklında tutmalısın, bir sorun başka birisi tarafından çözüldüğünde sana daha çok olgunluk getirmeyecektir. Başkası tarafından çözülmüş bir sorun onu olgunlaştırabilir ama seni

olgunlaştıramaz. Sen daha az olgunlaşmış olacaksın. O zaman bir sorun olduğunda bir uzman tavsiyesine, bir profesyonel tavsiyeye ihtiyaç duyacaksın. Ve psikanalizcilerin de senin sorunların vasıtasıyla olgunlaştığını zannetmiyorum çünkü onlar diğer psikanalizcilere psikanaliz için giderler. Onların kendi sorunları vardır. Onlar senin sorunlarını çözerler ama kendi sorunlarını çözemezler. Yine mesafe sorunu.

Wilhelm Reich yeniden ve yeniden Sigmund Freud'un ona psikanaliz uygulaması için çabalamıştır. Freud ona psikanaliz yapmayı reddetmiştir ve tüm hayatı boyunca Freud kendisini reddettiği için incinmiş hissetmiştir. Ve Freudcular, Ortodoks Freudcular onu asla bir uzman olarak kabul etmemişlerdir çünkü o psikanalizden geçmemiştir.

Her psikanalizci kendi sorunlarıyla başka birine gider. Bu tıpkı tıp uzmanlığı gibidir eğer doktorun

kendisi hasta ise kendisine teşhis koyamaz. O, o kadar yakındadır ki korkar, bu yüzden başka birisine gidecektir. Eğer sen bir cerrahsan kendi bedenin üzerinde ameliyat yapamazsın; yoksa yapabilir misin? Mesafe yoktur. Kendi bedeni üzerinde ameliyat yapmak zordur. Ama eğer eşin gerçekten hastaysa ve çok ciddi bir ameliyat yapılacaksa bu da zordur. Ameliyat yapamazsın çünkü ellerin titreyecektir. Yakınlık o kadar çoktur ki korkacaksın, iyi bir cerrah olamazsın. Tavsiye almak

zorunda kalacaksın; eşini ameliyat edecek başka bir cerrah çağırmak zorunda kalacaksın.

Ne oluyor? Ameliyat yapmaktasın; pek çok ameliyat yapmışsındır. Ve şimdi ne oluyor. Onu kendi çocuğun ya da kendi karın üzerinde yapamazsın çünkü mesafe çok azdır sanki hiç mesafe yoktur. Mesafe olmadan tarafsız olamazsın. Bu nedenle psikanalizci başkalarına yardımcı olabilir ama kendisinin başı derde girdiğinde tavsiye alması

gerekecektir, başka birisi tarafından psikanalizden geçirilmesi gerekecektir. Ve çok gariptir ki Wilhelm Reich gibi bir kimse bile sonunda delirir.

Bir budanın delireceğini hayal edebilir misin? Eğer bir buda delirebilirse o zaman bu ıstıraptan kurtulmanın hiçbir yolu yoktur. Bir budanın delirdiğini hayal etmek mümkün değildir.

Sigmund Freud'un hayatına bir bak. O psikanalizin kurucusu ve

babasıdır; o sürekli olarak sorunlar hakkında çok derinlemesine konuşmuştur. Ancak kendisi söz konusu olduğunda tek bir sorun dahi çözülmemiştir! Korku onun için herhangi başka birisi kadar problemdi. O çok sinirli ve korkaktı. Öfke başka herhangi birisi kadar onun için de problemdi. O öylesine öfkelenirdi ki öfkeden kendisini kaybederdi. Ve bu adam insan zihni hakkında çok şey biliyordu ama sıra kendisine geldiğinde bu bilginin hiçbir faydası yok gibiydi.

Jung'un kendisi derin kaygı içindeyken kendisini kaybederdi; nöbet geçirirdi. Sorun nedir? Sorun mesafededir. Onlar sorunlar hakkında düşünmüşlerdi ama bilincin içinde gelişmemişlerdi. Onlar entelektüel olarak, nazikçe, mantıklı olarak düşündüler ve başka bir sonuca vardılar. Bazen bu sonuçlar doğru olmuş olabilir fakat konu bu değildir. Onların bilinci gelişmemiştir, onlar bir anlamda süper insan haline gelmemiştir. Ve insanlığın ötesine geçmediğin sürece sorunlar

çözülemez; onlar sadece düzeltilebilir.

Freud hayatının son gününde, insanın tedavi edilemez olduğunu söyledi. En iyi ihtimalle onun uyum sağlamış bir şekilde var olabileceğini umut edebiliriz; başka bir umut yoktur. Bu en iyi ihtimaldir! İnsan mutlu olamaz, der Freud. En iyi ihtimalle onu bir şekilde ayarlarız ve bu sayede çok mutsuz olmaz, hepsi bu. Ama o mutlu olamaz; o tedavi edilemez. Böylesi bir tavırdan ne tür

bir çözüm çıkabilir? Ve bu insanlarla kırk yılın sonucundadır! O insana yardım edilemeyeceği, insanın doğal olarak, doğası gereği mutsuz olduğu, onun ıstırap içinde kalacağı sonucuna vardı.

Ancak Doğu der ki insanın ötesine geçilebilir. Tedavi edilemez olan insan değildir; sorun çıkaran onun en düşük seviyedeki bilincidir. Bilinci geliştir, bilinci artır ve sorunlar azalır. Onlar aynı oranda var olur: Eğer bilinç en düşük seviyedeyse, sorunlar

en yüksek seviyededir; eğer bilinç en üst seviyede ise o zaman sorunlar en alt düzeydedir.

Tam bilinç ile sorunlar basitçe ortadan kalkar. Tıpkı güneşin sabah doğması ve çiğ tanelerinin kaybolması gibidir.

Tam bilinçle sorunlar yoktur çünkü tam bilinç ile sorunlar ortaya çıkamaz. En iyi ihtimalle psikanaliz bir tedavi olabilir ama sorunlar ortaya çıkmaya devam eder; o önleyici değildir.

Meditasyon en derine iner. O seni değiştirir böylelikle sorunlar ortaya çıkamaz. Psikanaliz sorunlarla ilgilidir; meditasyon seninle doğrudan ilgilidir. O sorunlarla hiç ilgili değildir. Bu nedenle Doğu'nun büyük psikologları, —Buda, Mahavira ya da Krishna— sorunlardan bahsetmez. Bu yüzden Batı psikolojisi, psikolojinin yeni bir olgu olduğunu düşünür, öyle değildir.

Daha yeni bu yüzyılda, bu yüzyılın ilk yarısında Freud bilimsel olarak

bilinçaltı diye bir şeyin olduğunu kanıtlayabilmiştir. Buda onun hakkında yirmi beş yüzyıl önce konuşmuştur.

Ancak Buda asla sorunlarla uğraşmamıştır. Buda sorunlar sonsuzdur der. Şayet her sorunla uğraşmaya devam edersen asla onlarla gerçekten uğraşamayacaksın. İnsanın kendisi ile uğraş, sorunları unut gitsin.

Varlığın kendisi ile uğraş onun gelişmesine yardımcı ol. Varlık

geliştikçe, daha bilinçli hale geldikçe, sorunlar kaybolmaya başlar; onlar hakkında endişelenmene gerek yoktur.

Örneğin bir kimse şizofrendir, bölünmüştür, parçalanmıştır. Psikanaliz bu bölünme ile uğraşır; bu bölünme üzerinde nasıl çalışılabileceği bu bölünmenin nasıl iş göreceği, bu insanın nasıl uyumlu hale getirilip, iş görür olacağı, böylelikle toplumda huzurlu bir şekilde nasıl yaşayabileceği ile

uğraşır.

Psikanaliz sorunla, şizofreni ile uğraşır. Şayet bu insan Buda'ya gelirse Buda onun şizofren hali hakkında konuşmayacaktır. "Meditasyon yap, böylelikle manevi varlığın bütün olur. Manevi varlık bütün olduğunda yüzeydeki bölünme kaybolacaktır" diyecektir. Bölünme vardır. Ancak o sebep değildir, o sadece sonuçtur. Varlığın derinlerinde bir yerde bir ikilik vardır ve bu ikilik yüzeydeki bu çatlağı

yaratmıştır.

Sen çatlak üzerinde yorum yapmaya devam edersin ama manevi bölünme kalır. O zaman çatlak başka bir yerde ortaya çıkacaktır. O zaman sen o çatlağı doldurursun; sonra başka bir yerde çatlak yeniden ortaya çıkacaktır. Bu nedenle şayet bir psikolojik sorunu iyileştirirsen diğer sorun anında ortaya çıkar; sonra bir başkasını iyileştirirsin üçüncüsü çıkar.

Bu profesyoneller düşünüldüğünde iyi

bir şeydir çünkü onlar bununla geçinir. Ama bu yardım etmek değildir. Batı psikanalizin ötesine geçmek zorundadır ve Batı bilinci geliştirecek, manevi varlığı geliştirecek, bilinci genişletecek yöntemlere gelmediği sürece psikanalizin pek bir faydası olamaz.

Şimdilerde bu zaten gerçekleşiyor: Psikanalizin modası şimdiden geçmiştir. Batının hevesli düşünürleri bilinci nasıl genişleteceklerini ve sorunları nasıl çözecekleri; bir insanı

nasıl tetikte ve farkında yapacakları hakkında düşünüyorlar. Artık bu gelmiştir; tohumlar filizlenmiştir. Vurgulanan noktalar anımsanmalıdır.

Ben senin sorunlarınla ilgilenmiyorum. Onlar milyonlarcadır ve onları çözüp durmak faydasızdır çünkü yaratıcı sensin ve sen dokunulmadan kalırsın. Ben bir sorun çözerim ve sen on tane yaratırsın. Sen mağlup edilemezsin çünkü yaratıcı onların ardında kalır. Ve ben onları çözmeye devam ettikçe

enerjimi boşa harcıyorum.

Senin sorunlarını yan tarafa iteceğim; basitçe sana nüfuz edeceğim. Yaratıcı değişmek zorundadır. Ve bir kez yaratıcı değiştiğinde çeperdeki sorunlar ortadan kalkacaktır. Artık onlarla hiç kimse yardımlaşmıyor, onları yaratmak için kimse yardımcı olmuyor, onlardan kimse zevk almıyor. Bu sözcük sana garip gelebilir ama şunu çok iyi hatırlamalısın ki sen sorunlarından

zevk alıyorsun; bu yüzden onları yaratıyorsun. Pek çok sebep için onlardan zevk alırsın.

Tüm insanlık hastadır. Temel nedenleri vardır, göz ardı edip durduğumuz temel nedenler. Ne zaman bir çocuk hasta olursa ilgi görür. Ne zaman sağlıklıysa kimse ona ilgi göstermez. Ne zaman çocuk hastaysa anne babalar onu sever; ya da en azından öyleymiş gibi davranır.

Ama o ne zaman iyi olursa kimse

onun için endişe duymaz. Hiç kimse ona iyi bir öpücük kondurmaz, sıkıca sarılmaz. Çocuk bir hile öğrenir. Ve sevgi temel bir ihtiyaçtır ve ilgi temel bir besindir. Çocuk için ilgi sütten bile potansiyel olarak gereklidir. İlgi olmadığında onun içinde bir şey ölür.

İlgi enerjidir. Bir kimse sana sevgiyle baktığında sana besin veriyordur. Zor fark edilen bir besin. Bu nedenle her çocuk ilgiye ihtiyaç duyar ve sen ona sadece hastayken ilgi verirsin. Sadece bir problem varken ilgi

gösterirsin. Bu nedenle şayet çocuk ilgiye ihtiyaç duyarsa sorun çıkaracaktır, sorun yaratan haline gelecektir.

Sevgi temel bir ihtiyaçtır. Bedenin besinle gelişir, ruhun sevgiyle gelişir. Fakat sen sadece hasta olduğunda, bazı problemlerin olduğunda sevgi alabilirsin; aksi taktirde hiç kimse sana sevgi vermeyecektir. Çocuk senin yöntemlerini öğrenir, o zaman o sorun yaratmaya başlar. Ne zaman o hasta olursa ya da bir sorunu

varsa herkes ona ilgi gösterir.

Hiç gözlemledin mi? Evinde çocuklar sessizce ve huzurlu bir şekilde oyun oynuyorlar. Sonra bazı konuklar gelirse sorun çıkarmaya başlarlar. Bunun sebebi senin ilginin konuklara gitmesi ve şimdi çocukların senin ilgin için yanıp tutuşuyor olmasıdır. Onlar senin ilginin, konukların ilgisinin, herkesin ilgisinin kendilerine yönelmesine ihtiyaç duyarlar. Bir şey yapacaklardır, birtakım sorunlar yaratacaklardır. Bu bilinçsizdir fakat

o zaman bu bir kalıba dönüşür. Ve sen büyüdüğünde hâlâ onu yapmaya devam edersin.

Kadınlar için onların hastalıklarının, zihinsel problemlerinin yüzde doksan dokuzunun temelde sevgi ihtiyacı olduğu doğrudur.

Ne zaman bir kadını seversen onun hiç sorunu olmaz. Ne zaman sevgide bazı sorunlar olursa pek çok problem ortaya çıkar. Artık o ilgi için can atıyor. Ve psikanalizciler bu ilgi alma ihtiyacını sömürüyorlar çünkü

psikanalizci profesyonel bir ilgi verendir. Sen ona gidersin: O bir profesyoneldir. Bir saatliğine sana dikkatlice bakar. Ne söylersen söyle, ne saçmalarsan saçmala, sanki Vedalar vaaz ediyormuş gibi dinler. Ve o seni, zihnini ortaya çıkartmak için daha çok konuşman, alakalı ya da alakasız herhangi bir şey söylemen için ikna eder. O zaman çok iyi hissedersin.

Hastaların yüzde doksan dokuzu psikanalizcisine âşık olur, biliyorsun.

Ve danışan-uzman ilişkisini koruyabilmek büyük bir problemdir çünkü bu kısa süre sonra bir aşk ilişkisine dönüşecektir. Niçin? Neden kadın hasta erkek psikanalizciye âşık olur? Yahut tersi: Niçin erkek hasta kadın psikanalizciye âşık olur? Sebep, ilk defa bu kadar çok ilginin verilmiş olmasıdır. Sevgi ihtiyacı giderilir.

Senin temel varlığın değişmedikçe sorunları çözmekten hiçbir şey çıkmaz. Senin yenilerini yaratmada

sonsuz bir potansiyelin vardır.

Meditasyon ilk olarak seni bağımsız yapmak için ve ikinci olarak da, bilincinin türünü ve kalitesini değiştirmek için bir çabadır.

Yeni bir bilinç niteliğiyle eski sorunlar aynı anda var olamazlar: Onlar basitçe kaybolur. Örneğin, sen küçük bir çocuktun; senin farklı türde bir sorunun vardı. Biraz daha büyüdüğünde onlar basitçe kayboldu. Onlar nereye gitti? Onları asla çözmedin, onlar basitçe kayboldu.

Hatta sen çocukluğuna ait problemlerin ne olduklarını hatırlayamazsın bile. Fakat sen büyüdün ve bu problemler basitçe ortadan kalktı.

Sonra biraz daha büyümüştün, farklı bir tür problemin vardı; yaşlandığında onlar orada olmayacaktır. Onları çözebileceğin için değil —hiç kimse sorunlarını çözemez— kişi sadece onların içinden gelişir. Onlar yüzünden pek çok kez intihar etmeyi düşündüğün

mevcut olan, çok acil, çok tahrip edici kendi sorunlarına yaşlandığında güleceksin. Ve o zaman yaşlandığında basitçe kahkaha atacaksın: Tüm bu sorunlar nereye gitmiştir? Onları çözdün mü? Hayır. Sadece geliştin. Bu problemler belli bir gelişim durumuna aittir.

Aynı durum bilincin içinde derinlemesine geliştiğinde de geçerlidir. O zaman da sorunlar kaybolmaya devam eder. Ve bir an gelir sen sorunların ortaya

çıkmadığını fark edersin. Meditasyon analiz değildir. Meditasyon gelişimdir. O problemlerle ilgilenmez; o varlıkla ilgilenir.

MEDİTASYON

Düşüncelerin olmaması meditasyondur. Düşünme olmadığında, o zaman düşüncelerimiz tarafından gizlenen şeyi tanımaya başlarız.

Bulutlar olmadığında mavi gökyüzü görünmeye başlar ve senin de içinde bir gökyüzü vardır. Düşünce bulutlarını kaldır böylelikle o görünebilir, böylelikle o bilinebilir. Bu mümkündür. Zihin dinlendiğinde ve onun içinde düşünceler olmadığında,

o zaman sessizlikte, derin düşüncesizlikte, düşüncenin bütünüyle olmadığı halde hakikat görünür.

Bunu elde etmek için ne yapmalıyız? Çok basit bir şey yapmak zorundayız ama sen bunun çok zor olduğunu göreceksin. Çünkü sen çok kompleks hale gelmişsindir. Yeni doğmuş bir bebek için mümkün olan şey senin için imkânsızdır. Çocuk sadece bakar ve düşünmez. O sadece görür. Ve sadece görmek

mükemmeldir. Sır budur, hakikat kapısını açabilen anahtar budur.

Seni görüyorum. Seni sadece görüyorum. Beni takip edebiliyor musun? Seni sadece görüyorum; düşünmüyorum. Ve sonra eşi görülmemiş bir sakinlik, yaşayan bir sessizlik üzerime çöker ve o zaman her şey görünür ve her şey duyulur ama içerde hiçbir şey rahatsız olmaz, içerde bir tepki yoktur; düşünceler yoktur. Orada sadece darshan görmek vardır.

Meditasyonun yöntemi doğru farkındalıktır.

Sadece gören gerekir, sadece içerde ne olduğunu ve dışarıda ne olduğunu görmek. Dışarıda nesneler, içerde düşünceler vardır. Onlara hiçbir amaç ya da benzeri bir şey olmadan bakman gerekir. Amaç yoktur, sadece bakmak. Sen bir tanıksın, ayrı bir tanık ve basitçe görüyorsun.

Bu gözlem, bu izleyici olma hali seni düzenli olarak huzura, boşluğun içine,

vakumun içine, düşüncesizliğin içine götürür.

Bunu dene ve bileceksin.

Düşünceler kayboldukça bilinç uyanır ve hayat bulur. Sadece rastlantısal olarak bir süre dur. Herhangi bir yerde, herhangi bir zaman. Sadece bak, dinle ve dünyaya ve kendine tanık ol. Düşünme. Sadece tanık ol ve ne olduğunu gör. Sonra bu tanıklığı genişlet. Bırak o tüm senin fiziksel ve zihinsel etkinliklerini kaplasın. Onun sürekli olarak seninle

olmasına izin ver.

Şayet tanıklık varsa egon silinecektir ve sen gerçekten kim olduğunu göreceksin, fark edeceksin. 'Ben' ölecektir ve öze erişilecektir. Bu tanıklık sadhana'sında (disiplin) kişinin zihinsel halinin bu gözlenmesinde kolay bir dönüşüm, kolay bir yer değiştirme tanık olunan ve tanık olan arasında gerçekleşir.

Düşüncelerini gözlemledikçe gözlem yapanla ilgili küçük ipuçları edinirsin. Ve o zaman bir gün gören tüm

görkemi ve haşmetiyle ortaya çıkar ve senin tüm yoksullukların ve sefaletin bir nihayete erer.

Bu (sadhana) sadece arada bir uygulanan ve yine de özgürlüğü kazandırabilen bir yöntem değildir. Bunun sürekli olarak gece gündüz uygulanması gerekir. Kişi tanıklığı uyguladıkça, kişi tanıklık halinin içine daha çok girdikçe bu hal daha sabit hale gelir ve her zaman mevcut olmaya başlar.

Giderek o, her zaman seninle birlikte

olmaya başlar; uyanıkken de uyurken de. O hatta

uykudayken de mevcut olmaya başlar. Ve bu olduğunda o, uykuda bile mevcut olmaya başladığında onun içerde derinlere indiğinden, köklerini en derin ve uzak noktalara yaydığından emin olabilirsin. Bugün sen uyanıkken bile uykudasın. Yarın sen uykudayken bile uyanık olacaksın. Bu tanıklık bizi rüyalarımızdan ve uykumuzdan uyandırarak düşüncelerimizi yok

eder. Zihin sakinleşir: Dalgasız, titreşimsiz. Tıpkı dalgalar olmadığında denizin sakin olması, evde esen rüzgâr olmadığında lambadaki alevin titreşmemesi gibidir. Bu öyle bir durumdur ki özde olan, ben olan, hakikat olan Tanrı bilinir. Ve o zaman Tanrı'nın sarayının kapıları açılır.

Bu kapı, bu giriş sözcüklerin içinde durmaz; o özün içindedir. Bu yüzden başka bir yerde kuyu kazma, kendi içinde kaz diyorum. Başka bir ***yere***

gitme. İçine gir.

Bir şeye odaklanmak, konsantre olmak ve meditasyonun birbiri ile ilişkisi nedir?

Bir şey üzerine odaklanmak, konsantre olmak ve meditasyonun birbirleri ile pek bir ilişkisi yoktur. Bu dünyanın her yanında yaygın olarak karıştırılan bir şeydir. Bir şeye odaklanmak, konsantre olmanın başka bir adıdır ama meditasyon konsantrasyonun tam zıddıdır. Ancak çoğu kitapta, çoğu sözlükte

ve sözde öğretmenler tarafından eş anlamlıymış gibi kullanılırlar.

Konsantrasyon basitçe bir şey üzerine odaklanmak demektir. Bu zihne ait bir şeydir. Zihin bir kaos, bir kalabalık olabilir. Zihin pek çok ses, pek çok yön olabilir. Zihin bir kesişim noktası olabilir. Normalde zihnin olduğu şey budur, bir kalabalık.

Fakat eğer zihin bir kaos ise rasyonel bir şekilde düşünemezsin, bilimsel bir şekilde düşünemezsin. Rasyonel olarak ve bilimsel olarak

düşünmek için üzerinde çalıştığın nesneye konsantre olmak zorundasındır. Nesne ne olursa olsun gerekli olan tek şey senin tüm zihinsel enerjini bu nesnenin üzerine akıtıyor olmandır. Sadece bu kadarlık kuvvetle nesnel hakikati bulma olasılığın vardır; bu yüzden konsantrasyon tüm bilimlerin metodudur.

Ancak meditasyon bütünüyle farklıdır. İlk olarak meditasyon zihne ait değildir. O ne bir şey üzerine

odaklanan zihindir ne de çok şey üzerine odaklanan zihindir. O basitçe zihin değildir. Meditasyon, öteye geçmek, zihnin ve onun sınırlarının ötesine geçmektir. Onlar ilişkilendirilemez; onlar birbirinin zıddıdır. Konsantrasyon zihindir ve meditasyon zihinsizliktir. Özellikle Batı meditasyonu tanımamıştır. O konsantrasyonla sınırlı kalmıştır — bu sayede de bilimsel gelişme, teknoloji— ancak o, manevi bilimin sessizliğini, huzurunu, kendi kendine ışık olmayı tanımamıştır.

Tek bir şeye odaklanmak dış dünyanın sırlarını açığa çıkarabilir. Meditasyon senin kendi öznelliğinin sırlarını açığa çıkarır. Konsantrasyonun nesnel ve meditasyonun öznel olduğu söylenebilir. Konsantrasyon dışarı doğru yönelir; meditasyon içeri doğru yönelir. Konsantrasyon kendinden çok uzağa gitmektir. Meditasyon en özündeki merkezine, yuvaya dönmektir. Zihin, mantık, muhakeme bunların hepsi dışarıyı gösterir; onlara göre içsel olan var olmaz.

Ancak manevi gerçekliğin temel bir kanunu, mantıklı bir insan tarafından manevi dünyada hiçbir şeyin asla elde edilemeyeceğidir. Bu bir irrasyonel ya da daha doğrusunu söylemek gerekirse süperrasyonel bir yaklaşımdır: Kendini bilmek için zihnine ihtiyacın yok, saf sessizliğe ihtiyacın var. Zihin her zaman bir şeylerle yahut pek çok şeyle ilgilidir. Düşünceler ve düşünceler, halkalar ve halkalar vardır; zihin gölü asla dalgasız değildir.

Senin manevi varlığın sadece hiçbir dalganın olmadığı bir aynada yansıyabilir. Zihinsizlik —tüm düşüncelerin mutlak sessizliği, zihnin bütünüyle olmaması— hiçbir dalganın olmadığı, tek bir düşünce titreşiminin dahi olmadığı bir ayna haline gelir. Ve ansızın patlama: Sen ilk defa kendi varlığının farkına varmışsındır.

Şu ana kadar dünyaya ait şeyleri tanımıştın; şimdi tanıyanı tanıyorsun. Sokrat, "Kendini tanı" derken

söylemek istediği tamamen budur. Çünkü kendini tanımadan — Sokrat'ın öğüdüne eklemek istiyorum — kendin olamazsın. Kendini bilmek kendin olmak için bir adımdır. Ve kendini kendin olmadığın sürece asla rahatlamış hissedemezsin. Asla tatmin olmuş hissedemezsin, asla doyuma ulaşmış hissedemezsin, asla varoluşun içinde yuvanda

hissedemezsin.

Kimi rahatsızlık kimi mutsuzluk...tam olarak ne olduğunun farkında değilsin

ama sürekli olarak öze ait bir şeyin eksik olduğunu hissediyorsun. Her şeye sahipsin ama yine de her şeyi anlamlı kılabilecek bir şey yok. Senin sarayın dünyanın tüm hazineleri ile dolu ama sen boşsun. Senin krallığın büyük fakat sen yoksun. Modern insanın durumu budur. Bu nedenle de sürekli anlamsızlık, sıkıntı, keder, acı.

Modern zihin bugüne kadar var olmuş en sorunlu zihindir. Bunun basit nedeni, insanın kemale ermiş

olmasıdır. Bir bufalo, hayatın anlamı hakkında rahatsızlık duymaz; onun hayatının anlamı ottur, ondan daha fazlası anlamsızdır. Ağaçlar hayatın anlamı ile ilgilenmez; iyi bir yağmur ve zengin bir toprak ve güzel bir güneş ve hayat muazzam bir keyiftir. Hiçbir ağaç bir ateist değildir, hiçbir ağaç asla şüphe duymaz. İnsan dışında varoluşta şüphe yoktur. İnsan dışında hiç kimse endişeli görünmez. Eşekler bile endişeli değildir. Onlar son derece rahat görünürler, felsefi olarak

huzurludurlar. Onların ölüm korkusu yoktur, bilinmeyen korkusu yoktur, yarın için endişeleri yoktur.

Sadece insan ve onun zekâsı ona çok zor bir hayat, sürekli bir eziyet sunmuştur. Onu bin bir şekilde unutmaya çalışırsın ama o yeniden ve yeniden geri gelmeye devam eder. Ve bu sen meditasyona ilişkin bir şey bilmediğin, içe doğru nasıl yöneleceğini bilmediğin, kendi içselliğine nasıl bakacağını bilmediğin sürece son nefesine kadar

devam edecektir. Ve ansızın tüm anlamsızlık kaybolur.

Çok yüksek bir düzeyde sen yine ağaçlar kadar huzurlusun. Çok yüksek bir bilinçte sen varoluşun tümü kadar rahatlamış durumdasın. Ancak senin rahatlığının bir güzelliği vardır; o bilinçlidir, o uyanıktır. O bunun olduğunu bilir. O tüm varoluş uykudayken kendisinin uyanık olduğunu bilir.

Eğer sen uykudaysan güzel bir gündoğumunun ne önemi vardır?

Eğer sen uykudaysan gülün güzelliği nedir? Konsantre olmuş olsun ya da olmasın zihin senin uykundur. Meditasyon senin uyanışındır. Uyandığın an, uyku kaybolur ve onunla birlikte tüm rüyalar, tüm yansımalar, tüm beklentiler, tüm arzular da. Birden sen arzusuzluk, hırssızlık, dipsiz bir sessizlik halindesindir. Sadece bu sessizliğin içinde varlığındaki çiçek açar. Sadece bu sessizliğin içinde nilüferler yapraklarını açar.

Sana konsantrasyonun meditasyon olduğunu söyleyen hangi öğretmen olursa olsun onun büyük bir suç işlediğini aklından çıkarma. Seni yanlış yönlendirdiğini ve bu kadar temel bir konuda yanlış yönlendirdiğini bilmeden o seni öldürebilecek birisinden çok daha tehlikeli olur. O seni çok daha derinden ve önemli bir şekilde öldürüyor. O senin bilincini tahrip ediyor; o senin olduğun gizemlerin tüm kapılarını açma olasılığını tahrip ediyor.

Konsantrasyonun meditasyonla hiçbir alakası yoktur. Fakat sana Hıristiyanlar tarafından, Hindular tarafından, Müslümanlar tarafından, senin tüm sözde organize dinlerin tarafından Tanrı'ya konsantre olman, belli bir mantraya konsantre olman, Buda heykeli üzerine konsantre olman ama konsantre olman söylenmiştir. Ve unutma ki sen hiç kimsenin asla görmediği, asla buluşmadığı, onunla ilgili hiçbir kanıtın, hiçbir belgenin hiçbir yerde olmadığı varsayımsal bir Tanrı

üzerine konsantre olursun...boş bir varsayım üzerine sürekli olarak konsantre olursun. Bu sana kendini açıklamayacaktır.

İnsan yapımı, senin tarafından üretilmiş bir heykele konsantre ol; konsantre olmaya devam edebilirsin ama kendi varlığını dönüştürecek hiçbir şey bulamayacaksın. Veya kutsal metinler, mantralar, ilahiler üzerine konsantre ol ama tüm bu çabalar tamamıyla boş egzersizlerdir.

Zihnin ötesine git —ve zihnin ötesine giden yol çok basittir— sadece zihnin bir izleyicisi ol çünkü izlemek seni izlediğin şeyden ayırır. Bir film izliyorsun; kesin olan bir şey var sen filmdeki aktör değilsin. Yolu ve geçip giden kalabalığı izlerken tek bir şey kesindir; sen kenarda duruyorsun, sen yoldaki kalabalığın içinde değilsin. Neyi izlersen izle o değilsin.

Zihni izlemeye başladığın an muazzam bir deneyim başlar: Zihin olmadığının fark edilmesi.

Sadece bu küçük fark ediş, "Ben zihin değilim" zihinsizliğin başlangıcıdır. Kalabalığı, sesleri, zihnin kaosunu aşmışsındır; kalbin sessizliğinin içine girmişsindir. Burası senin yuvandır, senin ölümsüz varlığındır. Burası senin ölümsüzlüğündür, varoluşunun özüdür.

Zihni aşmak meditasyon sanatının tümüdür ve Doğu neredeyse on bin yılını tek bir amaca, — tüm zekâsını ve dehasını— zihnin ve onun

koşullanmalarının nasıl aşılacağını keşfetmeye adamıştır. Bu on bin yıllık tüm çaba meditasyon yönteminin geliştirilmesi ile nihayete ermiştir.

Meditasyonun anlamı tek bir sözcükle zihni izlemektir, zihne tanık olmaktır. Şayet zihne tanık olabilirsen, sadece sessizce ona bakabilirsen — hiç düzeltmeden, hiç onaylamadan, hiç kötülemeden, hiç olumlu ya da olumsuz yargılamadan — sanki onunla hiç alakan yokmuş

gibi basitçe bakman... o zihnin içinde akıp giden bir trafikten ibarettir. Kenarda dur ve izle. Ve meditasyonun mucizesi sadece onu izleyerek yavaş yavaş ortadan kaybolmasıdır.

Zihnin kaybolduğu an, çok kırılgan olan son kapıya —ve bu da toplum tarafından kirletilmemiştir — kalbine gelirsin. Aslında kalbin sana hemen yol verir. O hiçbir zaman seni engellemez, o neredeyse her an için senin ona gitmene hazırdır. Ve o,

varlığa doğru kapıyı açacaktır. Kalp senin dostundur.

Kafa senin düşmanındır. Beden senin dostundur, kalp senin dostundur. Ama ikisinin arasında düşman bir Himalaya, dağ gibi büyük bir duvar olarak durur. Fakat o basit bir yöntemle geçilebilir. Gautam Buda yönteme vipassana demiştir; Patanjali yönteme dhyan demiştir. Ve Sanskritçe dhyan sözcüğü Çin'de ch'an halini aldı. Ve Japonya'da o zen oldu. Fakat o aynı sözcüktür.

İngilizce'de tam olarak zen ya da dhyan ya da ch'an anlamına gelen bir sözcük yoktur. Biz keyfi olarak meditasyon sözcüğünü kullanırız.

Ancak hatırlamalısın: Sözlüklerinde meditasyon sözcüğüne her ne anlam verildiyse benim kullandığım anlam değildir. Tüm sözlükler meditasyonun anlamının bir şey üzerine düşünmek olduğunu söyleyecektir. Ne zaman bir Batılı zihne "Meditasyon yap" desem hemen şu soru gelir, "Ne üzerine?" bunun nedeni Batı'da

meditasyonun hiçbir zaman Doğu'da dhyan ya da ch'an ya da zenin gelmiş olduğu noktaya kadar gelişmemiş olmasıdır.

Meditasyon basitçe farkındalık demektir; bir şeyin üzerine düşünmek ya da bir şey üzerine konsantre olmak ya da bir şey üzerinde fikir yürütmek değildir. Batılı sözcük her zaman bir şeyle ilgilidir.

Benim kullandığım şekli ile meditasyon basitçe bir farkındalık hali anlamına gelir.

Tıpkı bir ayna gibidir; bir aynanın herhangi bir şey üzerine konsantre olmaya çalıştığını düşünür müsün? Onun önüne ne gelirse yansıtır ama ayna umursamaz, ister güzel bir kadın onun önüne gelsin ya da çirkin bir kadın onun önüne gelsin veya hiç kimse gelmesin, o tamamıyla umursamazdır; basit yansıtıcı bir kaynaktır. Meditasyon sadece yansıtan bir farkındalıktır. Sen basitçe önüne ne gelirse ezersin.

Ve bu basit izlemeyle zihin ortadan

kaybolur. Mucizeler duymuşsundur fakat bu varolan yegâne mucizedir. Tüm diğer mucizeler basit hikâyelerdir. İsa'nın su üzerinde yürümesi ya da suyu şaraba çevirmesi veya ölü insanları yeniden hayata döndürmesi. Bunların hepsi güzel hikâyelerdir. Şayet onlar sembolik olarak anlaşılırsa çok büyük öneme sahiptirler. Fakat sen onların tarihi gerçekler olduğunda ısrar edersen o zaman sen basitçe aptallık ediyorsundur. Sembolik olarak onlar güzeldir. Sembolik

olarak dünyadaki her usta ölüleri hayata döndürür. Ben burada ne yapıyorum? İnsanları mezarlarından çekiyorum! Ve İsa Lazarus'u öldükten sadece dört gün sonra çıkarmıştır. Ben yıllardır, hayatlar boyu ölü olan insanları çıkarıyorum. Ve onlar mezarlarında çok uzun süre yaşadıkları için dışarı çıkmak için çok isteksiz davranıyorlar. Tüm dirençlerini ortaya koyuyorlar: "Ne yapıyorsun? Burası evimiz, biz burada huzurlu bir şekilde yaşadık, bizi rahatsız etme."

Sembolik olarak doğrudur. Her usta, sana yeni bir hayat vermeye çalışıyor. Olduğun halinle sen gerçekte canlı değilsin. Sen yalnızca bitkisel hayattasın. Şayet mucizeler metaforlar olarak yorumlanırsa onların bir güzelliği vardır. Aklıma Hıristiyanların kutsal metinlerinden bütünüyle

çıkarmış olduğu bir öykü geldi. Ancak bu sufi literatüründe vardır. Sufi öyküsü İsa hakkındadır:

İsa bir kasabaya geliyordu ve

kasabaya girer girmez tanıdığı bir adamı gördü; onu daha önceden tanıyordu. O kördü ve İsa onun gözlerini iyileştirmişti. Adam bir fahişenin ardından koşuyordu. İsa adamı durdurdu ve sordu, "Beni hatırlıyor musun?"

"Evet, seni hatırlıyorum ve seni asla affedemem. Ben kördüm ve gayet mutluydum çünkü hiçbir güzelliği görmemiştim. Sen bana gözlerimi verdin. Şimdi söyle bana bu gözlerle ne yapabilirim? Bu gözler güzel

kadınlara çekiliyor" dedi.

İsa inanamadı…şok olmuş, şaşırmıştı: "Ben bu adama çok büyük bir hizmette bulunduğumu düşünmüştüm, o ise öfkeli! Diyor ki, 'Sen bana gözlerimi vermeden önce hiç kadınları düşünmemiştim. Fahişelerin olduğu hiç aklıma gelmemişti. Ama sen bana gözlerimi verdiğin için beni mahvettin.'"

İsa hiçbir şey söylemeden adamın yanından ayrıldı; söyleyecek hiçbir şey yoktu. Ve ilerlerken

kanalizasyonda yatıp bir sürü anlamsız şey söyleyen tamamıyla sarhoş bir adam buldu. İsa onu lağımdan çekip çıkardı ve ona bacaklarını verdiğini hatırladı. Ama şimdi kendisini biraz sarsılmış hissediyordu. Adama, "Beni tanıyor musun?" diye sordu.

Adam, "Evet seni tanıyorum, sarhoş bile olsam seni affedemem: Benim huzurlu hayatımı bozan kişi sensin. Bacaklarım olmadan hiçbir yere gidemezdim. Ben huzurlu bir

insandım; kavga yok, kumar yok, arkadaş söz konusu değil. Bara gitmek diye bir dert yok. Sen bana bacaklarımı verdin ve o zamandan beri sessizce oturup huzur hissettiğim tek bir an bulamadım. Şunun peşinden, bunun peşinden koşuyorum. Ve sonunda yorulup sarhoş oluyorum. Ve bana ne olduğunu kendin görebilirsin. Benim durumumdan sen sorumlusun. En başından bana eğer bacaklarım olursa bu tür problemlerin ortaya çıkacağını söylemen gerekirdi. Beni

uyarmadın. Benim iznimi bile almadan beni basitçe iyileştirdin" dedi.

İsa çok sinirlenmişti. Şehri terk etti. Daha ileri gitmedi. "Ne çeşit insanlarla karşılaşacağımı Allah bilir" dedi. Ama şehrin dışına çıkarken kendisini bir ağaçta asmaya çalışan bir adam gördü. "Bekle ne yapıyorsun?" dedi.

"Yine sen geldin! Ölmüştüm ve sen beni yeniden canlanmaya zorladın. Şimdi bir işim yok, karım beni terk

etti çünkü ölmüş birisinin yeniden canlanacağını düşünmüyor, benim bir hayalet olduğumu düşünüyor. Kimse benimle buluşmuyor. Arkadaşlar beni basitçe tanımıyor. Şehre gidiyorum ve insanlar bana bakmıyor. Şimdi ne yapmamı istersin? Ve ben kendimi asacakken sen yine buradasın. Sen ne tür bir intikam peşindesin? Beni tek başıma bırakamaz mısın? Artık kendimi asamıyorum bile. Bir seferinde ölmüştüm ve sen beni canlandırdın; kendimi asarsam beni yine kurtaracaksın. Sen mucizeler

yaratmak konusunda çok niyetlisin. Mucizelerinden kimlerin zarar gördüğünü umursamıyorsun bile" dedi.

Bu öyküyü gördüğümde çok sevdim. Her Hıristiyan bunu bilmelidir.

Bir tanesi dışında mucize yoktur ve o da seni zihninden uzaklaştıran meditasyon mucizesidir. Ve kalp seni her zaman buyur eder. O her zaman sana yol vermeye hazırdır, varlığına doğru sana yol göstermeye hazırdır. Bu varlık senin bütünlüğündür, o

senin nihai esenliğindir.

Meditasyon senin tarafından yaratılmamış olan, senin tarafından yaratılmaya ihtiyacı olmayan, zaten olduğun gerçek özünün farkına varman için bir araçtan başka bir şey değildir. Sen onunla birlikte doğarsın. Sen osun. Onun keşfedilmeye ihtiyacı vardır. Şayet bu mümkün değilse ya da şayet toplum bunun olmasına izin vermezse ki hiçbir toplum onun olmasına izin vermez çünkü gerçek öz tehlikelidir:

Kurumsallaşmış kilise için tehlikelidir, devlet için tehlikelidir, kalabalık için tehlikelidir. Gelenek için tehlikelidir çünkü bir kez bir insan gerçek özünü bilirse o bir birey haline gelir. O artık kitle psikolojisine ait değildir; boş inançlara sahip olmayacaktır ve sömürülemeyecektir. Ve bir sığır gibi yönlendirilemeyecektir, ona emir verilemeyecektir.

O kendi ışığına göre yaşayacaktır; o kendi iç yönelimi ile yaşayacaktır. Onun hayatının muazzam bir

güzelliği, haşmeti olacaktır.

Meditasyon senin sezgisel gücünü geliştirmene yardım eder. Seni neyin tatmin edeceği, senin çiçeklenmene neyin yardımcı olacağı son derece belirgin hale gelir. Ve o ne olursa olsun her birey için farklı olacaktır. 'Birey' sözcüğünün anlamı budur: Herkes eşsizdir. Ve senin eşsizliğini aramak ve bulmak muhteşem bir heyecan ve muhteşem bir maceradır.

SEVGİ

Niçin sevgiden bu kadar korkuyorum?

Sevgi her zaman korku yaratır çünkü sevgi ölümdür; senin bildiğin sıradan ölümden daha büyük bir ölümdür.

Sıradan ölümde beden ölür ama bu ölüm bile değildir. Beden sadece bir elbise gibidir: O pejmürde ve eski olunca yeni bir tanesi ile değiştirirsin. O bir ölüm değildir, o sadece bir değişimdir: Bir elbise değişimi ya da

bir ev veya ikâmet adresi değişimidir. Ancak sen devam edersin. Zihin devam eder; yeni bedenlerdeki aynı eski zihinler, yeni şişedeki aynı eski şarap. Şekil değişir fakat zihin değişmez, zihin değişmez ama biçim değişir. Bu yüzden sıradan ölüm gerçek ölüm değildir: Beden ölmez ama zihin ölür, beden aynı olmaya devam eder ama ego ortadan kalkar.

Eğer seversen kendinle ilgili sahip olduğun tüm kavramları bırakmak

zorunda kalacaksın. Eğer seversen ego olamazsın çünkü ego sevgiye izin vermeyecektir. Onlar uzlaşamazlar. Eğer egoyu seçersen sevgiyi seçemeyeceksin. Eğer sevgiyi seçersen egoyu bırakmak zorunda kalacaksın dolayısıyla korkuyu da. Sen ne zaman seversen ölümden daha büyük bir korku seni pençelerine alır. Bu nedenle sevgi yeryüzünden silinmiştir. Ender olarak, çok ender olarak sevginin akması olgusu gerçekleşir.

Senin sevgi dediğin şey sadece sahte bir paradır: Sen onu icat etmişsindir çünkü sevgisiz yaşamak çok zordur. O zordur çünkü sevgi yokken hayat hiçbir anlam taşımaz; o anlamsızdır. Sevgi olmadan hayatın içinde hiç şiir yoktur. Sevgi olmadan ağaç vardır ama asla çiçekler yoktur. Sevgi olmadan dans edemezsin, kutlayamazsın, minnet duyamazsın, dua edemezsin. Sevgi olmadan tapınaklar sadece sıradan evlerdir; sevgi varken sıradan bir ev bir tapınağa dönüşür, güzelleşir.

Sevgi olmadan sen sadece olasılık olarak kalırsın; boş hareketler. Sevgi ile sen ilk kez vücut bulursun. Sevgi ile ilk kez sende ruh ortaya çıkar. Ego kaybolur ama ruh ortaya çıkar.

Sevgisiz yaşamak imkânsızdır bu nedenle insanlık bir hile yaratmıştır. İnsanlık bir hile, bir sahte düzen yaratmıştır. Bu düzen şudur: Sahte sevginin içinde yaşa ki böylelikle egon devam edebilsin. Hiçbir şey değişmez ve sen sevgi içinde olduğun oyununa devam edebilirsin:

Sevdiğini düşünmeye devam edebilirsin. Sevdiğine inanmaya devam edebilirsin. Ancak sevgine bir bak — onun içinden ne çıkar?— ıstıraptan başka hiçbir şey, cehennemden başka hiçbir şey, çatışmadan, tartışmadan, şiddetten başka hiçbir şey.

Sevgi ilişkilerine derinlemesine bak. Onlar sevgi ilişkisinden çok nefret ilişkisine benzer. Onları sevgi ilişkisi olarak adlandırmaktansa nefret ilişkisi olarak adlandırmak daha

iyidir. Ancak herkes aynı şekilde yaşadığı için asla farkına varamazsın. Herkes sahte parayı taşıyor; asla farkında olamazsın. Sevginin gerçek parası çok pahalıdır: Onu sadece kendini kaybetme pahasına satın alabilirsin. Bunun başka bir yolu yoktur.

Bu yüzden soru son derece anlamlıdır. Ego sahte bir varlıktır, sadece bir kavramdır, varlığının göğündeki bir buluttur. Sadece duman, maddi bir şey değil; bir rüya.

Sevgi senin sahip olmadığın şeyi bırakmanı gerektirir ve sevgi sana sahip olmuş olanı ve her zaman sahip olacağını vermeye hazırdır. Sevgi sana kendi özünü geri verir; ego seni kendi özünden gizlemeye devam eder, sevgi seni kendine açar. Ancak korku vardır. Korku doğaldır ve kişi korkusuna rağmen gitmek zorundadır.

Cesur ol, korkak olma. Varlığının gerçek cesareti sadece sevgi ortaya çıktığında test edilir. Ondan önce

hiçbir zaman ne tür bir cesaretten yapıldığını bilemezsin. Sıradan hayatta, iş hayatında, şunu veya bunu yaparken, hırsın dünyasında ve güç politikalarında gerçek cesaretin asla test edilmez. Asla ateşin içinden geçemezsin.

Sevgi ateştir.

Sevgi niçin çok acı verir?

Sevgi acı verir çünkü o saadet için yol açar. Sevgi acı verir çünkü o dönüştürür, sevgi mutasyondur. Her

dönüşüm acı verici olacaktır çünkü eski yeni uğruna terk edilmek zorundadır. Eski tanıdıktır, güvenlidir, güvencelidir, yeni olan kesinlikle bilinmezdir. Hiç yelken açılmamış okyanuslara doğru hareket etmek durumundasın. Yeni olanla zihnini kullanamazsın; eski olanla zihin beceriklidir. Zihin sadece eski olanla işleyebilir; bütünüyle kullanışsızdır.

Bu yüzden korku yükselir ve eskiyi, konforlu olanı, güvenli dünyayı, rahatlığın dünyasını terk ederken

korku yükselir. Bu çocuğun annesinin rahminden çıkarken hissettiği acının aynısıdır. Bu kuşun yumurtadan çıkarkenki acının aynısıdır. Bu kuşun ilk kez kanatlanmaya çalıştığı zaman hissedeceği korkunun aynısıdır. Bilinmeyen korkusu ve bilinenin güvenlik duygusu, bilinmeyenin güvensizliği, bilinmeyenin tahmin edilemezliği kişiyi son derece korkutur.

Ve dönüşüm bir kendin olmama haline olacağı için ıstırap çok

derindir. Ancak sen ıstırabın içinden geçmeden mutluluktan kendini kaybedemezsin. Şayet altın saflaştırılacaksa ateşten geçmek zorundadır.

Sevgi ateştir. Sevginin acısı yüzünden milyonlarca insan sevgisiz bir hayat yaşar. Onlar da acı çeker ve onların acısı boşunadır. Sevginin içinde acı çekmek boşuna acı çekmek değildir. Sevgide acı çekmek yaratıcıdır; o seni daha yüksek bilinç düzeylerine çıkarır.

Sevgi olmadan acı çekmek bütünüyle bir kayıptır; o seni hiçbir yere götürmez. O seni aynı kısırdöngünün içinde tutar.

Sevgisi olmayan bir insan narsistir, o kapalıdır. O sadece kendini bilir. Ve o diğerini tanımadan kendini ne kadar tanıyabilir? Çünkü diğeri bir ayna gibi iş görür. Diğerini tanımadan asla kendini tanıyamazsın. Sevgi kendini tanımak için de çok hayatidir. Diğerini derin bir sevgiyle, yoğun bir tutkuyla,

sonsuz bir keyifle tanımayan kişi kim olduğunu bilemeyecektir çünkü o, kendi yansımasını göreceği aynaya sahip olamayacaktır.

İlişki bir aynadır ve sevgi ne kadar safsa, sevgi ne kadar yüksekse ayna o kadar temiz olacaktır. Ancak daha yüksek sevgi senin açık olmanı gerektirir. Daha yüksek sevgi senin kırılgan olmanı gerektirir. Zırhını bırakmak zorundasın. Bu acı verir. Sürekli olarak savunmada olmamalısın. Hesapçı zihnini

bırakmak zorundasın. Riske girmek zorundasın. Tehlikeli bir şekilde yaşamak zorundasın. Diğeri seni incitebilir; kırılgan olmakla ilgili korku budur. Diğeri seni reddedebilir; âşık olmaktaki korku budur.

Diğerinde bulacağın kendi yansıman çirkin olabilir; sıkıntı budur. Aynadan uzak dur. Ancak aynadan uzak durarak güzelleşmeyeceksin. Durumdan kaçınarak gelişemeyeceksin. Meydan okuma kabul edilmek zorundadır.

Kişi sevginin içine girmek zorundadır. Bu Tanrı'ya doğru ilk adımdır ve o aradan çıkartılamaz. Sevgi basamağını aradan çıkarmaya çalışanlar Tanrı'ya ulaşamayacaktır. Bu mutlaka gereklidir çünkü bütünlüğünün farkına sadece diğerinin varlığı tarafından kışkırtıldığında, mevcudiyetini diğerinin mevcudiyeti ile zenginleştirdiğinde, sen kendi narsis, kapalı dünyanın dışına açık gökyüzüne çıkarıldığında farkına varırsın.

Sevgi açık bir gökyüzüdür. Sevmek kanatlanmaktır. Ancak sınırsız gökyüzü mutlaka korku yaratır.

Ve egoyu bırakmak çok acıdır, bize egoyu yetiştirmemiz öğretilmiştir. Egonun bizim yegâne hazinemiz olduğunu zannederiz. Biz onu korumaktayız, biz onu süslemekteyiz, biz onu sürekli olarak parlatmaktayız ve sevgi kapıyı çaldığında, sevginin içine girmek için yapılması gereken tek şey, egoyu bir kenara bırakmaktır. Kesinlikle acı

verir. Bu senin tüm yaşamının işidir, bu senin yarattığın her şeydir: Bu çirkin ego, "Ben varoluştan ayrıyım" çirkin fikri.

Bu fikir çirkindir çünkü o gerçek değildir. Bu fikir hayal mahsulüdür, ancak var olan toplumumuz her bireyin bir mevcudiyet değil bir kişilik olduğu fikri üzerine kurulmuştur.

Hakikat şudur ki dünyada hiçbir kişi yoktur; sadece mevcudiyet vardır. Sen yoksun: Bir ego olarak, bütünden ayrı olarak. Sen bütünün

parçasısın. Bütün senin içine nüfuz eder, bütün senin içinde nefes alır, içinde nabız atar, bütün senin hayatındır.

Sevgi sana egon olmayan bir şeyle uyumlu olmanın ilk tecrübesini sağlar. Sevgi sana hiçbir zaman senin egonun bir parçası olmamış birisi ile ahenk içinde olma dersini verir. Şayet bir kadınla ahenk içinde olabilirsen, bir arkadaşla, bir insanla ahenk içinde olabilirsen, çocuğunla yahut annenle ahenk içinde

olabilirsen niçin tüm insan evlatlarıyla ahenk içinde olamayasın? Ve şayet tek bir kişiyle ahenk içinde olmak böylesine keyif veriyorsa tüm insanlarla ahenk içinde olmanın sonucu ne olacaktır? Ve şayet sen tüm insanlarla ahenk içinde olabilirsen niçin hayvanlarla, kuşlarla ve ağaçlarla ahenk içinde olmayasın? O zaman bir adım diğerine yol açar. Sevgi bir merdivendir. O bir kişi ile başlar ve bütünlükle son bulur. Sevgi başlangıçtır. Tanrı sondur. Sevgiden

korkmak, sevginin geliştiren korkusundan korkmak, karanlık bir hücrenin içinde kapalı kalmaktır.

Modern insan karanlık bir hücrede yaşıyor, o narsistir. Narsisizm modern zihnin en büyük takıntısıdır. Ve o zaman problemler, anlamsız problemler vardır. Yaratıcı olan problemler vardır çünkü onlar seni daha yüksek farkındalığa götürür. Seni hiçbir yere götürmeyen problemler vardır; onlar seni basitçe kösteklerler. Onlar seni basitçe eski

pisliğinin içinde tutar.

Sevgi sorun yaratır. Bu problemlerden sevgiden kaçarak kurtulamazsın. Ancak bunlar son derece hayati sorunlardır. Onlarla yüzleşmek, karşılaşmak zorundasın; onlar yaşanmak zorundadır ve onların içinden ve ötesine geçmek gerekir. Ve ötesine geçmek için yol içindendir. Sevgi yapılmaya değer yegâne şeydir. Onun dışındaki her şey ikincildir. Şayet sevgiye yardımcı olursa iyidir. Ve diğer tüm şeyler bir

araçtır, sevgi amaçtır. Bu yüzden acı ne olursa olsun sevginin içine gir.

Şayet pek çok insanın karar vermiş olduğu gibi sevginin içine girmezsen kendine takılı kalırsın. O zaman senin hayatın kutsal bir yolculuk değildir, o zaman senin hayatın okyanusa akan bir nehir değildir, senin hayatın kirli, durgun bir havuzdur. Ve kısa süre sonra pislik ve çamur dışında bir şey olmayacak. Temiz tutmak için kişinin akmaya devam etmesi gerekir. Bir nehir

temiz kalır çünkü o akmaya devam eder. Akış sürekli olarak bakire kalma işlemidir.

Bir sevgili bir bakire olarak kalır. Her sevgili bir bakiredir. Sevmeyen insanlar bakire kalamaz; onlar hareketsiz, durgun kalır; er ya da geç —ve geç olmasından çok, erkenden— kokmaya başlarlar çünkü onların gidecek bir yerleri yoktur. Onların hayatı ölüdür.

Modern insanın kendisini bulduğu yer budur ve bunun yüzünden her çeşit

nevroz, her türden delilik yaygınlaşmıştır. Psikolojik hastalık salgın boyutlarına ulaşmıştır. Artık olan şey birkaç bireyin psikolojik olarak hasta olması değildir; gerçek şudur ki tüm yeryüzü bir tımarhaneye dönüşmüştür. İnsanlığın tümü bir tür nevrozdan muzdariptir.

Ve bu nevroz senin narsisçe durgunluğundan kaynaklanıyor. Herkes kendi ayrı özü olduğu yanılsamasına takılıp kalmıştır; o zaman insanlar delirirler. Ve bu delilik

anlamsızdır, yaratıcı değildir, üretken değildir. Yahut insanlar intihar etmeye başlarlar. Bu intiharlar da aynı zamanda üretken, yaratıcı değildir.

Zehir alarak ya da uçurumdan atlayarak yahut kendini vurarak intihar etmeyebilirsin. Fakat çok yavaş bir süreç içinde intihar edebilirsin ve olan şey de budur. Çok az insan ansızın intihar eder.

Diğerleri yavaş bir intihara karar vermiştir; düzenli, yavaş yavaş

ölürler. Ancak intihara meyilli olmak neredeyse evrensel bir hal almıştır.

Bu yaşamak değildir ve sebep, kökteki sebep bizim sevginin dilini unutmuş olmamızdır. Biz artık sevgi denen maceraya atılmak için yeterince cesur değiliz.

Bu nedenle insanlar seksle ilgilenirler çünkü seks riskli değildir. O anlıktır, dahil olmazsın. Sevgi dahil olmaktır; o teslimiyettir. O anlık değildir. Bir kez köklendiğinde o sonsuza kadar kalabilir. O hayat boyu süren bir dahil

olmadır. Sevginin yakınlığa ihtiyacı vardır ve sen sadece yakın olduğunda diğeri bir aynaya dönüşür. Bir erkek ya da kadınla cinsel olarak buluştuğunda, buluşmuş dahi sayılmazsın; aslında diğer insanın ruhundan kaçmışsındır. Sadece bedeni kullandın ve kaçtın ve diğeri de senin bedenini kullandı ve kaçtı. Asla birbirinizin orijinal yüzünü açığa vuracak kadar yakın olmadınız.

Sevgi en büyük Zen koan'ıdır.

O acı verir ama ondan kaçma.

Ondan kaçarsan, en büyük gelişme fırsatından kaçmışsındır. Onun içine gir, sevginin ıstırabını yaşa çünkü ıstırap aracılığıyla muazzam bir mutluluk gelir. Evet ıstırap vardır ama ıstıraptan büyük mutluluk doğar. Evet bir ego olarak ölmen gerekecek ama şayet ego olarak ölebilirsen bir Tanrı olarak, bir Buda olarak doğacaksın. Ve sevgi sana Tao'nun, Tasavvufun, Zen'in ucundan ilk defa tadına baktırır. Sevgi sana Tanrı'nın olduğunun, hayatın anlamsız olmadığının ilk kanıtını verir.

Hayatın anlamsız olduğunu söyleyen insanlar henüz sevgiyi tanımamış olanlardır. Söyledikleri tüm şey hayatlarının sevgiyi ıskaladığıdır.

Bırak acı olsun, bırak ıstırap olsun. Karanlık geceden geç ve güzel bir gündoğumuna erişeceksin. Sadece karanlık gecenin rahminde güneş gelişir. Sadece karanlık gece vasıtasıyla sabah gelir.

Benim buradaki tek yaklaşımım sevgidir. Ben sadece sevgi ve sadece sevgi öğretiyorum ve başka

hiçbir şey öğretmiyorum. Tanrı'yı unutabilirsin; bu sadece boş bir sözcüktür, ibadetleri unutabilirsin çünkü onlar sadece sana başkaları tarafından dayatılmış olan ayinlerdir. Sevgi hiç kimse tarafından dayatılmamış olan doğal ibadettir. Sen onunla doğarsın.

Sevgi hakiki Tanrı'dır; din bilginlerinin Tanrı'sı değil; Buda'nın, İsa'nın, Muhammed'in Sufilerin Tanrı'sıdır. Sevgi seni ayrı bir birey olarak öldürmek için tariqa'd\r, bir yöntemdir

ve senin sonsuz olmana yardım eder.

Bir damla olarak yok ol ve bir okyanus ol ama sevgi kapısından geçmek zorunda kalacaksın.

Ve kesinlikle kişi bir damla gibi kaybolmaya başladığında ve kişi uzun süre bir damla olarak yaşamışken bu acı verir çünkü kişi, "Ben buyum ve şimdi bu gidiyor. Ölüyorum" zanneder. Sen ölmüyorsun ama bir hayal ölüyor. Sen hayalle özdeşleşmiştin, doğru

ama hayal hâlâ bir hayaldir. Ve sadece hayal gittiğinde sen kim olduğunu görebileceksin. Ve bunun açığa çıkması seni neşenin, saadetin, kutlamanın nihai zirvesine götürür.

Lütfen kişinin kendisini sağlıklı bir şekilde sevmesi ile egoist gurur arasındaki fark hakkında konuşabilir misiniz?

Her ne kadar ikisi çok benzer gibi görünse de ikisi arasında çok büyük bir fark vardır. Kişinin kendisini

sağlıklı bir biçimde sevmesinin çok büyük bir dini değeri vardır. Kendisini sevmeyen kişi asla başka birisini sevemeyecektir. İlk sevgi halkası kalbinde ortaya çıkmalıdır. Şayet o senin için ortaya çıkmamışsa başka kimse için çıkamaz çünkü herkes senden çok daha uzaktadır.

Bu durgun bir göle taş atmak gibidir; ilk halka taşın etrafında oluşur ve sonra uzak kıyılara doğru yayılmaya devam edecektir. İlk sevgi halkası senin etrafında olmalıdır. Kişi kendi

bedenini sevmelidir, kişi kendi ruhunu sevmelidir, kişi kendi bütünlüğünü sevmelidir.

Ve bu doğaldır; aksi taktirde hayatta bile kalamazdın. Ve bu güzeldir çünkü o seni güzelleştirir. Kendisini seven kişi zarif, alımlı olur. Kendisini seven kişinin, kendisini sevmeyen kişiden daha sessiz olması, daha meditasyon halinde, daha dua ile dolu olması kaçınılmazdır.

Eğer evini sevmezsen onu temizlemeyeceksin; eğer evi

sevmezsen onu boyamayacaksın; eğer sevmezsen onu, nilüfer havuzu olan güzel bir bahçe ile çevrelemeyeceksin. Eğer kendini seversen kendinin etrafında bir bahçe yaratacaksın. Kendi potansiyelini geliştirmeye çalışacaksın, içindeki her şeyi ifade etmek için ortaya çıkarmaya çalışacaksın. Eğer seversen kendi üzerine yağdıracaksın, kendini beslemeye devam edeceksin.

Ve eğer kendini seversen

şaşıracaksın: Diğerleri seni sevecektir. Hiç kimse kendisini sevmeyen kişiyi sevmez. Sen bile kendini sevemezsen başka kim bu derdi üstlenecek? Ve kendisini sevmeyen kişi tarafsız kalamaz. Unutma hayatta tarafsızlık yoktur.

Kendini sevmeyen insan kendinden nefret eder, nefret etmek zorunda kalacaktır; hayat tarafsızlık tanımaz. Hayat her zaman bir seçimdir. Eğer sevmezsen bu, sadece sevmeme halinin içinde kalabileceğin anlamına

gelmez. Hayır, nefret edeceksin. Ve kendinden nefret eden kişi tahripkâr hale gelir. Kendinden nefret eden kişi diğer herkesten nefret edecektir; o son derece öfkeli ve saldırgan ve sürekli olarak hiddet içerisinde olacaktır. Kendinden nefret eden kişi nasıl diğerlerinin onu seveceğini umut edebilir? Onun tüm yaşamı mahvolacaktır. Kişinin kendisini sevmesi çok büyük bir dini değerdir.

EGOSUZLUK

Sürekli olarak egoyu bırakmaktan söz ediyorsunuz fakat neyin ego ve neyin benim hakiki doğam olduğunu ayırt edemezken bunu nasıl yapabilirim?

Ego bırakılamaz. O tıpkı karanlık gibidir: Karanlıktan vazgeçemezsin, sadece içeriye ışık getirebilirsin. Işık olduğu an karanlık yoktur. Karanlıktan vazgeçmenin yolunun bu olduğunu söyleyebilirsin ama onu sözcük anlamı olarak alma. Karanlık

var olmaz bile; o ışığın yokluğudur. Bu yüzden ona doğrudan bir şey yapamazsın. Sadece ışığa bir şey yapabilirsin; ya ışığı içeri getirirsin ya da dışarı çıkarırsın. Karanlık istersen ışığı kapat; karanlık istemezsen ışığı aç. Ego bırakılamaz.

Meditasyon öğrenilebilir. Meditasyon bir ışık gibi iş görür, meditasyon ışıktır. Işık ol ve hiçbir yerde egoyu bulamayacaksın.

Şayet onu bırakmak istersen başın

derde girecektir çünkü onu bırakmak isteyen kişi kimdir? O egonun kendisidir: Şimdi yeni bir oyun oynuyor, maneviyat, din kendini tanıma adı verilen oyun. Soruyu kim soruyor? O seni aptal yerine koyan egonun kendisidir. Ve egonun nasıl bırakılabileceğini sorduğunda doğal olarak sen "Bu ego olamaz, ego nasıl olur da kendi intiharını isteyebilir?" diye düşünürsün. Ego seni kandırmaya böyle devam eder.

Senin kendi doğanın soruları yoktur,

onun cevaplara ihtiyacı yoktur. Senin kendi doğan mutlak ışıktır, ışıkla doludur. O karanlık nedir bilmez, o asla hiç karanlıkla buluşmamıştır.

Egoyu bırakmaya ihtiyacın yok. Sadece içeri bak, nerede olduğunu araştır; ilk önce onu bul. Kendi doğan hakkında şimdilik endişelenme. Sadece içeri gir, egoyu ara ve onu bulamayacaksın; onun yerine kendi ışıltılı, nilüfer gibi hoş kokulu doğanı bulacaksın. Kişi asla başka bir yerde böylesi bir güzellikle

karşılaşamaz. O hayattaki en güzel deneyimdir. Ve bir kez sen kendi ışığının nilüferinin açtığını görürsen ego sonsuza dek bitmiştir. O zaman öyle anlamsız sorular sormayacaksın.

"Neyin ego ve neyin kendi hakiki doğam olduğunu nasıl ayırt etmeli?"diye soruyorsun.

Ya ego oradadır, o zaman hakiki doğa bilinmiyordur; ya hakiki doğa biliniyordur o zaman ego kalmamıştır, ikisine birden sahip

olamazsın bu yüzden bir ayrım yapamazsın; onları ayırt edemezsin, aynı anda ikisi mevcut olamaz. Sadece bir tanesi mevcuttur.

Şu an sen ne olursan ol egodur, o yüzden ayırt etmek konusunda endişelenme. Eğer ego olmasaydı bu soru ortaya bile çıkmazdı. Kendi doğan hiçbir soru bilmez, kendi doğan saf mutluluktur, bir sorun değildir.

Zorluklara karşı geliştirdiğim dayanıklılık tavrı sayesinde

hayata çok fazla kendimi bıraktım. Bu teslimiyet meditasyonda daha canlı olma gayretime karşı bastıran bir ağırlık gibi hissettiriyor. Bu, egomu bastırdığım ve onu gerçekten kaybetmeden evvel yeniden bulmam gerektiği anlamına mı geliyor?

En büyük sorunlardan birisi...çok paradoksalmış gibi görünür ama bu doğrudur: Onu kaybetmeden önce ona sahip olman gerekir. Sadece

olgun bir meyve yere düşer. Olgunluk her şeydir.

Olgunlaşmamış bir ego fırlatılıp atılamaz, yok edilemez. Ve şayet olgunlaşmamış bir egoyu yok etmek ve çözmek için mücadele edersen tüm çaba başarısızlığa uğrayacaktır. Onu yok etmektense daha zor fark edilir yollardan onun daha da güçlendiğini göreceksin.

Bu anlaşılması gereken temel şeydir: Ego bir zirveye ulaşmak zorundadır, güçlü olmak zorundadır,

onun bütünlüğe erişmiş olması gerekir; o sadece o zaman çözülebilir.

Zayıf bir ego çözülemez ve bu bir sorun halini alır. Doğu'da tüm dinler egosuzluğu öğütler. Bu yüzden Doğu'da herkes en başından beri egonun karşısındadır. Bu karşıt tavır yüzünden ego asla güçlenemez, asla fırlatılıp atılacağı bütünlük noktasına ulaşamaz. O asla olgun değildir. Bu yüzden Doğu'da egoyu çözmek çok zordur neredeyse imkânsızdır.

Batı'da, tüm Batı din ve psikoloji geleneği insanları güçlü egolara sahip olmaları için ikna eder, öğütler, tavsiye eder. Çünkü güçlü bir egoya sahip olmadığın sürece nasıl hayatta kalabilirsin? Hayat bir mücadeledir; eğer egosuz olursan mahvolacaksın. O zaman kim direnecek? Kim kavga edecek? Kim rekabet edecek? Ve hayat ise sürekli bir yarışmadır.

Batı psikolojisi der ki: Egoya sahip ol, onda güçlü ol. Ancak Batı'da egoyu çözmek çok kolaydır. Bu

nedenle ne zaman Batılı bir arayan, sorunun ego olduğu anlayışına erişirse onu kolaylıkla, Doğulu bir arayandan daha kolaylıkla çözebilir.

Paradoks budur: Batı'da ego öğretilir; Doğu'da egosuzluk öğretilir. Fakat Batı'da egoyu çözmek kolaydır; Doğu'da çok zordur.

Bu senin için zor bir görev olacak, önce elde et ve sonra kaybet. Çünkü sen sadece sahip olduğun bir şeyi kaybedebilirsin. Ona sahip değilsen nasıl kaybedeceksin? Sadece

zenginsen fakir olabilirsin. Zengin değilsen, yoksulluğun İsa'nın vaaz ettiği güzelliğine — ruhta fakir ol— sahip olamazsın.

Senin yoksulluğun, Gautam Buda'nın bir dilenci haline geldiğinde sahip olduğu ağırlığa sahip olamaz. Sadece zengin bir insan fakir olabilir. Çünkü sadece sahip olduğun şeyi kaybedebilirsin. Hiç zengin olmadıysan nasıl fakir olacaksın? Senin yoksulluğun sadece yüzeyde kalacaktır; o asla ruhta olamaz.

Yüzeyde sen fakir olacaksın ve derinde zenginliğin peşinden yanıp tutuşacaksın. Senin ruhun zenginliğe doğru çekilecek, o bir hırs olacaktır, o zenginliğe erişmek için sürekli bir arzu olacaktır. Sadece yüzeyde fakir olacaksın. Ve hatta sen yoksulluk iyidir diyerek kendini avutabilirsin. Fakat yoksul olamazsın; sadece zengin bir adam, gerçekten zengin bir adam fakir olabilir. Sadece zenginliğe sahip olmak gerçekten zengin olmak için yeterli değildir. Yine fakir olabilirsin. Şayet hırs hâlâ

varsa fakirsin. Neye sahip olduğun önemli değildir. Şayet yeterince sahipsen arzu yok olur. Yeterince zenginliğe sahip olduğun zaman arzu kaybolur.

Arzunun yok olması yeterli olmanın kriteridir. O zaman sen zenginsin; onu bırakabilirsin, fakir olabilirsin. Buda gibi bir dilenci haline gelebilirsin. Ve o zaman senin yoksulluğun zengindir; o zaman senin yoksulluğunun kendine ait bir krallığı vardır.

Ve aynı şey her şeyde olur. Upanishad'lar ya da Lao Tzu ya da İsa ya da Buda; onların hepsi bilginin işe yaramadığını öğretir. Sadece daha çok ve daha çok bilgili hale gelmenin pek bir yardımı olmaz. Çok faydası olmamakla kalmaz, bir engel halini alabilir. Bilgiye ihtiyaç yoktur ama bu cahil kalmalısın demek değildir. Cehaletin gerçek olmayacaktır.

Yeterince bilgi edindiğinde ve onu attığında o zaman cehalete

erişilmiştir.

O zaman sen gerçekten cahil olursun; Sokrat gibi birisinin söyleyebildiği gibi: "Sadece bir şey biliyorum bu da hiçbir şey bilmediğimdir." Bu bilgi yahut bu cahillik — ona istediğin ismi verebilirsin— bütünüyle farklıdır, niteliği farklıdır, boyutu değişmiştir. Hiçbir zaman herhangi bir bilgiye sahip olmadıysan sadece basitçe cahilsen, cehaletin bilge olamaz. O bilgelik olamaz; o sadece bilginin

yokluğudur. Ve özlem içeride olacaktır: Nasıl daha çok bilgi edinmeli? Nasıl daha çok bilgiye sahip olmalı?

Çok fazla bildiğinde —kutsal kitapları bildiğinde, geçmişi, geleneği bildiğinde, bilinebilecek her

şeyi bildiğinde— o zaman birden hepsinin gereksizliğini fark edersin, ansızın bunun bilgi olmadığını fark edersin. Bu ödünç alınmıştır.

Bu senin kendi varoluşsal deneyimin

değildir, bu senin bilmek için geldiğin şey değildir. Başkaları onu bilmiş olabilir, sen basitçe onu elde et. Senin elde edişin mekaniktir. O senin içinden çıkmamıştır, o bir gelişim değildir. O sadece başka kapılardan edinilmiş çöplüktür, ödünç alınmış, ölüdür.

Unutma, bilmek sadece sen bildiğinde, o senin doğrudan, dolaysız deneyimin olduğunda canlıdır. Fakat sen başkalarından bildiğinde bu sadece hafızadır, bilgi

değil. Hafıza ölüdür. Çok topladığında —etrafındaki tüm kutsal kitaplar, bilgi zenginliği, kütüphaneler zihninde sıkışmıştır ve birden sen başkalarına ait bir ağırlığı taşıdığını fark edersin, hiçbir şey sana ait değildir, bilmiyorsundur— o zaman onu bırakabilirsin, tüm bu bilgiyi bırakabilirsin.

Bu bırakma ile içinde yeni türden bir cahillik ortaya çıkar. Bu cehalet cahile ait olan cehalet değildir. Bu bilge bir adam, bilgelik böyledir.

Sadece bilge bir adam, "Bilmiyorum" diyebilir. Ancak "Bilmiyorum" derken o, bilgi için yanıp tutuşmuyordur, o sadece bir gerçeği dile getiriyordur. Ve sen tüm kalbinle, "Bilmiyorum" diyebildiğinde, tam o anda gözlerin açık hale gelir, bilmenin kapıları açılır. Bütünüyle "Bilmiyorum" diyebildiğin an bilmeye muktedir hale gelmişsindir.

Bu cehalet güzeldir ama o bilgi aracılığıyla edinilir. O zenginlik aracılığıyla edinilen fakirliktir. Ve

aynı şey egoyla olur: Onu sadece ona sahipsen kaybedebilirsin.

Buda tahtından indiğinde bir dilenci olur... Buda için bu niye gerekliydi? O bir kraldı, tahttaydı, egosunun zirvesindeydi, niçin bu uca savrulsun; sarayından sokaklara inip bir dilenci olsun? Fakat Buda'nın dilenmesinde bir güzellik vardır. Dünya hiçbir zaman böylesine güzel bir dilenci, böylesine zengin bir dilenci, böylesine saltanat sahibi dilenci, böylesine bir imparator tanımamıştır.

O tahtından aşağıya adım atınca ne olmuştur? Egosundan aşağıya inmiştir. Tahtlar sembollerden, ego, iktidar, prestij, statü sembollerinden başka bir şey değildir. O aşağı inmiştir ve egosuzluk gerçekleşmiştir.

Egosuzluk alçakgönüllülük değildir. Bu egosuzluk tevazu değildir. Pek çok alçakgönüllü insan bulabilirsin fakat tevazularının altında ince bir ego işlemektedir.

Diyojen'in bir sefer Sokrat'ı ziyaret ettiği söylenir. O bir dilenci gibi

yaşamıştı; o her zaman pek çok delikleri ve yamaları olan kirli elbiseler giyerdi. Ona yeni bir elbise bile sunsan kullanmazdı; önce onu kirletir, eskitir, yırtardı ve sonra kullanırdı.

O Sokrat'ı ziyaret etmeye geldi ve egosuzluk hakkında konuşmaya başladı. Ancak Sokrat'ın nüfuz eden gözleri bu adamın egosuz bir insan olmadığını fark etmiş olmalı. Onun tevazu hakkındaki konuşması son derece egoistçeydi. Sokrat'ın şöyle

dediği aktarılır: "Kirli elbiselerinle, elbiselerindeki deliklerle egodan başka bir şey göremiyorum. Sen mütevazılıktan bahsediyorsun ama konuşma, derindeki bir ego merkezinden geliyor."

Bu olacaktır, ikiyüzlülük bu şekilde gerçekleşir. Egoya sahipsin, onu tam zıddı aracılığıyla gizlersin; yüzeyde alçakgönüllü olursun. Yüzeydeki bu tevazu hiç kimseyi kandıramaz. O seni kandırabilir ama başka kimseyi kandıramaz. Kirli elbisenin deliklerinin

içinden egon gözetlemeye devam eder. O her zaman oradadır. Bu bir kendini kandırmadır ve daha fazla bir şey değildir. Başka kimse kanmaz.

Bu sen olgunlaşmamış egoyu atmaya başlarsan olur.

Öğrettiğim şey çelişkili gözükebilir fakat o hayat için gerçektir. Çelişki hayatın doğal bir parçasıdır. Ben sana egoist olmanı öğretiyorum böylelikle sen egosuz hale gelebilirsin.

Ben sana mükemmel bir egoist olmayı öğretiyorum. Aksi taktirde ikiyüzlülük doğacaktır. Ve olgunlaşmamış bir olayla mücadeleye girme. Bırak olgunlaşsın ve ona yardım et. Onu

zirveye çıkar. Korkma; korkulacak hiçbir şey yok. Böylelikle egonun ıstırabını anlayabileceksin.

O zirveye ulaştığında, o zaman benim ya da bir Buda'nın egonun cehennem olduğunu söylemesine ihtiyaç duymazsın.

Onu bileceksin çünkü egonun zirvesi cehennemsel tecrübelerinin zirvesi olacaktır. O bir kâbus olacaktır. Ve o zaman hiç kimsenin sana onu bırak demesinin bir gereği yoktur. Onu taşımak zor olacaktır.

Kişi bilgiye sadece ıstırap aracılığıyla ulaşır.

Herhangi bir şeyi sadece mantıksal tartışmalarla atamazsın. Bir şeyi sadece artık daha fazla taşıyamayacak kadar acı verici hale geldiğinde atabilirsin.

Senin egon henüz bu kadar acı verici hale gelmemiştir; bu yüzden onu taşıyorsun. O doğaldır! Onu bırakmaya seni ikna edemem. İkna olmuş hissetsen bile onu gizleyeceksin hepsi bu.

Olgunlaşmamış hiçbir şey atılamaz. Olgunlaşmamış meyve ağaca tutunur ve ağaç da olgunlaşmamış meyveye tutunur. Onu ayrılmaya zorlarsan geride bir yara kalır. Bu yara devam edecektir, yara her zaman yeşil kalacak ve her zaman acı

hissedecektir. Her şeyin gelişmek için olgunlaşmak için toprağa düşüp kaybolmak için bir zamanı olduğunu unutma. Senin egonun da bir zamanı var. Onun olgunlaşmaya ihtiyacı vardır.

Be nedenle egoist olmaktan korkma. Öylesin, aksi taktirde çoktan kaybolup giderdin.

Hayatın mekanizması budur: Egoist olmak zorundasın, kendi yolunda kavga etmek zorundasın, etrafındaki milyonlarca arzu için savaşmak

zorundasın, mücadele etmek zorundasın, hayatta kalmak zorundasın.

Ego bir hayatta kalma aracıdır.

Şayet bir çocuk egosuz doğarsa ölecektir. O hayatta kalamaz bu mümkün değildir çünkü eğer acıkmış hissederse ben acıktım diye hissetmeyecektir. Bir açlık olduğunu hissedecektir ama kendisi ile ilişkili değildir. Açlık hissedildiği an, çocuk, "Açım" diye hisseder ve ağlamaya ve doyurulmak için gayret sarf

etmeye başlar. Çocuk egosunun gayretleriyle gelişir.

Bu nedenle bana göre ego, doğal gelişimin bir parçasıdır.

Ancak bu onunla sonsuza dek kalman gerektiği anlamına gelmez. O doğal bir gelişimdir ve onun bırakılması gereken ikinci bir adım vardır. Bu da doğaldır. Ancak ikinci adım sadece ilki doruğuna, zirvesine erişmiş olduğunda, en üst noktasına ulaştığında atılabilir.

O nedenle ben her ikisini de öğretiyorum: Egoluğu ve egosuzluğu öğretiyorum.

İlk önce egoist ol, sanki tüm varoluş senin için varmış ve sen merkeziymişsin gibi mükemmel egoist, mutlak egoist ol. Tüm yıldızlar senin etrafında dönüyor ve güneş senin için doğuyor; her şey sadece sen burada olasın diye, senin için var oluyor. Merkez ol ve korkma çünkü şayet korkarsan asla olgunlaşmayacaksın.

Onu kabul et. O gelişimin bir parçasıdır. Onun tadını çıkar ve zirveye götür. O zirveye ulaştığında ansızın merkez olmadığını fark edeceksin. Bu bir yanılsamaydı, bu çocukça bir tavırdı. Fakat sen bir çocuktun bu nedenle onda yanlış hiçbir şey yok.

Artık olgunlaştın ve şimdi merkez olmadığını görüyorsun. Gerçekten merkez olmadığını gördüğünde aynı zamanda varoluşta merkez olmadığını ya da her yerin merkez

olduğunu görürsün. Ya merkez yoktur ve varoluş bir bütün olarak var olur: Bir kontrol noktası olmayan bir bütünlük ya da her atom bir merkezdir.

Jakob Boehme tüm dünyanın merkezlerle dolu her atomun bir merkez ve çeper diye bir şeyinin

olmadığını; her yerin merkez ve hiçbir yerin çeper olmadığını söylemiştir. Bunlar iki olasılıktır. Her ikisi de aynı anlama gelir; sadece sözcükler farklıdır. Ve çelişkilidir.

Fakat ilk olarak bir merkez haline gel.

Bu şunun gibidir: Bir rüyadasın; şayet rüya en üst noktasına gelirse bozulacaktır. Her zaman bu olur; ne zaman bir rüya en üst noktaya gelirse bozulur. Ve bir rüyanın zirvesi nedir? Bir rüyanın zirvesi "bu gerçektir duygusudur. Bu, rüya değil gerçek diye hissedersin. Ve sen sürekli olarak ve sürekli olarak ve sürekli olarak daha yüksek bir zirveye gidersin. Ve rüya neredeyse

bir gerçek halini alır. O asla gerçek olmaz; o neredeyse gerçek olur.

O gerçekliğe o kadar yakınlaşır ki artık daha ileri gidemez çünkü bir adım daha ve rüya gerçek olacaktır. Ve o gerçek olamaz çünkü o bir rüya. O gerçeğe çok yaklaştığında uyku bozulur, rüya parçalanır. Sen tam olarak uyanırsın. Aynı şey her tür yanılsamada da olur.

Ego en büyük rüyadır. Onun kendi güzelliği, kendi ıstırabı vardır. Onun kendi sonsuz mutluluğu ve kendi

acısı vardır. Onun cennetleri ve cehennemleri vardır, her ikisi de oradadır. Rüyalar bazen güzeldir ve bazen de kâbustur ama her ikisi de rüyadır.

Bu yüzden zamanı gelmeden önce rüyandan çıkmanı söylemiyorum. Hayır, asla zamanından önce bir şey yapma. Şeylerin gelişmesine izin ver, şeylerin kendi zamanlarına sahip olmasına izin ver böylelikle her şey doğal olarak gerçekleşir.

Ego ortadan kalkar. Ve o

kendiliğinden ortadan kalkar. Şayet onun gelişmesine basitçe izin verirsen ve onun gelişmesine yardım edersen ondan vazgeçmek zorunda kalmayacaksın.

Bu çok derindir. Eğer onu bırakırsan ego içerde kalmıştır. Onu kim bırakacak? Şayet onu senin bırakacağını zannediyorsan, ego sensin. Bu yüzden neyden vazgeçersen geç, gerçek şey olmayacaktır. Gerçek şey korunacak ve sen başka bir şey atmış

olacaksın.

Sen kendini egosuzlaştıramazsın.

Bunu kim yapacak? O olur, o bir eylem değildir, egonun içinde gelişirsin ve bütün her şeyin cehennem haline dönüştüğü öyle bir nokta olur ki rüya bozulur. Birden görürsün: Kaz dışarıdadır; o asla içerde olmamıştır.

Sen asla bir ego olmadın.

O sadece senin etrafındaki bir rüyaydı. Gerekli bir rüyaydı diyorum.

Bu nedenle onu, gelişimin gerekli bir parçasını kötüleme.

Hayattaki her şey gereklidir. Hiçbir şey gereksiz değildir, hiçbir şey gereksiz olamaz. Olmuş olan her şeyin olması gerekiyordu. Olan her ne ise belli derin nedenler yüzünden olur. Ona ihtiyacın var böylelikle sen yanılsamanın içinde kalabilirsin. Bu sana yardımcı olan seni koruyan hayatta kalmana yardım eden bir kozadan ibarettir. Kişinin sonsuza dek kozanın içinde kalmasına gerek

yoktur. Hazır olduğunda kozayı kır dışına çık.

Ego yumurtanın kabuğudur seni korur. Fakat ne zaman hazır olursan kabuğu kır yumurtanın dışına çık. Ego kabuktur. Ama bekle. Telaşın pek bir faydası olmayacaktır. Engel olabilir. Zaman tanı ve onu kötüleme çünkü onu kim kötüleyecek?

Sözde azizlere git — onlar alçakgönüllülükten, tevazudan bahseder— ve onların gözlerinin içine bak. Başka hiçbir yerde bu

kadar sofistike egolar göremeyeceksin. Artık onların egoları din, yoga, azizlik kılığına girmiştir ama ego oradadır. Onlar zenginlik toplamıyor olabilir, onlar mürit topluyor olabilirler; paralar değişmiştir ve onlar kaç tane müritleri olduğunu sayıp dururlar.

Onlar bu dünyaya ait şeylerin peşinde olmayabilirler. Onlar şu dünyanın şeylerinin peşindedir. Ama şu ya da bu her ikisi de dünyadır. Ve onlar belki de daha çok açgözlüdür.

Çünkü onlar, bunlar geçici şeyler, bu dünyanın anlık şeyleridir, anlık şeylerden oluşurlar der. Ve onlar sonsuz zevkleri isterler.

Onların açgözlülüğü üstündür. Onlar anlık zevklerle tatmin olamazlar, onlar zevk isterler. Bir şey sonsuz olmadığında, memnun olmazlar. Onların hırsı derindir, onların hırsı mutlaktır ve hırs egoya aittir.

Hırs egonun açlığıdır. Bu nedenle bazen azizlerin günahkârlardan daha egoist olduğu görülür. O zaman onlar

ilahi olandan çok uzaktadır. Ve bazen günahkârlar Tanrı'ya bu sözde azizlerden çok daha kolay erişebilirler çünkü ego engeldir. Günahkârların azizlerden daha kolay egolarını bırakabildiğini tecrübe etmişimdir çünkü günahkârlar asla egoya karşı olmamıştır. Onlar onu beslemektedir, onun tadını çıkarmaktadır, onu bütünüyle yaşamışlardır. Ve azizler her zaman için egoyla savaşmaktadır böylece onlar asla olgunlaşmaya izin vermezler.

Bu yüzden benim tavrım şudur: Ego bırakılmak zorundadır fakat bu uzun bir bekleyiş gerektirebilir. Ve sadece onu yetiştirirsen ondan vazgeçebilirsin. Tüm bu olgunun zorluğu budur. Çünkü zihin der ki: Eğer bırakacaksak niçin yetiştiriyoruz? Zihin der ki: Onu yok etmemiz gerekiyorsa o zaman niçin yaratıyoruz?

Eğer zihni dinlersen başın derde girecektir. Zihin her zaman mantıklıdır ve hayat her zaman

mantıksızdır. Bu yüzden onlar asla buluşmazlar. Bu basit mantıktır, sıradan matematiktir: Eğer bu evi yok edeceksen niçin inşa edesin? Bu zahmet niye? Bu çaba ve zaman ve enerji kaybı niye? Ev yok o halde niçin inşa edilip sonra da yok edilsin? Gerçekten önemli olan ev değil, önemli olan sensin.

Evi inşa ederken değişeceksin ve sonra evi yok ederken bütünüyle değişeceksin, aynı olmayacaksın. Çünkü evi yaratmak, onun tüm

süreçleri sende bir gelişimi garanti edecektir. Sonra ev hazır olduğunda, onu yıkacaksın. Bu bir mutasyon olacak.

Zihin mantıklıdır ve hayatsa diyalektiktir. Zihin basit bir çizgide hareket eder ve hayat her zaman bir kutuptan diğerine, bir şeyden tam zıddına sıçrar.

Hayat diyalektiktir. Yarat ve sonra hayat der ki: Yok et. Dünyaya gel ve sonra hayat der ki: Öl. Elde et ve sonra hayat der ki: Kaybet. Zengin ol

ve sonra hayat der ki: Fakir ol. Bir zirve ol, egonun Everest'i ol ve sonra bir egosuzluk uçurumu ol. O zaman her ikisini de bilmiş olursun; hayal ve gerçek, maya ve brahma.

Önceki gün çabanın tehlikeli olduğunu söylemiştiniz ama meditasyonlar için sıkı çalışmak gerekiyor. Benim Alman zihnim için çaba sıkı çalışmaya denktir. Çabasız sıkı çalışmak var mıdır?

Bu hassas bir nokta. Çaba her zaman yarım gönüllüdür, çaba her

zaman kısmidir. Bunu yapıyorsun çünkü arzu ettiğin sonucu elde etmeyi onu yapmadan başaracak hiçbir yol göremiyorsun. Herhangi bir yol olsaydı çabayı bırakır ve doğrudan sonuca sıçrardın. Kişi asla kendi gayretinde bütün değildir, olamaz. Çünkü fikir gelecektedir, sonuçtadır. Çaba gelecek odaklıdır, sonuç odaklıdır. Kişi onu sadece gelecekteki bir sonuç, bir kâr, bir hırs, iyi bir ödeme uğruna yapar.

Bu yüzden Zen ustaları çabasız

çabaya ihtiyaç vardır der.

Çabasız çabayla ne demek isterler? Onlar sıkı çalışma gereklidir ama gelecek odaklı olmamalıdır derler. Ondan keyif almalısın. Başka bir amaç için değil; onun aracılığıyla hiçbir şey elde edilemese bile onun kendisi güzeldir. Ve bu insan zihni için yapılması en zor şeydir. Bu yüzden ben ona sıkı çalışma diyorum. En zor olan şey bir şeyi kendisi için yapmaktır, bir şarkıyı kendisi için söylemektir, meditasyonu kendi

uğruna yapmaktır, sevginin kendisi için sevmektir.

Bu insan zihni için en zor şeydir. Çünkü zihin gelecek odaklıdır. "Kendisi için mi? O zaman niye? Ondan ne çıkacak?" der. İnsanlar bana gelir ve sorarlar, meditasyon yapabiliriz ama ne elde edeceğiz? Biz sannyasin olabiliriz ama bundan ne çıkarımız olacak? Zihin budur; her zaman hırslıdır. Sana anlatayım...

Bir gün Nasrettin Hoca pencereden sokağa bakarken alacaklısının eve

doğru yaklaştığını gördü. Adamın ne için geldiğini bilerek Hoca karısını çağırdı ve ona ziyaretçi ile ilgilenmesini söyledi.

Buna uygun olarak karısı kapıyı açtı ve şöyle dedi: "Evet, Beyefendi henüz size ödeme yapamadığımızı biliyorum. Ve Hocanın kendisi şu an evde olmasa da gece gündüz bir yerden para bulup size ödeme yapmayı düşünüyor. Hatta bana sokağa bakmamı ve ne zaman koyun sürüsü geçerse çalılara

takılmış olan yünleri toplamamı söyledi. Böylece yeterince yünümüz olduğunda onu eğireceğiz, birkaç tane şal yapacağız, onları satacağız ve paranızı geri ödeyeceğiz."

Bu noktaya geldiğinde adam gülmeye başladı. Bunun üzerine Hoca saklandığı yerden çıktı ve "Seni kurnaz, paranın kokusunu alınca nasıl da gülmeye başladın" dedi.

Zihin bu kurnazdır. O bir kez herhangi bir çeşit geleceğin ipucunu

elde ettiğinde sırıtmaya başlar ve hemen onun üzerine atlar, onu yakalar. Sen artık şimdi burada değilsindir.

Meditasyonun kendisi için meditasyon. Sevginin kendisi için sevgi.

Bir güle niçin çiçek açtığını sor. O basitçe çiçek açar. Çiçek açmak çok güzeldir. Bunun bir motivasyonu yoktur. Kuşlara niçin şakıdıklarını sor. Onlar basitçe şakıyor. Onlar zevk alıyor, ondan keyif alıyor.

Bunun bir amacı yok.

Zihni bırak ve neden kaybolur. En azından günde birkaç saat bazı şeyleri, o şeylerin kendisi için yapmaya devam et: Dans et, şarkı söyle, gitar çal, arkadaşlarla otur ya da sadece gökyüzünü izle. Ve en azından birkaç saatliğine zamanını asli etkinliklere adamaya devam et. Bu etkinliklerdir sıkı çalışma.

Ve biliyorum zihin tembeldir. O hayal kurmayı sever, o çalışmak istemez. Bu yüzden o sürekli olarak geleceği

düşünür. Ancak zihin çok tembeldir. O sadece geleceği düşünür böylelikle şimdiki zamandan kaçınılır ve şimdiki zamanın meydan okumalarından uzaklaşılır.

Bir fıkra duymuştum.

Nehir kıyısında yürürken bir adam, bir ağacın altında tembelce uzanan ve sudaki oltası çılgınca sallanan genç bir adama rastladı. "Hey, oltana balık vurdu" dedi.

"Evet," diye balıkçı ağzında

geveledi. "Çekmek ister miydin?"

Yürüyen adam öyle yaptı. Tembel olan sordu, "Balığı çıkartıp, kancaya yem takıp yeniden suya atar mısın?"

Bu da yapıldı ve adam şaka yollu, "Bu kadar tembel biri olarak senin için bunları yapacak birkaç çocuğun olmalıydı" diye yorum yaptı.

"Fena fikir değil" diye esnedi balıkçı. "Hamile bir kadını nereden bulacağıma ilişkin bir fikrin var mı?"

Zihin böyle bir şeydir; hiçbir şey

yapmak istemez. O basitçe umut eder, arzular, erteler.

Gelecek, anı ertelemek için bir hiledir; gelecek şimdiki andan kaçınmak için bir hiledir. Gelecekte bir şey yapacağın yok, hayır. Çünkü aynı zihin orada olacaktır ve yarın, yarın diyecektir. Öleceksin ve hiçbir şey yapmayacaksın, sadece düşüneceksin.

Ve düşünmek senin bu yüzünü korumana yardım eder: Tembel hissetmiyorsun çünkü çok fazla

yapmayı, her zaman büyük şeyler yapmayı düşünüyorsun, büyük şeyler hakkında hayal kuruyorsun ve tam şu an gerçekten yapılması gereken küçük şeyleri yapmıyorsun. Sıkı çalışma

demek şimdiki zamanda olmak demektir ve şimdiki anın sana meydan okuma olarak getirdiği şeyi yapmaktır.

Önceki gün çabanın tehlikeli olduğunu söylemiştiniz ama meditasyonlar için sıkı çalışmak

gerekiyor.

Evet sıkı çalışmak çünkü zihnin karşısında olacaksın.

Zorluk işin kendisinde değil; iş gayet güzel bir şekilde basittir, iş son derece basittir. Zorluk senin zihin tarafından öylesine bulandirilmiş olman nedeniyle onun dışına çıkmak zorunda olacağındır.

Benim Alman zihnim için çaba sıkı çalışmaya denktir.

Bunu anlıyorum ama tüm zihinler

Almandır. Bu yüzden herkesin başı böylesine derttedir. Bu yüzden herkes kendi faşizmini, kendi nazizmini, kendi Adolf Hitler'ini bulur. Herkes yapar.

Zihin faşisttir ve zihin sürekli olarak liderler, yol gösterecek birilerini arar.

Tüm dünya için Almanya'nın Adolf Hitler'in tuzağına düşmesi bir sürpriz oldu. Hiç kimse buna inanmadı, neredeyse mantıksızdı. Böylesi güzel bir öğrenme geleneğine, eğitimli insanlara, büyük

felsefecilere, Kant'a, Hegel'e, Feuerbach'a, Marks'a sahip güzel bir ırk... Böylesine ince bir entelekte sahip büyük bir kültür; büyük bilimcilerin, büyük müzisyenlerin, büyük şair ve romancıların kültürü; profesörlerin ve felsefecilerin ülkesi... 'Profesör' Almanya'da olduğu kadar başka hiçbir ülkede bu kadar saygın bir sözcük olmamıştır.

Ne oldu da böylesine entelektüel bir ırk Adolf Hitler gibi bir aptalın, neredeyse ahmak bir kişinin ellerine

düşmüştür?

Ancak bu anlaşılmalıdır ki tüm öğrenme eğer yüzeyselse, eğer zihne aitse faydasız olacaktır. Öğrenme sadece yüzeyde kalır; derinde sen çocuk gibi kalırsın. Bu profesörler, hatta Martin Heidegger gibi bir adam — çok büyük bir felsefeci, ona bu yüzyılın yetiştirdiği en büyüğü diyebilirsin — o da Adolf Hitler'in peşinden gitti. Bu neredeyse delirmiş adamın peşinden giden bu devlere ne olmuştur?

Bunun anlaşılması zorunludur; bu olabilir, bu her zaman olmuştur.

Bu büyük zihinler sadece yüzeyde büyüktür, derinde onların varlığı çok çocuksudur; onların sadece entelekti gelişmiştir, kendileri gelişmemiştir. Martin Heidegger'in zihni son derece yetişkindir, onun varlığı son derece çocuksudur. Onun varlığı çocuksudur; ona yol gösterecek birisini bekliyor.

Gerçekten olgun bir kişi sorumluluklarını başka hiç kimseye

atmaz; o kendi varlığından sorumlu olur. Şimdi tüm bilim adamlarının, felsefecilerin, şairlerin, dev entelektüellerin ülkesi bütünü ile son derece sıradan, alelade bir adamın kurbanı haline düşer. Ve bu adam onları yönetti.

Bu herkese entelektin aptallığını anlamak için yardımcı olmalıdır. Entelekt yüzeyseldir.

Kişi varlıkta gelişmelidir aksi taktirde kişi her zaman yere serilecektir. Kişi her zaman böyle insanların kurbanı

olmaya meyilli olacaktır. Onların başına her zaman bu gelir.

Zihin dışarıdan şartlandırılmıştır; o dışarıdan yönetilebilir. Zihinsizliğin içinde büyümelisin, sadece o zaman dışarıdan yönetilemezsin.

Sadece zihinsiz bir insan özgür ve bağımsız bir insandır. O ne Almandır, ne İngilizdir, ne Hintlidir, ne Amerikalıdır; o basitçe özgürdür. Amerikalı, Hintli, Alman...bunlar senin hapishanelerinin adıdır, bunlar senin özgür gökyüzün değildir. Bunlar

içinde uçulacak gökler değil, bunlar içinde kalınacak hapishanelerdir.

Özgür bir insan başka hiç kimseye değil kendisine aittir. Özgür bir insan ismi olmayan, cismi

olmayan, ırkı olmayan, ulusu olmayan basit bir enerjidir. Ulusların ve ırkların günleri geçti. Bireyin günleri geliyor.

Daha iyi bir dünyada Almanlar, Hintliler, Hindular, Hıristiyanlar olmayacaktır; saf bireyler olacaktır,

mükemmel bir şekilde özgür, kendi tarzlarıyla yaşayan, hiç kimsenin hayatını rahatsız etmeyen ve hiç kimsenin kendi hayatlarını rahatsız etmesine izin vermeyen.

Aksi taktirde zihin çocuksudur ve aynı zamanda kurnazdır. O herhangi bir Adolf Hitler'e, herhangi bir Şovene, herhangi yeterince girişken bir deliye kurban edebilir...ve insanlar yeterince girişkendir, onlar asla çekingenlik yapmaz. Adolf Hitler'in cazibesi buydu. O, o kadar girişkendi

ki kesinlikle girişkendi. O asla çekinmezdi, o mutlak bir şekilde emindi. Kendi varlığında emin olmayan insanlar böyle bir kimsede derin bir çekim gücü buldular. Gerçek hakkında bu kadar emin olan bir adam hakikate ermiş olmalıdır. Onlar onunla aynı çizgiye gelmeye başladılar. Sen emin olmadığın için çılgın birisinin kurbanı haline geldin. Ancak deliler her zaman emindirler, sadece çok, çok uyanık insanlar çekinir. Onların çekingenliği kendi farkındalıklarını ve hayatın

karmaşıklığını gösterir.

Bir zihin son derece kurnazdır. O her şeyi rasyonelleştirir.

Berlin'deki bir tavan arasında Nazilerden karısıyla beraber saklanan Berger, temiz hava almaya karar verir. Dışarıda yürürken Adolf Hitler ile yüz yüze gelir. Alman lider bir silah çıkarır ve sokaktaki birikmiş at pisliğini işaret eder. "Peki Yahudi!" diye bağırır. "Ya şunu yersin ya da seni vuracağım."

Titreyerek emredileni yapar Berger. Hitler o kadar şiddetle güler ki elindeki silahı düşürür. Berger silahı kapar ve, "Şimdi de sen pisliği ye, yoksa seni vuracağım !" der.

Führer, elleri ve ayakları üzerinde yere çömelir ve yemeye başlar. Bu işle meşgulken Berger sıvışıp kaçar, dar bir geçitten geçer, bir çitten atlar ve tavan arasının merdivenlerini bir çırpıda tırmanır. Kapıyı hızla çarpar, sürgüyü takar ve güvenli bir şekilde kilitler. Hilda! Hilda!" diye yüksek

sesle karısına seslenir: "Tahmin et öğle yemeğinde kiminleydim?"

Zihin sürekli olarak rasyonelleştirir. At pisliği bile yesen onu bir öğle yemeği yapar ve, "Hilda! Hilda! Tahmin et öğle yemeğinde kiminleydim?" der.

Zihnin tuzaklarına dikkat et. Ve ne kadar uyanık hale gelirsen, o kadar anın içinde, eylemin içinde bütünüyle yaşayabilir olacaksın. O zaman herhangi bir motivasyon yoktur: Onu yaparsın çünkü onun içindeyken haz

alıyorsun. Ve bu yüzden ben ona en zor iş diyorum.

Zihnin dışına çıkmak en zor iştir. Ancak o bir çaba değildir, o farkındalıktır, o yoğun bir uyanıklıktır.

AYDINLANMAK

Aydınlanma doğal olanın ötesinde bir şey midir?

Aydınlanma doğanın ta kendisidir. Ancak bu asla böyle ifade edilmemiştir; tam tersine insanların zihinleri, onlara "doğaüstü" gibi güzel isimler verilerek doğaya karşı hedefler yaratılarak kirletilmiştir. Ve insan bu tuzağa çok basit bir neden yüzünden düşmüştür:

Sen zaten doğal olanın içindesindir.

O bir heyecan değildir ve o bir meydan okuma değildir ve o senin egonu kanıtlayacağın bir çağrı değildir. O uzaktaki bir yıldız değildir. Zihin kendi besini için çok zor, neredeyse imkânsız bir şey ister. Sadece imkânsız bir şeyi başarabilirsen özel birisi olduğunu hissedebilirsin.

Aydınlanma bir yetenek değildir. Bu kişinin doğuştan bir bilim adamı, şair, ressam olması gibi değildir; bunlar yetenektir.

Aydınlanma basitçe, herkesin yaşamının kaynağının ta kendisidir. Evinin dışına dahi gidip aramana gerek yoktur. Evinin dışına gidip onu arayarak onu kaçırmışsındır ve kimse senin ne zaman eve geri döneceğini bilmez.

Aydınlanma, "Ben her zaman olmak istediğim şeyim ve asla başka bir şey olmadım ve hiçbir zaman da başka bir şey olamam" gerçeğinin fark edilmesinden başka bir şey değildir. Doğanın tanımının ta kendisi

onun ötesine geçememendir. Gayret sarf edebilirsin ve ıstırap, endişe, acı yaratacaksın ama onun ötesine geçemeyeceksin.

Sen osun.

Kendinin ötesine nasıl geçebilirsin?

O senin yaşam kaynağının, senin varoluşunun ta kendisidir. Nereye gidersen git o olacaksın.

Kendileriyle ilk tecrübeleri sadece katıla katıla gülmek olan insanlar olduğu kayıtlara geçmiştir. Yapmaya

çalıştıkları şeyin saçmalığını görmek...onlar kendileri olmaya çalışıyordu! Bu, dünyadaki yegâne imkânsız şeydir çünkü sen zaten osun; nasıl o olmaya çalışabilirsin?

Ancak din adamları, sözde dini liderler ve seni köleleştirmek isteyenlerin tümü sana idealler vermişlerdir. Sana, "Belirli bir şekilde davranmadığın sürece, yanlışsın" demişlerdir. Sana tembihlenen şeyleri yapmazsan iyi değilsin. Hiç kimse bu insanlara, hiçbir zaman

"Başkaları için karar verme yetkisini size kim verdi, bir şeyin iyi olduğunu düşünüyorsanız yapın ama başka kimseye sizi takip etmelerini söyleme hakkına sahip değilsiniz" dememiştir.

En büyük üçkâğıtçılar, en büyük zehirleyiciler peşinden gitmeyi yaratmış olan insanlardır çünkü peşinden gitmek basitçe kendine karşı bir saçmalığın içine senin konman demektir: Sana asla olamayacağın başka birisi olmak zorunda olduğun söylenir. Bu tüm

dünyada muazzam bir ıstırap yaratmıştır.

Kökleri görmediğimiz sürece ıstırap kaybolamaz. Teknolojimizi, aletlerimizi çoğaltıp durmaya devam ediyoruz ama ıstırap sürüyor. Sadece yoksul insanın mutsuz olduğu doğru değildir;

benim kendi tecrübeme göre yoksul insan zengin insandan daha az mutsuzdur. Yoksul insanın en azından umudu vardır. Zengin insan umutsuzca yaşar. Artık o

yapabileceği her şeyi yapmış olduğunu bilir ve hayatı her zamanki kadar boştur; belki de daha boş. Ve ölüm yaklaşıyor; hayat her an daha çok kısalıyor ve o para, güç, prestij biriktirerek onu harcamıştır. O kendi hayatını bir aziz olmak için, insan yapımı tanrıların önünde dua ederek harcamıştır.

Bütün bunlar sen sadece asla, basitçe kendin olamayasın diye yapılmıştır.

Ben sana sadece basit bir ahlak

öğretiyorum ve o da şudur: Asla kendi doğana karşı gelme. Tüm çağların tüm budaları onun karşısında bile dursa hiç umursama. Onların seninle hiçbir alakası yoktur. Onlar kendileri için doğru olduğunu hissettikleri şeyi yaptılar. Sen senin için doğru olduğunu hissettiğin şeyi yapmak zorundasın. Ve doğru olan nedir? O hiçbir kutsal metin tarafından tanımlanamaz. O hiçbir dışsal kriter tarafından tanımlanamaz. Anlaşılması gereken içsel bir kriter vardır:

Seni mutlu yapan şey iyidir.

Sana mutluluk veren şey yegâne ahlaktır. Seni mutsuz yapan şey yegâne günahtır. Seni kendinden uzaklaştıran şey kaçınılması gereken yegâne şeydir.

Sadece kendi içinde zevk al ve aydınlanmışındır. Sen her zaman aydınlanmışsındır, aydınlanmamış olmanın bir yolu yoktur.

Pek çok şekilde denemiştim ama şunu itiraf etmeliyim ki başarısız

oldum: Aydınlanmamış hale gelemedim. Hangi pozisyonda, ne tür şey yaparsam yapayım şaşırmıştım: Kuzeye de ya da güneye de gitsem aydınlanmış olarak kaldım.

Japonya'da güzel bir oyuncak bebek vardır...belki de onlar en güzel oyuncak bebekleri yapan insanlardır. Ve bu oyuncak sıradan bir oyuncak bebek değildir. Onun Japonya'daki adı, daruma'd\r. Ama o Bodhidharma isminin Japonca'daki bozulmuş halidir. Oyuncak bebek

Bodhidharma'nın anlayışına uygun olarak yapılmıştır.

Bebeğin bacakları ağırdır başa doğru son derece hafiftir. Bu yüzden onu nereye istersen atabilirsin ama o her zaman lotus pozisyonuna gelir. Ona hiçbir şey yapamazsın. İnsanlar unutmuş olabilir; o sadece çocukların oynayacağı bir bebektir. Ancak o benim söylediğim ve Bodhidharma'nın söylemiş olduğu şeyi temsil eder: Aydınlanmamış olman için hiçbir yol yoktur.

Aydınlanmak zorunda olduğun fikrini zihnine kim yerleştirdi?

Kızlar kolejindeki evde kalmış yaşlı bayan Prim açılış konuşmasını yapıyordu. "Şimdi kızlar, ne zaman dışarı çıkarsanız hatırlayın: Sokaklarda sigara içmek yok, herkesin içinde kötü davranış yok. Ve erkekler size sarkıntılık ettiğinde kendinize sorun: Bir saatlik zevk hayat boyu utanca değer mi? Şimdi kızlar herhangi bir sorunuz var mı?"

Salonun arkalarından bir yerden bir

ses geldi, "Bir saat sürmesini nasıl sağlıyorsunuz?"

Etrafında seni çıldırtan insanlar vardır. Aksi taktirde her şey mükemmel bir şekilde olması gerektiği gibidir. Bu en mükemmel dünyadır, hiçbir şey eksik değildir. Ancak birkaç kafadan çatlak, diğer bazı insanları asla gerçekleştiremeyecekleri gölgelerin peşinden koşturmadıkları sürece oturdukları yerde rahat duramazlar.

Ve onlar ne kadar bunu

gerçekleştiremeyeceklerini hissederlerse, o kadar çok anlamsızlık, çaresizlik, büyük bir boşluk hissederler...ve bir üzüntü yerleşir ve zaman geçtikçe giderek kalınlaşır.

Asla seni mutsuz kılacak bir kriteri kabul etme. Asla sana suçluluk hissettirecek bir ahlakı kabul etme. Asla senin basit doğanın üzerine dayatılan herhangi bir şeyi kabul etme.

Sadece kendin ol ve sen

mükemmelsindir.

Kendinden uzaklaş ve başın büyük derttedir. Herkesin başı derttedir.

Binlerce insanla temas kurmam sonucunda edindiğim tecrübe şudur ki gerçekten mutsuz tek bir insan dahi görmedim. Tam tersine, mutsuzluklarından zevk alan, ıstıraplarını abartan insanlar gördüm, insan, güzel çiçekler açabilecek insanların büzüştüğünü görünce büyük bir şefkat duyuyor. Onlar kendi evlerinin yolunda

kaybolmuştur. Ve herkes onların başka bir yere gitmesi için yardım ediyor: Bir Buda ol, bir İsa ol, bir Musa ol." Ancak hiç kimse sana "Sadece kendin ol" demez.

Sen ve Musa arasında ne bağlantı vardır? İsa Mesih ve senin arandaki bağ nedir? Ancak insanlar, bir gün hayallerindeki ideallerin gerçekleşeceğini umut ediyor, dua ediyor, tapınıyor. Doğal olarak onlar başarısızdır. Sen bir gül goncasısın ve bir gül olacaksın. Bırak tüm dünya

kötülesin veya takdir etsin, önemli değil. Bir insan bir kez durup, "Kendimi ortaya koyacağım" dediğinde bunun ego ile hiçbir ilgisi yoktur. Bu basitçe kendisini binlerce yıldır bozulmuş olan suçlu bir dünyaya karşı koruyor demektir. Kendini korumak için, zehirlenmemek için her türlü hakka sahipsin. Ve senin içinde iyiliğe, herhangi bir dine, herhangi bir ahlak kuralına, herhangi bir yönteme, aydınlanmak için herhangi bir çabaya gerek kalmayacaktır.

Sadece doğal olmak hayal bile edebileceğinden daha fazlasıdır.

İnsan dışındaki bütün varoluş aydınlanmıştır. Hiç kimse başka bir şey denemiyor; herkes huzurlu, evrenin içinde yuvasında.

En büyük bilim adamlarından birisi olan Julian Huxley'in belli bir hipotezi vardır, bunu kanıtlamanın hiçbir yolu yoktur fakat onun belli bir önemi varmış gibi gözüküyor. Tüm hayatı boyunca yaptığı araştırmalardan sonra vardığı sonuç şudur: "Görünen

o ki insan mekanizmasında bir şey yanlış gitmiştir. Çünkü hiçbir ağaç kaygılı görünmüyor, hiçbir hayvan vahşi doğada intihar etmiyor, hiçbir hayvan vahşi doğada eşcinsel olmuyor." Ancak hayvanat bahçelerinde garip bir şey olur. Hayvanlar hayvanat bahçesinde tutulduğunda senin insanlığının büyük niteliklerinin bazılarını edinmeye başlar; eşcinsel olurlar. Hayvanların hayvanat bahçelerinde intihar ettikleri bile görülmüştür.

Onlar sapkınlaşırlar, onlar atalarından hiçbirinin binlerce yıldır yapmamış olduğu şeyleri yapmaya başlarlar. Hayvanat bahçesinde ne olur? Onlar insan toplumunun bir parçası olurlar. Onlar insanoğlunu taklit etmeye başlar. Onlar yollarından sapar, onlar doğallığını yitirir.

Bana sorarsan insan dışındaki tüm varoluş mükemmel bir şekilde sağlıklıdır, mükemmel bir şekilde huzurludur. Julian Huxley'in fikrinin

pragmatik bir değeri vardır. Neyin yanlış gittiğini kanıtlamak mümkün olmayabilir çünkü insan çok karmaşık bir mekanizmadır. Ancak bir şey kesinlikle yanlış gitmiştir.

Benim vizyonuma göre yanlış giden şey kalıtsal bir şey değildir. O her çocukla birlikte yeniden ve yeniden gerçekleşen bir şeydir. Çünkü her çocuk akıl sağlığı yerinde olmayan bir toplumda doğar. Ve o, akıl sağlığı yerinde olmayan insanların yöntemlerini öğrenmek zorunda kalır.

Biraz zekâ kapasitesine sahip olduğu zaman çoktan zehirlenmiştir. Zaten çok geç olmuştur, o bir taklitçi haline gelmiştir.

Çocuklar masumdur. Onlar dünyaya ne olacağı hakkında hiçbir fikirleri olmadan gelirler. Doğal olarak kendilerini insanlarla çevrelenmiş bulurlar, onları taklit etmeye başlarlar. Bu onların öğrenme şeklidir. Fakat bu taklit etme ve öğrenme sürecinin içerisinde Julian Huxley'in kalıtsal olduğunu

düşündüğü büyük bir hata meydana gelir. O kalıtsal değildir, o kültüreldir. O, yetişkinler yüzündendir. Çocuğun başka bir yolu yoktur. O hasta insanlardan öğrenmek zorundadır. Ve bu hasta insanlar hasta olmayan hiç kimseye kazanamayacaklardır.

Sağlıklı olan herhangi birisinden, aklı başında olan herhangi birisinden nefret edilecektir, hapse atılacaktır, ölümüne taşlanacaktır çünkü kalabalık iki şey arasında seçim yapmak zorundadır: Ya tek bir birey

doğrudur; o zaman tüm kalabalık ve tüm tarih yanlıştır. Ya da tüm kalabalık ve onun 'pırıltılı geçmiş' olarak adlandırdığı uzun geçmişi doğrudur. O zaman bu adamın silinmesi

gerekir; aksi taktirde o sürekli bir soru işareti olacaktır.

Sokrat'ın zehirlenmiş olması boşuna değildir. Sokrat'a katlanılamaz. Onun mevcudiyetinin kendisi acı verir çünkü onun yüksekliği, onun zekâsı, onun dürüstlüğü, bunların hepsi senin

ikiyüzlü olduğunu kanıtlar. Kalabalık kesinlikle tek bir adamın standardını tüm insan türünün tarihine karşı kabul etmeye istekli değildir. Bu adamı yok etmek, bu adamdan kurtulmak daha iyidir. O sürekli dürtüyor; senin dürüst olmadığını, yalanlarla yaşadığını, tanrılarının sahte olduğunu, umutlarının teselliden başka bir şey olmadığını, çıplaklığını gizlemeye çalıştığını söylüyor.

Elbiselerinin altında tamamıyla farklı bir kişi olduğunu gayet iyi biliyorsun.

Bu insanlar hatırlatıcıdır ve kendine karşı dürüst olmadığının hatırlatılması canını yakar. Senin sevginin sevgi değil kıskançlık olduğunu bilmek canını acıtır; o nefretin sulandırılmış bir şeklidir. Senin tanrılarının kesinlikle sahte, senin kendi yaratımın olduğunu; kutsal kitaplarının herhangi bir kitap kadar kutsal olmadığını bilmek seni incitir. Sokrat gibi bir adamı ortadan kaldırmak daha kolay görünür. Ve ıstırabın içinde daha rahat olursun ve yine aydınlanmış hale gelmek için

çabalamaya başlarsın.

Bu çok garip bir durumdur. Ne zaman birisi doğalsa ve aydınlanmışsa onu yok edersin ve sonra da aydınlanmış hale gelmenin yollarını bulmaya çalışırsın.

Belki de senin aydınlanmış hale nasıl gelineceği arayışın aydınlanmayı ertelemek için kurnazca bir stratejiden başka bir şey değildir. Aslında ertelemek demek bile doğru değildir.

Sen aydınlanmışsındır ve sen aydınlanmamış olmaya çalışıyorsun. Senin bir Katolik olman, bir Protestan olman, bir Hindu olman, bir Müslüman olman; çabanın tümü kendi aydınlanmanı fark etmemek için bir araçtan başka bir şey değildir.

Sadece doğal ol, böylelikle varoluşla uyumlu halde kalabilirsin. Böylelikle yağmurda dans edebilirsin ve güneşte dans edebilirsin ve ağaçlarla dans edebilirsin ve hatta taşlarla,

dağlarla, yıldızlarla dostluk kurabilirsin. Bunun dışında bir aydınlanma yoktur.

Şöyle tanımlayayım: Aydınlanma varoluşla uyumlu olmaktır.

Doğayla uyumlu olmak —her şeyin doğası— aydınlanmadır. Doğanın karşısında sadece ıstırap vardır ve senin tarafından yaratılan ıstıraptır. Başka hiç kimse bundan sorumlu değildir.

Aydınlanmanın gerçekleşmesi için

özel bir yere, özel bir zamana ihtiyacı var mıdır?

Her yer özeldir çünkü her yer Tanrı ile dolup taşmaktadır. Hiçbir yer sıradan değildir. Aydınlanma senin tuvaletinde bile gerçekleşebilir. Aydınlanma senin tuvaletinden korkmaz! O herhangi bir yerde olabilir. Kutsal yerlere gitmene gerek yoktur. Öyle bir yer yoktur. Tüm varoluş kutsaldır! Varanasi'ye ya da Kudüs'e ya da Kabe'ye gitmene gerek yoktur; hepsi saçmalıktır. Her

yer Tanrı ile doludur. Her nokta özeldir.

Ve hangi özel zamanı soruyorsun? Aydınlanma için belli bir iklim, belli bir mevsim var mıdır?

Aydınlanma aslında gerçekleşen bir şey değildir. Şayet gerçekleşen bir şey olsaydı, o zaman belki belirli bir toprakta, belirli bir iklimde, belirli bir yerde, belirli zamanlarda daha olası olabilirdi. Ancak aydınlanma gerçekleşen bir şey değildir.

Aydınlanma basitçe bir farkındalıktır; her zaman aydınlanmış olduğunun, tek bir anlığına bile onu kaybetmemiş olduğunun, sadece uykuya dalmış olduğunun farkında olmaktır. Bu yüzden sen Zen ustalarının garip satoritecrübeleriyle karşılaşırsın.

Birisi pazardan geçmektedir ve bir başkasının Diamond Sutra'yı ezberinden okuduğunu duyar. Sadece tek bir satırı duyarak aydınlanır. Sadece Diamond

Sutra'dan tek bir satır duyarak, en

başından beridir aydınlanmış olduğunu duyarak bu nasıl mümkün olur?

Evet, bu olabilir çünkü aydınlanma senin doğandır, senin doğanın ta kendisidir. O dışarıdaki bir şey değildir. Çiçek zaten açıyor, sadece sen ona bakmıyorsun. Sen başka yerlere bakmayı sürdürüyorsun, içine bakmıyorsun.

Bu gerçekleşebilir... Bazen usta

müride vurur — ustanın elindeki kafasına gelir ve bir şey onda tetiklenir— ve ansızın düşünme durur. Birden o fark eder, farkındalığa ulaşır.

Herhangi bir şey... Bir müridin sessizce oturup meditasyon yaptığı, aylarca, yıllarca meditasyon yaptığı söylenir. Usta gelir, elinde bir tuğlayla gelmiştir ve bir Buda gibi oturmakta olan müridin önünde onu ovuşturmaya başlar. Ve mürit hareketsizce, bir heykel gibi

saatlerce oturma konusunda son derece becerikli hale gelmişti. Şimdi ise bu usta taşın üstünde tuğlayı ovuşturuyordu, mürit muazzam bir rahatsızlık hissetmiş olmalı. Sinirleri tepesine çıkmış olmalı: Birisi onun tam önünde bir tuğlayı ovalıyor ve bu kendi ustasından başkası da değil! Kontrol etmeye ve kontrol etmeye çalıştı ve sonra çok fazla geldi ve "Durdurun şunu! Ne yapıyorsunuz?" dedi.

Ve usta, "Bu tuğladan bir ayna

yapmaya çalışıyorum — ovuşturuyorum, ovuşturuyorum, ovuşturuyorum — bir gün o bir ayna olacak" dedi.

Ve mürit kahkaha attı, "Çıldırmış olmalısınız." Ve usta dedi ki "Peki ya sen? Sen zihninin tuğlasını yıllardır ve yıllardır ovuşturuyor ve ovuşturuyorsun ve herhangi bir şey olacağını mı zannediyorsun?

Birden bulutlar dağıldı: "Evet!"

Mürit fark etti, ustanın ayaklarına

kadar eğildi.

Ancak usta farkında olmama katmanının çok kalın olduğu anlara dikkat etmek durumundadır.

Aydınlanma herhangi bir yerde gerçekleşebilir, herhangi bir an gerçekleşebilir. Sen sadece ona izin vermelisin. Bu yer ve zaman meselesi değildir, bu senin ona izin vermenle ilgilidir. Bir hikâye modern bir Zen hikâyesi; onu Zen kitaplarında bulamazsın:

Bir Arayanın Aydınlanması.

Ciddi bir genç adam yirminci yüzyılın ortalarındaki Amerika'nın çatışmalarını kafa karıştırıcı bulmuştu. Pek çok insana başını derde sokan anlaşmazlıkları çözmek için bir yol arayışı ile gitti. Ama dertleri bitmedi.

Bir gece bir kahvede kendinden menkul bir Zen rahibi ona şöyle dedi: "Senin için yazdığım şu adresteki yıkık konağa git. Orada yaşayanlarla konuşma: Yarın akşam ay doğana

kadar sessiz kalmak zorundasın. Ana holün sağındaki büyük, geniş odaya git, kuzeydoğu köşesindeki taş dolgunun üzerine lotus pozisyonunda otur, köşeye otur ve meditasyon yap." Zen rahibinin tarif ettiği gibi yaptı. Meditasyonu sıklıkla endişeler tarafından kesintiye uğratıldı. O ikinci kattaki boru bağlantılarının ve üzerinde oturduğu diğer edevatın kopup düşeceğinden endişeleniyordu. Ayın bir sonraki gece ne zaman doğduğunu nereden bileceği hakkında endişelendi.

Odadan, aralarından geçtiği insanların kendisi hakkında söylediklerinden endişelendi.

Endişelenmesi ve meditasyonu, sanki onun inancını test edermiş gibi ikinci kattan üstüne pis sular dökülünce rahatsız edildi. Aynı anda iki kişi odaya girdi. Birinci adam ikincisine orada oturan adamın kim olduğunu sordu. İkincisi cevapladı, "Bazıları kutsal bir adam olduğunu söylüyor, diğerleri ise bok kafalının teki."

Bunu duyunca adam aydınlanmıştı.

Bu sadece herhangi bir durumda hazır olmakla ilgili bir şeydir. Şimdi bunu duymak —bir Diamond Sutra değil— ancak o, bunu duymuş olmalı, o anda bütünüyle dikkat kesilmiş olmalı.

Doğal olarak birisi senin hakkında, "Bazıları kutsal bir adam olduğunu söylüyor, diğerleri ise bok kafalının teki" dediğinde tüm düşünme durmuş olmalı: Bunu duyunca adam aydınlanmış. Herhangi bir zaman

herhangi bir yerde başına gelebilir. Aydınlanma mevcuttur. O dışarıdan gelmez. Düşünceler kaybolduğunda, o senin içinden gelir. Düşünceler senin dikkatini dağıtmadığında ve ansızın sen sessizsindir. Basitçe uyanık, basitçe dikkat kesilmişsindir. O senin varlığının en derindeki özünden gelir. Ve o hoş bir koku gibidir. Ve bir kez onun gerçekleştiğini görürsen o sonsuza dek senindir.

Herkesin bu kadar çok

aydınlanmayı istediğini görüyorum. Aynı zamanda korktuğumuz da bir gerçek değil mi? Kendi varlığımızın içinde rahatlamaktan bizi alıkoyan korku nedir?

Pek çok korku vardır, bir tane değil. İlki eğer aydınlanmak istersen psikolojik olarak ölmek zorundasındır. Yeni bir ruhsal varlık olarak yeniden doğmak zorundasın. Ve sen ruhsallık hakkında hiçbir şey bilmiyorsun. Kendin hakkında bildiğin

her şey egonun etrafında merkezlenmiş olan zihnindir.

Senin olmadığın bir şey ile özdeşleşmiş olman ve her zaman olduğun, her zaman olacağın şeyi unutmuş olman çok garip bir olgudur. Başka herhangi bir şey olmanın hiçbir yolu yoktur. Senin varlığın varoluşsal olana aittir. Ancak katman katman koşullanmışlık vardır: Ailenin, öğretmenlerin, din adamların, politikacıların. Seninle, gerçek senle ve seninle ve gerçek olmayan sen

arasında upuzun sıralanmış insanlar vardır.

Ve doğal olarak sen anne babanı sevdin, onlar seni sevdi. Sana yapmış oldukları her şey bütünüyle bilinçsizceydi, amaçsızdı. Onlar hiçbir zaman senin bir ikiyüzlü olmanı istemedi ama seni bir ikiyüzlü yaptılar. Onların niyetlerinden hiç şüphem yok. Onların niyeti seni çok büyük bir şey yapmaktı ama onlar senin kadar bilinçsizlerdir. Onların anne babası onlara miras olarak

kendi bilinçaltlarını vermiştir. Ve bu Adem ve Havva'dan beri sürmektedir. Her kuşak gelecek olan kuşağı her türden pislikle, hurafelerle, aptallıkla doldurmaya devam eder.

Ancak onlara kızma. 'Kızgın genç adam' hakkında bir şeyler duymuşsundur. Kızgın genç adam bir aptaldır. Öfke hiçbir şey çözmeyecektir; o her şeyi daha zor ve daha karmaşık hale getirecektir. Senin anne baban, senin

öğretmenlerin, senin komşuların öfkeyi hak etmiyor; onlar şefkati hak ediyor. Onlar başka bir şey yapamazlardı. Tüm iyi dilekleriyle seni mahvetmişlerdir, tıpkı onların anne babalarının onları mahvettiği gibi.

Ve şayet sen aydınlanmazsan kendi çocuklarını mahvedeceksin. Onların iyiliği için onlara her türden saçmalığı vereceksin.

Sana, sen bir Hıristiyansın, sen bir Hindusun, sen bir Müslümansın

denmiştir. Sen bu dünyaya bir tabula rasa olarak geldin; üzerine hiçbir şey yazılı değildi. Anne baban üzerine saldırdı ve seni bir Hıristiyan yaptı ve Hıristiyanlık fikrini sana zorla dayattı ve senin korkularını, senin hırsını, onu sende yerleştirmek için kullandı. Sen cehennemden korkutuldun, sen cennet için hırslandırıldın. Elbette onlar senin günah yoluna sapmamanı ama sevabın saltanat yolunu izlemeni istediler.

Onların niyetlerinde yanlış hiçbir şey yoktu; sorun olan onların niyetleri değildir. Sorun olan şey onların bilinçli olmamaları, sana ektikleri tohumların zehir tohumu olmasıdır. Hiçbir iyi dilek, hiçbir iyi niyet bu tohumları değiştirmeyecektir. Ve bir kez onlar sende kök saldıktan sonra onlardan kurtulmak giderek daha da zorlaşır. Çünkü sen zehir ağacı ile özdeşleşmişsindir.

Bir Hıristiyan'ın Hıristiyanlığı bir kenara bırakması çok zordur. O

ihanete benzer bir şey yaptığını hissedecektir. Hıristiyanlığı bir kenara koyarak o, İsa Mesih'e ihanet etmiş gibi hissedecektir. O kimseye ihanet etmiyor. O basitçe her türden insanın onun üzerine koymuş olduğu koşullanma pisliğinden kurtulmaya çalışıyor.

Korku budur. Herhangi bir koşullanmayı bırakmaktan korkarsın çünkü bu koşullanma sana belli bir kişilik verir. Fakat sen bunun farkında değilsindir, bu yüzden bu konuda

endişelenmezsin. Kişiliğin senin bireyliğinin yerini almıştır. Ve kişiliğini fırlatıp atmak demek tüm geçmişin, onun

hepsi demektir. Seçme şansı yoktur... Onda kötü taraflar vardır, onları at ve onda iyi taraflar vardır, onları koru diye bir şey söz konusu değildir.

Senin tüm geçmişin sana başkaları tarafından dayatılmıştır, bu yüzden onun iyi ya da kötü olmasının bir önemi yoktur. Hatırlanması gereken

önemli şey onun senin bir keşfin olmadığıdır. Onun hepsi ödünç alınmıştır. O ikinci eldir, üçüncü eldir. Belki de milyonlarca elden geçmiştir. O gerçekten kirlidir.

Ondan bütünüyle kurtulmak zorundasın.

Bütünüyle kendini kaybetmiş hissedeceğin bir boşluk olacak. Kim olduğunu, kendini tanıyordun. Kim olduğunu bilmediğin bir boşluk gelecek. Ancak bu güzel bir deneyimdir. Çünkü masumiyetin geri

gelmiştir. Yeniden doğarsın; o yeni bir doğumdur. Artık keşfetmeye başlayabilirsin.

Tüm arazi yenidir, asla daha önce burada olmamıştın. Varoluşunun çeperinde dolanıp dolanıp duruyordun. Bu maceralıdır, çok büyük bir meydan okumadır. Korku ortaya çıkar. Korku ortaya çıkar çünkü olduğunu zannettiğin şey ellerindedir. Ve benim bahsettiğim bireysellik senin ellerinde değildir. Ne keşfedeceğini ya da keşfedilecek bir

şey olup olmadığını bilmiyorsun.

Pek çok dilde bir deyim vardır... benzer deyimler: "Elinde olan yarım ekmek uzakta olan bütün ekmekten daha iyidir." Ve ben senden bu yarım ekmeği şu an senden çok uzakta olan bir şey için bırakmanı istiyorum. Korku doğaldır. O endişelenecek bir şey değildir, sadece anlaşılması gerekir.

Sadece senin için korkulacak hiçbir şey olmadığını net bir şekilde söyleyebilirim. Doğumdan sonra

sana eklenmiş olan her şeyi bırakabilirsin; yine de yaşıyor olacaksın, sadece yaşamak değil, bolluk içinde yaşamak. Ölümü beklemene gerek yok. Kişiliğini şimdi ölüme ve yeniden doğuma verebilirsin.

Aydınlanma tam olarak budur: Kişilik ölür ve kişilik tarafından bastırılmış olan bireysellik gelişmeye, çiçek açmaya başlar.

Ancak senin sorun başka bir soru daha ortaya çıkarır. Beni dinleyerek

ya da aydınlanma fikri üzerine okuyarak onun için hırslanmaya başlarsın. En başından beri ıskaladığın nokta budur. "Aydınlanmak istiyorum" dersin. İstemek engeldir. Aydınlanmak isteyen bu 'ben' kimdir?

Bu 'ben' aydınlanmış olmaktan seni alıkoyan senin egonun kendisidir. Şimdi insanların büyük bir lideri olmaya, dünyadaki en zengin insan olmaya, Amerika'nın ya da Rusya'nın en güçlü başkanı olmaya çalışan

'ben' tüm bu başkanlardan ve tüm bu zengin insanlardan daha büyük hale gelmek için yeni bir fikre; aydınlanmaya sahip olan 'ben' ile aynıdır. Ego, "Çok iyi! Aydınlanmak istiyorum" der.

Ego aydınlanamaz, sadece karanlık aydınlık olabilir.

Beni dinlerken ya da bu fikri başka bir yerden edinirken hatırla: Aydınlanmayı isteyemezsin. Aydınlanabilirsin ama onu isteyemezsin, onu arzulayamazsın.

O satın alabileceğin bir mal değildir. O işgal edebileceğin bir ülke değildir. O yaklaşıp bulabileceğin bir yerde —dışarıda— değildir.

Aydınlanma, her ikisinin de —kişiliğin ölümü ve bireyselliğin yeniden doğumu — dahil olduğu içsel deneyimin adıdır.

Dünyanın her tarafındaki manastırlarda bulunan insanlar aydınlanmayı, uyanmayı, özgürleşmeyi —aynı deneyim için pek çok sözcük—arzuluyorlar. Ancak

onlar sadece aptaldırlar. Aslında onlar aydınlanmayı arzulayarak aydınlanmayı pazardaki bir mal haline getiriyorlar.

Aydınlanma arzulanacak bir şey değildir. O zaman kişi ne yapmalıdır? Kişi kendi kişiliğini katman katman anlamak zorundadır. Aydınlanmayı bütünüyle unut, onun seninle hiçbir alakası yoktur. Kesin olan bir şey vardır: Sen aydınlanamazsın. Kim olduğunla başla. Tıpkı soğanın soyulduğu

gibi kişiliğini katman katman soy. Bu katmanları atmaya devam et. Yeni katmanlar olacaktır. Ve en sonunda soğanın kaybolduğu ve ellerinde sadece boşluğun olduğu bir an gelir. Bu an aydınlanma anıdır. Onu arzulayamazsın çünkü arzu, soğanına bir katman daha ekler. Ve diğer tüm katmanlardan daha tehlikelidir.

Bir cumhurbaşkanı olmak çok büyük bir şey değildir herhangi bir ahmak onu becerebilir. Aslında dünyanın her

tarafında ahmaklar bunu yapıyor. Başka kim bir cumhurbaşkanı ya da bir başbakan olmakla ilgilenir? Hiçbir zaman bilge bir adamın cumhurbaşkanı ya da başbakan olmaya çalıştığını görmedim.

Garip bir gerçeğin farkında mısın, geçmişte bazı krallar aydınlanmıştır. Hindistan'daki Ashoka aydınlanmıştır. O dünyadaki en büyük imparatorlardan biriydi. Aslında Hindistan ondan sonra asla o kadar büyük olmamıştı. Hindistan'ın

parçaları işgal edilmeye, yeni ülkeler olmaya devam edip durmuştur. Bugünkü Hindistan Ashoka'nın imparatorluğunun sadece üçte biridir. Çin'de, Japonya'da, Yunanistan'da aydınlanmış olan imparatorlar vardı. Bir imparator, imparator olmayı arzulamış kimse değildir. Nasıl ki birisi bir dilenci olarak doğarsa, o da bir imparator olarak doğar. O bunu normal karşılar; kendi soğanı etrafındaki bir hırs katmanı haline gelmez.

Ancak biz herhangi bir cumhurbaşkanının, herhangi bir başbakanın aydınlandığını asla duymamışızdır. Bu garip gelir ama nedeni çok açıktır. Cumhurbaşkanları doğmaz, onun için mücadele etmek zorundadırlar, yalan söylemek ve —bu vaatlerin yerine getirilemeyeceğini gayet iyi bilerek— vaat etmek zorundadırlar. Onlar diplomatik olmak zorundadır, onlar ne istediklerini söyleyemezler. Onlar bir şeyler söylemeye devam edip dururlar ve onlar asla onları

yapmayacaktır. Politikacı son derece kurnaz olmak zorundadır.

Hiçbir politikacının aydınlandığı duyulmamıştır. Bunun basit nedeni, monarşinin kaybolduğu demokratik dünyada ülkenin başı olmanın egonun en büyük arzusu olmasıdır. Ancak aydınlanma arzusu nihai arzudur; ondan daha büyük bir şey arzulayamazsın. Mutlak saadeti istemişsindir, mutlak varoluşsal bilgeliği istemişsindir.

Aydınlanmayı bir arzu haline sokma;

aksi taktirde ıskalamaya devam edersin. Sana önereceğim şey aydınlanmayı unutmandır.

Onun seninle bir alakası yoktur, onu asla göremeyeceksin; o sen yokken gerçekleşir. Soğanını tamamıyla soyduğunda, egon buharlaştığında, o oradadır. Ancak sen "Ben aydınlandım" diyemezsin. "Ben" artık orada değildir; aydınlanma oradadır.

Korku normaldir çünkü tüm kişiliğini bütünüyle bırakmak zorundasın ve bu ise şu an sahip olduğun her

şeydir. Onun ötesinde bir şey olduğunu bilmiyorsun. Daha fazlasını elde etmek istiyorsun ve ben ise sana seni sen yapan her şeyi ver diyorum. Korku budur. Eğer korkuyu dinlersen, hiç umut yoktur.

Fakat aslında senin neyin var? Kaygı, ıstırap, sıkıntı, çaresizlik, başarısızlık; binlerce kompleks. Senin tüm hazinen budur. Sadece ona bir bak! Bu hazineyi bırakma, kaygılarından kurtulma, sıkıntıyı fırlatıp atma korkusu nedir?

Ancak her şey gerçekten karmaşıktır. Niçin sıkılıyorsun? Ve niçin ondan kurtulamıyorsun? Onun içinde bazı çıkarlar olmalıdır. Karından yahut kocandan sıkılmış olmalısın. Her karı ve her kocanın birbirinden bıktığı, sıkıldığı bir noktaya gelmesi kaçınılmazdır. Ancak bir zorluk vardır. Karına sadece hoşça kal diyemezsin. Çocukların vardır ikiniz de onları seversiniz, bu çocukları kaybetmek istemezsiniz. Çocukları kimin alacağı üzerine mahkemede bir kavga

olacaktır; her ikisi de onlara sahip olamaz.

Toplumda belli bir prestijin vardır, insanlar sizin model olan çiftlerden biri olduğunuzu düşünür. Çünkü onlar sizi her zaman birbirinize sevgi gösterirken görür. Bir ayin gibi işe giderken karını öpersin, işten döndüğünde karını öpersin. Ne senin için bir anlamı vardır ne de onun için anlamı vardır ve her ikiniz de bunu bilirsiniz. Ve karını öperken içerden kendine "Tüm bu şeylerin canı

cehenneme" diyorsun.

Ancak insanlar içinden kendine söylediğin şeyi duymuyorlar, onlar sadece görür. "Otuz yıllık evlilik ve sanki arabalarının arkasında yeni evli yazısı yazıyormuş gibi hâlâ çok sevgi dolular. Görünen o ki onların balayı uzadıkça uzuyor: Otuz yıllık balayı!"

Bunun sonu yoktur. Topluma girdiğinde rol yaparsın; insanların sahip olduğu sizin en iyi çift olduğunuz fikrini korumak

zorundasın. Bunlar senin yatırımlarındır.

Belki de sen zengin bir kadınla evlendiğin için zenginsindir. Eğer onu bırakırsan yeniden dilenci olacaksın; bunu yapmak istemezsin. Belki de eşinin iyi görünümü — bu çok garip bir dünyadır— ya da eşinin ilişkileri sayesinde iyi bir işe sahipsin. Eğer karından ayrılırsan işini kaybedebilirsin. O halde sıkıntıdan nasıl kurtulmalı? Can sıkıntısı pek çok yatırımla ilişkilidir.

Onun cesarete, büyük cesarete ihtiyacı vardır. Ve sana söylemek isterim ki dilenci olman ama canının sıkılmaması, imparator olup canının sıkılmasından çok daha iyidir. Çünkü sıkıntı ruhsal dilenciliktir. Ve o asla tek başına gelmez. Eğer sıkılıyorsan çaresizlik olacaktır, kaygı olacaktır, ne yapmalı diye zihinde sürekli bir gerginlik. Öldürmek isteyebileceğin bir adam ya da kadınla yaşamaya devam etmek zorundasındır ve onları öpmek zorundasındır.

Sıkıntıyı bırakmak her ne pahasına olursa olsun devrimci bir adım demektir; sıkılmış bir insan olarak hayatınla sürünmeyeceksindir. Çünkü yaşamının anlamı nedir? Ve dünyanın her tarafında herkesin sıkılmış olduğunu göreceksin. Birisi işinden, mesleğinden sıkılmıştır. O hiçbir zaman bir doktor olmak istemedi ama anne babası onu daha saygıdeğer, daha kârlı bir iş olduğu için doktor olmaya zorladı. Kâr edersin, saygınlık elde edersin ve hâlâ sana halkın hizmetindeki büyük

birisi derler. Çünkü sen insanlığa hizmet ediyorsun. Bu gerçekten muhteşem!

Anne baban seni bir doktor olmaya zorladı. Ondan nefret ediyorsun, onu hiç istememiştin, sen bir ressam olmak istedin. Ancak hiç kimse seni dinlemedi, sana, "Sen delirmişsin eğer bir ressam olmak istersen sokakta bir dilenci olarak öleceksin. Tüm bu saçmalıkları unut. Kişi gençken zihnine her türlü romantik fikir gelir. Sakin ol evlat. Biz de genç

olduk ve biz de muazzam şeyler hayal ettik. Ama şimdi biliyoruz ki tüm bu romantik fikirler sadece geçici bir hevestir. Eğer senin bir ressam olmana izin verirsek bizi asla affetmeyeceksin. Senin bir ressam olmana izin veremeyiz" dediler.

Sen bir müzisyen, bir dansçı, bir heykeltıraş olmak istedin. Ama hiç kimse seni desteklemeyecektir. Sen bir dansçı olmak istedin ve bir iş adamı haline geldin; bundan sıkılırsın. Bir gün kendini gerçekten

bir ağaca asıp her şeyi bitirmek istersin. Ancak bunu da yapamazsın çünkü yapılacak çok şey vardır: Vergi iadesi formlarını doldurmak zorundasındır ve vergi dairesi senin peşindedir... Kendini asacak vaktin yoktur.

Etrafında bitmemiş çok fazla şey var. Önce her şeyi bitirmen gerekir. Ondan sonra kendini gidip asarsın. Ancak her şey her zaman bitmemiş kalır. Ve kendini asma fikri sana birazcık rahatlama sağlar, durum ne

olursa olsun her zaman bir çıkış olması sana belli bir zevk verir: Her zaman kendini asabilirsin. O yüzden ne acelesi var. Ve kim bilir? Yarın bir şeyler değişebilir. Doğru kadını bulabilirsin.

Doğru kadın yoktur, doğru erkek yoktur. Hiç kimse öyle birini bulamamıştır. Ancak doğru erkeği doğru kadını bulma fantezisi...

Her çift ilk kez âşık olduklarında birbirleri için yaratılmış olduklarını zanneder: Her zaman için hayalini

kurduğu kadın budur. Hep düşündüğü, arzuladığı kadın, erkek budur. Ancak balayı bittiğinde yanlış kişiye yakalandığını bilirsin; birbiriniz için yaratılmadınız.

Ama fanteziler kurmaya devam edersin "Belki başka bir kadın?" çünkü dünya kadınlarla doludur, erkeklerle doludur. Bu kez kaçırdın. Bir daha ki sefer...

Arkadaşlarımdan birisi üç kez evlendi. Hindistan'da boşanmak zordur. Neredeyse tüm hayatı boşa

gitti; kadınlar baş belasıydı. Kanun kolay değildir ama o bir şekilde başardı çünkü Hindistan'da bir şekilde her şeyi başarabilirsin, ihtiyaç duyulan tek şey paraydı ve onun parası

vardı. Herkese rüşvet verebilirsin. Bu ulusal bir gelenekti ve yeni değildir, çok eskidir.

Hintliler Tanrı'ya rüşvet vermektedir o halde bir memura ya da hâkime rüşvet vermekten niye çekinsin? Hintli tapınağa gittiğinde tanrısına,

"Eğer bu piyangoyu kazanırsam sana beş rupi değerinde tatlı sunacağım" ya da "On bir tane brahmirie ziyafet çekeceğim der." Bu nedir? Ve piyango bir milyon rupidir; beş rupiye bir milyon rupi kazanmaya çalışıyor. Ve asırlardır Hintliler Tanrı'ya rüşvet vermektedirler, bu onların geleneğidir. Kimse bundan gocunmaz.

Herhangi birisine rüşvet verebilirsin; ne o bundan gocunur ne de sen kötü hissedersin çünkü o senin işini

yapıyor. Bu neredeyse iş için ödeme yapmaktır. Ve o senin ona verdiğin rüşvetten çok daha pahalı bir iş yapıyor. Her şeyi başarabilirsin. Cinayet işleyebilirsin ve mahkeme tarafından saygıyla serbest bırakılacaksın; ihtiyaç duyulan tek şey paradır.

Bu yüzden kişi yarın her şeyin farklı olacağını zannetmeye devam eder. Arkadaşım üç kez eş değiştirdi. Ve her zaman bana, "Gelecek sefere, şimdi kurtulmaya çalıştığım gibi bir

kadına âşık olmayacağım. O gerçek bir kaltak" derdi.

Ve ona, "Sen her zaman gerçek bir kaltağa âşık olacaksın" dedim.

"Bu garip. Sen hep ısrar edersin ve hayret verici olan şu ki her zaman haklısın! İkinci kadın ilki kadar kaltak olduğunu gösterdi, üçüncü kadın da diğerleri kadar kaltak olduğunu kanıtladı. Nasıl bunu tahmin ediyorsun?" dedi.

"Tahmin etmiyorum, ben bir astrolog

değilim. Sadece seni tanıyorum; ne tür bir kadının seni çekeceğini biliyorum. Niçin ilk kadına âşık oldun? Kadının hangi niteliklerinin seni cezp ettiğini düşündün, analiz ettin mi? Ve ikinci kadını senin için kim bulacaktı? Yine sen. Ve sen yine aynı şeylere çekilecektin.

"Sen değişmedin, cazip buldukların değişmedi. Sen asla bu kadını seçme konusunda sorumlu hissetmedin. Bu nedenle üç seferdir aynı tür eşyaya sahip

oldun...yeniden ve yeniden ve yeniden. Bunun boşanmayla alakası yok, bunun kadınları değiştirmekle alakası yok; senin zihnini değiştirmenle alakası var" dedim.

Ancak insanlar her zaman bir şeyleri başkasına atmayı severler. Çocukların hippi olmaya başladığı için endişeleniyorsun. Kızın uyuşturucu alıyor, oğlun yanlış olan her şeyi yapıyor: Uzun saç, sakal, uyuşturucular ve üniversiteden atılmış. Kaygılısın: Ne olacak? Kendi

kaygını kızın üzerine, oğlanın, karının üzerine atıyorsun; herkes bu işi görecektir.

Zannediyor musun ki, oğlun mükemmel bir şekilde doğru yoldan gitseydi, kızın evlilik öncesinde hamile kalmayacak olsaydı, onlar uyuşturucu almasalardı kaygısız olabileceğini mi sanıyordun? Kızları ne derlerse yapan, oğulları anne babasının istediği şekilde eğitim gören pek çok insan tanıyorum; yine de onların başka bir şey için

endişeleri var. Onlar endişelenecekleri başka bir nesne bulacaklardır.

Çocukların varsa çocukların hakkında endişelenirsin. Çocukların yoksa niçin Tanrı'nın sana çocuk vermediğinden endişelenirsin. Bizim bu dünyamız, görünen o ki her türlü hayvanın olduğu bir hayvanat bahçesi gibidir.

Egonun katmanlarını bırakmak demek psikolojik bir intihar etmeye hazırsın demektir. Ben ona sırf iyi bir

isim vermiş olmak için sannyas diyorum çünkü şayet ona 'intihar' dersem daha da çok korkacaksın.

Buraya aydınlanmaya geldin, intihar etmeye değil. Ancak gerçek şudur ki intihar etmediğin sürece aydınlanma yoktur. İnsanlar aydınlanma istiyor ve hiçbir şeyi bırakmak, hiçbir şeyi kaybetmek istemiyorlar.

Sen aydınlanmayı olduğun halinle istiyorsun. Şimdi, bu mümkün değildir. Seninle özdeşleşmiş olan pek çok şeyi kesip atmak zorunda

kalacaksın. Ve benim sürekli olarak yaptığım şey budur: Sana darbe indirmek, sana vurmak, seni şok etmek. Ve sürekli olarak seni şok etmek, canını

yakmak, yaralamak için mümkün olan her şeyi yapmaya devam edeceğim çünkü yaralananın senin egon olduğunu, incinenin egon olduğunu fark etmeni istiyorum.

İçindeki korku içgüdüsünün peşine düşme çünkü bu seni bir korkak yapacak; o senin insanlığını

aşağılar. O kendin tarafından yapılan bir aşağılamadır. Ne zaman bir korku görürsen, onun üzerine git! Basit bir kriter: Ne zaman bir korku görürsen, onun üzerine git ve her zaman egonun basitçe kaybolacağı ana doğru gelişiyor, genişliyor, yöneliyorsundur çünkü onun tüm işlevi korku vasıtasıyladır. Ve egonun yokluğu aydınlanmadır; o artı bir şey değildir.

Aydınlanma sana eklenen pozitif bir şey değildir. Aydınlanma bütünüyle

bir olan sensindir.

O negatif bir olgudur; sen artık yoksun. O senin başına gelmez, o sen onu artık engellemediğinde, yok olduğunda gerçekleşir. Bu nedenle aydınlanmayı psikolojik bir intihar olarak isimlendiriyorum.

SIRADANLIK

Aydınlanmak, bir Buda olmak en sıradan olgudur. 'Sıradan' derken bu böyle olmak zorundadır demek istiyorum. Şayet o son derece sıra dışı görünüyorsa bu senin yüzündendir çünkü sen çok sayıda engel yaratırsın ve onları seversin.

Önce engeli yaratırsın ve sonra da onu aşmaya çalışırsın. Ve sonra da çok sevinirsin. En başta bir engel yoktu. Ancak senin egon iyi hissedecektir; en yakındaki noktaya,

en yakın olana ulaşmak için uzun bir rota yaratabilirsin. Ve onu asla kaybetmemiştin.

O nedenle gizemli bir şeyler arama. Sadece basit ve masum ol. Ve o zaman tüm varoluş sana açılır. Delirmeyeceksin, bu kadar yakında olan ama erişemediğin gibi bir saçmalığın tamamına basitçe gülebilirsin, bir engel yoktu. Bir anlamda o hep senin içindeydi. Sürekli olarak onu ıskalamış olman bir mucizeydi.

Şayet boşluk gerçekse, her şey oradaysa, bütünüyle gerçeklik sana açılacaktır. Tam şimdi kapalı olduğundan değil o açıktır, sensin kapalı olan. Senin zihnin meşguldür. Zihnin boş olduğunda, meşgul olmadığında ona açılacaksın ve bir buluşma olacak. Ve o zaman her şey bütün sıradanlığıyla güzeldir.

Bu yüzden bilen bir kişinin kesinlikle sıradan hale geldiği söylenir. O gerçeklikle birdir. Özel olmak için yanıp tutuşmak egonun yoludur. Ve

egonun tüm yöntemleri sen ve gerçek arasında boşluk ve mesafe yaratır.

Boş ol ve her şey senin başına gelmiştir.

Ancak özel hiçbir şey bekleme. Nirvana özel bir şey değildir. Bunu söylediğimde senin zihnine ne oluyor? "Nirvana özel bir şey değildir" dediğimde, ne hissediyorsun? Nasıl hissediyorsun? Biraz hayal kırıklığına uğramış hissediyorsun. Zihinde şu soru

ortaya çıkıyor olmalı; o zaman mücadele niye? O zaman niçin herhangi bir çaba sarf etmeli? O zaman niçin meditasyon yapmalı? O zaman neden bu teknikler var?

Bu zihne bak, problem bu zihindir. Zihin özel bir şey ister. Ve bu arzu yüzünden zihin sürekli özel şeyler yaratmaya devam eder. Gerçekte özel olan hiçbir şey yoktur. Ya gerçekliğin tümü özeldir ya da hiçbir şey özel değildir.

Bu arzu yüzünden zihin cennetler

yaratmıştır. Ve o bir tanesiyle tatmin olmaz, pek çoğunu yaratmaya devam eder. Hıristiyanların bir tane cenneti vardır, Hinduların yedi tane. Pek çok iyi insan olduğu için bir hiyerarşi olmalı. Üstün iyiler nereye gitmeliler? Bunun bir sonu yoktur. Ve Buda'nın zamanında yedi yüz tane cennet olduğuna inanan bir mezhep vardı. Egoyu yerleştirmek zorundasın: En yüksek ego en yüksek cennete gitmek zorundadır.

Hepimizin yaptığı şey budur. Bizim

sonunda sahip olduğumuz özel bir kavram vardır ve bu özel için ilerlemeye devam ederiz. Fakat hatırla. Bu özel yüzünden hiçbir yere ilerlemiyorsun, arzular içinde ilerliyorsun. Ve arzu içinde hareket etmek bir gelişme değildir, o döngüseldir.

Eğer hâlâ meditasyon yapabilirsen —özel hiçbir şeyin olmayacağını, sadece sıradan gerçeklikle bir uzlaşmaya varacağını, sıradan gerçeklikle uyumlu olacağını bilerek

— şayet bu zihinle meditasyon yapabilirsen o zaman aydınlanma tam şu an mümkündür.

Ancak bu zihinle meditasyon yapmayı canın istemeyecektir. "Şayet özel hiçbir şey olmayacaksa

her şeyi bırak" diyeceksin, insanlar bana gelir şöyle der, "Üç aydır meditasyon yapıyorum ve henüz hiçbir şey olmadı." Bir arzu...ve bu arzu engeldir. Eğer arzu olmasa tek bir anda gerçekleşebilir.

Bu yüzden gizemli olanı arzulama. Gerçekten hiçbir şey arzulama. Olduğu haliyle gerçeklik ile sadece rahatla, yuvada hisset.

Sıradan ol; sıradan olmak harikadır. Çünkü o zaman bir gerginlik, bir korku yoktur. Sıradan olmak çok gizemlidir. Çünkü o çok basittir.

Bana göre meditasyon bir oyundur, bir oyun oynamaktır; o bir iş değildir. Ancak senin için o iş olmaya devam eder; sen iş terimleriyle düşünürsün. İş ve oyun arasındaki farkı anlamak

iyi olacaktır.

İş sonuç odaklıdır, kendi içinde yeterli değildir. O bir yere, bir mutluluğa, bir hedefe, bir sona götürmek zorundadır. O bir köprüdür, bir araçtır. Kendi içinde o anlamsızdır. Anlam hedefin içinde gizlidir.

Oyun bütünüyle farklıdır. Onun bir hedefi yoktur. Ya da onun kendisi bir hedeftir. Mutluluk onun ötesinde, onun dışında değildir; onun içinde olmak mutluluktur. Onun dışında

olmak sana hiçbir mutluluk vermeyecektir. Onun ötesinde bir anlam yoktur; olan tüm şey içseldir, içkindir. Sen herhangi bir sebep yüzünden değil tam şu an ondan keyif aldığın için oynarsın. Bu amaçsızdır.

Bu yüzden sadece çocuklar gerçekten oynayabilir. Büyüdükçe daha az oyun oynayabilir hale gelirsin. Daha çok ve daha çok amaç yüzünden, daha çok ve daha çok niye oynamalıyım diye sorarsın.

Daha çok ve daha çok sonuç odaklı hale gelirsin: Onun aracılığıyla bir şey elde edilmelidir, kendi içinde onun bir anlamı yoktur. İçinde var olan değer senin için anlamını yitirir. Sadece çocuklar oynayabilir çünkü onlar geleceği düşünmez. Onlar zamansız bir şekilde buradadır.

İş zamandır; oyun zamansızlıktır. Meditasyon sonuç odaklı değil oyun gibi olmalıdır. Bir şey elde etmek için meditasyon yapmamalısın çünkü o zaman olayın özü kaybolur. Şayet bir

şey için meditasyon yapıyorsan meditasyon bile yapamazsın. Sadece onunla oynarsan, ondan keyif alırsan, ondan hiçbir şey elde edilmezse, şayet kendi içinde o güzelse meditasyon yapabilirsin. Meditasyon uğruna meditasyon...o zaman o zamansız hale gelir ve o zaman ego ortaya çıkamaz.

Arzu olmadan kendini geleceğe yansıtamazsın, arzu olmadan beklentileri başlatamazsın. Ve arzu olmadan asla hayal kırıklığı

yaşayamazsın. Arzu olmadığında zaman gerçekten kaybolur: Sen bir anlık sonsuzluktan diğer anlık sonsuzluğa hareket edersin. Sıra yoktur...ve o zaman asla niçin özel bir şey olmuyor diye sormayacaksın.

Benim için, henüz ben gizemin ne olduğunu bilmiyorum. Oyunun kendisi gizemdir; zamansız olmak, zamansız, arzusuz olmak gizemdir. Ve sıradan olmak, eğer kullanmamın bir mahsuru yoksa 'hedeftir.' Sıradan olmak hedeftir.

Eğer sıradan olabilirsen özgürleşirsin, o zaman senin için hiçbir sansara yoktur, senin için dünya yoktur.

Bu dünyanın tümü sıra dışı olmak için bir mücadeledir. Bazıları onu politikada dener, bazıları ekonomide dener, bazıları dinde dener. Ancak tutku aynı kalır.

Masumiyet nedir? Masum olmak basit bir hayat yaşamayı

gerektirir mi?

Masumiyet düşüncenin olmadığı bir farkındalık halidir. O zihinsizliğin diğer adıdır. O Budalığın özüdür. Sen doğanın nihai kanunuyla ahenkli hale gelirsin. Savaşmayı bırakıp onunla birlikte akmaya başlarsın.

Kurnaz zihin savaşır çünkü savaş aracılığıyla ego ortaya çıkar. Ve kurnaz zihin sadece ego etrafında var olabilir. Onlar sadece birlikte olabilirler, onlar ayrılamaz. Şayet ego yok olursa kurnaz zihin kaybolur

ve geride kalan şey masumiyettir. Şayet hayatla kavgalıysan, şayet akıntıya karşı gidiyorsan, doğal, kendiliğinden değilsen, şayet şimdide değil geçmişte yaşıyorsan masum değilsin.

Geçmişe göre yaşamak sorumsuz bir hayat yaşamaktır. O tepkinin hayatıdır. Durumun ne olduğunu görmezsin basitçe eski çözümlerini tekrar eder durursun ve problemler her gün her an yenidir. Hayat değişmeye devam eder ve zihin

hareketsiz kalır. Tüm problem budur: Zihin hareketsiz bir mekanizma olarak kalır ve hayat sürekli bir akıştır. Bu yüzden de hayat ve zihin arasında bir buluşma olamaz.

Şayet zihinle özdeşleşmiş kalırsan neredeyse ölü olarak kalacaksın. Varoluşu kaplayan coşkudan hiçbir pay alamayacaksın. Sürekli devam eden kutlamada bir katılımcı olmayacaksın: Kuşlar şarkı söylüyor, ağaçlar dans ediyor, nehirler akıyor. Sen de bu bütünün bir parçası

olmalıydın.

Sen ayrı olmak istersin, kendinin diğerlerinden yüksek, diğerlerinden üstün olduğunu kanıtlamak istersin. O zaman sahtekâr olursun. Sadece sahtekârlık yaparak üstün olduğunu kanıtlayabilirsin. O bir hayaldir, o sahtedir çünkü varoluşta üstün olan kimse yoktur ve aşağı olan kimse yoktur. Tek bir çimen ve en büyük yıldız kesinlikle eşittir. Varoluş temelden komünisttir. Hiyerarşi yoktur. Ancak insan diğerlerinden

yüksekte olmak ister, doğayı fethetmek ister. Bu yüzden sürekli savaşmak zorundadır. Tüm karmaşa bu savaştan çıkar.

Masum insan savaşı bırakmış olan kişidir; daha yüksekte olmakla artık ilgilenmeyen kişidir, performansla, özel bir şey olduğunu kanıtlamakla ilgilenmeyen kişidir; bir gül gibi olan ya da bir nilüfer üzerindeki damlacık gibi olan; okyanusla bir olup eriyen kaybolan bir dalga gibi; 'ben' fikrine sahip olmayan kişidir.

'Ben'in kaybolması masumiyettir. Bu yüzden masumiyet senin basit bir hayat yaşamanı talep etmez, masumiyet senden hiçbir şey talep etmez. Tüm gereklilikler kurnazcadır. Tüm gereklilikler temelde savaşmak, birisi olmak içindir.

Masumiyet, nasıl yaşayacağı hakkında hiçbir fikri olmadan basitçe yaşar.

Nasılı içine getir ve sen kompleks hale gelirsin. Masumiyet şimdiye verilen basit yanıttır. Fikirler birikmiş

olan geçmiştir: Buda nasıl yaşamıştır, öyle yaşa ve Budist olacaksın; İsa nasıl yaşadı, öyle yaşa ve bir Hıristiyan olacaksın. Ancak o zaman sen kendi üzerine bir şeyi dayatıyor olacaksın.

Tanrı asla iki insanı benzer yaratmaz; her biri eşsizdir. Bu yüzden eğer İsa'yı kendi üzerine dayatırsan sahte olacaksın. Tüm Hıristiyanların sahte olması kaçınılmazdır —ve tüm Hinduların, tüm Jainaların, tüm Budistlerin—

çünkü onlar olamayacakları bir kişi olmaya çalışıyorlar.

Sen Gautam Buda olamazsın. Bir Buda olabilirsin ama Gautam Buda değil. 'Buda' aydınlanmış demektir —bu senin doğuştan sahip olduğun hakkındır— ama Gautam bir bireydir. Sen bir Mesih olabilirsin ama İsa Mesih değil; İsa bir bireydir. Mesih Budalık için başka bir isimdir; o bilincin en yüksek halidir. Evet, bu mümkündür, bu senin potansiyelindir, sen tomurcuklanırsın ve Mesih

bilincinde çiçek açarsın ama asla İsa olamazsın. Bu imkânsızdır ve onun imkânsız olması iyidir. Fakat sözde dindar insanlar böyle yaşamıştır: Başka birisini takip ederek, taklit ederek. Şimdi, bir taklitçi basit olamaz; o sürekli olarak hayatı kendi fikirlerine uydurmak zorundadır.

Gerçekten masum bir kimse hayatla birlikte yol alır, o basitçe hayatla birlikte akar. Onun belirgin bir hedefi yoktur. Bir hedefin varsa masum olamazsın. Kurnaz, maniple edici,

çıkarcı olmak zorundasın; plan yapmak zorundasın ve belli haritaları izlemek zorundasın. Nasıl masum olabilirsin? Başkalarından çok fazla pislik taşıyor olmalısın. İsa'nın ya da Buda'nın ya da Mahavira'nın sadece bir karbon kopyası olacaksın; orijinal olmayacaksın.

Bodhidharma yeniden ve yeniden şöyle der: "Orijinal yüzünü bul." Ve orijinal yüzünü bulmanın tek yolu tüm taklitleri bırakmaktır. Neyin gerekli olduğuna kim karar verecek? Kimse

karar veremez ve herhangi bir kararın rahatsız edici olması kaçınılmazdır çünkü hayat senin onun olmasını beklediğin şekle dönmeyebilir. O asla beklenilen şekle dönüşmez. Hayat sürekli bir sürprizdir; önceden ona hazırlıklı olamazsın. Hayatın provaya ihtiyacı yoktur. Spontane olmak zorundasın: Masumiyet budur. Şimdi, eğer spontane isen Hıristiyan olamazsın, Hindu olamazsın, Budist olamazsın, basit bir insanoğlu olmak zorundasın.

Basitlik bir gereklilik değildir ama masumiyetin bir yan ürünüdür; o seni gölgen gibi takip eder. Basit olmaya çalışmazsın; eğer basit olmaya çalışırsan çabanın kendisi basitliği yok eder. Basitliği üretemezsin — üretilmiş basitlik yüzeyseldir— basitlik seni bir gölge gibi takip etmelidir. Onu umursamaya ihtiyacın yok, yeniden ve yeniden gölge seni takip ediyor mu etmiyor mu diye geri dönüp bakmana ihtiyacın yok; gölgenin seni takip etmesi kaçınılmazdır.

Masumiyete ulaş ve basitlik Tanrı'dan bir armağan gibi gelir.

Ve masumiyet bir zihinsizlik, bir egosuzluk olmak demektir: Tüm hedefler, kazanımlar, hırslarla ilgili fikirleri bırakmak ve sadece anın içinde gerçekleştikçe yaşamaktır.

Bu nedenle sana inzivaya çekilmeni söylemiyorum. Bir gün inziva olabilir ama o uygulanması gereken bir şey değildir. O senin gerçekleştiğini göreceğin bir şey olacaktır. Evet kesinlikle kişi bir Buda olmadan önce

inzivaya çekilir ama bu bir gereklilik değildir. Unutma. Yeniden ve yeniden hatırla: O bir zorunluluk değildir. O senin gerçekleştirmen gereken ve bu sayede sonrasında bir Buda olacağın bir sorumluluk değildir.

Hayır. Şayet basitçe zihninin giderek daha çok farkında olmaya devam edersen, zihin kaybolmaya başladıkça ve senden giderek daha çok uzaklaştıkça, zihinle özdeşleşmemeye başladıkça ve ayrı olduğunu, zihin olmadığını gördükçe

zihnin kaybolmasıyla birlikte pek çok şeyin gerçekleştiğini göreceksin.

Anbean yaşamaya başlayacaksın. Çünkü geçmişi toplayan zihindir, ona güvenemezsin. Gözlerin net olacaktır, geçmişin tozuyla kaplanmamıştır. Ölü geçmişten özgürleşeceksin.

Ve ölü geçmişten özgür olan kimse yaşamak için özgürdür; kendine özgü bir şekilde, dürüstçe, tutkuyla, yoğun bir şekilde yaşamaya. Kişi yaşamla ve onun kutlamasıyla yanıp tutuşur.

Ancak zihin sürekli olarak çarpıtır, sürekli olarak araya girer, sürekli olarak sana "Şunu yap, şunu yap der." O bir okul müdürü gibidir.

Bir meditasyoncu zihinden özgür hale gelir. Ve geçmiş artık sana hükmetmediği zaman gelecek basitçe kaybolur çünkü gelecek geçmişin bir yansımasından başka bir şey değildir. Geçmişte sen belli zevkleri tecrübe etmişsindir ve gelecekte onları yeniden ve yeniden tekrarlamak istersin; bu senin

gelecek için yansıtmandır. Geçmişte pek çok ıstırap çekmişsindir; şimdi onları geleceğe yansıtarak o acıları yeniden yaşamak istemezsin. Senin geleceğin geçmişinin değişime uğramış halidir. Geçmiş bir kez gittiğinde gelecek kaybolur. O zaman ne kalır? Şimdiki an...şimdi.

Şimdi ve burada yaşamak masumiyettir. Eğer gerçekten masum olmak istiyorsan dini buyruklar ı takip edemezsin. Sürekli olarak neyi yapması, neyi

yapmaması gerektiğini düşünmek zorunda olan bir insan, neyin doğru neyin yanlış olduğu hakkında sürekli olarak endişe duyan bir insan masum bir şekilde yaşayamaz. Her ne kadar o koşullanmasına göre doğru olanı yapmayı sürdürse bile o doğru değildir. O basitçe başkalarını takip ediyor, nasıl doğru olabilir? O onlar için doğru olmuş olabilir fakat iki bin yıl önce bir kişi için doğru olan şey bugün senin için doğru olamaz. Köprünün altından çok sular geçmiştir. Hayat asla birbirini takip

eden iki saniye için bile aynı değildir.

Heraklit doğrudur, haklıdır: "Aynı nehirde iki kez yıkanamazsın." Ve ben sana derim ki: "Aynı nehirde bir kez bile yıkanamazsın." Nehir o kadar hızlı akmaktadır.

Masum bir kimse toplum, kilise, devlet, anne babalar, eğitim tarafından dayatılan belirli bir

gerekliliğe göre yaşamaz, masum kimse kendi varlığına karşı sorumlu olarak yaşar. O yüzleştiği duruma

yanıt verir. O meydan okur, meydan okumayı kabul eder. Ve şu an varlığı ne yapmak isterse onu yapar; belli prensiplere göre değil. Masum insanın hiçbir prensibi, ideolojisi yoktur; masum insan mutlak bir şekilde prensipsizdir. Masum insanın hiçbir karakteri yoktur, o mutlak bir şekilde karaktersizdir. Çünkü karaktere sahip olmak demek bir geçmişe sahip olmaktır; karaktere sahip olmak demek başkaları tarafından hükmedilmektir; karaktere sahip olmak demek zihin hâlâ

diktatördür ve sen sadece bir kölesin demektir. Karaktersiz olmak, prensipsiz olmak ve anda yaşamak... tıpkı aynanın önündeki ne olursa olsun yansıtması gibi bilincin yansıtır ve sen yansımayla birlikte hareket edersin. Farkındalık budur, meditasyon halinde olmak budur, samadhi budur. Masumiyet budur, Tanrısallık budur, Budalık budur.

Bu nedenle masumiyetin bir gerekliliği yoktur, basit bir hayat yaşama gerekliliği bile yoktur. Basit

bir hayatı yaşayabilirsin, basit bir hayatı kendine dayatabilirsin; o basit olmayacaktır. Ve sen tüm lüksün olduğu bir sarayda yaşayabilirsin ama anı yaşıyorsan basit bir hayat yaşıyor olacaksın. Bir dilenci gibi yaşayabilirsin ve şayet bir dilenci gibi yaşamaya çalışmak kendini zorladığın bir şeyse sen basit olmayacaksın. Şayet o senin karakterin haline geldiyse o zaman basit değilsindir. Evet kırk yılda bir, bir kralın bile basit bir hayat yaşadığı olmuştur —basit derken

saraya ve mala mülke sahip olmadığı anlamında değil, onlar vardı — fakat o mala mülke düşkün değildi.

Bunun anlaşılması gerekir: Henüz hiçbir şeye sahip olmayabilirsin ama yine de mal mülk düşkünü olabilirsin. Mal mülk düşkünü olmak onlara sahip olmadan olabilir. Şayet bu böyleyse o zaman tersi de doğrudur: Mal mülk düşkünü olmamak her türlü mala mülke sahip olmayla bir arada var olabilir. Kişi sarayda yaşayabilir

ve bütünüyle ondan özgür olabilir.

Bir Zen hikâyesi vardır:

Bir kral, bir Budist rahibinin basit ve masum yaşantısından çok etkilenmişti. Yavaş yavaş onu kendi ustası olarak kabul etmişti. İzlettirdi —o çok hesapçı bir adamdı— onun karakterini araştırttı: "Onun hayatında hiç açık bir noktası var mıydı?" Mantıken iyice ikna olduktan sonra — dedektifleri, "Bu adamın hayatında hiçbir kara leke yok; o tamamıyla saf ve basit. O gerçekten

büyük bir aziz, o bir buda" diye bilgilendirdiler onu — o zaman adamın yanına gitti, önünde eğildi ve "Efendim, sizi sarayıma gelip benimle yaşamak için davet ediyorum. Burada niye yaşayasınız?" dedi.

İçinden ne kadar azizi davet ediyor da olsa bunu reddetmesini ve "Hayır ben basit bir adamım, nasıl olur da bir sarayda yaşarım?" demesini bekliyordu. Onu davet etmiş olmasına rağmen! İnsan zihninin

karmaşıklığına iyi bak. Onu davet ediyor, eğer daveti kabul edilirse büyük bir mutluluk hissetmeyi umuyor ve hâlâ içerde bir şeyler: Eğer o gerçekten bir azizse reddedecektir, "Hayır, ben basit bir adamım, ben bir ağacın altında yaşarım; bu benim basit hayatımdır. Tüm dünyayı terk ettim, dünyadan vazgeçtim. Ona geri dönemem," demesini bekliyor.

Aziz gerçekten bir aziz olmalı; o bir buda olmalı. "Tamam, araç nerde? Tahtırevanını getir, seninle saraya

geleceğim" dedi. "Elbette kişi saraya gidiyorsa tarzına uygun davranmalı, tahtırevanı getirin!"

Kral çok şaşırmıştı, "Bu adam bir sahtekâr, bir yalancı olmalı. Görünen o ki tüm basitliği beni tuzağa düşürmek için bir rolmüş." Ancak artık çok geçti; onu davet etmişti ve sözünden geri dönemezdi. Sözünün eri bir adam olarak — bir Samuray, bir savaşçı, büyük bir kral— dedi ki: "Tamam, şimdi yakaladım. Bu adam hiçbir şey ifade etmiyor; bir kez bile

reddetmedi. Reddetmiş olmalıydı!"

Tahtırevanı getirtmek zorunda kaldı ama artık mutlu değildi, neşeli değildi. Ancak aziz çok mutluydu! Tahtırevana bir kral gibi oturdu ve kral biraz aptalca görünerek son derece üzgün bir şekilde oturdu. Ve insanlar sokaklarda izliyordu. "Ne oluyor? Çıplak bir fakir...!" Ve o gerçekten bir imparator gibi oturuyordu ve kral bu adama kıyasla çok yoksul görünüyordu. Ve o son derece neşeliydi, keyiften yerinde

duramıyordu. Ve o ne kadar keyifli olursa kral da o kadar mutsuz oldu: "Şimdi bu adamdan nasıl kurtulmalı? Kendi kendime onun ağına düştüm. Tüm bu dedektifler ve ajanların hepsi aptal; bu adamın bir planı olduğunu göremediler." Sanki o kralı

etkilemek için yıllarca şu ağacın altında oturuyormuş gibi! Tüm bu fikirler kralın aklına gelmişti.

Şayet gelirse diye kral en iyi odayı onun için hazırlatmıştı. Fakat onun geleceğine inanmamıştı. İnsan

zihninin bölünmüşlüğünü görüyor musun: Bir şey yapmaya devam edersin, başka bir şey bekleyip durursun. Şayet adam kandırıyor olsaydı basitçe reddederdi. Hayır derdi.

Kral en iyi odayı hazırlatmıştı. Aziz odaya vardı —yıllardır ağacın altında oturmuştu— "Şunu getirin, bunu getirin, şayet sarayda yaşamak zorundaysan bir kral gibi yaşamalısın" dedi.

Kralın kafası giderek daha çok

karışıyordu. Elbette onu kendisi davet etmişti bu yüzden istediği her şeyi getirdi. Fakat bu kralın ağırına gidiyordu, her gün daha da ağır hale geliyordu. Çünkü aziz bir kral gibi yaşamaya başladı. Aslında kraldan daha iyi. Çünkü kralın kendi endişeleri vardı ve azizin hiçbir endişesi yoktu. Gündüzleri uyurdu, geceleri uyurdu. Bahçenin ve yüzme havuzunun tadını çıkarırdı ve dinlenirdi ve dinlenirdi. Ve kral şöyle düşündü, "Bu adam bir parazit."

Bir gün artık dayanamadı, azize söyledi... Aziz sabah yürüyüşü için bahçeye gitmişti ve kral da geldi ve "Size bir şey söylemek istiyorum" dedi.

Aziz, "Evet, biliyorum. Ben ağacımı terk etmeden önce söylemek istemiştin. Senin davetini kabul ettiğimde söylemek istemiştin. Niçin bu kadar uzun süre bekledin? Boşuna acı çekiyorsun. Senin üzüldüğünü görebiliyorum. Artık bana gelmiyorsun. Ben ağacın altında

yaşarken bana sorduğun dini, büyük metafizik soruları sormuyorsun. Biliyorum; fakat niçin altı ayı boşa harcadın? Bunu anlayamıyorum. Hemen o an sormalıydın ve her şey o zaman ve orada yerli yerine otururdu. Ne soracağını biliyorum ama sor!" dedi.

Kral, "Sadece bir tek şey sormak istiyorum. Artık sizinle benim aramda ne fark var? Siz benden daha lüks yaşıyorsunuz. Ve ben çalışmak zorundayım ve endişe duymak

zorundayım ve her türlü sorumluluğu taşımak zorundayım. Ve sizin işiniz yok, endişeniz yok, sorumluluğunuz yok, sizi kıskanıyorum. Ve size gelmeyi bıraktım çünkü sizinle benim aramda bir fark olduğunu zannetmiyorum. Ben zenginlik içinde yaşıyorum fakat siz benden daha zengin gibi yaşıyorsunuz. Her gün, 'Altın tahtırevanı getirin! Kırda yürüyüşe çıkmak istiyorum. Şunu getirin, bunu getirin' diye talepte bulunuyorsunuz. Ve lezzetli yiyecekler yiyorsunuz. Ve artık

çıplak olmayı bıraktınız. Mümkün olan en iyi elbiseleri kullanıyorsunuz. O zaman sizinle benim aramdaki fark ne?" diye sordu.

Aziz güldü ve şöyle dedi, "Öylesine bir soru ki sadece benimle birlikte gelirsen yanıtlayabilirim. Başkentin dışına gidelim."

Kral takip etti. Nehri geçtiler ve devam ettiler.

Kral sürekli olarak, "Daha ileri gitmenin anlamı ne? Niçin şimdi

yanıtlamıyorsunuz?" diye tekrar etti.

Aziz, "Biraz bekle, yanıt vermek için doğru noktayı arıyorum" dedi.

Sonra onun krallığının sınırına kadar geldiler ve kral, "Artık zamanı geldi. Sınıra ulaştık" dedi. Aziz de "Aradığım şey buydu, ben artık geri dönmüyorum, benimle geliyor musun yoksa geri mi dönüyorsun?" dedi. "Sizinle nasıl gelebilirim? Benim krallığım, mallarım, karılarım, çocuklarım var, sizinle nasıl gelebilirim?" dedi kral.

Ve aziz de, "Şimdi farkı görebiliyorsun. Ben gidiyorum ve geriye bir kez bile bakmayacağım. Saraydaydım, her türlü zenginliği yaşadım ama onları sahiplenmedim. Sen sahipleniyorsun. Fark bu. Ben gidiyorum" dedi.

Elbiselerini çıkarttı, çıplak hale geldi, elbiseleri krala verdi ve şöyle dedi, "Elbiselerin sende kalsın ve yine mutlu ol."

Şimdi kral aptallık etmiş olduğunu fark etmişti: Bu çok az bulunur bir

adamdı, nadide bir taştı.

Ayaklarına kapandı ve "Gitme, geri dön, seni henüz anlayamadım. Bugün farkı gördüm. Evet gerçek azizlik bu" dedi.

Aziz, "Geri gelebilirim ama şunu aklından çıkarma ki, yine üzüleceksin. Benim için üzüleceksin. Benim için o yöne ya da bu yöne gitmek fark etmez. Ama sen yine üzüleceksin. Şimdi ben seni mutlu kılayım; gelmiyorum, gidiyorum" dedi. Aziz ne kadar gitmek

konusunda ısrar ettiyse kral onu döndürmek için o kadar ısrar etti. Ancak aziz, "Bir kez yeterli. Senin aptal bir kişi olduğunu gördüm. Gelebilirim ama 'gelebilirim' dediğim an gözlerinde yine eski fikirlerin geldiğini görebiliyorum: 'Belki yine beni kandırıyordun Belki bu, bana elbiseleri vermek, gideceğini söylemek sadece boş bir davranıştır. Böylelikle yine etkileneceğim.' Eğer gelirsem yine mutsuz olacaksın ve seni mutsuz etmek istemiyorum."

Aradaki farkı anımsa: Fark, mal mülk sahibi olmakta değil, mala mülke düşkün olmamaktadır. Basit bir kimse hiçbir şeye sahip olmayan kişi değildir, basit bir kimse mala mülke düşkün olmayan, asla arkasına bakmayan kişidir.

Bu basitlik, uygulanamaz, bu basitlik sadece masumiyetin bir sonucu olarak gelebilir.

Şayet bastırırsan —ve üretmek budur— o zaman o başka bir yerden başka bir şekilde gelmeye

başlayacaktır. Bu şekilde daha çok ve daha çok karmaşık hale geleceksin, daha çok ve daha çok üçkağıtçı ve hesapçı olacaksın; daha disiplinli insanların saygı duyduğu ve onurlandırdığı bir karakter olacaksın.

Eğer egonun tadını çıkarmak istiyorsan en iyi yöntem kutsal bir adam olmaktır. Ancak, gerçekten varoluşu kutlamak istersen en iyi yol mutlak bir şekilde sıradan, sonuna kadar sıradan olmak ve hiçbir iddian

olmadan sıradan bir hayat yaşamaktır.

Anbean yaşa: Bu masumiyettir ve masumiyet yeterlidir. Basit olmaya çalışma. Milyonlarca insan denedi ve hiç de basit olamadılar. Tam tersine çok çok karmaşık hale geldiler, kendi ormanlarında, kendi fikirlerinin içinde takılıp kaldılar.

Zihnin dışına çık: Masumiyet budur. Bir zihinsizlik ol: Masumiyet budur. Ve diğer her şey onu takip eder. Ve her şey onu takip ettiğinde onun

kendine has bir güzelliği vardır. Üretilmiş olanı plastiktir, sentetiktir, doğal değildir. O üretilmemiş olarak geldiğinde bir zarafettir, bir rahmettir.

Olgun bir kişinin nitelikleri nelerdir?

Olgun bir kimsenin nitelikleri çok gariptir. İlk önce o bir kişi değildir. Artık o bir benlik değildir. Onun bir mevcudiyeti vardır ama o bir kişi değildir. İkincisi o daha çok bir çocuk gibidir; basit ve masumdur.

Bu yüzden olgun bir kişinin nitelikleri çok gariptir dedim. Çünkü olgunluk sanki kişi tecrübelidir, yaşlıdır, yaşlanmıştır gibi bir duygu verir. Fiziksel olarak o yaşlı olabilir ama ruhsal olarak o masum bir çocuktur. Onun olgunluğu sadece hayat aracılığıyla edinilmiş tecrübe değildir. O zaman o bir çocuk olmayacaktır ve o zaman o bir mevcudiyet olmayacaktır; o tecrübeli bir kişi olacaktır; bilgili ama olgun değil.

Olgunluğun yaşam tecrübelerinle

hiçbir alakası yoktur. Onun senin içsel yolculuklarınla, manevi deneyimlerinle ilişkisi vardır.

O ne kadar kendi içinde derine inerse, o kadar olgundur. Varlığının tam merkezine ulaştığında mükemmel bir şekilde olgunlaşmıştır.

Ancak bu anda kişi kaybolur, sadece mevcudiyet kalır...benlik kaybolur, sadece sessizlik kalır. Bilgi kaybolur, sadece masumiyet kalır.

Bana göre olgunluk fark etmenin

diğer adıdır: Potansiyelini yerine getirmişsindir, o gerçekleşmiştir. Tohum uzun bir yoldan gelmiştir ve tomurcuklanmıştır.

Olgunluğun hoş bir kokusu vardır. O bireye muazzam bir güzellik verir. O zekâ, mümkün olan en keskin zekâyı verir: Onu sevgiden başka bir şey yapmaz. Onun eğilimi sevgidir. Onun eylemsizliği sevgidir; onun hayatı sevgidir, onun ölümü sevgidir. O sadece bir sevgi çiçeğidir.

Batı'nın son derece çocukça

olgunluk tanımları vardır. Olgunluk aracılığıyla Batı artık senin masum olmadığını, hayat tecrübeleri aracılığıyla olgunlaştığını, kolaylıkla kandıramayacağını, sömürülemeyeceğini, içinde taş gibi bir şey; bir korunma, bir güvence olduğunu söyler.

Tanım son derece sıradandır, sözeldir. Evet, dünyada bu türden olgun insanlar bulacaksın. Ancak ben olgunluğu tamamıyla farklı görüyorum, bu tanımın tam zıddını

görüyorum. Olgunluk seni bir taş haline getirmeyecektir; o seni son derece kırılgan, son derece basit yapacaktır.

ÖZGÜRLÜK

İnsan yeryüzündeki yegâne özgür varlıktır. Bir köpek bir köpek olarak doğar, bir köpek olarak yaşayacaktır, bir köpek olarak ölecektir. Bunda özgürlük yoktur. Bir gül, bir gül olarak kalacaktır; herhangi bir dönüşme olasılığı yoktur; o bir nilüfer olamaz. Bir seçme şansı yoktur.

Seçim söz konusu değildir, özgürlük yoktur. İnsanın bütünüyle farklı olduğu yer burasıdır. İnsanın

ihtişamı, varoluştaki eşsizliği, özel oluşu budur.

Bu yüzden Charles Darwin'in haklı olmadığını söylüyorum. Çünkü o insanları diğer hayvanlarla kategorize etmeye başlar; temel fark dikkate alınmamıştır bile. Temel fark şudur: Tüm hayvanlar bir programla doğar sadece insan bir program olmadan doğar. İnsan bir tabula rasa olarak, temiz bir sayfa olarak doğar; üzerine hiçbir şey yazılmamıştır. Onun üzerine istediğin her şeyi

yazmak zorundasın; o senin yaratımın olacak.

İnsan sadece özgür değildir; insanın özgürlüğün kendisi olduğunu söylemek isterim.

Bu onun olmazsa olmaz özüdür, bu onun ruhunun ta kendisidir. İnsanın özgürlüğünü reddettiğin an onun en değerli hazinesini, onun tüm krallığını reddetmişsindir. O zaman o bir dilencidir ve hayvanlardan çok daha çirkin bir durumdadır. Çünkü onlar en azından belli bir programa sahiptir. O

zaman insan basitçe kaybolur.

Bir kez insanın özgürlük olarak doğduğu anlaşılırsa o zaman tüm gelişim boyutları açılır. O zaman ne olacağın ne olmayacağın sana kalır. O senin kendi yaratımın olacaktır. O zaman hayat bir macera olacaktır; beklenen bir şey değil, bir maceradır, bir keşiftir, bir araştırmadır.

Hakikat sana önceden verilmemiştir, onu yaratmak zorundasın. Bir anlamda her an kendi kendine onu

yaratıyorsun.

Şayet kader teorisini kabul edebilirsen, o da hayatın hakkında karar verme eylemidir. Kaderciliği kabul ederek bir kölenin hayatını kabul etmişsindir: Bu senin seçimindir. Bir hapishaneye girmeyi seçmişsindir, zincirlenmeyi seçmişsindir ama bu hâlâ senin seçimindir. Hapishanenin dışına gelebilirsin.

Sannyas tamamen buna ilişkin bir şeydir: Özgürlüğünü kabul etmek.

Elbette insanlar özgür olmaktan korkar çünkü özgürlük risklidir. Kişi asla ne yaptığını, nereye gittiğini, tüm bunların nihayetinde ne olacağını bilemez. Şayet sen önceden yapılmış değilsen tüm sorumluluk sana aittir.

Sorumluluğunu hiç kimsenin omuzlarına bırakamazsın. Nihayetinde, kim olursan ol, ne olursan ol bütünüyle kendinden sorumlu olarak varoluşun önünde duracaksın. Yan çizemezsin, ondan

kaçamazsın. Korku budur. Bu korku yüzünden insanlar her türden determinist tavırları seçerler.

Ve garip olan şey şudur: Dindar ve dindar olmayanlar tek bir noktada; özgürlüğün olmadığında hemfikirdir. Tüm diğer noktalarda anlaşamazlar fakat tek bir nokta üzerinde anlaşmaları gariptir. Komünistler ateist, dinsiz olduklarını söyler fakat insanın toplumsal, ekonomik, politik koşullar tarafından belirlendiğini söylerler. İnsan özgür değildir;

insanın bilinci dışsal koşullar tarafından belirlenir. Mantık aynıdır! Dışsal gücü ekonomik yapı olarak adlandırabilirsin, Hegel ona —büyük H ile unutma— Histor) * ve dindar insanlar ona Tanrı der; ve yine o zaman da sözcük büyük T ile yazılır. Tanrı, tarih, ekonomi, politika, toplum: Hepsi dışsal güçlerdir. Ancak onların hepsi tek bir şeyde hemfikirdir. Sen özgür değilsin.

** Ç.N.: Burada bir sözcük oyunu vardır: İngilizce'deki history sözcüğü*

tarih anlamına gelir. Burada ise büyük H harfi ile Tanrı'ya atıfta bulunularak "O'nun Tarihi" ve "O'nun Hikâyesi" anlamı bir arada üretilmektedir.

Gerçekten hakiki olarak dindar kişinin ayrıldığı nokta burasıdır. Sana diyorum ki sen mutlak bir şekilde özgürsün, koşulsuzca özgürsün.

Sorumluluktan kaçma; kaçışın bir yararı olmayacak. Ne kadar önce kabul edersen o kadar iyidir çünkü

hemen kendini yaratmaya başlayabilirsin. Ve kendini yaratmaya başladığın an muazzam bir coşku yükselir. Ve kendini istediğin şekilde yarattığın zaman büyük bir tatmin vardır. Tıpkı bir ressamın resmini bitirdiğinde, son dokunuşu yapması ve kalbinde muhteşem bir tatmin oluşması gibi. İyi yapılmış bir iş büyük bir huzur verir. Kişi Tanrı'ya katılmış olduğunu hisseder.

Yegâne ibadet yaratıcı olmaktır çünkü sadece yaratıcılık aracılığıyla

Tanrı'ya katılırsın; başka bir katılma yolu yoktur. Tanrı hakkında düşünülmemesi gerekir, bir şekilde katılmak durumundasın. Bir gözlemci olamazsın sadece bir katılımcı olabilirsin; sadece o zaman onun gizeminin tadına varacaksın.

Kendini yaratmakla, kendi bilincini yaratmakla, kendi varlığını yaratmakla karşılaştırıldığında resim yaratmak hiçbir şeydir, şiir yaratmak hiçbir şeydir. Müzik yaratmak hiçbir şeydir.

Ancak insanlar korkmuştur. Ve onların korkması için bir neden vardır. Birincisi: O risklidir çünkü sadece sen sorumlusun. İkincisi: Özgürlük kötüye kullanılabilir çünkü sen yanlış şey olmayı seçebilirsin.

Özgürlük sen doğruyu ya da yanlışı seçebilirsin demektir; şayet sen sadece doğru olanı seçmekte özgürsen o özgürlük değildir.

O zaman o Ford ilk arabalarını yaptığı zamanki gibi olacaktır. Onların hepsi siyahtı. Ve o

müşterileri galeriye götürüp şöyle derdi: "Siyah olduğu sürece istediğiniz herhangi bir rengi seçebilirsiniz!"

İyi de bu ne tür bir özgürlüktür? Doğru olduğu sürece, on emire uyduğu sürece, Gita'ya yahut Kuran'a uygun olduğu sürece, Buda ya, Mahavira'ya, Zerdüşt'e uygun olduğu sürece. O zaman o özgürlük değildir.

Özgürlük temelde, doğası gereği her ikisine de muktedir olman demektir:

Doğruyu ya da yanlışı seçmek. Ve tehlike —ve dolayısıyla da korku— şudur ki yanlışı yapmak her zaman daha kolaydır. Yanlış yokuş aşağı bir görevdir ve doğru ise yokuş yukarı bir görevdir. Yokuş yukarı gitmek zordur, çetindir. Ve yükseğe, daha yükseğe çıktıkça giderek daha da zorlaşır. Ancak aşağı doğru gitmek çok kolaydır; hiçbir şey yapmana gerek yoktur, yer çekimi senin için her şeyi yapar. Sen sadece bir taş gibi tepeden aşağı doğru yuvarlan ve taş en dibe ulaşacaktır; hiçbir şey

yapmaya gerek yoktur. Fakat bilinçte yükselmek istersen, güzelliğin, hakikatin, saadetin dünyasında yükselmek istersen o zaman sen mümkün olan en yüksek zirve için yanıp tutuşuyorsun ve bu kesinlikle zordur.

İkinci olarak ne kadar yükselirsen o kadar düşme tehlikesi vardır çünkü yol daralır. Ve sen her tarafında karanlık vadilerle çevrelenirsin. Tek bir yanlış adım ve sen basitçe uçuruma yuvarlanırsın, kaybolursun.

Düz zeminde yürümek, yükseklikleri umursamamak daha konforlu, daha rahattır.

Özgürlük sana hayvanlardan aşağıya düşmek ya da meleklerin üzerine yükselme fırsatını sunar. Özgürlük bir merdivendir: Merdivenin bir ucu cehenneme uzanır, diğer ucu cennete dokunur. O aynı merdivendir; seçim senindir, yönü senin tarafından seçilmelidir. Bana göre eğer sen özgür değilsen özgür olmamanı kötüye kullanamazsın;

özgür olmamak kötüye kullanılamaz. Mahkûm kendi durumunu kötüye kullanamaz; o zincirlenmiştir, her şeyi yapmak için özgür değildir. Ve bu insan dışındaki tüm hayvanların durumudur: Onlar özgür değildir. Onlar belli türde hayvanlar olarak doğar ve onu yerine getireceklerdir. Aslında doğa onu yerine getirir; onların herhangi bir

şey yapmasına gerek yoktur. Onların hayatında bir meydan okuma yoktur.

Sadece insanın meydan okumayla, büyük meydan okumayla yüz yüze gelmesi gerekir. Ve çok az insan riski, çok az insan yükseklere gitmeyi, kendi nihai zirvelerini keşfetmeyi seçmiştir. Sadece birkaç kişi —Buda, İsa— sadece çok azı; bir elin parmaklarıyla sayılabilirler.

Niçin insanlığın tümü Buda ile aynı saadet haline, İsa ile aynı sevgi haline, Krishna ile aynı kutlama haline ulaşmayı seçmemiştir? Niçin? Bu yükseklikleri arzu etmek bile

tehlikeli olduğu basit gerçeği yüzünden; onun hakkında düşünmemek daha iyidir. Ve onun hakkında düşünmemenin en iyi yolu özgürlük olmadığını kabul etmektir. Sen zaten önceden belirlenmişsindir; sen doğmadan önce sana belli bir senaryo verilmiştir ve senin sadece onu yerine getirmen gerekir.

Ve sadece özgürlük kötüye kullanılabilir, esaret kötüye kullanılamaz.

Bu nedenle dünyada bu kadar çok

kaos görüyorsun. İnsanın daha önce bu kadar özgür olmadığı gibi basit bir gerçek nedeniyle, bu hiçbir zaman olmamıştır. Amerika'da insanlar dünyada hiçbir yerde, tarihte hiçbir zaman kimsenin çıkarmadığı kadar büyük bir özgürlüğün tadını çıkarmaktadır. Ne zaman özgürlük varsa kaos ortaya çıkar fakat bu kaosa değer çünkü bu kaosun içinden yıldızlar doğar.

Ben sana hiçbir disiplin vermiyorum çünkü tüm disiplinler inceden inceye

bir tür esarettir. Ben sana hiçbir emir vermiyorum çünkü başka birisi tarafından dışarıdan gelen herhangi bir emir seni mahkûm edecektir, seni köleleştirecektir.

Ben sadece sana nasıl özgür olacağını öğretiyorum ve sonra seni özgürlüğünle canın ne isterse yapmak üzere kendi başına bırakıyorum. Şayet hayvanların aşağısına düşmek istersen bu senin kararındır. Ve onu yapmaya gayet tabii iznin var. Çünkü bu senin

hayatın şayet onun bu şekilde olmasına karar verirsen bu senin ayrıcalığındır. Ancak özgürlüğü ve onun değerini anlarsan düşmemeye başlayacaksın; hayvanların aşağısına inmeyeceksin, meleklerin üzerine yükseleceksin.

İnsan bir varlık değildir o köprüdür. İki sonsuzluk arasındaki bir köprü: Hayvan ve Tanrı, bilinçsizlik ve bilinç. Bilincin içinde büyü, özgürlüğün içinde büyü. Her adımı kendi seçiminle at, kendini yarat. Ve onun için tüm

sorumluluğu al.

Sıradan zihin her zaman sorumluluğu başkasına atar, sana acı çektiren her zaman diğeridir. Karın sana acı çekti riyordur, kocan sana acı çektiriyordur, anne baban sana acı çektiriyordur, çocukların sana acı çektiriyordur ya da toplumun finansal sistemi, kapitalizm, komünizm, faşizm, baskın siyasi ideoloji, toplumsal yapı ya da kader, karma, Tanrı…adını sen koy.

İnsanlar sorumluluktan kaçınmak için

milyonlarca yola sahiptir. Ancak başka biri —X, Y, Z— sana acı veriyor dediğin an, o zaman onu değiştirmek için hiçbir şey yapamazsın. Ne yapabilirsin? Toplum değiştiğinde ve komünizm geldiğinde ve sınıfsız bir dünya olduğunda o zaman herkes mutlu olacak. Ondan önce mümkün değildir. Yoksul bir toplumda nasıl mutlu olabilirsin? Ve kapitalistler tarafından hükmedilen bir toplumda nasıl mutlu olabilirsin? Bürokratik bir toplumda nasıl mutlu olabilirsin? Özgürlüğüne izin

vermeyen bir toplumda nasıl mutlu olabilirsin?

Mazeretler, mazeretler ve mazeretler; tek bir kavrayıştan kaçınmak için mazeretler: "Ben kendimden sorumluyum. Başka kimse benden sorumlu değil; bu mutlak surette ve sonuna kadar benim sorumluluğumdur. Her ne isem ben kendi yaratımımım."

Atisha'nın sutrasının anlamı budur: "Tüm suçlamaları bir kişiye yükle."

Ve bu kişi sensin.

Bir kez bu kavrayış oturduğunda: "Hayatımda ben sorumluyum —tüm ıstırabımdan, acımdan, başıma gelmiş ve gelmekte olan her şeyden. Bunun böyle olmasını ben seçtim; ektiğim

tohumlar bunlar ve şimdi ektiklerimi biçiyorum. Sorumlu benim." Bir kez bu kavrayış sende doğal bir anlayışa dönüştüğünde o zaman her şey çok basittir.

O zaman hayat yeni bir yön alır, yeni bir boyuta doğru hareket etmeye başlar. Bu boyut dönüşümdür, evrimdir, mutasyondur. Çünkü ben bir kez sorumluysam, karar verdiğim herhangi bir an onu bırakabileceğimi de bilirim. Onu bırakmaktan kimse beni alıkoyamaz.

Istırabını bırakmaktan, ıstırabını saadete dönüştürmekten seni kim alıkoyabilir? Hiç kimse. Bir hapishanede bile olsan, mahkûm edilmiş, zincirlenmiş, hiç kimse seni

mahkûm edemez. Senin ruhun yine de özgür kalır. Elbette son derece sınırlı koşullardasındır. Ama bu sınırlandırılmış durumda bile bir şarkı söyleyebilirsin. Ya çaresizlik gözyaşlarıyla ağlarsın ya da bir şarkı söyleyebilirsin. Ayağındaki zincirlerle bile dans edebilirsin; o zaman zincirlerin sesi bile bir melodiye sahip olacaktır.

Sonraki sutra: "Herkese şükran duy."

Atisha gerçekten çok çok bilimseldir, ilk önce der ki: Tüm sorumluluğu

üzerine al, ikinci olarak der ki: Herkese şükran duy. Şu an ıstırabından senin dışında hiç kimse sorumlu değildir. Şayet ıstırabın hepsi senin kendi yaptığın bir şeyse o zaman ne kalır?

Herkese şükran duy.

Çünkü herkes senin dönüşümün için bir alan yaratıyor; seni engellediğini düşündüğün kişiler bile, düşmanın olduğunu zannettiklerin bile. Arkadaşların, düşmanların, iyi insanlar ve kötü insanlar, arzu edilen

durumlar ve arzu edilmeyen durumlar; hepsi birden senin dönüşebileceğin ve bir buda olabileceğin koşulları yaratıyorlar.

Hepsine minnet duy. Yardımcı olanlara, engel olanlara, kayıtsız kalmış olanlara hepsine minnet duy çünkü onların hepsi beraber budaların doğduğu, senin bir buda haline gelebileceğin ortamı yaratıyor.

Arzusuz olmak nedir? O bütünüyle arzusuz olmak mıdır? Arzu sahibi olmak ya da olmamak

için bütünüyle özgür olmak mıdır?

Arzudan bütünüyle özgür olmak seni bir ölü yapacaktır. Artık canlı olmayacaksın. Öğretilmiş olan şey budur: Arzusuz ol. Ama ne yapabilirsin? Arzuları yok etmeye devam edebilirsin; ne kadar çok arzu yok edilirse hayat o kadar yoksullaşır. Şayet tüm arzular yok edilirse o zaman sen intihar etmişsindir, manevi intihar.

Hayır. Hayatın enerjisidir, arzu

hayattır. O zaman ben "Arzudan özgürleş" dediğimde bunun anlamı nedir?

İkincisidir söylemek istediğim: Arzu sahibi olmak ya da olmamak için özgür olmak, bütünüyle özgür olmak.

Arzu bir takıntı olmamalıdır; budur anlamı. Muktedir olmalısın...örneğin birisinin güzel evini görürsün, yeni yapılmıştır ve öyle bir eve sahip olmak için arzu duyarsın. Şimdi bu arzuya sahip olmak ya da olmamak konusunda özgür müsün? Eğer

özgürsen arzusuz olduğunu söyleyeceğim. Eğer, "Özgür değilim. Bu arzu ı srar ediyor, onu bırakmak istesem bile bırakamam. Beni ele geçiriyor. Bu evin hayallerini kuruyorum, onu düşünüyorum. O yoldan geçmekten korkuyorum çünkü o ev bende kıskançlık yaratıyor, o ev beni rahatsız ediyor" diyorsan, eğer, "Bu arzuya sahip olma ya da olmama konusunda gücüm yok" diyorsan, o zaman sağlıklı bir halde değilsin; arzular senin efendindir, sen bir kurbansın. Ve sen çok acı

çekeceksin çünkü etrafta olup biten milyonlarca şey vardır ve şayet pek çok sayıda arzu seni ele geçiriyorsa sen dağılacaksın.

Bu böyle olur: Birisi başbakan olur, artık sen başbakan olmak istersin, birisi zenginleşir, şimdi sen zengin olmak istersin; birisi ünlü bir yazar haline gelir, şimdi sen ünlü bir yazar olmak

istersin. Ve birisi başka bir şeydir...ve birisi ise başka bir şeydir...ve her tarafta milyonlarca

insan milyonlarca şey yapıyor. Ve her kıyıdan ve köşeden arzular yükselir ve senin üzerine atlar ve seni ele geçirir. Ve senin evet ya da hayır demeye gücün yoktur; sen delireceksin.

Tüm insanlık böyle delirir. Tüm bu arzular seni pek çok yönde çekiştirir, sen parçalanmışsındır çünkü pek çok arzu senin pek çok parçana sahip olur.

Ve bu arzular çelişkilidir de. O zaman sen sadece parçalı değilsindir: Sen

bir çatışmaya dönüşürsün. Bir parçan çok zengin olmak ister, diğer parçan bir şair olmak ister; artık zordur. Zengin olmak ve bir şair olmak çok zordur. Bir şair bu kadar kabalaşamaz. Onun için zengin olmak çok zor olacaktır.

Para şiir değildir: Para kandır, para sömürüdür. Sıfatını hak eden bir şair sömüremez. Ve ismine layık bir şairin bir güzellik vizyonu olacaktır. Sırf kendi para biriktirme arzusu için pek çok insanı yoksun bırakacak

kadar kendisini çirkinleştirmez.

Şimdi, sen bir politikacı olmak istiyorsun ve aynı zamanda meditasyon yapmak istiyorsun; bir meditasyoncu da olmak istiyorsun. Bu mümkün değildir. Politikacılar dindar olamaz. Dindarmış gibi davranabilirler ama onlar dindar olamazlar. Nasıl bir politikacı dindar olabilir? Çünkü din hırssızlık demektir ve politika ise saf hırstan başka bir şey değildir.

Dindarlığın anlamı şudur: Ben

olduğum gibi mutluyum.

Politikanın anlamı şudur: Ben sadece tepeye vardığımda mutlu olacağım; olduğum halimle mutlu değilim. Koşmak ve acele etmek zorundayım ve gerekirse de yok ederim. Eğer doğru şekilde olursa ne âlâ; değilse o zaman yanlış şekilde ama zirvede olmak zorundayım. Kendimi kanıtlamak zorundayım.

Bir politikacı doğal olarak aşağılık kompleksinden muzdariptir. Dindar bir insanın bir kompleksi —aşağılık

ya da üstünlük — yoktur.

Politikacılar dindarmış gibi yapar çünkü bu politikada işe yarar.

Dindar olmak demek hırssız olmak demektir, başka bir yerde olmak, başka birisi olmak hırsına sahip olmamak; şimdi burada olmaktır.

Şimdi, şayet bu iki fikre —bir politikacı olmak ve aynı zamanda bir meditasyoncu olmak— birlikte sahipsen, kendini zor duruma sokacaksın; kendini delirteceksin.

Eğer dürüstsen delireceksin; şayet dürüst değilsen, o zaman delirmeyeceksin: O zaman bir ikiyüzlü haline geleceksin. Politikacılarının olduğu şey de budur.

Dindeki herkesin politikacı olmadığını söylemiyorum: Yüz tanesinden doksan dokuzu politikacıdır. Onlar orada farklı türden bir politikanın içindedir: Dini politikanın. Onların kendi hiyerarşisi vardır ve rahip, papa olmak ister: Bu yine politikadır. Yahut günahkâr aziz

olmak ister; yine bu politikadır, yine aşağılık kompleksidir; yine, ne zaman kutsal, dini, azizce bir şey yapmaya başlarsan, etrafında şu 'senden daha kutsal' egosunu taşıyacaksın. O zaman gözlerinde diğerleri için bir kötüleme olacak; o zaman herkes cehennemliktir ve sadece sen kurtulacaksın. O zaman sen diğerlerine acıyarak bakabilirsin: Bu insanlar cehenneme gidecek. Bu da yine politikadır.

Gerçekten dindar bir insan ego nedir

bilmez. O alçakgönüllü bile değildir —hatırla— o, o kadar egosuzdur ki alçakgönüllü dahi değildir. Alçakgönüllü olmak bile egonun bir gösterisidir; alçakgönüllü kimse de ayrıca alçakgönüllü olmaya çalışıyordur ve şunu kanıtlamaya çalışıyordun "Ben alçakgönüllüyüm." Yahut kalbinin derinliklerinde "Ben dünyanın en alçakgönüllü insanıyım" gibi fikirlere sahip olabilir. Yine bu egodur!

Pek çok arzu sana sahip olacaktır ve

çoğu çelişkili olacaktır. Ve seni farklı yönlere çekecektir ve sen parçalara ayrılacaksın, bütünlüğünü yitireceksin, artık bir birey olmayacaksın.

"Arzusuz olmak nedir?" diye soruyorsun.

Şimdi bunlar iki şeydir: Sen arzusuzluğu bilirsin, o zaman hayatını bütünüyle kesintiye uğratırsın, o zaman her şeyi kesmek zorundasın. O zaman sen bir Jaina rahibine dönersin: Tamamıyla her şeyden,

kendinden tatmin olmamış sadece boş bir kabuk; yaratıcı değil, hiç kutlama yok, hiçbir çiçek asla açmaz. Yahut arzu dolu olmayı bilirsin: O zaman parçalara ayrılırsın. Her ikisi de çirkin hallerdir.

Yapılması gereken doğru şey arzudan öylesine tamamen özgür olursun ki seçebilirsin, her zaman seçebilirsin: Sahip olmayı ya da sahip olmamayı. O zaman gerçekten özgürsündür.

Ve sen o zaman hem yaratıcılığa,

kutlamaya, arzuların coşkusuna ve sessizliğe ve huzura ve arzusuzluğun sükûnetine sahip olacaksın.

Aydınlanmış öz sevgisi ve kendini beğenmişliği nasıl ayırt etmeli?

Ayrım incedir ama çok nettir, zor değildir; ince ama zor değil. Eğer kendini beğenmişliğin varsa bu senin için giderek daha çok ve daha çok ıstırap yaratacaktır. Istırap senin hasta olduğunu gösterecektir.

Kendini beğenmişlik bir hastalıktır, ruhun kanseridir.

Kendini beğenmişlik seni daha çok ve daha çok gerginleştirecektir, daha çok ve daha çok rahatsız edecektir, rahatlamana izin vermeyecektir. O seni deliliğe doğru sürükleyecektir.

Öz sevgisi ise kendini beğenmişliğin tam tersidir. Öz sevgisinde öz yoktur sadece sevgi vardır. Kendini beğenmişlikte sevgi yoktur sadece kendi vardır.

Öz sevgisinde sen giderek daha çok ve daha çok gevşeyeceksin. Kendisini seven kimse bütünü ile rahatlayacaktır. Başka birisini sevmek biraz gerginlik yaratabilir çünkü diğeri her zaman seninle uyumlu olmayabilir. Diğerinin kendi fikirleri olabilir. Diğeri başka bir dünyadır; çarpışma, uyuşmazlık için büyük bir olasılık vardır. Her türlü fırtına ve kasırga olasılığı vardır çünkü diğeri başka bir dünyadır. Her zaman için ince bir mücadele sürmektedir.

Ancak kendini sevdiğinde, başka kimse yoktur. Çatışma yoktur; saf sessizliktir, muazzam keyiflidir. Sen tek başınasın; kimse seni rahatsız etmez. Diğerine ihtiyaç bile yoktur.

Ve bana göre kendisine karşı böylesi derin sevgi duyabilen bir kimse başkalarını da sevmeye muktedirdir. Eğer kendini sevemiyorsan başkalarını nasıl seveceksin? Başkalarına doğru yayılması için ilk önce yakın bölgelerde gerçekleşmek zorundadır, ilk önce senin içinde

gerçekleşmek zorundadır.

İnsanlar, kendilerini dahi sevmemiş olduklarının farkına bile varmadan başkalarını sevmeye çalışırlar. Başkalarını nasıl sevebilirsin? Sahip olmadığın bir şeyi paylaşamazsın. Başkalarına sadece içinde zaten sahip olduğun şeyi verebilirsin.

Bu nedenle sevgiye doğru atılacak ilk ve en önemli adım kişinin kendisini sevmesidir fakat onun içinde öz yoktur. Bunu sana açıklayayım.

'Ben' sadece 'Sen'in zıddı olarak ortaya çıkar. 'Ben' ve 'Sen' bir arada var olur. 'Ben' iki boyutta var olabilir. Birinci boyut 'Ben-o': Sen-senin evin, sen-senin araban, sen-senin paran; 'Ben-o' bu 'Ben' olduğunda, bu 'Ben-o'nun 'Ben'i, senin 'Ben'in neredeyse bir nesne gibidir. O bilinçli değildir; o derin uykudadır, horluyor. Senin bilincin orada değildir. Sen neredeyse bir nesne gibisindir, nesnelerin arasındaki bir şey: Evinin bir parçası, eşyalarının bir parçası, paranın bir parçası.

Hiç fark ettin mi? Para konusunda çok hırslı olan bir insan yavaş yavaş paranın niteliklerine sahip olmaya başlar, o sadece bir paraya dönüşür. O maneviyatı yitirir. O artık ruhsallığını yitirir, o artık bir ruh değildir. O bir nesneye indirgenmiştir. Eğer parayı seversen, para gibi olacaksın. Eğer evini seversen yavaş yavaş materyal hale geleceksin. Neyi seversen o olursun. Sevgi simyasaldır.

Asla yanlış bir şeyi sevme çünkü o

seni dönüştürecektir. Hiçbir şey sevgi kadar dönüştürücü değildir. Seni yükseltecek, yüksek seviyelere çıkaracak şeyi sev. Kendinin ötesindeki bir şeyi sev. Dinin tüm gayreti budur: Sana Tanrı gibi bir sevgi objesi verir, böylece düşmene olanak kalmaz. Kişi yükselmelidir. Bir tür 'Ben,' 'Ben-o' olarak var olur. Diğer tür 'Ben,' 'Ben-sen' olarak var olur. Bir kişiyi sevdiğinde diğer tür bir 'Ben' sende ortaya çıkar: 'Ben-sen.' Birisini seversin, o kişi olursun.

İyi ama ya öz sevgi? 'O' yoktur ve Sen' yoktur. 'Ben' kaybolur. Çünkü 'Ben' sadece iki bağlamda var olabilir: 'O' ve 'Sen.' 'Ben' figürdür, 'O' ve 'Sen' alan olarak iş görür. Alan kaybolduğunda 'Ben' kaybolur. 'Sen' tek başına kaldığında, sen varsın ama bir 'Ben'in yoktur, herhangi bir 'Ben' hissetmezsin. Sen basitçe derin bir oluşsun.

Normalde biz "Ben varım" deriz. Bu haldeyken, kendinle derinlemesine seviyorken 'Ben' kaybolur. Sadece

varım kalır. Saf varoluş, saf varlık kalır. O seni muazzam bir saadetle dolduracaktır. O seni bir kutlamaya, bir sevince dönüştürecektir. Onlar arasında ayrım yapmak sorun olmayacaktır.

Eğer sen giderek daha çok mutsuz oluyorsan, o zaman sen bir kendini beğenmişlik yoluna kapılmışsındır.

Eğer sen giderek daha çok sakin, sessiz, mutlu, bir arada olursan o zaman sen başka bir yolculuğa çıkmışsındır; öz sevgi yolculuğuna.

Eğer sen ego yolculuğundaysan başkalarına karşı tahripkâr hale geleceksin çünkü ego 'Sen'i yok etmeye çalışır. Eğer öz sevgiye doğru yol alırsan ego kaybolacaktır.

Ve ego kaybolduğunda diğerine kendisi olması için izin verirsin; bütünüyle özgürlük tanırsın.

Eğer herhangi bir egon yoksa sevdiğin diğer kişiye bir hapishane yaratamazsın, bir kafes yaratamazsın. Diğerine yüksek cennetlerde bir kartal olması için izin

verirsin. Diğerine kendisi olmak için izin veriyorsun; bütünüyle özgürlük tanırsın.

Sevgi tam özgürlük verir, sevgi özgürlüktür. Senin için özgürlük, sevginin nesnesi için özgürlük. Ego esarettir. Senin için esaret ve kurbanın için esaret.

Ancak ego sana çok derin hileler yapabilir. O çok kurnazdır ve onun yolları çok incedir: O öz sevgisi gibi rol yapabilir. Sana bir fıkra anlatayım...

Nasrettin Hocanın yüzü, metronun merdivenlerinden aşağıya doğru önünde yürüyen adamı tanıdığında ışıldadı. Adamın sırtına öylesine içten bir şekilde vurdu ki neredeyse adam yıkılacaktı. Ve "Goldberg, seni zor tanıyabildim! Niçin son gördüğümden beri on beş kilo aldın? Ve niçin burnunu düzelttirdin ve yemin ederim on beş santim daha uzunsun.

Adam ona sinirli bir şekilde baktı. "Özür dilerim ama ben Goldberg değilim" dedi buz gibi bir ses tonuyla.

Nasrettin Hoca, "Aha! Demek ismini bile değiştirdin."

Ego son derece kurnazdır ve kendi kendini doğrular, kendi kendini rasyonel hale getirir. Eğer son derece uyanık olmazsan o kendisini öz sevginin arkasına gizlemeye başlayabilir. 'Öz' sözcüğünün kendisi onun için bir korunmaya dönüşebilir. "Ben senin özünüm" diyebilir. Ağırlığını değiştirebilir, boyunu değiştirebilir, ismini değiştirebilir. Ve o sadece bir fikirden ibaret olduğu

için onunla ilgili bir sorun yoktur. O büyüyebilir, o küçülebilir, o sadece senin fantezindir.

Çok dikkatli ol. Eğer gerçekten sevginin içinde büyümek istersen çok dikkatli olmaya ihtiyaç duyacaksın. Her adım çok derin bir dikkatle atılmak zorundadır böylelikle ego arkasında gizleneceği herhangi bir boşluk bulamasın.

Senin gerçek özün ne 'Ben'dir ne de 'Sen'dir. O ne 'Sen'dir ne 'Diğeri'dir. Gerçek özün toptan aşkındır.

Senin 'Ben' dediğin şey gerçek özün değildir. Ben' gerçekliğin üzerine dayatılır. Birisini 'Sen' olarak adlandırdığında diğer kişinin gerçek özünü nitelemiyorsundur. Yine sen onun üzerine bir etiket yapıştırıyorsun. Tüm etiketler kaldırıldığında, gerçek öz kalır. Ve gerçek öz senin olduğu kadar diğerlerinindir de. Gerçek öz tektir.

Bu yüzden biz sürekli olarak birbirimizin varlığına katılıyoruz deriz, biz birbirimizin üyesiyiz. Bizim esas

gerçekliğimiz Tanrı'dır. Belki de biz okyanusta yüzen buzdağları gibiyiz —onlar ayrıymış gibi gözükür— fakat eridiğimizde hiçbir şey kalmaz.

Tanım kaybolacaktır, sınırlar kaybolacaktır ve buzdağı orada olmayacaktır. O okyanusun bir parçası olacaktır.

Ego bir buzdağıdır.

Onu erit. Onu derin sevginin içinde erit, böylelikle o kaybolur ve sen okyanusun bir parçası haline gelirsin.

Bir fıkra duymuştum...

Yargıç çok ciddi görünüyordu. "Hoca," dedi. "Karın kafasına bir beysbol sopası ile vurduğunu ve onu merdivenlerden aşağıya fırlattığını söylüyor. Kendin için ne söylemek istersin?"

Nasrettin Hoca, eliyle burnu ovuşturdu ve düşündü. En sonunda "Sayın yargıç, zannediyorum bu vakada üç taraf var: Karımın hikâyesi, benim hikâyem ve hakikat" dedi.

Evet o son derece haklı. "Hakikatin iki tarafını duymuş olmalısınız ama üç taraf var" dedi. Ve o tamamen haklı.

Senin hikâyen var, benim hikâyem ve hakikat var: Ben ve sen ve hakikat.

Hakikat, ne benim ne de sen. Ben ve sen, hakikatin enginliğinin üzerindeki bir yüküz.

'Ben' sahtedir, 'Sen' sahtedir; dünyada kullanışlıdır, faydalıdır. 'Ben' ve 'Sen' olmadan dünyayı idare

etmek zor olacaktır. İyi, kullan onları fakat onlar sadece dünya için araçlardır. Gerçeklikte ne 'Sen' ne de 'Ben' vardır. Bir şey, birisi, sınırsız bir enerji vardır, sınırları yoktur. Biz ondan geliyoruz ve biz yine onun içinde kaybolacağız.

-&-